

การพัฒนาเว็บไซต์ การประดิษฐ์บายศรี
The Development of Website on Baisri (Rice offering)

กฤษฎา กาดนอก

โครงการสารสนเทศศาสตร์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์ คณะวิทยาการสารสนเทศ
ธันวาคม 2558
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การพัฒนาเว็บไซต์ การประดิษฐ์บายศรี

กฤษฎา กาดนอก

โครงการสารสนเทศศาสตร์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์ คณะวิทยาการสารสนเทศ
ธันวาคม 2558
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ประกาศคุณูปการ

โครงการสารสนเทศศาสตร์ ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือเป็นอย่างดียิ่งจาก อาจารย์ภัทริรา สุวรรณโค อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ และอาจารย์ประจำสาขาสารสนเทศศาสตร์ที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องด้วยความเอาใจใส่มาโดยตลอด จนกระทั่งการศึกษาค้นคว้าโครงการครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้ศึกษาค้นคว้าขอขอบคุณเป็นอย่างสูงยิ่ง

ขอขอบพระคุณ คุณครูสายสมร มาฆะเข็นต์ ครูชำนาญการพิเศษผู้ก่อตั้งและที่ปรึกษาชุมนุมงานดอกไม้ใบตอง โรงเรียนคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ และผู้ที่ให้ความช่วยเหลือในด้านข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประดิษฐ์บายศรี และช่วยสนับสนุนในการทำโครงการสารสนเทศศาสตร์ จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่ทำให้การเก็บข้อมูลในครั้งนี้ลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณบิดา มารดา ของข้าพเจ้าที่ช่วยสนับสนุนให้โอกาสข้าพเจ้าได้ศึกษาเล่าเรียนให้กำลังใจในการทำงานจนโครงการนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอบคุณเพื่อนๆ ทุกคนที่คอยให้กำลังใจในการทำโครงการ และให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆ ทั้งด้านโปรแกรมในการทำงาน และการออกแบบ

กฤษฎา กาดนอก

ชื่อเรื่องภาษาไทย	การพัฒนาเว็บไซต์ การประดิษฐ์บายศรี		
ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ	The Development of Website on Baisri (Rice offering)		
ผู้จัดทำ	นายกฤษฎา กาดนอก		
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ภัทธีรา สุวรรณโค		
ปริญญา	ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.)	สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์	
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ปีที่พิมพ์	2558

บทคัดย่อ

โครงการสารสนเทศศาสตร์ฉบับนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อออกแบบและพัฒนาเว็บไซต์การประดิษฐ์บายศรี และเพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการใช้เว็บไซต์ เครื่องมือที่ใช้วัดความพึงพอใจ คือแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อเว็บไซต์การประดิษฐ์บายศรี มีทั้งหมด 2 ตอน 5 ด้าน จำนวน 15 ข้อ โดยกลุ่มตัวอย่าง คือ สมาชิกชุมนุมงานดอกไม้ใบตอง โรงเรียนคอนสวรรค์ อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 16 คน ที่เข้ามาใช้เว็บไซต์วันที่ 8 พฤศจิกายน 2558 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ที่มีต่อเว็บไซต์การประดิษฐ์บายศรี ปรากฏดังนี้

ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้เว็บไซต์งานที่มีต่อเว็บไซต์พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อเว็บไซต์โดยรวม 5 ด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.17$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่าผู้มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหาบนเว็บไซต์ ($\bar{x} = 4.34$) ด้านภาพและวิดีโอประกอบบนเว็บไซต์ ($\bar{x} = 4.29$) ด้านการออกแบบและการจัดรูปแบบของเว็บไซต์ ($\bar{x} = 4.23$) ด้านตัวอักษรที่ใช้นบนเว็บไซต์ ($\bar{x} = 4.00$) และด้านการเชื่อมโยงข้อมูล ($\bar{x} = 4.00$) ตามลำดับ

ดังนั้น การพัฒนาเว็บไซต์การประดิษฐ์บายศรีที่พัฒนาขึ้นมาสามารถเป็นแหล่งศึกษาหาความรู้สำหรับผู้ที่มีความสนใจในเรื่องการประดิษฐ์บายศรี

สารบัญ

บทที่	หน้า
1	บทนำ 1
	ภูมิหลัง 1
	ความมุ่งหมายของการศึกษา 2
	ขอบเขตของการศึกษา 2
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ 4
	นิยามศัพท์เฉพาะ 5
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 6
	ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับบายศรี 8
	วัสดุอุปกรณ์สำหรับการประดิษฐ์บายศรี 28
	การเตรียม 30
	วิธีการทำ 37
	การนำไปใช้ในพิธีต่างๆ 48
	ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเว็บไซต์ 58
	ภาษาและโปรแกรมที่ใ้ใช้ในการพัฒนาเว็บไซต์ 68
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 70
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า 73
	การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น 73
	การออกแบบเว็บไซต์ 74
	การพัฒนาเว็บไซต์ 114
	การประเมินผล 115
	ประชากรกลุ่มตัวอย่าง 115
	เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินเว็บ 115
	การวิเคราะห์ผลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย 118

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	120
ผลการพัฒนาเว็บไซต์	120
ผลการวิเคราะห์	141
5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	145
ความมุ่งหมายของการศึกษา	145
สรุปผลการศึกษา	145
อภิปรายผล	147
ข้อเสนอแนะ	148
บรรณานุกรม	150
ภาคผนวก	153
ภาคผนวก ก แบบประเมินความพึงพอใจ	154
ภาคผนวก ข ค่าสัมประสิทธิ์ของแบบสอบถาม ผลที่ได้จากการคำนวณหาความพึงพอใจ	157
ประวัติย่อของผู้ศึกษาค้นคว้า	168

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แสดงส่วนประกอบของบายศรี	16
2 แสดงภาพวัสดุสำหรับการประดิษฐ์บายศรี	28
3 แสดงภาพอุปกรณ์สำหรับการประดิษฐ์บายศรี	29
4 แสดงการเตรียมใบตองอ่อน	31
5 แสดงการเตรียมใบตองแก่	32
6 แสดงภาพดอกทัดหู	33
7 แสดงภาพดอกข่า	34
8 แสดงภาพอุบะ	35
9 แสดงภาพเฟือง	35
10 แสดงภาพฐานบายศรี	36
11 แสดงภาพตัวแมงดาบายศรี	37
12 แสดงภาพตัวลูกบายศรี	38
13 แสดงภาพแบบหัวแมงดา	39
14 แสดงภาพพมาลัยตุ้ม	40
15 แสดงภาพพมาลัยซีก	41
16 แสดงภาพนิ้วมือนางแบบโบราณ	42
17 แสดงภาพนิ้วมือนางแบบโบราณพับกลีบ	43
18 แสดงภาพนิ้วมือนางแบบกลีบพัด	43
19 แสดงภาพตัวแม่บายศรี	44
20 แสดงภาพเย็บแบบ	45
21 แสดงการรำกรวยจีบ	45
22 แสดงภาพการประกอบบายศรี	47
23 แสดงโครงสร้างของเว็บแบบเรียงลำดับ	60
24 แสดงโครงสร้างของเว็บแบบลำดับชั้น	61
25 แสดงโครงสร้างของเว็บแบบลำดับชั้น	61
26 แสดงโครงสร้างของเว็บแบบใยแมงมุม	62
27 แสดงแผนผังเว็บไซต์	75
28 โครงร่างหน้าแรกของเว็บไซต์	76

บัญชีภาพประกอบ(ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
29 โครงร่างหน้าหลักของเว็บไซต์	77
30 โครงร่างหน้าความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับบายศรี	78
31 โครงร่างหน้าวัสดุอุปกรณ์สำหรับการประดิษฐ์บายศรี	79
32 โครงร่างหน้าการเตรียมส่วนประกอบของบายศรี	80
33 โครงร่างหน้ากาวิธีการทำบายศรี	81
34 โครงร่างหน้าพิธีต่างๆ ที่นำไปบายศรีไปใช้	82
35 โครงร่างหน้าการผังเว็บไซต์	83
36 แสดงหน้าแรกของเว็บไซต์	120
37 แสดงหน้าหลักของเว็บไซต์	121
38 แสดงหน้าความเป็นมาและความหมาย	122
39 แสดงหน้าประเภทของบายศรี	123
40 แสดงหน้าส่วนประกอบของบายศรี	124
41 แสดงหน้าดอกไม้ที่นิยมที่นำมาใช้ในการตกแต่งบายศรี	125
42 แสดงหน้าคุณค่าและคติธรรมจากบายศรี	126
43 แสดงหน้าคำศัพท์ที่ใช้เกี่ยวกับบายศรี	127
44 แสดงหน้าวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการประดิษฐ์บายศรี	128
45 แสดงการเตรียมใบตอง	129
46 แสดงหน้าการเตรียมเครื่องแต่งตัวบายศรี	130
47 แสดงหน้าการเตรียมฐานบายศรี	131
48 แสดงการพับกลีบ	132
49 แสดงหน้าส่วนประกอบของบายศรี	133
50 แสดงหน้าการม้วนนิ้วมีอนาง	134
51 แสดงหน้าการเข้าตัวแม่บายศรี	135
52 แสดงหน้าการเย็บแบบ	136
53 แสดงหน้าการทำกรวยจีบ	137
54 แสดงหน้ากระประกอบตกแต่งบายศรี	138
55 แสดงหน้าการนำบายศรีไปใช้ในพิธีต่างๆ	139
56 แสดงหน้าผังเว็บไซต์	140

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงดอกไม้ที่นิยมนำมาใช้ในการตกแต่งบายศรี	20
2 แสดงการออกแบบโครงเรื่อง (Storyboard) การทำดอกทวดหู	84
3 แสดงการออกแบบโครงเรื่อง (Storyboard) การทำดอกข่า	86
4 แสดงการออกแบบโครงเรื่อง (Storyboard) การร้อยอุบะ	88
5 แสดงการออกแบบโครงเรื่อง (Storyboard) การร้อยเฟื้อง	90
6 แสดงการออกแบบโครงเรื่อง (Storyboard) การเตรียมฐานบายศรี	91
7 แสดงการออกแบบโครงเรื่อง (Storyboard) การทำตัวแมงดาบายศรี	93
8 แสดงการออกแบบโครงเรื่อง (Storyboard) การทำตัวลูกบายศรี	94
9 แสดงการออกแบบโครงเรื่อง (Storyboard) การทำแบบหัวแมงดา	96
10 แสดงการออกแบบโครงเรื่อง (Storyboard) การร้อยมาลัยตุ้ม	98
11 แสดงการออกแบบโครงเรื่อง (Storyboard) การร้อยมาลัยซีก	99
12 แสดงการออกแบบโครงเรื่อง (Storyboard) การม้วนนิ้วมีอนาง	101
13 แสดงการออกแบบโครงเรื่อง (Storyboard) การเข้าตัวแม่บายศรี	104
14 แสดงการออกแบบโครงเรื่อง (Storyboard) การเย็บแบบ	105
15 แสดงการออกแบบโครงเรื่อง (Storyboard) การทำกรวยจีบ	107
16 แสดงการออกแบบโครงเรื่อง (Storyboard) การประกอบตกแต่งบายศรี	110
17 แสดงผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อเว็บไซต์การประดิษฐ์บายศรี	141
18 แสดงผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ใช้ ด้านเนื้อหาบนเว็บไซต์	142
19 แสดงผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ใช้ ด้านภาพและวิดีโอประกอบบนเว็บไซต์ ..	142
20 แสดงผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ใช้ ด้านตัวอักษรที่ใช้บนเว็บไซต์	143
21 แสดงผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ใช้ ด้านการเชื่อมโยงข้อมูล	143
22 แสดงผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ใช้ ด้านการออกแบบ และการจัดรูปแบบของเว็บไซต์.....	144

INFORMATION SCIENCE

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ศิลปวัฒนธรรมไทยมีหลากหลาย ทั้งการแต่งกาย ภาษา อาหาร ศิลปะประณีตศิลป์ ศิลปวัฒนธรรมเป็นสิ่งแสดงถึงความเจริญของบรรพบุรุษในยุคก่อน ที่สามารถคิดค้นศิลปะที่ละเอียดอ่อนได้ และยังสืบทอดมาเป็นมรดกศิลป์ให้แผ่นดินถึงปัจจุบัน (รวีสิริ ธิรพัฒน์โยธิน. 2555) วิธีการดำรงชีวิตของไทยนั้นล้วนแต่มีขนบธรรมเนียมประเพณีอันบ่งชี้ถึงความเจริญทางวัฒนธรรมและความเจริญรุ่งเรืองจากอดีตจวบจนปัจจุบัน อาทิ ความเชื่อเรื่องขวัญ และการบายศรีสู่ขวัญ บายศรีในประเทศไทยเริ่มมีการประดิษฐ์กันมาตั้งแต่ครั้งบรรพบุรุษ ซึ่งแต่ละสมัยก็ได้มีการประยุกต์กลวิธีการประดิษฐ์เพื่อให้ความพิสดารต่างจากขนบธรรมเนียมโบราณอย่างหลากหลาย ซึ่งการประยุกต์เป็นตัวบ่งบอกว่าสมัยใดนิยมใช้บายศรีแบบใด ความงามวิจิตรของศิลปะงานใบตองชั้นสูงอันเป็นเอกลักษณ์ให้เห็นได้ในงานประกวดบายศรีสมัยใหม่ล้วนเป็นเครื่องบ่งบอกได้ว่าเยาวชนรุ่นหลังไม่เคยละทิ้งศิลปะประดิษฐ์ทรงคุณค่านี้ซึ่งเป็นมรดกของบรรพบุรุษไทย (สุพิศดา ศรีอุตร. 2555)

บายศรี เป็นการใช้ภูมิปัญญาไทย ในการสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ ผู้ได้รับการทำพิธี บายศรี จึงเป็นของสูงเป็นสิ่งมีค่าของไทยมาแต่โบราณ ในงานมงคลทุกงานจะมีพิธีที่มีบายศรีเป็นส่วนสำคัญ เป็นศาสนพิธีของศาสนาพราหมณ์ งานศิลปะประดิษฐ์จากใบตอง ที่เป็นงานละเอียดวิจิตรบรรจง เห็นทีจะไม่มีการเกินคนไทยไปได้ จากใบไม้ที่มีอายุจำกัด อย่างใบตองอ่อนที่จับหนักมือนิดใบก็ชำรุดเสียหายเบามือไปก็จับจีบไม่แน่นหนา ก็สามารถนำมาประดิษฐ์ประดิษฐ์ได้แบบน่าอัศจรรย์ ใครๆ เห็นก็ชื่นชอบทุกคนไป งานใบตองเกี่ยวข้องกับประเพณีวัฒนธรรมของคนไทยมาช้านาน อย่างเช่น งานบวช งานแต่งงานสู่ขวัญ งานขึ้นบ้านใหม่ งานสงกรานต์ ฯลฯ ซึ่งการเตรียมเครื่องประกอบพิธี ย่อมมีใบตองร่วมด้วยเสมอ นับวันยิ่งมีการพัฒนาไปมากขึ้น ในระดับชั้นการศึกษา มีการสอนงานใบตองหลายระดับ และมีการประกวดทุกระดับชั้น จนถึงการประกวดระดับประเทศ นับเป็นการสืบทอดภูมิปัญญาที่แยบยล (รัตนะชตะ อินทรวชิษฐ์. 2555 : 3)

เว็บไซต์เป็นสื่อที่มีความสำคัญซึ่งมีบทบาทอย่างมากในเรื่องของการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ ทั้งนี้เนื่องจากคุณสมบัติที่สามารถนำเสนอ เผยแพร่ ข้อมูลข่าวสารได้อย่างไร้ขีดจำกัดทั้งในเรื่องเวลาและระยะทาง ใคร่ก็สามารถคลิกเข้ามาเปิดดูได้ตลอด 24 ชั่วโมง ไม่ว่าจะนั่งอยู่ส่วนใดของโลกก็ตาม ด้วยข้อดีดังกล่าว บริษัท ห้างร้าน สถานประกอบการเกือบทุกแห่งทั้งภาครัฐและเอกชน หรือแม้แต่บุคคลทั่วไป ต่างก็มีความต้องการจัดทำเว็บไซต์ขึ้นเพื่อเป็นช่องทางการสื่อสารรูปแบบใหม่เพื่อประโยชน์ในการเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร ไปสู่กลุ่มเป้าหมาย เช่น การโฆษณาสินค้า และการบริการรูปแบบต่างๆ ที่มีจุดมุ่งหมายในเชิงธุรกิจหรือการใช้เว็บไซต์เป็นช่องทางในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารขององค์กร เพื่อประชาสัมพันธ์องค์กรให้เป็นที่รู้จักเป็นเพื่อหวังผลในการสร้างภาพลักษณ์ขององค์กรให้เป็นที่ยอมรับ (สุวิช ธีระโคตร. 2554 : 75)

ดังนั้นผู้ศึกษาค้นคว้าจึงมีการจัดทำเว็บไซต์เรื่อง การประดิษฐ์บายศรี เพื่อสืบทอดและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมอันงดงาม ให้ข้อมูลเกี่ยวกับบายศรีเผยแพร่ให้กับคนรุ่นใหม่ สะท้อนให้เห็นถึงศิลปะประณีตศิลป์ฯ ส่งเสริมให้บุคคลทั่วไปสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มพูนความรู้และเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ เพื่อให้บุคคลทั่วไปที่ต้องการศึกษาค้นคว้าเรียนรู้ได้เพิ่มเติม ทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดเวลา และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

ความมุ่งหมายของการศึกษา

1. เพื่อพัฒนาเว็บไซต์ การประดิษฐ์บายศรี
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้งานที่มีต่อเว็บไซต์ การประดิษฐ์บายศรี

ขอบเขตของการศึกษา

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ขอบเขตด้านเนื้อหาที่ใช้ในการพัฒนาเว็บไซต์ การประดิษฐ์บายศรี มีดังต่อไปนี้

1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับบายศรี
 - 1.1 ความเป็นมาความหมายของบายศรี
 - 1.2 ประเภทของบายศรี

- 1.3 ส่วนประกอบของบายศรี
- 1.4 ดอกไม้ที่ใช้ตกแต่งบายศรี
- 1.5 คุณค่าและคติธรรมจากบายศรี
- 1.6 คำศัพท์ที่ใช้เกี่ยวกับการประดิษฐ์บายศรี
2. วัสดุอุปกรณ์สำหรับการประดิษฐ์บายศรี
3. การเตรียม
 - 3.1 การเตรียมใบตอง
 - 3.2 การเตรียมเครื่องแต่งตัวบายศรี
 - 3.3 การเตรียมฐานบายศรี
4. วิธีการทำ
 - 4.1 การพับกลีบ
 - 4.2 การร้อยมาลัย
 - 4.3 การม้วนนิ้วมีอนาง
 - 4.4 การทำตัวแม่บายศรี
 - 4.5 การเย็บแบบ
 - 4.6 การทำกรวยจีบ
 - 4.7 การประกอบตกแต่งบายศรี
6. การนำไปใช้ในพิธี
 - 6.1 พิธีที่เกี่ยวข้องกับคน
 - 6.2 พิธีที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธรูป
 - 6.3 พิธีที่เกี่ยวข้องกับสัตว์
 - 6.4 พิธีที่เกี่ยวข้องกับพืช
 - 6.5 พิธีที่เกี่ยวข้องกับที่อยู่อาศัย
 - 6.6 พิธีที่เกี่ยวข้องกับพาหนะ
 - 6.7 พิธีที่เกี่ยวข้องกับวัตถุ

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ สมาชิกชุมชนงานดอกไม้ใบตอง โรงเรียนคอนสวรรค์
อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 16 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ สมาชิกชุมชนงานดอกไม้ใบตอง โรงเรียนคอนสวรรค์
อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 16 คน โดยการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาจากจำนวน
ประชากรทั้งหมด

อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ และโปรแกรมที่ใช้ในการออกแบบพัฒนา

3.1 ฮาร์ดแวร์

3.1.1 เครื่องคอมพิวเตอร์

3.1.1.1 หน่วยประมวลผลกลาง (CPU)

3.1.1.2 หน่วยคำจำสำรอง (Ram) 4 GB

3.1.1.3 หน่วยคำจำหลัก (Hard Disk 500 GB)

3.1.2 กล้องดิจิทัล

3.1.3 กล้องถ่ายทำวิดีโอ

3.2 ซอฟต์แวร์

3.2.1 Adobe Photoshop CS5

3.2.2 Adobe Flash Professional CS6

3.2.3 Adobe Dreamweaver CS6

3.2.4 โปรแกรม Sony Vegas Pro 13.0 (64 bit)

3.2.5 ภาษา CSS

3.2.6 ภาษา HTML

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้เว็บไซต์ การประดิษฐ์บายศรี
2. ได้ทราบความพึงพอใจของผู้ใช้งานที่เข้าใช้งานเว็บไซต์ การประดิษฐ์บายศรี

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. บายศรี หมายถึง เครื่องเซ่นไหว้หรือรับขวัญทำด้วยใบตองรูปคล้ายกระทงเป็นชั้นๆ มีขนาดใหญ่เล็กสอปขึ้นไปตามลำดับ เป็น 3 ชั้น 5 ชั้น 7 ชั้น หรือ 9 ชั้น ประดับด้วยดอกไม้ มีเครื่องสังเวทวางอยู่ในบายศรี
2. เว็บไซต์ หมายถึง สื่อในการนำเสนอสารสนเทศเรื่องบายศรีที่ผู้ศึกษาค้นคว้าพัฒนาขึ้น
3. ผู้ใช้ หมายถึง นักเรียนชุมนุมงานดอกไม้ใบตอง โรงเรียนคอนสวรรค์ อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนาเว็บไซต์การประดิษฐ์บายศรี ในครั้งนี้ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยมีทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับบายศรี
 - 1.1 ความเป็นมาความหมายของบายศรี
 - 1.2 ประเภทของบายศรี
 - 1.3 ส่วนประกอบของบายศรี
 - 1.4 ดอกไม้ที่ใช้ตกแต่งบายศรี
 - 1.5 คุณค่าและคติธรรมจากบายศรี
 - 1.6 คำศัพท์ที่ใช้เกี่ยวกับการประดิษฐ์บายศรี
2. วัสดุอุปกรณ์สำหรับการประดิษฐ์บายศรี
3. การเตรียม
 - 3.1 การเตรียมใบตอง
 - 3.2 การเตรียมเครื่องแต่งตัวบายศรี
 - 3.3 การเตรียมฐานบายศรี
4. วิธีการทำ
 - 4.1 การพับกลีบ
 - 4.2 การร้อยมาลัย
 - 4.3 การม้วนนิ้วมีอนาง
 - 4.4 การทำตัวแม่บายศรี
 - 4.5 การเย็บแบบ
 - 4.6 การทำกรวยจีบ
 - 4.7 การประกอบตกแต่งบายศรี

5. การนำไปใช้ในพีซี

- 5.1 พีซีที่เกี่ยวกับกับคน
- 5.2 พีซีที่เกี่ยวกับพระพุทธรูป
- 5.3 พีซีที่เกี่ยวกับสัตว์
- 5.4 พีซีที่เกี่ยวกับพืช
- 5.5 พีซีที่เกี่ยวกับที่อยู่อาศัย
- 5.6 พีซีที่เกี่ยวกับพาหนะ
- 5.7 พีซีที่เกี่ยวกับวัตถุ

6. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเว็บไซต์

- 6.1 ความหมายของเว็บไซต์
- 6.2 องค์ประกอบของเว็บไซต์
- 6.3 โครงสร้างของเว็บไซต์
- 6.4 ลักษณะของการออกแบบเว็บไซต์
- 6.5 หลักการออกแบบเว็บไซต์
- 6.6 เทคนิคการจัดโครงสร้างหน้าเว็บ

7. ภาษาและโปรแกรมที่ใช้ในการพัฒนาเว็บไซต์

- 7.1 ภาษา HTML
- 7.2 ภาษา CSS
- 7.3 โปรแกรม Adobe Photoshop CS6
- 7.4 โปรแกรม Adobe Flash Professional CS6
- 7.5 โปรแกรม Adobe Dreamweaver CS6
- 7.6 โปรแกรม Sony Vegas Pro 13.0 (64 bit)

8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับบายศรี

1.1 ความเป็นมาความหมายของบายศรี

ความเป็นมาของบายศรี ศิลปะประดิษฐ์ของไทยเป็นประเพณีศิลปอันสร้างชื่อเสียงขจรไกลไปทั่วโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประดิษฐ์ดอกไม้ ซึ่งต้องอาศัยความอดทนและมีฝีมืออันประณีต การเก็บรักษาชิ้นงานให้คงความสดเสมอจะต้องอาศัยการสังเกตธรรมชาติของดอกไม้แต่ละชนิด และการพิถีพิถันในการเก็บรักษา เพราะดอกไม้บางชนิดมีอายุการใช้งานเพียงหนึ่งวันเท่านั้น

ศิลปะการประดิษฐ์งานใบตองดอกไม้สดของไทยมีความสำคัญต่อวิถีการดำรงชีพของคนไทยเนื่องจากเป็นศิลปะอันเกี่ยวเนื่องกับพระพุทธศาสนาวัฒนธรรม และความเชื่อในด้านต่างๆ เช่น ความเชื่อเรื่องขวัญและการบายศรีสู่ขวัญของคนไทยในแถบลุ่มน้ำโขง ทำให้เกิดการประดิษฐ์งานใบตองชิ้นสูง เช่น บายศรีซึ่งถือว่าเป็นของสูงที่ควรแก่การบูชา

จันทนา เพชรสงคราม (2542 : 57- 58) ได้อธิบายถึงความเป็นมาของบายศรีไว้ว่า ในสมัยโบราณเริ่มมีการประดิษฐ์บายศรีในราวแผ่นดินพระเจ้าบรมโกศ การใช้บายศรีสำหรับประกอบพิธีกรรม เริ่มต้นในสมัยอยุธยา ราวแผ่นดินสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ เพราะปรากฏกล่าวไว้ในมหาชาติคำหลวง กัณฑ์มหาราช ซึ่งแต่งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2025 และเริ่มนำเข้ามาผนวกกับพิธีในพระพุทธศาสนา เช่น พิธีทำขวัญนาค โดยที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงอธิบายไว้ในพระราชพิธีสิบสองเดือนตอนหนึ่งว่า “...บายศรีตองก็เป็นกระถางสำหรับบรรจุอาหาร แต่เป็นการออกหน้าประชุมคนพร้อม ๆ กันก็คิดตกแต่งให้งดงามมากมาย ชะรอยบายศรีแต่เดิมจะใช้โตะกับข้าวโตะหนึ่งจานเรียงซ้อน ๆ กันขึ้นไปจนสูง ๆ เหมือนแขกเขาเลี้ยงที่เมืองกลันตันภายหลังเห็นว่าไม่เป็นของที่แน่นอน และยังไม่มีผู้ใหญ่สมปรารถนา จึงเอาพานซ้อนกันขึ้นไปสามชั้น ห้าชั้น เจ็ดชั้น แล้วเอาของวางบนปากพาน ที่เป็นคนवासาน้อย ไม่มีโตะ ไม่มีพานก็เย็บกระถางตั้งซ้อนขึ้นไปสามชั้น ห้าชั้น เจ็ดชั้น ก็เจิมปากให้เป็นกระถางเจิม ให้เป็นการงดงาม...” แสดงให้เห็นว่า ข้าวหรืออาหารที่เป็นเครื่องสังเวยนั้น เป็นตัว “บายศรี” เมื่อใช้ภาชนะหรือทำกระถางขึ้นบรรจุอาหารแล้วก็ควรหาฝาปิด โดยใช้ใบตองเย็บเป็นกรวยครอบเอาไว้ เมื่อของเดิมทำเพียงกระถางบรรจุอาหาร (การทำกระถางนี้ในตำรับนางนพมาศก็ได้กล่าวไว้) แล้วคิดทำตัวเจิมไว้ตรงขอบกระถาง จากนั้นก็ทำกรวยครอบอีกชั้นหนึ่ง ต่อมาก็ใช้กรวยเป็นที่บรรจุอาหาร (เรียกว่า หัวบิณฑ) แล้วเย็บตัวเจิมให้งามขึ้นเป็นพิเศษ ตั้งกระถางซ้อนกันหลาย ๆ ชั้น เมื่อเป็นดังนี้จึงต้องหาไม้มาผูกขนานไว้ 3 อัน เพื่อกันไม่ให้โคลนล้ม ภายหลังจึงประดิษฐ์แป้นรองต่างกระถาง

ขึ้น พลอยให้การเรียกชื่อคลาดเคลื่อนไปอีก แทนที่จะเรียกกรวยที่บรรจุอาหารว่า “ตัวบายศรี” กลับเรียกตัวเจิมที่ประดิษฐ์ให้ยาวขึ้น และซ้อนกันหลาย ๆ ชั้นเป็น “ตัวบายศรี”

ศุภลักษณ์ ปัญจรัตน์ (2537 : 6) ได้อธิบายถึงความเป็นมาของบายศรีไว้ว่า

บายศรี สันนิษฐานว่า ได้รับอิทธิพลมาจากลัทธิพราหมณ์ซึ่งเข้ามาทางเขมร เนื่องจากคำว่า “บาย” ภาษาเขมรแปลว่า ข้าวสุก ภาษาอีสานแปลว่า จับต้อง สัมผัส

บายศรีเป็นของสูงที่มีค่ายิ่งสำหรับชาวไทยเป็นมรดกแสดงถึงความเจริญงอกงามทางด้านวัฒนธรรมซึ่งเกิดจากชาวสยามได้รับเอาวัฒนธรรมการประกอบพิธีการทำขวัญของศาสนาพราหมณ์ โดยประยุกต์ให้เข้ากับเรื่องขวัญประจำกาย ซึ่งคอยปกป้องรักษาให้เจ้าของกายนั้นมีสติแคล้วคลาดจากภัยอันตรายทั้งปวงประสบแต่สิ่งดีงามแต่หากมีเหตุการณ์ที่ทำให้เจ้าของกายประสบอุบัติเหตุหรือตกใจ อาจทำให้ขวัญหนีเตริลไปจึงเกิดพิธีบายศรีสู่ขวัญขึ้น (เดิมเรียกว่าบายศรีสู่ขวัญ) โดยใช้บายศรีใบตองเป็นเครื่องอันเชิญขวัญกลับมา ซึ่งเป็นความเชื่อของทั้งศาสนาพุทธและพราหมณ์ นิยมใช้กันแพร่หลายทั้งราษฎร สามัญชน และราชสำนัก

ความหมายของบายศรี

บายศรีนั้นเป็นคำภาษาเขมร “บาย” หมายถึงข้าว “ศรี” คือสิริมงคล รวมความแล้วหมายถึง ข้าวอันเป็นมงคล บางครั้งก็เรียกกันว่า “ข้าวขวัญ” ด้วย ส่วนอีกความหมายหนึ่ง ใช้เรียกภาชนะใส่เครื่องสังเวยในพิธีทำขวัญ ตามคติความเชื่อสืบเชื้อแต่โบราณกาล การตั้งเครื่องสังเวยบูชาด้วยบายศรี เพื่ออัญเชิญปฐมบรมครูคือพระพุทธเจ้าบรมศาสดา บิดา มารดา ครูอุปัชฌาย์อาจารย์ ตลอดจนท้าวมหาพรหม มหาเทพทั้งหลาย อีกทั้งเทพแห่งศิลปศาสตร์ อาทิ พระตรีมูรติ พระอิศวร พระนารายณ์ พระพิฆเนศวร พระแม่อุมา ปาวารตี พระแม่ลักษมี พระแม่สุรัสวดี พ่อแก่ (ปู่ฤๅษี) พระประคนธรรพ์ ปญฺจสิงขร พระพิภพ และวิษณุกรรม มาประสาทพรประสิทธิ์ชัย ให้ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน บายศรีมีหลายประเภทแยกตามการใช้งานดังนี้

ศุภลักษณ์ ปัญจรัตน์ (2537 : 6) ได้อธิบายถึงความหมายของบายศรีไว้ว่าบายศรี มาจากคำสองคำ คือ คำว่า “ศรี” มาจากภาษาสันสกฤตตรงกับภาษาบาลีว่า “สิริ” แปลว่ามิ่งขวัญ ดังนั้น คำว่าบายศรี จึงมีความหมายว่า ข้าวขวัญหรือสิ่งที่น่าสัมผัสกับความดีงามนอกจากนี้ บายศรียังเป็นสิ่งบูชาเทพเจ้าในศาสนาพราหมณ์โดยเฉพาะ แต่ในอินเดียไม่มีบายศรีที่ทำด้วยใบตองอย่างไทยเรา แม้เขมรเองครั้งโบราณก็ใช้กระทงหรือบรรจุอาหารวางซ้อนกัน ต่อมาจึงเปลี่ยนเป็นใช้ใบตองตามแบบไทย

ราชบัณฑิตยสถาน (2539 : 476) ได้ให้ความหมายของ บายศรี ไว้ว่า บายศรีเป็น คำนาม หมายถึง เครื่องเซิญขวัญ หรือรับขวัญ ทำด้วยใบตองรูปคล้ายกระทง เป็นชั้นๆ มีขนาดใหญ่เล็ก ซ้อนขึ้นตามลำดับ เป็น 3 ชั้น 5 ชั้น 7 ชั้น มีเสาปักตรงกลางเป็นแกน มีเครื่องสังเวียงวางอยู่ในบายศรี และมีไข่วขวัญเสียบอยู่บนยอดบายศรี บายศรีมีหลายอย่าง เช่น บายศรีปากชาม บายศรีใหญ่ (บาย = ข้าว + ศรี = สิริหมายความว่า ข้าวอันเป็นศิริ หรือข้าวขวัญ)

เศรษฐมนตร์ กาญจนกุล (2553 : 6-7) บายศรีเป็นของสูง เป็นเครื่องบูชาประดิษฐ์ด้วย ดอกไม้ใบตอง ใช้ในพิธีสังเวียงและทำขวัญในวาระต่าง ๆ ซึ่งต้องมีบายศรีเป็นสิ่งสำคัญในงานพิธีนั้นๆ คนไทยเชื่อว่ามนุษย์เกิดมาพร้อมกับนามธรรมอย่างหนึ่งที่เรียกว่า “ขวัญ” กล่าวกันว่าขวัญมีหน้าที่รักษา คุ้มครองประคองชีวิต ส่งเสริมกำลังใจให้เข้มแข็ง มีสติอยู่กับตนตลอดเวลาไม่ประมาท และคอยติดตาม เสมือนเงาติดตัวของมนุษย์ผู้นั้นไปจนตาย บางครั้งคราวที่ขวัญไม่ได้อยู่กับเนื้อกับตัวเกิดการเสียขวัญ จึงมีการทำพิธีสู่ขวัญ เพื่อเซิญขวัญที่หนีหายให้กลับมายังตัวตนได้ถูกต้องถูกตัว หากไม่มีขวัญอาจกล่าวได้ว่าผู้นั้นมีชีวิตอยู่อย่างไม่สมบูรณ์จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า บายศรีหมายถึง สิ่งที่ทำด้วยใบตอง รูปคล้ายกระทง และวัสดุอื่น ๆ เป็นชั้น ๆ มีขนาดใหญ่เล็กซ้อนขึ้นไปตามลำดับ ตามลักษณะและ จุดประสงค์ของการนำไปใช้ มีเครื่องสังเวียงวางอยู่ในบายศรี ตามลักษณะและจุดประสงค์ ในที่นี้หมายถึง บายศรี ปากชาม บายศรีต้น บายศรีพรหม บายศรีเทพ บายศรีอภัยทาน บายศรีอ้อมอกแม่และบายศรี ประยุกต์

วัชระ จุมปูนาง (2552 : 6) ได้ให้ความหมายของการประดิษฐ์บายศรีไว้ว่า บายศรีเป็น สิ่งที่เป็นมงคล โดยเฉพาะบายศรีในงานแต่งงาน บายศรีเป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้ในพิธีกรรมการแต่งงาน เพราะภายในบายศรีจะประกอบไปด้วยข้าวเหนียว 1 ปั้น กล้วยและไข่ รวมถึงบางที่จะใส่ของรักของ เจ้าบ่าวลงไปบ้างในบายศรี เพราะหมายถึงสิ่งที่ผูกพันกัน ทำให้ครองรักยาวนานนอกจากนั้นวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ประดิษฐ์บายศรีประกอบด้วย พานชั้นโตกขนาด 16 นิ้ว ใบตองดอกกรัก กุหลาบจัดสวน ดอก กุหลาบมอญ ใบโปรงฟ้า เข็มหมุด ดอกดาวเรือง ดอกบานไม่รู้โรย ดอกแอสเตอร์

ศักรินทร์ หงส์รัตนารกิจ (2552 : 3) สรุปว่าใบตองหรือใบกล้วย สามารถนำมา ประดิษฐ์เป็นกระทง พานชั้นหมาก พานรับน้ำ การห่อขนม บายศรีสู่ขวัญ ภาชนะบรรจุอาหาร ฯลฯ ซึ่งเป็นงานที่แสดงถึงเอกลักษณ์และภูมิปัญญาของบรรพชนไทยสมัยก่อน ที่ได้รู้จักนำวัสดุจากธรรมชาติ มา ประดิษฐ์ประดอยได้อย่างสวยงามวิจิตรอยู่คู่กับวิถีชีวิตคนไทยมาจนถึงปัจจุบัน สำหรับภาชนะใบตองใช้ใน

โอกาสพิเศษเพื่อมอบให้บุคคลผู้ใหญ่ที่เคารพนับถือในโอกาสต่าง ๆ หรือใช้ในชีวิตประจำวันก็ได้ เช่น งานประดิษฐ์งานใบตอง แจกันดอกไม้ ผอบใบตอง ซองดอกไม้และสำหรับใส่ขนม

1.2 ประเภทและชนิดของบายศรี

1.2.1 ประเภทของบายศรี

บายศรีของหลวง บายศรีสู่ขวัญที่ใช้ในการประกอบพิธีหลวง คือ บายศรีของพระมหากษัตริย์ซึ่งมักจะแยกเป็นองค์บายศรีและพระราชพิธีบายศรีในสมัยโบราณกษัตริย์ทุกพระองค์จะทรงใช้บายศรีเป็นส่วนประกอบสำคัญในพระราชพิธีต่างๆ เพื่อใช้เป็นสื่อ เช่น พระราชพิธีสมโภชพระราชพิธีรับขวัญพระราชพิธีสักการบวงสรวงพระพุทธรูปและเทพยดาประจำเมืองและพระราชพิธีสำคัญๆ ต่างๆอีกมากมาย เพื่อใช้เป็นเช่นไหว้เทพยดาอารักษ์แผ่บารมีให้ประเทศชาติและพสกนิกรได้อยู่กันอย่างร่มเย็นเป็นสุขโดยทั่วไปบายศรีของหลวงมี 3 ชนิดด้วยกันดังจะได้อธิบายเป็นลำดับดังนี้

1. บายศรีสำหรับเล็ก มีชั้นบายศรีแก้วบายศรีทองบายศรีเงินซ้อนกัน 3 หรือ 5 ชั้นขนาดเล็กตั้งบายศรีแก้วไว้ตรงกลางทองทางขวาเงินทางซ้ายของผู้รับทำขวัญซึ่งในแต่ละชั้นจะจัดวางสำหรับควหาวน ประดับประดาด้วยดอกไม้มงคลใช้ในพิธีการทำขวัญเล็กๆเท่านั้นทั้งนี้เพื่อความประหยัดในการทำพิธีกรรม

2. บายศรีสำหรับใหญ่ มีลักษณะเหมือนบายศรีสำหรับเล็ก แต่ขนาดใหญ่ มีชุดละ 5 ชั้นมี เป็นขนาดเล็ก ตั้งบายศรีแก้วไว้กลาง บายศรีทองอยู่ข้างขวา บายศรีเงินอยู่ข้างซ้ายของเจ้าของขวัญ สำหรับทำขวัญในงานใหญ่ ใช้สมโภชน์ในการอย่างใหญ่ นิยมใช้ในพิธีใหญ่เท่านั้น

3. บายศรีตองรองทองขาว บายศรีใหญ่ใช้แป้นไม้แกนไม้เป็นทองคำขาวสูง 7 ชั้นองค์บายศรีจะตกแต่งด้วยใบตองจัดอย่างสวยงามใช้เฉพาะในพระราชพิธีสมโภชขนาดใหญ่

บายศรีของราษฎร บายศรีสู่ขวัญประกอบพิธีราษฎร แบ่งตามลักษณะองค์บายศรีได้ 2 ประเภทคือ บายศรีพิธีราษฎรชุดเล็ก ได้แก่ บายศรีปากชามกับบายศรีตอง บายศรีพิธีราษฎรชุดใหญ่ ได้แก่บายศรีเทพ และบายศรีพรหม ซึ่งจะได้อธิบาย ดังต่อไปนี้

1. บายศรีสู่ขวัญประกอบพิธีราษฎรชุดเล็ก มี 2 อย่าง

- 1.1) บายศรีปากชาม คือเอาใบตองมาม้วนกลมเป็นรูปกรวยข้างในกรวยใส่ข้าวสุก (บางทีก็เป็นกรวยเปล่า ๆ ไม่ใส่อะไรเลยซึ่งเป็นการเลือนมาแล้ว) เอากรวยตั้งคว่ำไว้กลางชามงาม ๆ ขนาดใหญ่คือให้ยอดแหลมของกรวยอยู่ข้างบน บนยอดมีก้านไม้เสียบไขเปิดตัมถูกปกเปลือกพองหนึ่ง ไขนี้เรียกว่า ไขขวัญ บนยอดไขขวัญบางทีมีก้านไม้เสียบต่อเป็นยอดขึ้นไปอีกและเสียบดอกไม้

ที่ก้าน โดยมากดอกมะลิ เป็นเครื่องประดับให้ดูงาม แล้วเอาใบตองมาพับไปพับมาให้เป็นรูปพนม คือ แแหลมเรียวยหลาย ๆ อัน และเอาซ้อนทับให้เหลื่อมล้ำกัน เป็น 3 หลั่น 3 ชั้น ชั้นละ ยอด จึงมีรูปคล้ายท่อ ข้าวต้มน้ำอุ่นใส่ยอดเรียวยแหลมมากกว่า ใบตองที่พับซ้อนกันนี้ มีขนาดเล็กกว่ากรวยข้าว นี้เรียกว่า นมแมว เอานมแมวทั้ง 3 อันนี้ วางเรียงรอบกรวยข้าว ให้ปลายยอดของนมแมวโผล่ขึ้นเหนือปากชาม ตอนล่างของนมแมวแต่ละอันมีหาง สำหรับหักพับและได้กรวยข้าวบางรายทำนมแมวเป็น 4 อันก็มี และ เย็บติดไว้กับกรวยข้าวไปในตัว เหตุนี้บายศรีปากชามจึงเรียกว่า บายศรีนมแมวได้อีกชื่อหนึ่ง นอกนี้ยัง เอาใบตองมาตัดเป็นรูปใบไม้ แต่ตามริมขอบใบ ตัดหยักไปหยักมาอย่างฟันเลื่อยลดหลั่นกันขึ้นไป ตอนกลางตัดแหว่งเป็นหน้าจั่วกลาย ๆ รวม 3 ใบแต่ที่มี 4 ใบก็มี นี้เรียกว่าตัวเต่าหรือแมงดาเพราะมี รูปร่างคล้ายเช่นนั้น เอาแมงดาทั้ง 3 ใบนี้วางแทรกระหว่างนมแมว ตอนล่างของแมงดามีใบตองเป็นหาง หักพับรับตอนล่างของหางนมแมวอีกที

1.2) บายศรีตอ จะมีลักษณะกรวยแกนกลางเป็นหยวกกล้วยสูง

ประมาณ 1 ฟุตมีพานรองฐานตอแต่งนุ่งบายศรีด้วยใบตองพับจับจีบใบตอง ให้เป็นยอดแหลมเหมือน บายศรีต้น ใช้ไม้เหลาแหลมเสียบปักตัวบายศรีที่ยอดตอกล้วยที่ตัดไว้และดอกไม้มงคลเป็นทรงบัวคว่ำ หรือบัวหงายและโดยทั่ว ๆ ไปตัวองค์บายศรีจะมีชั้นเดียวแต่จะมีองค์ลูกเป็นชั้น ๆ รอบองค์แม่ และจะนำ ผลไม้มาวางสังเวยไว้ในบริเวณช่องว่างระหว่างองค์แม่กับองค์ลูก ในกรวยใส่ข้าวสุกปากหม้อและเอาไข เปิดต้มสุกเสียบยอดกรวย เหมือนบายศรีปากชามหรือใช้ดอกไม้สดเสียบยอดกรวยแทนไขเปิดต้มสุกก็ได้

2. บายศรีสู่ขวัญประกอบพิธีราษฎร์ชุดใหญ่

2.1) บายศรีเทพ เป็นบายศรีทรงสูงรองฐานด้วยพานแบ่งองค์บายศรี

ออกเป็น 3 หน้า โดยแบ่งตามสัดส่วนของฐานเท่าๆ กันการนุ่งองค์ก็แล้วแต่ชั้นขององค์แม่และองค์ลูกแต่ จะห่างช่วงกันเท่ากัน เช่น 9-7 , 7-5 หรือ 5-3 และบริเวณช่องว่างระหว่างองค์แม่และองค์ลูก ก็จะมีใส่ อาหารกับข้าวตอกดอกไม้ไว้เหมือนกับบายศรีปากชาม วิธีการทำพับใบตองเป็น ยอด แหลมยาวทำเป็น 9 พับซึ่งช่างทำบายศรีชอบเรียกกันว่า 9 หม่อม พับทับกันแล้วสูงถึงแก่นี่ยอดแหลมปักดอกมะลิห้าชุด วางในวงกลมพานเป็นรูปบัวหงายใช้ใบตองทำเป็นกรวยแหลม 17 (ไม่ต้องใส่ข้าวสุกปากหม้อ) ยอดกรวย แหลมเสียบด้วยดอก บัวฉัตร บายศรีเทพใช้ในงานบายศรีสู่ขวัญ

2.2) บายศรีพรหม มีลักษณะคล้ายบายศรีเทพแต่จะมี 9 หน้า นิยมให้

จำนวนชั้นขององค์แม่เป็น 16 องค์ลูกเป็น 11 ซึ่งว่ากันว่าเป็นรูปแบบที่สวยงามมากวิธีการทำบายศรีสู่ ขวัญพับใบตองเป็นยอดแหลมยาวเหมือนบายศรีเทพ 1618 พับซ้อนกันปลายยอดแหลมก็ปักดอกมะลิ

หรือดอกบานไม่รู้โรยหรือดอกดาวเรือง ทำเป็นสี่ซุดวางรอบในพาน ทั้งตั้งขึ้นและหงายลง (ที่ทำเป็นสี่ซุด คงจะหมายถึงพรหมสี่หน้า) ตรงกลางพานใช้ใบตองทำกรวยแหลม ไม้ใส่ข้าวสุกปากหม้อปักดอกไม้ที่ ยอดกรวย

บายศรีสู่ขวัญประเภทอื่น ๆ

บายศรีสู่ขวัญประเภทอื่นๆ สามารถแบ่งได้ดังนี้

1. บายศรีใหญ่ คือบายศรีอีกชนิดหนึ่ง เอาใบตองมาหักพับให้มียอดแหลมๆ อย่างยอดกระทงเจิมหลายๆ อัน เอาใบตองที่พับเป็นยอดแหลมเหล่านี้ ให้กันชนกันเป็นคูๆ แล้วโค้งให้เป็นวงกลมๆ ขึ้นออกไปทั้งข้างบนและข้างล่าง บางวงมียอดแหลมๆ ทั้งข้างบนและข้างล่างนี้ ตรึงรอบ ขอนไม้แป้นรูปกลมๆ ตรงกลางแป้นเจาะรูมีไม้ยาวเป็นแกนแล่นกลาง ไม้แป้นนี้วางซ้อนกันเป็นชั้นๆ ไว้ ระยะห่างตามสมควร แต่มีขนาดแบน แต่ชั้นล่างถึงชั้นบน ตั้งแต่ขนาดใหญ่กลางเล็ก เรียวขึ้นไป ตามลำดับ ตามปกติมักมีเป็น 5 ชั้น ถ้าจะทำแต่ 3 ชั้น หรือยึดออกไปเป็น 7 ชั้น หรือ 9 ชั้นก็ทำได้ แต่ 9 ชั้น ไม่นิยมทำกันเพราะจะใหญ่โต นอกจากทำเป็นพิเศษขนาดใหญ่ เช่นบายศรี 9 ชั้นของเชียงใหม่ เมื่อคราวทำพิธีรับพระขวัญพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินเสียบมณฑลพายัพ เห็นจะอนุโลมทำบายศรี 9 ชั้น ให้เท่ากับจำนวนชั้นของพระเศวตฉัตร บายศรีที่มีชั้นเป็นจำนวนคู่ไม่เคยเห็น ชั้นเหล่านี้วางเครื่องอาหารขนมและลูกไม้ทุกชั้นสำหรับเลี้ยงขวัญ บนยอดของบายศรีใหญ่ตั้งขาม หรือโถขนาดเล็ก โดยมากเป็นเบญจรงค์ หรือใช้ขันงาม ๆ ขนาดเล็ก ๆ แทนก็ได้ ประดับด้วยพุ่มดอกไม้ ภาพจิตรกรรมฝาผนังในพระที่นั่งพุทไธสวรรย์ ในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เขียนเมื่อในสมัยรัชกาลที่ 1 มีภาพบายศรีใหญ่อยู่ที่ผนังด้านที่จดหลังด้านขวาข้างพระทวารด้านหลัง มีบายศรีปากขามตั้งอยู่บนชั้น ยอด หาชี้เป็นขามประดับด้วยพุ่มดอกไม้ ในตำราทำขวัญของเก่าบางตำราก็กล่าวไว้ว่าตั้งบายศรีปากขามไว้ ที่บนชั้นยอดของบายศรีใหญ่ที่ใช้ขามงาม ประดับพุ่มดอกไม้ตั้งไว้บน ชั้นยอดของบายศรีใหญ่

ดังที่เห็นกันทุกวันนี้เห็นจะเลือนมากแล้ว เพราะไปแยกบายศรีปากขามไว้ต่างหาก ส่วนหนึ่งเสียแล้ว บายศรีใหญ่นี้บางทีก็เรียกว่า บายศรีตั้งหรือบายศรีชั้น ถ้าทำเป็นอย่างดี ก็แกะสลัก เป็นรูปตุ๊กตาเป็นเรื่องราวละครที่รู้จักกันหรือจะแกะเป็นลวดลายงาม ๆ ประดับไว้ตามชั้นบายศรีด้วยก็ได้ ดังจะอ่านพบในบทประพันธ์เรื่องแห่แห่บายศรี ซึ่งเป็นเครื่องเล่นของการเทศน์มหาชาติ แต่ข้อความที่มีพรรณนาไว้ ดังที่หมอขวัญกล่าวในพิธีทำขวัญ ไม่จำเป็นจะตรงกับที่มีอยู่ในบายศรีก็ได้ นอกจากนี้ บายศรีใหญ่ยังมีไม้ใส่สีสุกผ่าซีก 3 ซีกพันด้วยผ้าขาว เอาเข้าขนาบรอบข้างบายศรี และผูกด้วยด้ายเป็น 3 เปลาะ เห็นจะต้องการให้มันคงไม่โกงเงินแล้วเอายอดตองอ่อนบริสุทธิ์ 3 ยอดปะทับปิดซีกไม้ เอาผ้า

อย่างตีมีราคา โดยมากเป็นผ้าตาดทองคลุมให้รอบบายศรีอีกชั้นหนึ่ง ผ้านี้เรียกว่าผ้าห่อขวัญ เครื่องประกอบบายศรีใหญ่ นอกจากตัวบายศรีใหญ่ยังมีเครื่องประกอบบายศรี คือ

1. ชั้นปักแว่นโลหะสำหรับเวียนเทียน มีด้วยกัน 3 ชั้น (บางทีก็มีชั้นเดียว) ใส่ข้าวสาร มีแว่นเวียนเทียนปักอยู่ชั้นละ 5 แว่น ติดเทียนแว่นละ 3 เล่ม
 2. เทียนชัย 3 ปักบนเชิง เรียกว่าเทียนชัย (บางทีมีเล่มเดียว)
 3. น้ำมันหอมหรือกระแจะใส่ภาชนะ สำหรับควักป้ายใส่เทียนที่แว่น (บางทีมีภาชนะใส่น้ำมันหอมที่ 1 ภาชนะใส่กระแจะอีกที่ 1)
 4. พานใส่ใบพลูเรียงซ้อน แต่จะซ้อนก็ใบไม่ทราบชัดกับตลับแป้งเจิมอยู่ในนั้นด้วย
 5. ด้ายผูกข้อมือมีหลายเส้น รวมใส่ไว้ในพานรองใบพลู
 6. มะพร้าวอ่อนปอกเปลือก ฉေးปากรองพาน มีชื่อสำหรับตัก (ที่ไม่ฉေးปากก็มี)
- นอกจากนี้ก็มีเพิ่มเติมของอย่างอื่นเป็นอติเรก บางทีก็มีหัวหมูด้วยอีกคู่หนึ่ง บางทีก็มีโต๊ะเงินเครื่องอาหารต่างหากด้วยอีกหลายโต๊ะ

เครื่องประกอบดังกล่าวนี้เป็นอย่างใหญ่ เพราะมีเวียนเทียนด้วยแต่ที่ทำกันอาจมีลดหรือเพิ่มอะไรอีกแล้วแต่เรื่องที่เป็น เช่น ทำขวัญอย่างอื่นที่ไม่ใช่ทำขวัญคน ก็มีลดสิ่งที่ไม่จำเป็นในพิธีออกเสีย อย่างนี้เป็นต้น ถ้าเป็นเครื่องประกอบของหลวง โดยมากมักเป็นจำนวน 3 และภาชนะที่ใช้เป็นจำนวน 3 เป็น แก้ว ทอง เงิน เช่น แว่นเวียนเทียนเป็นแก้วทองเงิน ชั้นเชิงเทียนและพาน ก็เป็นแก้วเงินทองเช่นเดียวกันทั้งนี้เพื่อให้ตรงกับบายศรีแก้วบายศรีทอง และบายศรีเงิน ที่เรียกว่าบายศรีแก้ว คือใช้ภาชนะแก้วบรรจุของกิน วางซ้อนกันขึ้นไปเป็น 5 ชั้น 7 ชั้น (ไม่มีบายศรีทอง) บายศรีทองบายศรีเงิน ก็เป็นภาชนะทองเงินในทำนองเดียวกัน

2. บายศรีต้น มีไม้ตั้งเป็นหลักแกนกลางปักไว้ตรงกลางแป้นไม้ แผ่นใหญ่ ไม้แป้นนี้ทำเป็นวงกลมหรือเป็นเหลี่ยมก็มีวางตั้งไว้เพื่อมิให้ล้ม และยังแป้นไม้เป็นรูปวงกลมวางเป็นชั้น ๆ ชั้นใหญ่อยู่ล่าง ชั้นเล็กอยู่บน เล็กสอดขึ้นไปตามลำดับแป้นไม้วงกลมแผ่นเล็กสุดอยู่ชั้นบน ทำเป็น 3 ชั้น 5 ชั้น 7 ชั้น 9 ชั้น ที่ทำชั้นต่าง ๆ กันช่างทำบายศรีก็ทำตามความหมายของบายศรี และตามประสงค์ของผู้จัดทำบายศรีสู่ขวัญ ช่างทำบายศรีก็จับจีบพับ ใบตองให้แหลมเป็นสามเหลี่ยมยาวซ้อนกันห้าแผ่นพับหรือเจ็ดแผ่นพับ หรือเก้าแผ่นพับ สุดแท้แต่ช่างจะทำให้ทางแหลมหงายขึ้นติดรอบแป้นไม้แผ่นกลม และทางแหลมหงายลงติดรอบแป้น 23 ไม้แผ่นกลมเหมือนบัวคว่ำบัวหงาย ทำอย่างนี้เหมือนกันทุกชั้นปลายยอดแหลมของบายศรี ที่หงายขึ้นและหงายลงก็นิยมใช้ดอกพุท หรือดอกมะลิเสียบที่ปลายยอดแหลมทุก

ยอด หากไม่มีดอกมะลิก็ใช้ดอกบานไม่รู้โรย สีแดงหรือสีชมพูเสียบปลายยอดแหลมแทนดอกมะลิ รอบวงกลมของแบนบายศรีก็จะประดับด้วยดอกไม้ดอกใหญ่เช่น ดอกเบญจมาศ หรือดอกดาวเรือง หรือดอกบัวที่พับกลับแล้ว ใช้ดอกกรักหรือดอกมะลิร้อยเป็นพวงอุบะ ปลายอุบะก็เป็นดอกกุหลาบแดงหรือดอกดาวเรือง หรือดอกจำปี พวงอุบะก็ติดกับปลายยอด บายศรีที่ห้อยลงและแบนบายศรีแผ่นกลมชั้นที่อยู่สูงสุดก็จะมีบายศรีปากชามวางไว้ที่ต้นบายศรีก็จะมีไม้ไผ่สามอันขนาน อยู่สามด้านโดยมีสายสิญจน์พันรอบต้นบายศรีสามเปลาะ ไม้ไผ่สามอันที่ขนานบายศรีนั้น แต่โบราณมากก็นิยมใช้ไม้ไผ่สีสุกเมื่อหาไม้ไผ่สีสุกไม่ได้จึงจะใช้ไม้ไผ่ชนิดอื่นๆ แทน บายศรีต้นนิยมใช้ทำขวัญนาคมากขึ้นหรือบางคนก็เรียกทำขวัญนาค ว่าสู่ขวัญนาค หรือเชิญขวัญนาคแต่ส่วนใหญ่ มักเรียกกันว่าทำขวัญนาคบายศรีต้นที่ใช้ในงานทำขวัญนาคส่วนมากใช้บายศรีห้าชั้นและมีเครื่องสังเวท ในทุกช่องชั้นของบายศรีส่วนบายศรีต้นสามชั้นนิยมทำกันในงานขวัญจุกและบายศรีต้นเจ็ดชั้นนิยมใช้ในงานทำขวัญนาคที่เจ้านาคจะบวชนั้น เป็นข้าราชการบายศรีต้นเก้าชั้น นิยมใช้สำหรับทำขวัญนาคที่เป็นลูกหลานเจ้าพระยาหรือผู้มีบรรดาศักดิ์สูง และปัจจุบันนี้เจ้าพระยาหรือผู้มีบรรดาศักดิ์สูงก็ไม่มีอีกแล้วแต่บายศรีต้นทุกชั้นก็นำมาใช้ได้

3. บายศรีประยุกต์ ลักษณะของบายศรีประยุกต์ บายศรีประยุกต์เป็นบายศรีที่ดัดแปลงมาจากบายศรีพื้นฐานอื่น ๆ นำมาประกอบกันและคิดสร้างสรรค์รูปแบบใหม่ ๆ เพิ่มเติม ในปัจจุบันบายศรีประยุกต์เป็นบายศรีที่ได้รับความนิยมอย่างหลากหลาย มีการประดิษฐ์ขึ้นใช้ในทุวงการ โดยคำนึงถึงจุดประสงค์ในการใช้และความสวยงามเป็นหลัก บางครั้งจัดทำขึ้นเพื่อประกอบพิธีต่างๆ เช่น งานมงคลสมรส งานบวชนาค งานบายศรีสู่ขวัญทุกประเภท หรือแม้กระทั่งพิธีบวงสรวงสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในการเปิดบริษัท เปิดกล่องละคร หรือก่อสร้างอาคารบ้านเรือนต่าง ๆ แต่ในบางสถานที่ประดิษฐ์ขึ้นเพื่อต้อนรับแขกและบุคคลสำคัญ หลังเสร็จพิธีส่วนใหญ่เจ้าของงานจะนำไปลอยน้ำไหลฝากแม่พระคงคาเพื่อความสงบสุขร่มเย็นของชีวิต ในปัจจุบันมีหลายหน่วยงานที่เห็นความสำคัญของการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยทางด้านนี้เอาไว้ ซึ่งจะเห็นได้จากการประกวดพานบายศรีจะมีขึ้นทั้งในระดับจังหวัดระดับเขตและระดับภูมิภาค ซึ่งผลงานจะสะท้อนออกมาในหลายลักษณะ บางครั้งจะประดิษฐ์ออกมาโดยอิงเหตุการณ์ในปัจจุบัน แต่องค์ประกอบของบายศรีจะคงไว้ซึ่งวัฒนธรรมที่ถ่ายทอดกันมาตั้งแต่โบราณ ในการประดิษฐ์บายศรีประยุกต์ ต้องรองด้วยพานที่มีขนาดเหมาะสมประกอบด้วยตัวบายศรี ยอดกรวยประดับด้วยใบไม้และดอกไม้สดชนิดต่าง ๆ ที่มีชื่อเป็นมงคล เช่นดอกดาวเรือง ดอกบานไม่รู้โรย ดอกพุท ดอกกรัก เป็นต้น ตัวบายศรีมักทำด้วยใบตองกล้วยตานีม้วนพับและเย็บประกอบเป็นแบบต่าง ๆ เนื่องจากใบตองกล้วยตานีมีความเหนียวมันพับง่ายไม่แตกและทนไม่เหี่ยวง่าย บายศรีประยุกต์จะมีจำนวนชั้น

ตั้งแต่ 3 ชั้น 5 ชั้น 7 ชั้น 9 ตามแต่ขนาดของภาชนะและขนาดของพีธี ตามฐานะของครอบครัวหรือขนาดของพิธีที่จัดขึ้น ในการใช้บายศรีประกอบพิธีจะใช้เพียงอันเดียวเพราะเป็นบายศรีขนาดใหญ่ ส่วนประกอบสำคัญของบายศรีประยุกต์ ได้แก่ ยอดบายศรี ตัวแมงดาพานบายศรี กรวย ดอกไม้สด และเครื่องเช่นไหว้

1.3 ส่วนประกอบของบายศรี

1.3.1 ส่วนประกอบและเครื่องแต่งตัวบายศรี

ส่วนประกอบของบายศรี

ภาพประกอบ 1 แสดงส่วนประกอบของบายศรี

จากภาพที่ 1 สามารถอธิบายส่วนประกอบของบายศรี ได้ดังนี้

หมายเลข 1 มาลัยตุ้มส่วนยอด

หมายเลข 2 กรวยจีบยอดบายศรี

หมายเลข 3 ตัวลูกบายศรี

หมายเลข 4 ทัดหู

หมายเลข 5 ตัวแม่บายศรี

หมายเลข 6 แบบหัวแมงดา เป็นองค์ประกอบสำคัญของบายศรี ถ้าไม่มีก็ถือว่า

บายศรีนั้นไม่สมบูรณ์

หมายเลข 7 อุบะ

หมายเลข 8 ส่วนฐานหรือภาชนะส่วนมากมักใช้พานหรือขันโตกหรืออาจใช้ฐาน
ประยุกต์งานใบตอง

หมายเหตุ : สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

เครื่องแต่งตัวบายศรี

เครื่องแต่งตัวบายศรีจะมีรูปแบบที่มากมายหลายแบบไม่มีข้อกำหนดที่
ตายตัวแน่นอนขึ้นอยู่กับลักษณะของพิธีการของแต่ละพิธีการ ซึ่งในที่นี่จะนำเสนอเครื่องแต่งตัวที่ใช้ใน
บายศรีไว้หลายแบบ สามารถนำมาเลือกใช้อย่างเหมาะสมกับบายศรีแต่ละแบบ ซึ่งมีดังต่อไปนี้

1. ดอกตูมประดิษฐ์ เป็นการนำกลีบดอกไม้หรือ ดอกไม้ที่มีขนาดเล็กมาประดิษฐ์ให้มี
ลักษณะเป็นตูม ซึ่งอาจจะประดิษฐ์เพียงชั้นเดียวหรือหลายชั้นก็ได้ รูปทรงของดอกตูมมีลักษณะดังนี้

- ดอกตูมที่มีลักษณะคล้ายดอกข่าหรือดอกขิง
- ดอกตูมที่มีลักษณะคล้ายกระดังหรือระฆัง
- ดอกตูมที่มีลักษณะคล้ายพวงองุ่น

การนำดอกตูมมาใช้ในงานบายศรีนั้นสามารถใช้ได้ดังนี้

- ใช้ตกแต่งส่วนต่างๆ ของบายศรี เช่น ยอดบายศรี หรือช่องว่างระหว่างตัว
บายศรี จัดให้เป็นรูปทรงต่างๆ ประกอบกับใบไม้ต่างๆ

- ใช้ในการร้อยอุบะเป็นดอกตูมเพื่อตกแต่งบายศรี

2. อุบะ เป็นการนำดอกไม้มาร้อยเรียงเป็นสายตามความยาวที่ต้องการ อุบะแต่ละเส้น
เรียกว่าขา ซึ่งแต่ละขาจะมีดอกตูม กลีบเลี้ยง ดอกสวม ตามลำดับ อุบะมีหลายประเภทดังนี้

- อุบะชั้นเดียว ได้แก่ อุบะขาเดียวหรืออุบะตุ้งติ้ง อุบะแขกหรืออุบะพวง

เต่าร้าง อุบะพู่ อุบะพู่จิน อุบะพู่เกรียว

- อุบะหลายชั้น ได้แก่ อุบะไทยธรรมดา อุบะไทยทรงเครื่อง อุบะแตรระ อุบะ

ฝรั่ง อุบะดอกคุณ

การนำอุบะมาใช้ในงานบายศรีนั้นสามารถนำมาใช้ได้ดังนี้

- ผูกยอดบายศรีชั้นสุดท้ายเพื่อให้เกิดความอ่อนโยน
- ผูกตรงช่องว่างระหว่างบายศรีในชั้นสุดท้ายของบายศรี
- ผูกตรงช่องว่างระหว่างบายศรี เพื่อช่วยให้ช่วงชั้นบายศรีสั้นลง

3. เฟื่อง คือดอกไม้ที่ร้อยเรียงกันเป็นสายยาวจากจุดหนึ่งไปยังจุดหนึ่ง ผูกซ้อนตามกัน เป็นชั้นมีระดับจะห่างกันตามความสวยงาม หรือดอกไม้ที่นำมาเย็บประกอบกัน ในแบบใบตองที่มีความ ยาวเชื่อมโยงจุดหนึ่งไปยังจุดหนึ่งได้ เฟื่องมีหลายประเภท ดังนี้

- เฟื่องร้อย ได้แก่ ดอกพุด ดอกกรัก ดอกเข็ม ดอกบานไม่รู้รุ่ย ดอกมะลิ ฯลฯ
- เฟื่องเย็บ ได้แก่ แบบปักนก แบบนก แบบพระจันทร์เสี้ยว ฯลฯ

การนำเฟื่องมาใช้ในการบายศรีนั้นสามารถนำมาใช้ดังนี้

- ประดับบายศรีเพื่อความอ่อนช้อยสวยงาม
- สร้างลวดลายในบายศรีให้มีความสวยงามขึ้น

4. ตาข่าย คือการนำดอกไม้ที่มีลักษณะความเหมาะสมสำหรับการร้อยตาข่าย คือมีช่อง สำหรับร้อยและมีความยาวของดอกไม้ เช่น ดอกกรัก ดอกพุด ดอกมะลิ ตาข่ายมีหลายแบบดังนี้

- ตาข่ายลายธรรมดา ได้แก่ ลายเกล็ด ลายสี่ก้านสี่ดอก ลายดาวใกล้เคียง ลาย ตาสมุทร
- ตาข่ายเสริม ได้แก่ ลายกำแพง ลายกำแพงเพชร ลายดาวกระจาย ลายแมง มุม ลายหกก้านหกดอก ลายวิมานแปลง ลายแก้วชิงดวง ลายพระอาทิตย์ชิงดวง

การนำตาข่ายมาใช้ในการบายศรีนั้นสามารถนำมาใช้ได้นั้นนี้

- เป็นส่วนประกอบที่เพิ่มความสวยงามแก่บายศรี
- ช่วยลดช่องว่างของบายศรี

5. มาลัย คือการนำดอกไม้มาตัดแยกกลีบและพับ นำมาร้อยใส่เข็ม หรือสิ่งที่เล็กแหลม ตามลวดลายต่างๆ การร้อยมาลัยมีหลายแบบดังนี้

- มาลัยรูปทรงเลขาคณิต ได้แก่ มาลัยกลม มาลัยรี มาลัยสี่เหลี่ยม มาลัย สามเหลี่ยม

- มาลัยรูปทรงธรรมชาติ ได้แก่ มาลัยตัวสัตว์
- มาลัยรูปทรงจินตนาการ ได้แก่ มาลัยตุ้ม มาลัยตัวหนอนคู่

การนำมาลัยมาใช้ในการบายศรีนั้นสามารถนำมาใช้ได้นั้นนี้

- ใช้เสียบยอดบายศรี ยอดกรวยข้าว
- ใช้ปิด หรือคาดส่วนใดส่วนหนึ่งเพื่อปิดร้อยหรือช่องว่าง

6. ทัดหู คือดอกไม้สดแบบธรรมชาติ หรือแบบประดิษฐ์ที่มีการนำกลีบดอกไม้ต่างๆ มาพับมาเย็บให้เป็นรูปร่างที่ต้องการ อาจจะสับสีเพื่อเสริมลวดลาย รูปร่างสี่กลีบหรือประจายาม รูปร่างห้ากลีบ หรือดาวรูปร่างหกกลีบ ทัดหู่มีหลายรูปแบบดังนี้

- ทัดหู่รูปร่างเลขาคณิต ได้แก่ รูปร่างกลม รูปร่างรี
- ทัดหู่รูปร่างลวดลายไทย ได้แก่ ดอกประจายาม ดอกดาวห้ากลีบ ดอกดาว

หกกลีบ

การนำทัดหู่มาใช้ในงานบายศรีนั้นสามารถนำมาใช้ดังนี้

- ใช้ปิดช่องว่างระหว่างบายศรี
- ใช้ปิดปมหรือมุมที่ปิดอุบะ

7. แบบ คือการนำกลีบดอกไม้มาตัดแต่งรูปร่าง พับเปลี่ยนแปลงรูปทรงแล้วนำมาเย็บติดกับแบบใบตองรูปร่างต่างๆ เช่น รูปร่างกลีบบัว รูปร่างกนก อาจจะเย็บเต็มแบบสีเดียวหรือหลายสี ขึ้นอยู่กับแบบที่ออกแบบไว้ หรือเย็บที่ริมแบบเพื่อให้เกิดสีสันและประหยัดเวลาในการทำงาน การเย็บแบบมีหลายรูปแบบดังนี้

- รูปร่างลวดลายไทย ได้แก่ แบบกนก แบบกระฉิง แบบพุ่มข้าวบิณฑ์
- รูปร่างดอกไม้ ได้แก่ แบบกลีบบัว
- รูปร่างสัญลักษณ์ ได้แก่ แบบหัวใจ

การนำแบบมาใช้ในงานบายศรีนั้นสามารถนำมาใช้ดังนี้

- ใช้ปิดช่องว่างระหว่างบายศรี
- เพิ่มความสวยงามด้านสีสัน ความประณีตให้แก่บายศรี

1.4 ดอกไม้ที่นิยมนำมาใช้ในการตกแต่งบายศรี

ตาราง 1 แสดงดอกไม้ที่นิยมนำมาใช้ในการตกแต่งบายศรี

ภาพ	อธิบาย
	<p>ดอกกรัก เลือกดอกที่มีเปลือกหุ้มดอก ไม่ต้องพรมน้ำ เพียงใช้ผ้าขาวบางชุบน้ำบิดหมาดๆ คลุมไว้ก่อนไปใช้งาน</p>
	<p>ดอกพุด เลือกดอกตูม ก้านแข็งแรง และมีสีสดนวล เพราะถ้าก้านดอกออกสีเหลืองแปลว่าไม่ค่อยสด ไม่ควรใช้ดอกพุดเปียกน้ำ ขณะใช้งานเพียงใช้ผ้าขาวบางชุบน้ำบิดหมาดๆ คลุมไว้ก่อนที่จะนำไปใช้งานเช่นเดียวกับดอกกรัก</p>
	<p>ดอกบานไม่รู้โรย มีอยู่ 3 สี คือ สีขาว สีชมพู และสีม่วง ควรเลือกดอกที่ก้านและใบมีสีเขียวสด ก้านดอกแข็งแรง</p>
	<p>ดอกกุหลาบมอญ เลือกดอกสมบูรณ์ คือก้านดอกจะมีสีเขียวสด ไม่มีรอยช้ำ กลีบดอกไม่มีรอยการกัดแทะของแมลง ขณะประดิษฐ์ชิ้นงานหรือรอการใช้งานควรพรมน้ำให้ชุ่ม หรือนำลงแช่ในน้ำ</p>

ตาราง 1 แสดงดอกไม้ที่นิยมนำมาใช้ในการตกแต่งบายศรี (ต่อ)

ภาพ	อธิบาย
	<p>ดอกกล้วยไม้ เลือกดอกที่มีกลีบแข็งแรง ไม่มีจุดต่างดำ มีรอยขีดหรือมีสีน้ำตาล จากนั้นตัดก้านในแนวเฉียงเล็กน้อย และนำลงแช่ในน้ำ โดยให้ก้านดอกอยู่ในน้ำประมาณ 1/2 ของก้านดอก ในกรณีที่ต้องการนำไปเย็บแบบมัดดอกชำหรือร้อยมาลัย ควรดึ่งกลีบดอกออกแล้วผึ่งลมสักครู่เพื่อให้กลีบอ่อนตัวขึ้น</p>
	<p>ตลอดเวลาการดูแลดอกบัวหลังจากตัดแต่งกลีบดอกที่ไม่สวยหรือมีจุดต่างดำออกจากดอกแล้วจึงควรตัดก้านดอกบัวแนวเฉียง 45 องศาแล้วนำไปแช่ในน้ำ โดยให้น้ำอยู่ระดับ 1/4 ของการดอกแล้วพักไว้ในที่ร่ม หรือคลุมส่วนดอกด้วยถุงพลาสติกแล้วเก็บไว้ในที่เย็นหรือตู้แช่</p>
	<p>ดอกดาวเรือง เป็นดอกไม้ที่มีลักษณะกลีบดอกแน่นและบาง เมื่อนำไปใช้งานควรดึ่งที่ละกลีบและไม่ให้ถูกลมมากเกินไป และไม่ควรมานำไปแช่น้ำ เพราะจะทำให้กลีบดอกช้ำน้ำ ควรเลือกดอกที่มีขนาดกลีบดอกเหมาะสมกับงานที่จะนำไปใช้ และหลังจากประดิษฐ์ชิ้นงานเสร็จแล้วควรนำชิ้นงานใส่ถุงพลาสติกและเก็บเข้าตู้เย็นหรือคลุมด้วยผ้าขาวบางปิดหมาดๆ กันลม</p>

1.5 คุณค่าคตินิยมของบายศรี

1.5.1 คุณค่าของบายศรี

พญุพรรณ พรสุขสวัสดิ์ (2552 : 3-25) ได้สรุปถึงประโยชน์ของการทำพานบายศรีไว้ว่า

1. พานบายศรีเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งที่ใช้ประกอบในพิธีบายศรีสู่ขวัญซึ่งเป็นพิธีที่สร้างขวัญและกำลังใจ ให้แก่บุคคลทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ถือเป็นประเพณีที่ได้ปฏิบัติสืบทอดกันมา ตั้งแต่ครั้งบรรพบุรุษ ด้วยการนำวัสดุจากธรรมชาติมาประดิษฐ์ให้เป็นรูปร่าง รูปทรง ที่ประณีต สวยงาม ที่อนุชนรุ่นหลังควรช่วยกันรักษาไว้ไม่ให้สูญสลายไป

2. ประโยชน์ที่ได้รับจากการทำบายศรี มีดังนี้

- 2.1 ให้รู้จักวัฒนธรรมภายในท้องถิ่น
- 2.2 ให้รู้จักใช้ทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดประโยชน์
- 2.3 ให้รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
- 2.4 ให้มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย
- 2.5 ให้รู้จักทำงานอย่างเป็นกระบวนการและรักการทำงาน
- 2.6 ให้มีความอดทนในการทำงาน จนเกิดผลสำเร็จ
- 2.7 ให้มีสมาธิในการทำงาน
- 2.8 ให้รู้จักใช้เครื่องมือได้อย่างเหมาะสมและปลอดภัย
- 2.9 ให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ปรับปรุงผลงานอยู่เสมอ
- 2.10 ให้เป็นพื้นฐานในการสร้างงานประดิษฐ์วัสดุธรรมชาติ

จันทนา เพชรสงคราม (2542 : 58-59) ได้สรุปถึงคุณค่าของงานการประดิษฐ์

บายศรี ไว้ดังนี้คือ

1. นำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้ เช่น บูชาพระ สักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ฯลฯ
2. นำมาใช้ในโอกาสพิเศษไม่ว่าจะเป็นรัฐพิธีหรือพิธีของสามัญชนทั่วไปเช่น การบวงสรวงในโอกาสพิเศษต่างๆ ใช้ประกอบพิธีมงคลสมรส ใช้ประกอบพิธีทำขวัญนาคน ฯลฯ
3. เป็นการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชาติให้คงไว้ เพื่อให้อนุชนรุ่นหลังได้ศึกษาและสืบทอดกันต่อไป

ศักรินทร์ หงส์รัตนารกิจ (2551 : 5) ได้สรุปถึงคุณค่าของงานประดิษฐ์บายศรีไว้ดังนี้คือ

1. นำมาใช้ในโอกาสพิเศษต่าง ๆ เช่น การต้อนรับแขกคนสำคัญ หรือจัดประดับตกแต่งสถานที่ในการแสดงนิทรรศการต่าง ๆ ได้
2. เป็นการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย และเป็นการเพิ่มคุณค่าให้กับงานประดิษฐ์บายศรีได้
3. เป็นการช่วยเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมไทย
4. เป็นการส่งเสริมอาชีพสำหรับผู้ที่มีความสนใจทางด้านงานประดิษฐ์บายศรี

5. เป็นการฝึกการใช้ความคิดสร้างสรรค์ในแนวทางที่ถูกต้องแต่ยังคงเน้นเอกลักษณ์ความเป็นบายศรีของไทยเอาไว้

เศรษฐกิจนันทน์ กาญจนกุล (2553 : 6-7) ได้สรุปถึงคุณค่าของงานประดิษฐ์บายศรีไว้ดังนี้คือ

1. ใช้ในพิธีบายศรีสู่ขวัญเด็กแรกเกิด เมื่อเกิดได้ 3-4 วัน ตอนทำพิธีโกนจุกบวชนาค สู่ขวัญตอนเจ็บป่วย ยกเสาเอก พิธีไหว้ครู บวงสรวง เป็นต้น
2. ใช้ในพระราชสำนักในพระราชพิธีต่าง ๆ
3. ใช้ในพิธีของราษฎรทั่วไป ซึ่งจะมีความแตกต่างในเรื่องของขนาดลักษณะ ชื่อที่เรียก ซึ่งความแตกต่างอันเนื่องมาจากประเพณีและวัฒนธรรมของแต่ละภูมิภาค เช่นภาคเหนือจะใช้บายศรีในการรับแขกบ้านแขกเมือง รับขวัญคนป่วย พิธีสมโภชงานต่าง ๆ พิธีแต่งงาน ส่วนภาคอีสานจะใช้ในพิธีทำขวัญให้กับคน ให้บ้านเรือน ให้สัตว์เลี้ยง ให้พืชผล ส่วนภาคกลางจะมีบายศรีที่แตกต่างกันตามประเพณี เช่น พิธีบูชาครู บูชาเทวดา บวงสรวงเทพเจ้า บูชาบูรพกษัตริย์ เป็นต้น สรุปได้ว่าการเรียนการสอนการประดิษฐ์บายศรี นอกจากจะเป็นไปตามที่หลักสูตรกำหนดแล้ว ยังจะให้ประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต ให้มีความเพลิดเพลินแล้วยังถือเป็นงานอาชีพอีกแขนงหนึ่งได้อีกด้วย

1.5.2 คติธรรมจากบายศรี

พานบายศรี เป็นสิ่งที่บ่งบอกคติธรรมทางพุทธศาสนา 2 ประการ คือ สัจธรรม ความจริงแท้แน่นอน กับ อนิจจัง ความไม่เที่ยงแท้ ไม่แน่นอน ไม่ถาวรมั่นคง ไม่จริงยั่งยืน นิราศสุพรรณของสุนทรภู่ร้อยกรองไว้ว่า

เหมือนบายศรี มิ่งาน ท่านถนอม

เจิมแป้งหอม กระแจจะจันทร์ ให้हरษา

พอเสร็จงาน ท่านทิ้ง ลงคงคา

ต้องลอยมา ลอยไป เป็นใบตอง

(ช่วงเป็นใบตอง ระยะเวลายาวนาน ช่วงเป็นบายศรีระยะเวลาสั้น เพราะฉะนั้น อย่าทะนงตัวหรือทะนงศักดิ์ในช่วงที่เป็นบายศรี)

ปกติการทำบายศรี จะต้องทำจากใบตองตานี อาศัยความประณีต อดทน ผสมทั้งศาสตร์และศิลป์ในตัว ผู้ทำบายศรีต้องไม่กล่าวคำหยาบ (บายศรีที่ใช้ในพิธีกรรมทางพราหมณ์ ผู้ทำต้องถือศีล 8 จึงจะทำให้บายศรีนั้น ๆ ศักดิ์สิทธิ์) มีความหมายทางธรรมะว่าการทำความดีนั้นทำได้ยากต้อง

อดทนรักดี ใฝ่ดี ต้องมีสติ มีสมาธิ เมื่อเราเตรียมใบตอง ฉีกใบตอง เช็ดใบตอง ม้วนนิ้วบายศรีประกอบ
ตัวบายศรี และแม้แต่การแต่งตัวบายศรีด้วยดอกไม้มงคลนามต้องทำอย่างใจเย็นเบามือใบตองจะได้ไม่
แตกจนเสียงาน นั่นคือการฝึกสมาธิ ต้องมีสติ และสามัคคีตลอดเวลาจึงจะสำเร็จ

จะเห็นได้ว่า บายศรี แท้จริงคือ อุบายสั่งสอนลูกหลานปลูกฝังธรรมชาติความอ่อนน้อม
ความจงรักภักดี ความรับผิดชอบ ความสามัคคี ซึ่งเราควรชื่นชมในภูมิปัญญาบรรพชนไทยของเรา

จุดประสงค์หลักของการทำขวัญก็เพื่ออำนวยชัยให้พรให้ประสบแต่ความสุขความ
เจริญรุ่งเรืองมีความสุขและกำลังใจที่ดีเพื่อต่อสู้กับชีวิตต่อไปหากใครจะถามว่าเราใช้บายศรีเมื่อไร? งาน
ใดบ้าง? ก็คงต้องบอกว่าใช้ในงานพิธีมงคลของคนไทยโดยทั่วไปนั้นนอกจากทำขวัญเด็กแรกเกิดแล้วยัง
ปัดเป่าเสนียดจัญไรต่างๆไม่ให้แผ้วพานนอกนั้นยังมีอีกหลายโอกาสที่ต้องใช้บายศรี ดังนี้

พิธีทำขวัญเดือน พิธีทำขวัญตัดจุกหรือโกนจุก พิธีทำขวัญบวชนาคและบวชนาค
แต่งงาน (เราเรียกพิธีนี้ว่าทำขวัญบ่าวสาวรดน้ำสังข์นั่นเอง) การสู่ขวัญ รับขวัญ ผู้ที่มารับตำแหน่งใหม่
การเลื่อนยศ การจบการศึกษา การกลับมาจากสงคราม เจ็บป่วยด้วยอุบัติเหตุ ต้องทำพิธีเชิญขวัญจากที่
เกิดเหตุใส่ภาชนะกลับมาบรรจุลงในขามบายศรี ก่อนเริ่มพิธีด้วยเมื่อหายป่วยก็ทำขวัญให้อีกครั้ง เพื่อให้
ญาติพี่น้องมาแสดง ความยินดีกับผู้หายป่วย ขึ้นบ้านใหม่เพื่อให้อยู่เย็นเป็นสุข โดยมีบายศรีสังเวณีบ้าน
ผีเรือน กับพระภูมิเจ้าที่ เมื่อข้าวเริ่มออกรวง มีพิธีบายศรีสังเวณีทำนา บูชาแม่โพสพให้บำรุงรักษาต้นข้าว
บูชาพระพิรุณให้บันดาลฝนตกพอเพียงแก่การทำนา มีน้ำทำบริบูรณ์ตลอดฤดูกาล, ทำขวัญข้าว เราจะ
ทำเมื่อเก็บเกี่ยวเต็มยุ้งฉางแล้ว สำหรับเชิญขวัญแม่โพสพให้มาอยู่ในยุ้งฉาง ยามขายก็ให้ได้ราคา
ประกอบด้วยบายศรีต้น 5 ชั้น พร้อมเครื่องสังเวณีถือว่าเป็นงานใหญ่เพราะอัญเชิญเทพยดาทุกชั้นฟ้า
มาร่วมพิธี ในการตั้งศาลภูมิ หรือสังเวณีประจำปีต้องตั้งบายศรีประกอบด้วยทุกครั้ง พิธีวางศิลาฤกษ์
หรือยกเสาเอกของบ้านเรือน และสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ นั้น ต้องทำพิธีเช่น เจ้ากรุงพาลี พระภูมิเจ้าที่ แม่
พระธรณี เทวดาอารักษ์ทั้งหลายก่อนยกเสาหลุมทำบัตรพลีบูชาตั้งบายศรีสังเวณีและขอมาตลอดจน
เจ้าที่เจ้าทางนางไม้ซึ่งเชื่อว่าเกี่ยวข้องกับเสาอันเคยเป็นต้นไม้ใหญ่อยู่ในป่ามาก่อน ขอให้งานดำเนินไป
ด้วยดี ไม่มีอุปสรรคใด ๆ

พิธีไหว้ครุตนตรี โขน ละคร ฟ้อนรำประจำปี หรือแม้แต่ก่อนแสดง ครั้งสำคัญ ๆ ต้องมี
การตั้งเครื่องสังเวณีบูชาด้วยบายศรีทุกครั้งเพื่ออัญเชิญปฐมบรมครู คือ สมเด็จพระบรมศาสดา บิดา
มารดา ครู อุปัชฌาย์อาจารย์ ที่ประสิทธิ์ประสาทสรรพวิชาให้หาเลี้ยงตน ตลอดจนท่านท้าวมหาพรหม
มหาเทพทั้งหลาย อีกทั้งเทพแห่งศิลปะ ศาสตร์ อาถิ พระคิเว พระนารายณ์ พระพิฆเนศวร พ่อแก่ พระ

ประคนธรรพ์ พระปัญญาสิงขร พระพิราพ และพระวิษณุกรรม มาอวยชัยให้พร มักใช้บายศรีปากชาม 7-9 ชั้น จำนวน 3 คู่ พร้อมเครื่องสังเวद्य 3 สำหรับ

บางครั้งเมื่อได้รับโชคลาภสิ่งของอันเป็นมิ่งมงคลหรือก่อนลงมือทำงานอันสำคัญเราอาจหาฤกษ์ยามยามดี ตั้งพิธีบวงสรวงสังเวद्यเทพดา เพื่อขอความเมตตาในบางสิ่งบางอย่าง หรือแสดงความขอบคุณในกรณีที่ได้ลาภ ไต่ยศประกอบด้วย

- บายศรีปากชาม 9 ชั้น 1 คู่

- บายศรีใหญ่ 9 หรือ 16 ชั้น

สำหรับเทพพรหมอันสูงศักดิ์ 1 คู่

- พิธีเช่นนี้ ทำเพื่อบอกกล่าวขอขมาลาโทษ เนื่องจากอาการทำ สิ่งใดผิดพลาดไป ทั้งที่รู้และไม่รู้ต่อพระพุทเจ้า ตลอดจนบิดามารดา กับผู้มีพระคุณทั้งหลาย ครู อาจารย์ ด้วยเหมือนเป็นการสารภาพบาป

ต่อไปก็เป็นพิธีเชิญทำขวัญช้างคนโบราณก่อนเข้าป่าคล้องช้าง ต้องทำพิธีเช่นสังเวद्य เทวดา ผีบ้านผีเรือนเพื่อเอาฤกษ์ บำรุงขวัญ ครั้นจะลงมือคล้องช้างก็เช่นสรวงผีป่า เทวดาอารักษ์ให้คล้องช้างโดยปลอดภัย เมื่อถึงบ้าน ก็ทำขวัญให้เลี้ยงเชื่อง จงรักภักดีต่อตนเองและความผูกพัน

ชาวอีสาน เมื่อได้พระพุทธรูปมาใหม่ หรือ ใครนำพระพุทธรูปไปถวาย จะช่วยกันทำบายศรีใหญ่ใส่ขันโตกทองเหลือง หรือโตกสาน โตกไม้สูงใหญ่หลายชั้น เพื่อทำขวัญเนื่องในงานฉลองพระพุทธรูปและขอพรพระพุทธานุภาพ และเทพดาที่ประจำพระพุทธรูปองค์นั้น ขอให้คุ้มครองพวกตนให้อยู่เย็นเป็นสุขตลอดไป ส่วนคณะผู้นำพระมาถวายนั้น ขอให้เดินทางสวัสดิมีโชคชัยอย่างนี้ เป็นต้น จะเห็นได้ว่า พิธีกรรมบางอย่าง มีไว้เพื่อจุดประสงค์ เป็นอุบายในการสั่งสอนลูกหลานผ่านพิธีกรรม เพื่อให้มี ธรรมะ มีสติ มีความอดทน ความศรัทธา ความสามัคคี เป็นการปลูกฝังคุณธรรมหลายอย่าง ทั้งความกตัญญูความอ่อนน้อมถ่อมตน ความจงรักภักดี ความรับผิดชอบ การรู้หน้าที่แห่งตน การให้กำลังใจซึ่งกันและกัน ความสามัคคี ฯลฯ จึงไม่ควรมองข้าม ภูมิปัญญาของบรรพบุรุษไทยไป หรือเห็นว่าเป็นเรื่องงมงาย

1.6 คำศัพท์ที่ใช้เกี่ยวกับงานประดิษฐ์บายศรี

มณีรัตน์ จันทนะพะลิน (2531 : 115-118) ได้อธิบายถึงภาษาที่ใช้เกี่ยวกับงานประดิษฐ์บายศรี ไว้ว่า

1.6.1 นิ้วมือนาง คือ การนำใบตองขนาดตามความต้องการ มาม้วนโดยหุ้มดอก พุดตุ้มหรือไม่หุ้มก็ได้ ลักษณะการม้วนจากริมใบตองด้านบน เฉียงลงมาด้านล่างประมาณ 45 องศาโดย ม้วนไปจนสุดใบตองและเย็บตรงข้างล่าง

1.6.2 นิ้วมือนางตัวแม่ คือ นิ้วมือนางตัวใดตัวหนึ่ง ที่นำมาเย็บประกอบเป็น บายศรีตัวแรก ส่วนใหญ่จะเป็นตัวที่อยู่บนสุดหลังจากการเย็บประกอบเสร็จเรียบร้อยแล้ว

1.6.3 นิ้วมือนางตัวลูก คือ นิ้วมือนางตัวถัดลงมาที่นำมาเย็บประกอบเข้ากับตัว บายศรี ตัวแม่บายศรี ตัวลูกจะมีหลายตัว แล้วแต่จำนวนชั้นที่ต้องการ เช่น ตัวบายศรีนิ้วมือนาง 9 ชั้น จะมีตัว นิ้วมือนางตัวแม่จำนวน 1 ตัว ที่อยู่บนสุด ส่วนอีก 8 ตัวที่วางลดหลั่นกันลงมาจะเป็นนิ้วมือนาง ตัวลูก

1.6.4 ผ้านุ่ง คือ ส่วนของใบตองที่นำมาหุ้มตัวนิ้วมือนางทั้งตัวแม่และตัวลูก รวมทั้งใช้นุ่งหุ้มตัวบายศรีในการเย็บประกอบตัวบายศรีชนิดต่าง ๆ เข้าด้วยกัน

1.6.5 ผ้านุ่งแบบหวัด คือ ส่วนของใบตองที่นำมาหุ้มตัวนิ้วมือนางทั้งตัวแม่และตัว ลูก รวมทั้งใช้นุ่งหุ้มตัวบายศรีในการเย็บประกอบด้วยบายศรีชนิดต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ผ้านุ่งแบบหวัด จะ ต่างจากผ้านุ่งแบบธรรมดาในช่วงสุดท้ายของการนุ่ง จะมีการหวัดรอยพับคืนกลับด้านหลัง

1.6.6 ตัวแมงดา คือ การนำใบตองมาตัดเป็นแบบตัวแมงดา จะใช้ตัวนิ้วมือนางทำ เป็นหางถ้าไม่ใส่หางจะเรียกว่าตัวแมงดาไร้หาง ส่วนของหางจะเย็บติดกับแม่แบบตัวแมงดา ด้านบนแล้ว นำใบตองมาพับเป็นก้นกือหลายทบตกแต่งด้านข้างรอบตัวแม่แบบที่อยู่ตรงกลาง ช่วงหน้าอกจะใช้ก้นกือ ดอกไม้เย็บเพื่อประดับตกแต่งให้สวยงาม

1.6.7 นิ้วมือนางหวัด จะจัดทำเหมือนตัวนิ้ว มือนางในข้อที่ 1 จะแตกต่างในช่วง การม้วน ริมนใบตองทางด้านซ้ายซึ่งจะหวัดมาทางขวา 1 ครั้ง และหวัดกลับไปทางซ้ายอีก 1 ครั้ง

1.6.8 กรวยบายศรี คือ การนำใบตองที่มีขนาดใหญ่จำนวน 2-4 ใบวางสลับตาม แนวตั้งและแนวนอน ม้วนให้เป็นรูปกรวยปลายแหลมเย็บตรงให้ได้รูป จะวางไว้ส่วนบนสุดของบายศรี

1.6.9 มาลัยตุ้ม เป็นมาลัยขนาดเล็ก ร้อยด้วยก้นกือดอกไม้ ใบไม้ นานาชนิด ใช้ปัก ประดับบนบายศรีหรือปักร่วมกับการจัดดอกไม้ประเภทต่าง ๆ

1.6.10 ตัวแมงดาไร้หาง คือ การนำใบตองมาตัดเป็นตัวแมงดา จะใช้ตัวนิ้วมือนาง ทำเป็นหางถ้าไม่ใส่หางจะเรียกว่าตัวแมงดาไร้หาง แล้วนำใบตองมาพับเป็นก้นกือหลายทบตกแต่งด้านข้าง รอบ ตัวแม่แบบที่อยู่ตรงกลาง ช่วงหน้าอกจะใช้ก้นกือดอกไม้เย็บเพื่อประดับตกแต่งให้สวยงาม

1.6.11 ตัวบายศรีนางรำ เป็นการนำตัวนี้wmือนางมาประกอบเข้าด้วยกันจะแตกต่างจากบายศรีชนิดอื่น ๆ ตรงวิธีการนุ่งผ้านุ่งซึ่งจะนุ่งทับกันไว้ด้านหลัง ลักษณะเด่นคือลำตัวของตัวบายศรีนางรำ จะมีรูปร่างโค้งเหมือนนี้wmือของนางรำ

1.6.12 ตัวบายศรีแมงดาประยุกต์ คือ การนำตัวนี้wmือนาง กลีบกุหลาบของตัวแมงดาและกลีบหน้าข้างแปลงมาประยุกต์เข้ากัน ลักษณะจะมีเหลี่ยมมุมดูเข้มแข็งมันคง

1.6.13 ตัวบายศรีผ้านุ่งสลับ คือ การนำกาบปลับลึงมานุ่งเป็นผ้านุ่งชั้นในจากนั้นนำใบตองมานุ่งเป็นผ้านุ่งชั้นนอกก่อนเย็บประกอบเป็นบายศรีผ้านุ่งสลับจะช่วยเสริมให้ตัวบายศรีมีความสวยงามยิ่งขึ้น

1.6.14 ตัวบายศรีหน้าข้างแปลง คือ การประยุกต์กลีบหน้าข้างธรรมดา โดยการพับตลบกลีบหน้าข้างด้านซ้ายมาเกยทับกลีบหน้าข้างด้านขวา เสริมให้กลีบหน้าข้างด้านหน้าดูโดดเด่นและสวยงามยิ่งขึ้น

1.6.15 ตัวบายศรีกลีบเฟืองฟ้า คือ การสร้างสรรค์ผลงานจากธรรมชาติซึ่งจะดัดแปลงมาจากลักษณะของกลีบดอกเฟืองฟ้าซึ่งจะเพิ่มสีสันให้ตัวบายศรีมีชีวิตชีวาและน่าสนใจมากขึ้น

1.6.16 ตัวบายศรีนี้wmือนางใบพัด เป็นการประดิษฐ์ตัวนี้wmือนางที่มีความแตกต่างจากนี้wmือนางธรรมดา ซึ่งจะแตกต่างในช่วงการพับกลีบนี้wmือนางด้านบนให้เป็นใบพัดและลักษณะของตัวนี้wmือนางด้านข้าง ทั้ง 2 ด้าน จะไม่เหมือนกัน

1.6.17 ตัวบายศรีนี้wmือนางธรรมดา เป็นการนำตัวนี้wmือนางมานุ่งผ้านุ่งและประกอบเข้าด้วยกันเป็นตัวบายศรีนี้wmือนาง ชั้นของตัวบายศรีจะแตกต่างกันตามความต้องการของผู้ใช้

1.6.18 ตัวกนก ด้านซ้าย-ด้านขวา เป็นการประดิษฐ์งานใบตองที่ได้ต้นแบบมาจากภาพวาดตามฝาผนังวัดวาอารามหรือหนังสือลายไทยต่างๆ ไป ซึ่งถือเป็นการประยุกต์งานศิลปะเข้ามาใช้ในงานประดิษฐ์จากใบตองได้อย่างเหมาะสม

1.6.19 ตัวบายศรีสองหน้า เป็นการนำตัวนี้wmือนางผ้านุ่งตัวตวัดมาประกอบเข้ากัน ซึ่งความโดดเด่นจะอยู่ในการประกอบเป็นตัวบายศรีที่มีการประกอบลูกบายศรีเข้าทั้งด้านหน้าและด้านหลัง

1.6.20 ตัวบายศรีลูกพญานาค เป็นการนำตัวนี้wmือนางมานุ่งผ้านุ่งแบบตัวตวัดจำนวนชั้นขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้ใช้ซึ่งจะจัดทำจำนวน 2 อัน และประกอบเข้าด้วยกันโดยหันด้านหน้าประกบกันจากนั้นนุ่งผ้าหุ้มด้านล่าง จำนวนชั้นของผ้านุ่งจะขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้ใช้

1.6.21 พุ่มดอกไม้ประดับยอดบายศรีต้น คือ การนำดอกไม้หลากหลายชนิดมาปักเป็นลวดลายลงบนโพนที่เกล้าเป็นรูปดอกบัวตูม เพื่อนำไปประกอบยอดบายศรีต้น

1.6.22 รูปเทียนแพ คือ การนำรูปและเทียนมาจัดและมัดให้ติดกัน อาจจะมีการประดับด้วยดอกไม้หรือเชือกที่มีลวดลายและสีสดใสสวยงามเพื่อใช้ประกอบบนพานบายศรีหรือภัยทานหรือใช้ในพิธีต่างๆ

2. วัสดุอุปกรณ์สำหรับการประดิษฐ์บายศรี

จันทนา เพชรสงคราม (2542 : 57) ได้อธิบายถึงวัสดุอุปกรณ์ในการประดิษฐ์บายศรีไว้ว่า ก่อนลงมือประดิษฐ์บายศรี ควรเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่จะใช้ในการจัดทำบายศรีให้พร้อม เพื่อความสะดวกรวดเร็ว และทำให้ผลงานที่ประดิษฐ์เสร็จสมบูรณ์ลงด้วยดี โดยวัสดุอุปกรณ์ในการประดิษฐ์บายศรีที่สำคัญ ได้แก่

ภาพประกอบ 2 แสดงภาพวัสดุสำหรับการประดิษฐ์บายศรี

ใบตอง ควรเลือกใช้ใบตองกล้วยตานี เพราะมีความเหนียวนุ่ม ไม่ฉีกง่ายมีสีเขียวเข้ม เหมาะกับการใช้งานมากกว่าใบตองชนิดอื่น เมื่อประดิษฐ์ผลงานเสร็จสามารถเก็บผลงานไว้ได้นาน ใช้ใบตองที่มีอายุปานกลาง สังเกตได้จากสีของใบตองและดูที่ร่องของใบตองถ้าร่องสูงแสดงว่าเป็นใบตองแก่

ดอกรัก เลือกดอกที่มีเปลือกหุ้มดอก ไม่ต้องพรมน้ำ เพียงใช้ผ้าขาวบางชุบน้ำบิดหมาดๆ คลุมไว้ก่อนไปใช้งาน

ดอกพุด เลือกดอกตูม ก้านแข็งแรง และมีสีสดนวล เพราะถ้าก้านดอกออกสีเหลืองแปลว่าไม่ค่อยสด ไม่ควรใช้ดอกพุดเปียกน้ำ ขณะใช้งานเพียงใช้ผ้าขาวบางชุบน้ำบิดหมาดๆ คลุมไว้ก่อนที่จะนำไปใช้งานเช่นเดียวกับดอกรัก

ดอกกล้วยไม้ เลือกดอกที่มีกลีบแข็งแรง ไม่มีจุดต่างดำ มีรอยขีดหรือมีสีน้ำตาล จากนั้นตัดก้านในแนวเฉียงเล็กน้อย และนำลงแช่ในน้ำโดยให้ก้านดอกอยู่ในน้ำประมาณ 1/2 ของก้านดอก ในกรณีที่ต้องการนำไปเย็บแบบมัดดอกขาหรือร้อยมาลัย ควรดึงกลีบดอกออกแล้วฝึงลมสักครู่เพื่อให้กลีบอ่อนตัวขึ้น

ก้านมะพร้าว ใช้ร้อยมาลัยตุ้ม หรือตุ้มประดิษฐ์

ใบสนฉัตร เลือกใบที่มีความเขียวเข้ม ใบยาวเรียวเสมอกัน

ดอกไม้และใบไม้ที่สามารถนำมาตกแต่งบายศรีได้ มีจำนวนมากมายหลายชนิดซึ่งจะขอยกตัวอย่างให้ดูเพียงบางส่วน เช่น ดอกบานไม่รู้โรย ดอกจำปี ดอกพุด ดอกผูกการรอง ดอกเข็ม ดอกกล้วยไม้ ดอกกุหลาบ ดอกพุดซ้อน ดอกรัก ดอกดาวเรือง ดอกบัว ใบ โปรงฟ้า ใบโกสน ใบหุปลาซ้อน ใบกระป๋อง ใบยวเรนัส ใบปริก ใบโตเกียวสนัวร์ ใบแก้ว กาบพลับพลึง ก้านมันสำปะหลัง ผักและผลไม้ที่นำมาแกะสลักตกแต่งบายศรีก็มีมากมาย เช่น ดอกรักเร่ จากฟักทอง ดอกข่าจากแครอท เป็นต้น

ภาพแสดงที่ 3 แสดงภาพอุปกรณ์สำหรับการประดิษฐ์บายศรี

เข็มร้อยมาลัย เป็นเข็มปลายแหลมมี 2 ขนาด ขนานยาวประมาณ 12-14 นิ้ว ใช้สำหรับร้อยมาลัย ขนาดสั้นยาวประมาณ 6 นิ้ว เหมาะสำหรับร้อยอุบะหรือร้อยดอกไม้ที่เป็นสายยาว มีทั้งชนิดที่เป็นสแตนเลสและเป็นเหล็ก

เข็มเย็บมือ ควรเลือกใช้เข็มเย็บมือเล่มยาว เบอร์ 8 ถ้าเย็บแบบกลีบดอกไม้ หรือกลีบใบตองที่มีความละเอียดให้ใช้เข็มเย็บมือ เบอร์ 9

ด้าย ด้ายสำหรับเย็บใบตองให้ใช้ด้ายสีเขียวนเบอร์ 60 ถ้าเย็บดอกไม้ควรเลือกใช้ตามสีของดอกไม้ชนิดนั้น ๆ และควรใช้ด้ายคู่เพราะด้ายเดี่ยวจะมีความคมมากกว่าทำให้ดอกไม้ที่เย็บฉีกขาด

เครื่องเย็บกระดาษและลวดเย็บกระดาษ ใช้สำหรับเย็บงานใบตอง และประกอบตัวบายศรี ควรเลือกใช้เครื่องเย็บกระดาษ MAX HD-10D และลวดเย็บกระดาษเบอร์ 10

กรรไกร ควรเลือกใช้กรรไกรให้เหมาะสมกับการใช้งาน เมื่อใช้งานเสร็จควรทำความสะอาดและเช็ดให้แห้ง

คัตเตอร์ ใช้สำหรับตัดโฟมทำฐานบายศรี และสำหรับฉีกกรงดอกไม้ให้มีขนาดเล็กกลลวดอ่อน ใช้ปักตรึงตัวบายศรีไว้กับฐานและช่วยตัดตัวบายศรีให้มีความอ่อนช้อย

คีมตัดลวด ใช้สำหรับตัดลวดหรือใช้สำหรับจับเข็มมาลัยขณะทำการรูดมาลัยออกจากเข็มที่ฉีดยา ใช้สำหรับพรมดอกไม้ให้คงความสด ก่อนใช้ควรปรับหัวฉีดยาให้เป็นละอองฝอยเพื่อป้องกันดอกไม้ช้ำ

ไม้เสียบลูกชิ้น ใช้ปักตรึงท่อนกล้วยและตัวบายศรีไว้กับพาน มีจำหน่ายในท้องตลาดทั่วไป หรือจะใช้ไม้ไผ่เหลาเองก็ได้

เข็มหมุดหรือตะปูเข็ม ใช้ปักตรึงตัวบายศรีให้ติดกับฐานและปักดอกไม้เพื่อประดับบายศรี

3. การเตรียม

3.1 การเตรียมใบตอง

ใบตองที่นิยมนำมาทำบายศรี คือใบตองตานีแก่ เพราะมีสีเขียวสด และมีความเหนียว เวลานำมาพับจับจีบจึงไม่แตกหรือฉีกขาดง่าย นอกจากการใช้ใบตองตานีใบแก่แล้ว ใบตองตานีอ่อนก็นิยมนำมาใช้ในการประดิษฐ์บายศรีเช่นกัน

หลักการเตรียมใบตอง ชนิดของใบตอง ควรเลือกใช้ใบตองตานี เพราะมีความนุ่มเหนียว ไม่เปราะไม่ฉีกขาดง่าย มีความหนา-บางพอเหมาะ ใบตองชนิดอื่นๆ หนาไป หรือเปราะเกินไป การห่อของเล็กๆ น้อยๆ ในชีวิตประจำวันอาจใช้ใบตองกล้วยน้ำว้าก็ได้ แต่ถ้าจะประดิษฐ์สิ่งของสวยงาม ประณีต เช่น กระถางดอกไม้ แจกัน ฯลฯ จำเป็นต้องใช้ใบตองตานีเท่านั้น

3.1.1 ขั้นตอนการเตรียมใบตองอ่อน

ภาพประกอบ 4 แสดงการเตรียมใบตองอ่อน

ขั้นตอนการเตรียมใบตองแก่

- 1) ใบตองอ่อน เป็นใบตองที่อยู่ด้านในสุดของต้นกล้วย เมื่อแทงยอดออกมาจากต้นจะม้วนเป็นแท่งกลมยาวจึงไม่ค่อยสกปรกเพียงตัดส่วนที่แข็งออกตลอดแนว ส่วนที่ติดกับก้านใบ
- 2) การฉีกใบตองให้ได้ขนาดเท่าๆ กันทำได้โดยการนำใบตองขึ้นต้นแบบมาวางประกบด้านสีเข้มเข้าหากัน
- 3) ใช้ปลายเข็มกรีดลงไปใบตอง โดยเริ่มต้นจากปลายที่แข็ง ลากมาจนถึงด้านอ่อนแล้วฉีกให้ขาดออกจากกัน
- 4) นำใบตองที่ฉีกเป็นชิ้นๆ แล้วมาวางซ้อนกัน 3-4 ชั้น
- 5) ตัดแบ่งให้มีความยาวเท่าๆ กัน ตาลำดับสีของใบตองอ่อน
- 6) จะได้ใบตองอ่อน 3 ระดับสี คือ สีเขียวเข้ม สีเขียว สีเขียวอ่อน เตรียมไว้สำหรับใช้งานขั้นตอนต่อไป

3.1.2 ขั้นตอนการเตรียมใบตองแก่

ภาพประกอบ 5 แสดงการเตรียมใบตองแก่

ขั้นตอนการเตรียมใบตองแก่

- 1) ตัดใบตองออกจากก้านใบแล้วตัดออกเป็นแผ่น ความยาวพอประมาณ นำมาวางซ้อนกัน 2-3 แผ่น
- 2) จัดขอบให้เสมอกันทุกแผ่น
- 3) ตัดขอบด้านข้างออกตลอดแนว
- 4) เช็ดทำความสะอาดใบตองด้วยผ้าแห้งโดยเช็ดตามขวาง เริ่มจากขอบข้างลงไปด้านปลายใบ
- 5) ฉับใบตองให้มีขนาดตามความต้องการเพื่อทำเป็นต้นแบบ
- 6) วางใบตองซ้อนกัน 3-4 แผ่น จัดขอบให้เสมอกัน จากนั้นนำใบตองขึ้นต้นแบบมาวางประกบด้านสีเข้มเข้าหากัน
- 7) ใช้ปลายเข็มกรีดลงไปนใบตอง โดยเริ่มจากปลายด้านข้าง ลากมาจนถึงด้านอ่อนแล้วฉีกให้ขาดออกจากกัน
- 8) ใบตองที่ได้จะมีขนาดเท่ากัน
- 9) ตัดแต่งปลายด้านข้างและด้านอ่อนที่มีเส้นสีตัดออกให้เสมอกัน
- 10) ใบตองที่ตัดปลายออกแล้ว เตรียมไว้สำหรับใช้งานในขั้นตอนต่อไป

3.2 การเตรียมเครื่องแต่งตัวบายศรี

3.2.1 การทำดอกทัดหู

ภาพประกอบ 6 แสดงภาพดอกทัดหู

วิธีทำตัวแมงดาบายศรี

1. ฉีกใบตองขนาดกว้าง 2 นิ้ว ยาว 4 นิ้ว
2. นำมาวางทับกัน พับไขว้กัน
3. วางแบบลงในใบตอง วาดตามแบบแล้วตัดตามแบบที่วาดไว้
4. นำดอกพุฒมาเย็บเรียงตามขอบแบบ จำนวน 4-5 ชั้น
5. นำดอกกรั๊กมาปักตรงกลาง

3.2.2 การทำดอกช่

ภาพประกอบ 7 แสดงภาพดอกช่

วิธีทำดอกช่

1. ฉีกใบตองกว้าง 4 นิ้ว ยาว 6 นิ้ว
 2. ม้วนนิ้วมือนางแบบโบราณเพื่อเป็นแกนดอกช่
 3. นำกลีบจุมูกกล้วยไม้กลีบที่ 1 ประกบกับแกนใบตอง ให้ปลายกลีบสูงกว่าแกนใบตอง ประมาณ 0.5 เซนติเมตร มัดด้ายให้แน่น
 4. ประกบกลีบที่ 2 ข้างกลีบที่ 1 กลีบที่ 3 ข้างกลีบที่ 2 มัดด้ายให้แน่น
 5. นำกลีบกล้วยไม้โดยไม่ต้องพับกลีบ ประกบชั้นที่ 2 ให้กลีบสับหว่างชั้นที่ 1 โดยรอบ มัดด้ายให้แน่น
 6. ประกบกลีบปีกชั้นที่ 3 โดยรอบ ส่งปลายกลีบยาวเท่ากัน มัดด้ายให้แน่น
- ใช้กรรไกร ตัดที่แกนดอกช่บริเวณโคนกลีบต่ำกว่าด้าย

3.2.3 การร้อยอุบะ

ภาพประกอบ 8 แสดงภาพอุบะ

วิธีร้อยอุบะ

1. มัดกลีบกล้วยไม้เป็นดอกข่า
2. แกะดอกรักให้ได้ขนาดไล่ตามลำดับจากใหญ่ไปเล็ก 2 ดอก
3. ร้อยอุบะตามลำดับ ดอกข่า หมวก ดอกรัก 2 ดอก

3.2.4 การร้อยเฟื้อง

ภาพประกอบ 9 แสดงภาพเฟื้อง

วิธีทำเฟือง

1. ตัดก้านดอกพุทดอกให้เหลือแต่ส่วนที่เป็นดอก
2. ร้อยดอกพุทเป็นนยายาว 3 เส้น ความยาวเรียงตามลำดับ

3.3 การเตรียมฐานบายศรี

ภาพประกอบ 10 แสดงภาพฐานบายศรี

ขั้นตอนการเตรียมฐานบายศรี

1) ตัดโฟมเป็นรูปวงกลม 3 ขนาด (ในกรณีที่ไม่มีโฟมสำเร็จ) เพื่อที่จะทำเป็นฐานของบายศรี 3 ชั้น

และมีโฟนคั่นกลางระหว่างชั้นตามลำดับชั้นของบายศรี

2) นำโฟมที่เตรียมไว้มาห่อด้วยใบตอง โดยเริ่มจากพับครึ่งใบตองแล้วนำตะปูเล็กเสียบตรงกลางท้ายและหัวทาแบบนี้ทั้ง 3 ชั้น หลังจากนั้นนำมาประกบกันโดยใช้ไม้เสียบลูกชิ้นหรือไม้ปลายแหลมยึดติดกันเป็นชั้นๆ

4. วิธีการทำ

4.1 การพับกลีบ

4.1.1 ตัวแมงดา ยอดบายศรี

ภาพประกอบ 11 แสดงภาพตัวแมงดาบายศรี

วิธีทำตัวแมงดาบายศรี

1. ฉีกใบตองขนาดความกว้าง 3 นิ้ว ยาว 6 นิ้ว
2. ม้วนมุมบนด้านขวาลงมา
3. แล้วม้วนลงมาให้ได้กึ่งกลาง
4. แล้วม้วนไปจนสุดปลายใบตอง
- 5-6. นำลวดมาเสียบเข้าแล้วใช้ลวดเย็บกระดาษเย็บติดไว้
7. นำกลีบดอกบัวที่เด็ดไว้
8. พับครึ่งลงมา
9. นำชิ้นงานในขั้นตอนที่ 6 มายกข้อ
10. จับด้านขวา ยกบิดวาง
- 11-12. จับด้านซ้าย ยกบิดวางทับด้านขวา

13. ปฏิบัติตามขั้นตอนที่ 10-12 ให้ได้จำนวน 3 ชั้น
14. นำกลีบดอกบัวสีชมพูมาปฏิบัติเช่นเดียวกันตามขั้นตอนก่อนหน้า
15. แล้วนำใบตองมาเข้าต่อจำนวน 6 ชั้น

หมายเหตุ หัวยอดบายศรีในทุกแบบมีวิธีปฏิบัติเช่นเดียวกัน แล้วแต่ผู้ปฏิบัติจำ
ออกแบบตามที่ต้องการ

4.1.2 วิธีทำตัวลูกบายศรี

ภาพประกอบ 12 แสดงภาพลูกบายศรี

ขั้นตอนการทำตัวลูกบายศรี

1. ฉีกใบตองขนาดกว้าง 3 นิ้ว ยาว 7 นิ้ว
2. นำดอกพุดมาวางกึ่งกลางใบ
3. ม้วนด้านขวาลงมา โดยให้เกี่ยวก้านดอกพุด
4. แล้วม้วนใบตองมาทับก้านดอกพุดจนแน่น
5. ม้วนต่อจนสุดปลายใบ และใช้ลวดเย็บกระดาษเย็บติดไว้
- 6-9. นำกลีบดอกบัวมาหุ้ม ปฏิบัติเช่นเดียวกับขั้นตอนก่อนหน้าในวิธีทำตัว
แมงดาบายศรี
10. นำใบตองมาหุ้มทับอีก 1 ชั้น ใช้ลวดเย็บกระดาษเย็บติดไว้จนสำเร็จ

4.1.3 แบบหัวแมงดา

ภาพแสดงที่ 13 แสดงภาพแบบหัวแมงดา

ขั้นตอนการทำแบบหัวแมงดา

1. ฉีกใบตองกว้างประมาณ 4 นิ้ว ยาวประมาณ 8 นิ้ว แล้วนำมาวางทับกัน
- 2-3. พับใบตองให้ไขว้กันตามขั้นตอน
4. วางแบบลงไปใบตอง
5. แล้วตัดตามแบบที่วางไว้
6. นำใบตองอ่อนมาม้วนเป็นตัวนี้ แล้วติดบนส่วนปลายแบบ
7. ตัดใบตองขนาดความกว้าง 2 ซม. ยาว 5 ซม.
8. พับมุมด้านขวาลงมาครึ่งกลาง
9. พับมุมด้านซ้ายลงมาครึ่งกลางให้ชนกับด้านขวา
10. พับทั้งสองด้านเข้าหากัน
11. นำกลีบที่พับได้มีสวมเข้ากับแบบ
12. แล้วพับเบี้ยวไปด้านซ้าย
13. ปฏิบัติเช่นเดียวกับขั้นตอนที่ 7
14. แล้วเย็บไล่สีใบตอง
15. เย็บเรียงลงมาจนสุดขอบแบบ
16. อีกด้านปฏิบัติเช่นเดียวกับขั้นตอนที่ 10

4.2 การร้อยมาลัย

4.2.1 การร้อยมาลัยตุ้ม

มาลัยตุ้ม หมายถึง มาลัยที่ร้อยให้มีลักษณะรูปทรงตามขวางเป็นรูปกลม โดยเริ่มต้นจะเป็นวงกลมขนาดเล็กแล้วค่อยๆ ใหญ่หรือกว้างขึ้นทีละน้อยมาถึงประมาณช่วงกลางแล้วค่อยๆ ลดลงทีละน้อยให้มีขนาดเท่ากับตอนแรกๆ จนกระทั่งเหมือนตอนขึ้นต้น ส่วนลักษณะรูปทรงตามยาวนั้นคล้ายดอกบัวตูม ช่วงหัวท้ายเรียวยตรงกลางป่องโค้งมน มาลัยตุ้มขนาดเล็กสุดนิยมร้อย 9 ชั้น และขนาดใหญ่สุด 15 ชั้น การร้อยมาลัยตุ้มจำนวนชั้นจะต้องเป็นเลขคี่เสมอ เช่น 9, 11, 13, 15 มาลัยตุ้มมี 2 แบบด้วยกัน คือ แบบไม่มีลาย แบบมีลาย

ภาพประกอบ 14 แสดงภาพมาลัยตุ้ม

ขั้นตอนการร้อยมาลัยตุ้ม

- 1) ชั้นที่ 1 ร้อยดอกกรักเป็นฐาน 1 ดอก พับกลีบดอกกล้วยไม้ทับครึ่งตามแนวยาวจากนั้นร้อยเป็นฐาน 5 กลีบ โดยร้อยส่งให้มีความยาวยื่นออกมาประมาณ 0.5 เซนติเมตร เท่ากันทุกกลีบ
- 2) ชั้นที่ 2-7 ร้อยสับหว่างกับชั้นที่ 1 โดยร้อยส่งให้มีความยาวยื่นออกมา มากกว่าชั้นแรกและชั้นต่อไป ชั้นละ 0.5 เซนติเมตร
- 3) ชั้นที่ 8-13 ร้อยสับหว่างเช่นเดียวกันแต่ร้อยส่งให้มีความยาวลดลงชั้นละ 0.5 เซนติเมตร จากนั้นเสียบแต่งยอดมาลัยตุ้มด้วยดอกกรักและดอกพุด

4.2.2 การร้อยมาลัยชีก

มาลัยชีกหรือเสี้ยว หมายถึง มาลัยที่ร้อยให้มีลักษณะรูปทรงตามขวางเพียงครึ่งวงกลมหรือน้อยกว่า ซึ่งมีหลายขนาดด้วยกัน เช่น มาลัยชีกสามหลัก มาลัยชีกห้าหลัก มาลัยชีกเจ็ดหลัก และ มาลัยชีกเก้าหลัก

ภาพประกอบ 15 แสดงภาพมาลัยชีก

ขั้นตอนการร้อยมาลัยชีก

- 1) ขั้นที่ 1 พับกลีบกล้วยไม้ทับครึ่งตามแนวยาว จากนั้นร้อยเป็นฐาน 3 กลีบ โดยร้อยส่งให้มีความยาวยื่นออกมาประมาณ 1 เซนติเมตร เท่ากันทุกกลีบ
- 2) ขั้นที่ 2 พับกลีบเช่นเดียวกับขั้นที่ 1 โดยร้อยส่งให้มีความยาวประมาณ 1 เซนติเมตร ในลักษณะสับหว่างกับขั้นที่ 1 จำนวน 2 กลีบ
- 3) ขั้นที่ 3 และขั้นต่อๆ ไปร้อยสับหว่างชั้นละ 3 กลีบ และ 2 กลีบสลับกันไป ตามผังการร้อยมาลัยชีก จนได้ความยาวประมาณ 2.5 นิ้ว รูดลงในด้ายปักไว้

4.3 การม้วนนิ้วมือนาง

4.3.1 แบบที่ 1 แบบโบราณ

ภาพประกอบ 16 แสดงภาพนิ้วมือนางแบบโบราณ

ขั้นตอนการทำ

- 1) ฉีกใบตองขนาดกว้าง 4 นิ้ว วางใบตองในลักษณะหงายด้านสีอ่อนขึ้น แล้วทาบไม้กลัดตรงจุดกึ่งกลางใบตองในแนวเฉียง
- 2) เริ่มม้วนจากปลายด้านบนขวาในแนวเฉียงเข้าหาที่กึ่งกลาง
- 3) ม้วนจนสุดปลายอีกด้านหนึ่ง
- 4) เย็บตรึงให้แน่น
- 5) ชิ้นงานสำเร็จ

4.3.2 แบบที่ 2 แบบโบราณพับกลีบ

ภาพประกอบ 17 แสดงภาพนิ้วมือนางแบบโบราณพับกลีบ

ขั้นตอนการทำ

- 1) ฉีกใบตองขนาดกว้าง 4 นิ้ว วางใบตองในลักษณะหงายด้านสีอ่อนขึ้น
- 2) เริ่มม้วนจากด้านบนซ้ายในแนวเฉียงม้วนในแนวเฉียงลงไปถึงกลางใบ
- 3) ม้วนเฉียงขึ้นไปทางขวามือ เหลือชายใบไว้ประมาณ 2 นิ้ว แล้วพับกลับมา
- 4) พับทบไปทางซ้ายอีกครั้งแล้วเย็บตรึงให้แน่น

ทางซ้าย

4.3.3 แบบที่ 3 แบบกลีบพัด

ภาพประกอบ 18 แสดงภาพนิ้วมือนางแบบกลีบพัด

ขั้นตอนการทำ

1) ฉีกใบตองขนาดกว้าง 4 นิ้ว วางใบตองในลักษณะหงายด้านสีอ่อนขึ้น แล้ว
ทาบไม้กลัดตรงจุดกึ่งกลางใบตองในแนวเฉียง

2) เริ่มม้วนใบตองจากมุมด้านบนซ้ายในแนวเฉียง

3) ม้วนไปจนถึงกึ่งกลางในลักษณะตั้งฉาก จากนั้นพับใบตองด้านขวาลงมา
จดกัน

4) พับชายใบตองกลับไปทางขวาอีกครั้ง

5) พับทบไปทางซ้ายอีกครั้งแล้วเย็บตรึงให้แน่น

6) เมื่อเย็บเรียบร้อยแล้วจะได้ข้าวเหนียวมือนางจิบหน้านาง

4.4 การเข้าตัวแม่บายศรี

ภาพประกอบ 19 แสดงภาพตัวแม่บายศรี

ขั้นตอนการเข้าตัวแม่บายศรี

1) หัวบายศรีที่เตรียมไว้

2-4) นำผ้านุ่งมาเข้าตัวบายศรีตามขั้นตอน

5-7) เข้าตัวบายศรีให้เรียงกันจำนวน 9 ตัว

8) ชื่องานสำเร็จ

4.5 การเย็บแบบ

ภาพประกอบ 20 แสดงภาพเย็บแบบ

ขั้นตอนการเย็บแบบ

- 1-2) แบบที่เตรียมไว้
- 3) นำกลีบกระพุ่มมาเย็บแถวที่ 1
- 4) เริ่มเย็บแถวที่ 2
- 5-6) แล้วเย็บเรียงสับหว่างลงมาจนเต็มแบบ

4.6 การทำกรวยจีบ

ภาพประกอบ 21 แสดงการทำกรวยจีบ

ขั้นตอนการทำกรวยจับ

- 1) ฉีกใบตองขนาดกว้าง 1.5 นิ้ว
- 2) พับทบครึ่งแนวยาว โดยให้ด้านสีเข้มอยู่ด้านนอก
- 3) เย็บแม่ก 3 ช่วง โดยเว้นระยะเท่าๆ กัน
- 4) ตัดเฉียงขึ้นไปทางปลายด้านบนให้เรียวแหลม
- 5) ตัดให้ได้รูปทรง
- 6) ทำซ้ำตามขั้นตอนที่ 1-5 เตรียมไว้หลายชิ้น แล้วนำมาวางซ้อนกันโดยเว้น

ระยะห่างประมาณ 1 เซนติเมตร

- 7) เย็บส่วนตรงปลายให้ติดกัน (ด้านที่ไม่แหลม)
- 8) เย็บต่อกันจนได้ความยาวประมาณ 10 นิ้ว
- 9) จับปลายเข้ามาซ้อนกันครั้งละ 3-4 ชิ้น
- 10) เย็บให้ติดกัน
- 11) ทำซ้ำตามขั้นตอนที่ 9-10 จนครบทุกชิ้น
- 12) จับปลายกลีบด้านซ้ายและขวาเข้ามาซ้อนกันตรงจุดกึ่งกลาง
- 13) เย็บตึงให้แน่น
- 14) รวบตึงปลายด้านล่างเข้าหากันจะมีลักษณะคล้ายกรวย แล้วเย็บตรึงให้

อยู่ทรงตลอดแนว

15) ฉีกใบตองให้มีความกว้างพอประมาณนำมาม้วนปิดยอดกรวยแล้วเย็บตึงให้เรียบร้อย

16) ฉีกใบตองขนาดกว้าง 1 นิ้ว พร้อมริมด้านซ้ายเฉียงจากจุดกึ่งกลางไปทางขวาประมาณ 45 องศา

- 17) พับริมด้านขวา ลง 1 ส่วน
- 18) พับทบเข้าหากึ่งกลางในลักษณะตั้งฉาก
- 19) พับปลายด้านซ้ายทบไปทางขวาแล้วพับกระพุ้งปลายกลีบ
- 20) นำมาประกบที่ยอดกรวย
- 21) เย็บตรึงให้แน่น
- 22) ทำซ้ำตามขั้นตอนที่ 16-21 อีก 2 ครั้ง จะได้ยอดกรวย

4.7 การประกอบบายศรี

ภาพประกอบ 22 แสดงภาพการประกอบบายศรี

การประกอบพานบายศรี ถือเป็นขั้นตอนสุดท้ายในการทำบายศรี คือการนำตัวแม่บายศรีที่ทำเสร็จแล้วและแช่ในน้ำ มาประกอบเข้ากับพานบายศรี 3 ชั้นที่ได้เตรียมไว้

4.7.1 นำตัวแม่บายศรี มาประกอบกับพาน ควรเริ่มต้นจากพานใหญ่สุด หรือพานที่วางอยู่ชั้นล่างสุดก่อน โดยการวางให้ตัวบายศรีอยู่บนพานให้มีระยะห่างเท่าๆกัน 5 ตัว (5 ทิศ) ซึ่งจะยึดแม่บายศรีติดกับพานโดยใช้ไม้ปลายแหลมที่เตรียมไว้แล้ว มากัด หรือเสียบจากด้านบนของตัวแม่บายศรีให้ทะลุไปยึดติดกับโพมที่รองไว้บนพื้นพาน

4.7.2 ประกอบตัวแม่บายศรีกับพานชั้นกลาง และชั้นบนสุด ก็ใช้วิธีเดียวกัน แต่จะต้องให้รูวชั้นที่ 2 วางสลับกับตัวแม่บายศรีชั้นแรก และตัวแม่บายศรีบนพานชั้นบนสุด ก็ให้สลับกับตัวแม่บายศรีบนพานชั้นกลาง

4.7.3 ประกอบตัวแม่บายศรีกับพานชั้นบนสุด ให้ท่อใบตองเป็นกรวยขนาดใหญ่พอควรวางไว้เป็นแกนกลางของพาน เมื่อวางตัวแม่บายศรีทั้ง 5 แม่เสร็จแล้ว ให้รวบปลายสุดของตัวแม่บายศรีทั้ง 5 เข้าหากัน โดยมีกรวยที่ทำเป็นแกนกลางอยู่ด้านใน แล้วนำใบตองม้วนเป็นกรวยขนาดใหญ่

อีกกรวย มาครอบทับยอดทั้ง 5 ของของแม่บายศรีไว้ ซึ่งจะทำให้พานบายศรีที่ได้ มียอดแหลมที่สวยงาม และมั่นคง

4.7.4 นำตัวแมงตามาประกอบตรงกลางระหว่างตัวแม่บายศรีของแต่ละชั้นของบายศรี ให้ครบทั้ง 3 ชั้น

4.7.5 จากนั้นจึงนำไปไม้ (ส่วนใหญ่จะนำไปไม้ที่มีชื่อเป็นมงคล เช่น ใบเงิน ใบทอง) มาวางรองบนพาน เพื่อปกปิดไม่ให้มองเห็นโพนที่รองพื้นพาน และนำดอกไม้สด เช่น ดอกบานไม่รู้โรย หรือดอกดาวเรือง มาประดับบนพานเพิ่มความสวยงามหรือทำมาลัย สวมบนยอด หรือทำเป็นอุบะร้อยรอบพานแต่ละชั้น ก็จะเพิ่มสีสัน และความสวยงามให้แก่พานบายศรีมากขึ้น

4.7.6 การฉีบน้ำมันมะกอกและตกแต่งด้วยดอกไม้ หลังจากที่ประกอบบายศรีเสร็จแล้วเราก็จะฉีบน้ำมันมะกอกใส่บายศรีเพื่อให้มีความเงางามยิ่งขึ้น และใช้ไม้ปลายแหลมเฉียบดอกไม้ตกแต่งให้สวยงามตามความเหมาะสม

4.7.7 ตรวจสอบความเรียบร้อย หลังจากที่เราประกอบบายศรีและตกแต่งให้สวยงามแล้วเราก็จะตรวจสอบความแข็งแรง ความเรียบร้อยของบายศรีก่อนที่จะนำไปใช้ในงานแต่งเป็นขั้นสุดท้าย

5. การนำไปใช้ในพิธีต่างๆ

บายศรี ใช้ในงานพิธีต่าง ๆ แบ่งตามผู้รับขวัญได้ 7 พิธีได้แก่

5.1 พิธีที่เกี่ยวกับคน หมายถึง การสู่ขวัญให้แก่มนุษย์ในรอบชีวิต มีทั้งหมดดีและเหตุร้าย จำนวน 17 ประเภท ได้แก่

1. การสู่ขวัญพระสงฆ์เถรภิเษก เป็นพิธีสู่ขวัญพระสงฆ์ในพิธีเถรภิเษกหรือพิธีฮีดสรง ซึ่งเป็นพิธีเลื่อนสมณศักดิ์แด่พระสงฆ์ตามประเพณีอีสาน เพื่อเป็นการยกย่องเชิดชูเกียรติคุณและเป็นการถวายกำลังใจแด่พระภิกษุสามเณรผู้กระทำความดี เพื่อจะได้ทำความดียิ่ง ๆ ขึ้นและเป็นการชักนำภิกษุสามเณรรูปอื่น เห็นผลการกระทำความดีจะได้กระทำความดีเป็นแบบอย่างต่อไป (บุญธรรม ทองเรือง. 2536 : 76)

2. การสู่ขวัญพระสงฆ์ สามเณร หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า บาศรีเจ้าหัว(เจ้าหัว หมายถึง พระสงฆ์) มีจุดมุ่งหมาย เพื่อถวายพระให้ท่านได้มั่นคงในสมณเพศ ให้กำลังใจในการบำเพ็ญ

ศาสนากิจและตำราพระศาสนาให้มั่นคงตลอดไป ชาวอีสานบางถิ่นนิยมกระทำในวันที่พระสงฆ์สามเณร อธิษฐานพรรษา คือ กำหนดกระทำวันใดวันหนึ่งตามสมควรหลังจากออกพรรษาแล้ว หลังเสร็จพิธียังมีการขอพรให้กับผู้ร่วมพิธีทุกคนด้วย ในบางท้องถิ่นอาจจะจัดการสู่ขวัญพระเจ้าอาวาสหรือพระผู้ใหญ่ที่ชาวบ้านให้ความนับถือ ศรัทธาโดยชาวบ้านร่วมใจกันจัดพิธีสู่ขวัญในวันคล้ายวันเกิดของท่าน เพื่อถวายพรให้พระอยู่ในสมณเพศ ยืนยาวต่อไป

3. การสู่ขวัญพระมหากษัตริย์ และพระบรมวงศานุวงศ์ หรือพิธีทูลพระขวัญ การสู่ขวัญทูลเกล้าหรือถวายพระพรบายศรีพระมหากษัตริย์ (พระอริยานุวัตร เชมจารี.2536 : 47) การสู่ขวัญประเภทนี้ เป็นการเชิญพระขวัญพระมหากษัตริย์และบรมวงศานุวงศ์การถวายพระพร แต่พระมหากษัตริย์และบรมวงศานุวงศ์ ซึ่งเป็นการแสดงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์และถวายพระพรให้พระองค์ทรงพระเจริญมีพระชนมพรรษายืนนาน

4. การสู่ขวัญแม่เฒ่า (ผู้หญิงตั้งครรภ์แก่จนจะคลอด) การสู่ขวัญประเภทนี้เป็นการสู่ขวัญหญิงที่มีครรภ์ใกล้คลอด เนื่องในสมัยโบราณจะมีผู้หญิงที่เสียชีวิต จากการคลอดบุตรจำนวนมาก ผู้หญิงเหล่านี้จะมีความหวาดหวั่น หวาดกลัวในการคลอดบุตร การจัดพิธีสู่ขวัญเพื่อให้อำลึงใจ ปลอดภัยให้ผู้หญิงมีกำลังใจในการคลอดบุตรต่อไป ปัจจุบันการสู่ขวัญแม่เฒ่าลดความนิยมลงไปมาก เนื่องจากความเจริญทางการแพทย์แผนใหม่ ทำให้ผู้หญิงเสียชีวิตจากการคลอดบุตรมีจำนวนน้อยลง การสู่ขวัญแม่เฒ่าจะปรากฏในบางท้องที่ในแถบชนบทที่ห่างไกลเท่านั้น

5. การสู่ขวัญเด็ก การสู่ขวัญประเภทนี้เป็นพิธีที่ผู้ใหญ่โดยเฉพาะพ่อ แม่จะจัดขึ้นเมื่อเด็กเล็กตกใจมาก ๆ หรือเจ็บไข้ได้ป่วย หรือย้ายที่อยู่อาศัย หรือจัดให้เด็กแรกเกิด เพื่อเรียกขวัญเด็กให้มีสุขภาพดี เลี้ยงง่าย เป็นการแสดงความห่วงใย เอาใจใส่เด็กให้ความอบอุ่นแก่เด็ก

6. การสู่ขวัญแม่เฒ่ากรรม พิธีสู่ขวัญนี้จัดขึ้นให้แก่หญิงที่คลอดบุตรหลังการอยู่ไฟ ที่สังคมอีสานเห็นว่า สตรีที่คลอดบุตรจะมีร่างกายที่ไม่แข็งแรง อ่อนเพลียขาดภูมิคุ้มกัน เนื่องจาก การคลอดบุตรและหลังการคลอดบุตร ญาติผู้ใหญ่จึงจัดพิธีการสู่ขวัญขึ้นเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจเป็นการ แสดงความรัก ความห่วงใย เอาใจใส่จาก บิดา มารดา สามี และญาติพี่น้อง เพื่อเป็นกำลังใจให้หญิง คลอดบุตรมีกำลังใจในการดูแลสุขภาพของตนให้สมบูรณ์แข็งแรง หมอสู่ขวัญจะสู่ขวัญแม่และเด็กให้มา อยู่กับตัว อยู่พร้อมหน้ากันทั้งพ่อ แม่ และลูกตลอดจนอวยพรให้มีแต่ความสุข

7. การสู่ขวัญนาค เป็นการสู่ขวัญตามประเพณีของพุทธศาสนิกชนชาวไทยมักจะ ทำพิธีสู่ขวัญในวันรุ่งขึ้นก่อนบวชพระเป็นการเชิญขวัญให้มาอยู่กับตัว เพื่อเตือนสติสั่งสอนถึงบุญคุณของ

บิดามารดา แสดงอาณิสงส์ของการอุปสมบท มุ่งสงเคราะห์ตนเอง และผู้อื่นให้พ้นจากความทุกข์ สูดท้ายให้พระนาค

8. การสู่ขวัญแต่งงาน แบ่งได้ 3 ประเภท ได้แก่

8.1 การสู่ขวัญน้อยก่อนแต่งงาน พิธีการสู่ขวัญนี้ญาติผู้ใหญ่จะจัดให้เจ้าบ่าวหรือเจ้าสาว ชาวอีสานนิยมจัดพิธีสู่ขวัญน้อยที่บ้านเจ้าบ่าว โดยกระทำพิธีที่บ้านของตนเองก่อนจะถึงวันแต่งงาน เพื่อเป็นสิริมงคลแก่เจ้าบ่าวหรือเจ้าสาว เพื่อเป็นการบอกเตือนให้ทราบว่กำลังจะมีคู่และสอนให้รู้ถึงบุญคุณของบิดามารดาที่เลี้ยงดูมา ด้วยความรักใคร่ ห่วงใย และให้พร

8.2 การสู่ขวัญคู่สมรสในพิธีแต่งงาน การสู่ขวัญประเภทนี้เป็นการสร้างขวัญและกำลังใจในการเริ่มต้นชีวิตใหม่ของคู่บ่าวสาว เพื่อความเป็นสิริมงคลในการครองเรือนชาวอีสานส่วนใหญ่ธรรมเนียมนิยม มักจะจัดให้ที่บ้านของญาติผู้ใหญ่เจ้าสาว พิธีสู่ขวัญแต่งงานนี้จะเป็นการประกาศให้สังคมทราบว่า บุคคลทั้งสองจะเป็นสามีภรรยากันอย่างถูกต้องตามประเพณีนิยมมีผู้ร่วมพิธีสู่ขวัญทั้งหมดเป็นสักขีพยาน หมอสูตรจะประกอบพิธีสู่ขวัญให้แก่บ่าวสาวและอวยพรให้ ทั้งสองหล่อหลอมชีวิตจิตใจให้เป็นบุคคลเดียวกัน ไม่มีการแตกแยกหรือหย่าร้างกันให้มีความสุขความเจริญมีฐานะที่ร่ำรวยมีทั้งชื่อเสียงเกียรติยศ ให้กำเนิดทายาทที่ดีเป็นที่ปรารถนาของชาติบ้านเมืองสุดท้ายจะเป็นคำสอนให้คู่แต่งงานประพฤติปฏิบัติหน้าที่ของสามีและภรรยาที่ดีอยู่ในขนบธรรมเนียมประเพณีสืบไป

8.3 การสู่ขวัญครบวันแต่งงาน การสู่ขวัญประเภทนี้จัดขึ้น เพื่อเรียกขวัญและอวยพรให้แก่สามีภรรยา มักจะจัดขึ้นเมื่อสามีภรรยาได้ครองชีวิตสมรสมาแล้ว 10 ปี 20 ปีผู้ใหญ่ในครอบครัวและลูกหลานจะจัดพิธีสู่ขวัญขึ้น เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่สามีและภรรยา เป็นการเตือนสติให้ตระหนักถึงภาระหน้าที่ ความรับผิดชอบต่อครอบครัว นอกจากนี้ยังเป็นประกาศให้สังคมทราบว่า บุคคลทั้งสองครองรักกันอย่างมีความสุข ปัจจุบันพิธีสู่ขวัญนี้ไม่นิยมทำเนื่องจากสิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย และสังคมให้ความสำคัญน้อยลง

9. การสู่ขวัญขึ้นบ้านหรือสู่ขวัญเฮือน บ้านเป็นที่อยู่อาศัยและมีความจำเป็นสำหรับคนชาวอีสานโบราณเชื่อกันว่า ทุกบ้านจะมีขวัญประจำอยู่ ชาวอีสานจึงให้ความสำคัญในการสร้างบ้านเป็นอย่างมาก มีการเอาใจใส่ทุกขั้นตอนในการสร้างบ้าน นับตั้งแต่จัดหาต้นเสาและเครื่องเรือนการปลูกบ้าน ต้องมีการหาฤกษ์ที่เป็นมงคล เชื่อกันว่าถ้าสร้างไม่เสร็จจะไม่นำครอบครัวเข้าไปพักอาศัย เพราะบ้านจะสร้างไม่เสร็จตลอดไป โดยทั่วไปชาวอีสานจะสู่ขวัญบ้าน 3 โอกาส ได้แก่

9.1 ก่อนจะสร้างบ้าน การสู่ขวัญขวัญนี้เป็นการสู่ขวัญก่อนจะลงมือสร้างบ้าน เจ้าของบ้านจะเชิญพรหมณ์สู่ขวัญต้นเสาเสียก่อน เรียกขั้นตอนนี้ว่า “การสู่ขวัญเฮือน” ชาวอีสานในสมัยก่อนนิยมปลูกบ้านด้วยไม้ เนื่องจากไม้หาง่าย ราคาถูก ชาวบ้านสามารถหาได้ในท้องถิ่น โดยทั่วไป ชาวบ้านจะเลือกไม้มาทำเสาเอก เสาโท ที่มีลักษณะดี คือ ไม้เนื้อแข็งที่มีลำต้นตรง ไม่มีตาไม้ ไม่เป็นต้นไม้ที่เชื่อว่ามีผีสิง เช่น ไม้ตะเคียน เป็นต้น ไม้เหล่านี้มักจะถูกตัดโคนจากป่า เพื่อจะมาสสร้างบ้าน ขวัญต้นไม้ได้หนีไป จึงต้องเรียกขวัญไม้ให้กลับคืน การสู่ขวัญประเภทนี้เพื่อให้กำลังใจแก่เจ้าของบ้านให้สร้างบ้านให้เสร็จ ไม่มีภัยอันตรายใด ๆ มาแผ้วพานตลอดจนเป็นการตรวจดูไม้ว่ามีความสมบูรณ์แข็งแรงเพียงพอหรือไม่ เพื่อจะได้ไม่มีปัญหาในการสร้างบ้านต่อไป

9.2 เมื่อสร้างบ้านเสร็จ การสู่ขวัญในโอกาสนี้เจ้าของบ้านจะจัดพิธีเพื่อขอเข้าอาศัยในบ้าน ชาวอีสานเชื่อกันว่าการเข้าไปอยู่อาศัยบ้าน โดยไม่สู่ขวัญบ้าน จะนำความอับมงคลให้แก่ตนและครอบครัว การจัดพิธีสู่ขวัญบ้านเชื่อว่าจะนำความสิริมงคลแก่บ้าน เจ้าของบ้านและผู้อาศัย

9.3 เมื่อบ้านประสบภัย การสู่ขวัญบ้านในโอกาสนี้จะจัดทำขึ้นเมื่อบ้านโดนต้นไม้ใหญ่โค่นทับเสียหาย หรือได้รับภัยพิบัติจากธรรมชาติ เช่น พายุ ฟ้าผ่า เสียหายไปบางส่วน เหตุการณ์เหล่านี้ จะทำให้เจ้าของบ้านและผู้อาศัยตกใจ เสียขวัญ ดังนั้น เมื่อซ่อมแซมบ้านเสร็จแล้วจึงทำการสู่ขวัญเพื่อเรียกขวัญบ้านให้กลับคืนมา ตลอดจนเรียกขวัญเจ้าของบ้านและผู้อาศัยให้มีกำลังใจในการพักอาศัยในบ้านต่อไป การจัดพิธีสู่ขวัญนี้เจ้าของบ้านจะถือโอกาสนิมนต์ พระ และเชิญญาติมิตรทำบุญบ้านไปด้วย

10. การสู่ขวัญเลื่อนยศเลื่อนตำแหน่ง การสู่ขวัญประเภทนี้จัดขึ้นในโอกาสแสดงความยินดีชาวอีสานจะทำพิธีสู่ขวัญต้อนรับหรือรับขวัญเพื่อเป็นการเรียกขวัญให้กลับมาอยู่กับเนื้อกับตัว

11. การสู่ขวัญขุนนาง ข้าราชการผู้ใหญ่มาเยี่ยม หรือมาตรวจราชการเป็นพิธีการสู่ขวัญ เพื่อเป็นการแสดงออกซึ่งความจงรักภักดีต่อเจ้านาย และอวยพรให้ขุนนางข้าราชการชั้นผู้ใหญ่มีความสุข ความเจริญ มียศถาบรรดาศักดิ์ มีข้าทาสบริวารพร้อมด้วยทรัพย์ศฤงคารมากยิ่งขึ้น และขอเชิญขวัญมาอยู่กับเจ้าของตลอดไป

12. การสู่ขวัญเลี้ยงส่ง การสู่ขวัญประเภทนี้เป็นการประกอบพิธี เพื่อให้กำลังใจปลอบใจให้แก่บุคคลที่จะต้องเปลี่ยนสถานที่ในการทำงานหรือที่อยู่อาศัย แบ่งการสู่ขวัญประเภทนี้ได้ 6 ประเภท ได้แก่

12.1 การสูญเสียคนที่จะเดินทางไปทำงานไกลบ้าน การสูญเสียประเภทนี้ มักจะจัดในงานเลี้ยงส่งคนที่จะไปทำงานต่างถิ่นหรือต่างประเทศ บุคคลเหล่านี้มีความจำเป็นจะต้องไปทำงานหรือไปศึกษาต่อไกลบ้าน ไม่ค่อยมีโอกาสที่จะเดินทางกลับมาเยี่ยมบ้านหรือครอบครัวบ่อย ๆ การสูญเสียเพื่อปลอบขวัญบุคคลให้หายหวาดกลัวต่อเหตุการณ์ หรือสภาพแวดล้อมที่ไม่คุ้นเคย และอวยพรให้เดินทางด้วยความปลอดภัย ตลอดจนให้กำลังใจในการทำงานหรือการศึกษาต่อให้สำเร็จด้วยความมุ่งมั่นทุกประการ

12.2 การสูญเสียคนที่ย้ายบ้านไปอยู่ต่างถิ่นต่างเมือง การสูญเสียบุคคลที่จะอพยพย้ายครอบครัวไปอยู่ต่างถิ่น ต่างเมือง หรือต่างประเทศ เป็นการสูญเสียพ่อแม่ และสมาชิกในครอบครัว เพื่อเรียกขวัญให้กลับคืนมา เพื่อให้เสริมพลังใจให้มีความมั่นคงยิ่งขึ้น ปลอบใจเด็กและญาติผู้ใหญ่ให้มีความรู้สึกที่ดีขึ้น สบายใจ ที่จำเป็นต้องอพยพย้ายบ้านไปอยู่ต่างถิ่น ต่างเมืองไปอยู่ร่วมกับบุคคลสังคมที่ตนไม่รู้จักหรือไม่คุ้นเคย

12.3 การสูญเสียคนย้ายที่ทำงานหรือจบการศึกษา การสูญเสียประเภทนี้เป็น การสูญเสียให้แก่บุคคลที่ย้ายที่ทำงาน หรือเป็นผู้ที่จบการศึกษา พิธีการสูญเสียจัดขึ้น เพื่อแสดงความยินดีที่สำเร็จการศึกษา ให้กำลังใจในการหางานทำหรือทำงานในหน่วยงานใหม่ ตลอดจนอวยพรให้มีแต่ความสุขความเจริญในหน้าที่การงาน ปัจจุบันสถาบันทางการศึกษาในภาคอีสานทุกระดับนิยมสูญเสียผู้ที่จบการศึกษาทุกปี

12.4 การสูญเสียน้องใหม่ น้องใหม่ หมายถึง นักศึกษาปีที่ 1 ที่ศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา ปัจจุบันประเทศไทยมีธรรมเนียมปฏิบัติการจัดกิจกรรมรับน้องใหม่ กิจกรรมดังกล่าว อาจจะทำให้นักศึกษาใหม่ตกใจกลัว ขวัญหาย สถาบันอุดมศึกษาในท้องถิ่นอีสานนักศึกษารุ่นพี่นิยมจัดพิธีการสูญเสียน้องใหม่ เพื่อเรียกขวัญให้กลับคืนมา เป็นการแสดงการต้อนรับสมาชิกใหม่ ปลอบใจให้หายหวาดกลัวในการปรับตัวที่จะเรียนรู้ในสถานศึกษาแห่งใหม่ เพื่อนใหม่อาจารย์และรุ่นพี่ในสถาบัน การศึกษาที่ไม่คุ้นเคย ให้กำลังใจในการศึกษา พิธีการสูญเสียน้องใหม่เป็นกิจกรรมสร้างสรรค์สร้างความรัก ความอบอุ่น ความไว้วางใจให้แก่กันและกัน

13. การสูญเสียผู้ที่เกษียณอายุราชการ เป็นการสูญเสียบุคคลที่รับราชการมานาน จนถึงกำหนดเกษียณอายุราชการ หรือลาออกก่อนเกษียณราชการ การสูญเสียประเภทนี้มุ่งเรียกขวัญ เพื่อปลอบใจและให้กำลังใจในการใช้ชีวิตใหม่ ตลอดจนอวยพรให้มีแต่ความสุข ความเจริญร่างกาย แข็งแรงสืบไป

14. การสู่วัณผู้ที่เป็นทหารเกณฑ์ การสู่วัณประเภทนี้เป็นการสู่วัณชาวไทย ที่ จะไปเป็นทหารเกณฑ์ บุคคลเหล่านี้มักจะเสียขวัญ ตกใจ หวาดกลัวภัยอันตรายต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในการ ผูกทหาร หรือขาดกลัวว่าจะได้อันตรายจากการออกรบ ญาติผู้ใหญ่มักจะจัดพิธีสู่วัณขึ้น เพื่อปลอบใจ ให้กำลังใจแก่ผู้ชายที่จะเป็นทหารเกณฑ์ อวยพรให้มีความสุข ความเจริญประสบความสำเร็จ

15. การสู่วัณคนป่วย พิธีการสู่วัณนี้จัดขึ้น เพื่อเรียกขวัญผู้ป่วยไข้เรื้อรังหรือมี อาการเจ็บป่วยมานาน หรือมีอาการไข้ไม่สบาย อันเนื่องมาจากการประสบเคราะห์กรรมต่าง ๆ เช่น ประสบอุบัติเหตุ ต่อมามีอาการทุเลาลงแต่ร่างกายยังไม่แข็งแรงดี อยู่ในลักษณะฟื้นไข้ให้ขวัญกลับคืนมา อยู่กับเนื้อกับตัว พิธีสู่วัณนี้จะเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจ เป็นพิธีที่แสดงให้เห็นว่าญาติมิตรมีความ ห่วงใย เอื้ออาทร ผู้ป่วยจะได้มีกำลังใจ อาจมีผลทำให้ผู้ป่วยหายเร็วขึ้นและมีสุขภาพแข็งแรง มีอายุยืน การสู่วัณนี้จะเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจ เป็นพิธีที่แสดงให้เห็นว่า ญาติมิตรมีความห่วงใย เอื้ออาทร ผู้ป่วยจะได้มีกำลังใจ อาจมีผลทำให้ผู้ป่วยหายเร็วขึ้นและมีสุขภาพแข็งแรงมีอายุยืน การสู่วัณคนป่วยนี้ แบ่งได้ 3 ประเภท ได้แก่

15.1 การสู่วัณกองข้าว การสู่วัณคนป่วยโดยใช้กองข้าว (ภาชนะที่สาน ด้วยไม้ไผ่ สำหรับใส่ข้าวเหนียวหนึ่ง) เป็นพิธีสู่วัณ เพื่อต่ออายุผู้ป่วย ซึ่งชาวอีสานโบราณเชื่อว่ากองข้าว จะมีสิ่งศักดิ์สิทธิ์สถิตอยู่ในกองข้าว เรียกว่า นางกอง สามารถลบล้างบาปให้ขวัญกลับคืนมาอยู่กับเนื้อ กับตัวผู้ป่วย การสู่วัณกองข้าวนี้จะทำให้ผู้ป่วยมีกำลังใจในการดูแลสุขภาพของตน อาจทำให้หาย เจ็บป่วยได้เร็วขึ้น

15.2 การสู่วัณยาหม่องหนึ่ง การสู่วัณประเภทนี้เป็นการเรียกขวัญโดยใช้หม้อ หนึ่งข้าวเหนียวที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวันเป็นส่วนหนึ่งของพิธีกรรม ซึ่งชาวอีสานโบราณเชื่อว่าหม้อหนึ่งข้าว เหนียวที่ใช้อยู่ในปัจจุบันมีผีบรรพบุรุษประจำอยู่ การขออำนาจผีหม้อหนึ่งข้าวเพื่อขอให้ผีคอยให้ความ ช่วยเหลือคนป่วยและเชื่อเชิญขวัญของผู้ป่วยกลับสู่ร่างเดิม การสู่วัณประเภทนี้เป็นการสู่วัณเพื่อจัด ปัดเป่าโรคร้ายไข้เจ็บ เป็น การสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ผู้ป่วยวิธีหนึ่ง

15.3 การสู่วัณหลวง เป็นการสู่วัณให้แก่ บิดา มารดา หรือญาติผู้ใหญ่ที่ เจ็บป่วยมานาน รักษาด้วยวิทยาศาสตร์ทางการแพทย์แผนปัจจุบันก็ยังไม่หายดี จึงจัดพิธีสู่วัณหลวง สะเดาะเคราะห์แต่งแก้ตัดกรรม คนอีสานโบราณเชื่อกันว่าถ้าประกอบพิธีสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ ผู้ป่วย เมื่อมีสุขภาพจิตดีจะส่งผลให้สุขภาพกายแข็งแรงตามไปอีกด้วย

16. การสู่ขวัญผู้สูงอายุ การสู่ขวัญประเภทนี้เป็นการสู่ขวัญของญาติผู้ใหญ่ที่มีอายุมาก มักสู่ขวัญให้พ่อ แม่ ปู่ย่า และตายาย เพื่อแสดงความรัก ความเคารพนับถือ ของลูกหลานและญาติมิตร เป็นพิธีสู่ขวัญที่อบอุ่น มักจะจัดในงานคล้ายวันเกิดหรือมีอายุครบรอบได้แก่ 5 รอบ (60 ปี) 6 รอบ (72 ปี) 7 รอบ (84 ปี) 8 รอบ (96 ปี) พราหมณ์จะให้อวยพรให้ผู้สูงอายุมีแต่ความสุขกายสุขใจ ร่างกายแข็งแรง สดทำยลูกหลานขอพรจากผู้สูงอายุ การจัดพิธีการสู่ขวัญผู้สูงอายุนี้ มักจะทำบุญบ้านหรือทำบุญที่วัดควบคู่กันด้วยถือว่าเป็นการต่ออายุให้ญาติผู้ใหญ่ที่ให้ความเคารพ

17. การสู่ขวัญเสี่ยวหรือเพื่อนรัก การสู่ขวัญเสี่ยวนี้เดิมผู้ใหญ่จะจัดขึ้นเพื่อให้คนที่มียาขุ่นราวคราวเดียวกัน อุปนิสัยคล้ายกันหรือมีรูปร่างหน้าตาที่เหมือนกัน ผูกสมัครรักใคร่เป็นเพื่อนรักกันให้ช่วยเหลือเกื้อกูลกันเวลาที่ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดเดือดร้อน รักใคร่กันเสมือนเป็นเครือญาติเดียวกัน ปัจจุบันการสู่ขวัญเสี่ยวลดความนิยมลงไปมาก จะจัดขึ้นเพื่อนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น และส่งเสริมการท่องเที่ยวในงานประเพณีใหม่และผูกเสี่ยวของจังหวัดขอนแก่น พิธีผูกเสี่ยวนี้ จัดเป็นภูมิปัญญาชาวบ้านที่จัดขึ้นเพื่อประโยชน์ในการเชื่อมโยงว่า คนต่างสายเลือดอาจกลายเป็นญาติกันได้ โดยผ่านพิธีกรรมการสู่ขวัญการผูกเสี่ยวดังนี้ วิธีการนับเสี่ยวได้ทำให้การผูกเสี่ยวไม่เพียงแต่ได้เชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างคนสองสายเลือด และในที่สุดกลุ่มชนหลายสายเลือดในหมู่บ้านและต่างหมู่บ้าน ก็กลายเป็นญาติกันได้สังคมชาวอีสานได้ใช้คติคำว่าเครือญาติและคนบ้านเดียวกันนี้ มาเป็นพื้นฐานในการจัดการความสัมพันธ์ด้านสังคมและเศรษฐกิจ ซึ่งกลายเป็นปัจจัยหนึ่งที่ขัดขวางการเข้าร่วมมือกับระบบทุนนิยมในที่สุด (ฉัตรทิพย์ นาถสุภา และพรพิไล เลิศวิชา. 2541 : 97)

5.2 พิธีที่เกี่ยวกับพระพุทธรูป เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า การขอพรจากพระมักจะทำขึ้นเมื่อชาวบ้านได้ถวายพระพุทธรูปให้วัด พระภิกษุ สามเณร และพุทธศาสนิกชน จะทำพิธีปิดทอง และพิธีสู่ขวัญพระพุทธรูป เพื่อให้ประชาชนได้กราบไหว้บูชา ขอพลาอนุภาพอันศักดิ์สิทธิ์จากพระพุทธรูปเป็นหลักยึดเหนี่ยวทางจิตใจแก่พุทธศาสนิกชนและดลบันดาลให้ชาวบ้านอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างผาสุก

5.3 พิธีที่เกี่ยวกับสัตว์ การสู่ขวัญประเภทนี้ มุ่งสู่ขวัญสัตว์เลี้ยงของ ชาวอีสานที่ให้คนประโยชน์ในการประกอบอาชีพ ได้แก่ ช้าง วัว ควาย ตัวไหม และงู การสู่ขวัญสัตว์เลี้ยงเหล่านี้ เชื่อว่าจะทำให้สัตว์หายจากการตกใจที่ถูกจับมาเป็นการปลอบใจที่ถูกใช้งานอย่างหนัก และเป็นการขอขมาสัตว์ที่ตนได้สร้างกรรมด้วยการกระทำใด ๆ เช่น ดุด่า เขี่ยนตี หรือพรากรสัตว์ออกจากฝูง (บุญธรรม ทองเรือง. 2536 : 90 - 93) ปัจจุบันพิธีสู่ขวัญ ช้าง วัว ควาย และตัวไหม เสื่อมความนิยมไปมาก เนื่องจากวิถีชีวิตของชาวอีสานเปลี่ยนไป ชาวชนบทส่วนหนึ่งไม่ได้พึ่งพาสัตว์เลี้ยงเหล่านี้ ในการประกอบอาชีพ

ทางการเกษตร เช่น ใช้รถไถในการเกษตรแทนแรงงานจากวัวควาย ซื่อเส้นไหมจากตลาดในการทอผ้า แทนการเลี้ยงตัวไหม เป็นต้นปัจจุบันการสู่ขวัญสัตว์เลี้ยงเป็นการสู่ขวัญประยุกต์ เพื่อวัตถุประสงค์อื่น ได้แก่ การสู่ขวัญงู เป็นการสู่ขวัญให้แก่ผู้ประกอบอาชีพมายากล เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในชนบทและเป็นการสู่ขวัญ เพื่อเป็นกำลังใจแก่หมองูให้มีขวัญและกำลังใจในการเล่นกับงูพิษ ได้อย่างมั่นใจมากขึ้น และประกอบอาชีพการแสดงได้เป็นที่ประทับใจแก่คนดูตลอดไป การสู่ขวัญนี้ เริ่มสู่ขวัญครั้งแรก พ.ศ. 2540 โดยชมรมอนุรักษ์งูจงอางไทย เป็นผู้ริเริ่มประกอบพิธีการสู่ขวัญขึ้นเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดขอนแก่น ส่วนการสู่ขวัญปลา เป็นการสู่ขวัญปลาที่นำมาปล่อยเลี้ยงไว้ในแหล่งน้ำให้ประชาชนในท้องถิ่นร่วมกันเลี้ยงดูแลเอาใจใส่รักษาพันธุ์ปลาไม่จับปลามาเป็นอาหาร การสู่ขวัญประเภทนี้ เพื่อให้ชาวบ้านมีความสำนึกในคุณประโยชน์ของปลาและเพื่ออนุรักษ์พันธุ์ปลาที่หายากในท้องถิ่นตลอดจนส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ตามนโยบายของรัฐบาล

5.4 พิธีที่เกี่ยวข้องกับพืช หมายถึง ต้นไม้ที่มนุษย์ปลูกขึ้นเพื่อใช้ในการดำรงชีวิตแบ่งได้ 2 ประเภท ได้แก่

1) การสู่ขวัญข้าว การสู่ขวัญประเภทนี้ เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมการทำนา ชาวอีสานส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนา คนโบราณเชื่อกันว่าข้าวมีความสำคัญต่อวิถีของชาวบ้านเป็นอย่างมาก ข้าวมีบุญคุณต่อชีวิตมนุษย์ใช้ข้าวในการบริโภค และการขายข้าวสร้างรายได้ให้แก่ครอบครัว ชีวิตของชาวอีสานจึงผูกพันกับสิ่งที่เกี่ยวข้องกับข้าวเป็นอย่างมากการสู่ขวัญประเภทนี้ จัดขึ้นเพื่อแสดงความผูกพันและสำนึกในบุญคุณ และเพื่อความเป็นสิริมงคลแก่ชาวนา สร้างขวัญและกำลังใจแก่ชาวนาให้ทำนาได้ผลผลิตสมบูรณ์ ไม่มีปัญหาอุปสรรคใดการสู่ขวัญข้าวจึงทำตามโอกาสต่าง ๆ ได้ดังนี้

1.1) การสู่ขวัญนา การสู่ขวัญประเภทนี้ ชาวนาจะจัดพิธีสู่ขวัญนา เมื่อจะทำนาเพื่อเชิญเทวดา สิ่งศักดิ์สิทธิ์ตลอดจนผีบรรพบุรุษผู้รักษาไร่นาหรือที่ชาวอีสาน เรียกว่า ผีตาแฮก หรือปู่ตาแฮก มาสิงสถิตอยู่กับนา ขอให้ข้าวในนามีความเจริญงอกงามอุดมสมบูรณ์ อย่าให้มีสัตว์มาทำลายต้นข้าวอย่าให้มีภัยธรรมชาติและขอกำลังใจในการทำนาให้ดีผลดี

1.2) การสู่ขวัญลานข้าวและสู่ขวัญข้าว การสู่ขวัญประเภทนี้ จะจัดขึ้นเมื่อชาวนาเก็บเกี่ยวข้าว และสร้างลานข้าว เพื่อใช้ในการนวดข้าวและกองฟอนข้าว เสร็จแล้วชาวนาจะจัดพิธีสู่ขวัญ เพื่อเชิญขวัญลานข้าวและเชิญขวัญข้าวที่ตนได้กล่าวหรือกระทำการล่วงเกินทำให้ลานข้าวและข้าวเจ็บ ตกใจหรือแตกหัก เพื่อขอขมาโทษพระแม่โพสพและขอให้ข้าวในปีต่อไปอุดมสมบูรณ์

1.3) การสู่วัฒนเจ้าข้าหรือยังข้า การสู่วัฒนประเภทนี้จัดทำขึ้นเมื่อชาวนาสร้างเจ้าข้าใหม่ หรือนำข้าขึ้นบนเจ้า นิมทำกันในเดือน 3 ขึ้น 3 ค่ำ คนโบราณเชื่อว่าเจ้าข้ามีขวัญประจำอยู่ การเปิดประตูเจ้าข้า เพื่อนำข้าขึ้นเจ้าจะทำให้ข้าอยู่ในเจ้าอย่างดีไม่เสียหาย จะนำความสิริมงคลให้แก่ชาวนาและผู้บริโภคน้ำ ให้มีแต่ความสุข ความเจริญ อุดมสมบูรณ์สืบไป ปัจจุบันการสู่วัฒนนี้ลดความนิยมไปมาก เนื่องจากวัฒนธรรมในการทำนาของชาวนาเปลี่ยนไป กล่าวคือชาวนาใช้รถไถนาแทนวัวควาย ใช้รถเกี่ยวข้าในการเกี่ยวเกี่ยวข้าจากนา และในบางหมู่บ้านก็บรรจุข้าเปลือกใส่กระสอบส่งขายข้าเปลือกให้แก่พ่อค้าโดยไม่ต้องนำข้าขึ้นยัง

2) การสู่วัฒนต้นไม้ การสู่วัฒนประเภทนี้เป็นการสู่วัฒนที่ประยุกต์ขึ้นใหม่ ด้วยมีกุศโลบายที่จะทำให้ชาวบ้านเห็นคุณค่าของต้นไม้ จะได้ช่วยกันปลูก ดูแลรักษาต้นไม้ให้สมบูรณ์แข็งแรง ให้เป็นป่าชุมชน ก่อประโยชน์อนันต์ให้แก่มวลมนุษยสืบไป

5.5 พิธีที่เกี่ยวข้องกับที่อยู่อาศัย ชาวอีสานให้ความสำคัญกับพิธีสู่วัฒนบ้านมาก เนื่องจากบ้านเป็นที่อยู่อาศัย เชื่อกันว่าการสร้างบ้านให้ถูกต้องตามประเพณีจะทำให้ผู้อยู่อาศัยมีความสุขสวัสดิมงคลสืบไป การสู่วัฒนเฮือนของชาวอีสาน แบ่งได้ 3 โอกาส ได้แก่

1) เมื่อจะสร้างบ้าน เจ้าของบ้านได้ฤกษ์ดีที่จะปลูกบ้านจึงจัดพิธีสู่วัฒนเสาเรือน ชาวอีสานเชื่อว่าพิธีสู่วัฒน ดังกล่าวเป็นการเรียกขวัญบรรดาต้นไม้ต่าง ๆ ที่ถูกตัดจากป่าจากดงให้กลับคืนมา เพื่อความเป็นสิริมงคลแก่ตัวบ้านและเจ้าของบ้านตลอดจนผู้อยู่อาศัยจะได้มีความสุขความเจริญตลอดไป

2) เมื่อสร้างบ้านเสร็จแล้วหรือกรณีซื้อบ้านใหม่ ก่อนจะเข้าอาศัยในบ้านเจ้าของบ้านจะประกอบพิธีสู่วัฒนบ้านใหม่ เพื่อความเป็นสิริมงคลแก่เจ้าของบ้านและผู้อยู่อาศัย ให้อาศัยอยู่อย่างมีความสุขและโชคดี ในบางกรณีอาจจะทำบุญเลี้ยงพระที่บ้านในโอกาสต่าง ๆ และในขณะที่เดียวกันก็ทำพิธีสู่วัฒนเฮือนไปด้วย

3) เมื่อมีเหตุที่ไม่ดี เช่น ไฟไหม้บ้าน ต้นไม้ใหญ่ล้มทับบ้านหรือฟ้าผ่าบ้านเสียหายบางส่วน ชาวอีสานเชื่อว่าขวัญของเจ้าของบ้านและผู้อยู่อาศัยตกใจหนีหายไปจึงต้องประกอบพิธีสู่วัฒนเพื่อเรียกขวัญกลับมา

5.6 พิธีที่เกี่ยวข้องกับพาหนะ หมายถึง พาหนะที่มนุษย์ใช้งานในการเดินทางมีความจำเป็นในการประกอบอาชีพ มีความผูกพันกับวิถีชีวิตของชาวอีสาน แบ่งได้ 3 ประเภท ได้แก่

1) สู้ขวัญเกวียน ชาวอีสานโบราณใช้วัวเทียมเกวียนเป็นพาหนะในการเดินทางขนส่งสัมภาระสิ่งของและเดินทางไปมา ชาวอีสานจัดพิธีสู้ขวัญเกวียนขึ้น เพื่อแสดงให้เห็นความกตัญญูรู้คุณต่อสิ่งที่ยังประโยชน์ให้ตน ตลอดจนเชื่อว่าจะทำให้เจ้าของเกวียนประสบแต่ความโชคดี เดินทางด้วยความปลอดภัยและประสบความสำเร็จในการค้าขาย มีโชคลาภยิ่งขึ้น

2) สู้ขวัญเรือ การสู้ขวัญประเภทนี้นิยมทำในท้องถิ่นที่ใช้เรือพายเป็นพาหนะในการเดินทางหรือมีเรือ เพื่อใช้ในการแข่งขันตามเทศกาล การสู้ขวัญเรือจะทำในโอกาสก่อนจะนำเรือไปแข่งขัน ชาวอีสานโบราณเชื่อกันว่าเรือทุกลำมีผีประจำเรือ คอยปกป้องรักษาเรืออยู่หากคนใดปฏิบัติดีจะมีโชคชัย แต่ถ้าปฏิบัติไม่ดีจะทำให้ผีประจำเรือหนีหายไป เจ้าของเรือจึงสู้ขวัญเรือ เพื่อเชิญขวัญเรือปลอบใจ อย่าตกใจกลัวเมื่อลงแข่งขัน ตลอดจนดลบันดาลให้คนมีความโชคดีปลอดภัย

3) การสู้อรถยนต์ ปัจจุบันรถยนต์เป็นพาหนะที่มีความจำเป็นในการดำเนินชีวิตชาวอีสานในบางถิ่นจัดพิธีการสู้อรถยนต์ที่ได้มาใหม่เพื่อความสิริมงคลแก่ตน ผู้ขับขี่และผู้โดยสาร เชื่อว่าการสู้อรถยนต์ จะทำให้เจ้าของรถยนต์มีสติไม่ประมาทในการขับขี่มีความมั่นใจในการเดินทางประสบแต่ความโชคดีปลอดภัยและนำความร่ำรวยมาสู่ตน

5.7 พิธีเกี่ยวกับวัตถุ การสู้อวัตถุนี้เป็นสิ่งของที่มีความจำเป็นในการประกอบอาชีพ หากทำพิธีสู้อวัตถุสิ่งของดังกล่าวจะนำความร่ำรวยความเป็นสิริมงคลให้แก่ผู้เป็นเจ้าของแบ่งได้ 7 ประเภท ได้แก่

1) การสู้อขวัญปืน ปืนเป็นอาวุธที่ใช้ป้องกันตัว ทรัพย์สิน และใช้ประโยชน์ ในการล่าสัตว์ชาวอีสานโบราณเชื่อว่าปืนมีขวัญประจำอยู่ การจัดพิธีสู้อขวัญปืนเพื่อให้เจ้าของปืนมีสติ ไม่ประมาทตระหนักรู้ถึงอันตรายและประโยชน์ของปืน ใช้ปืนด้วยความระมัดระวังและเพื่อเป็นกำลังใจและความเป็นสิริมงคลให้แก่เจ้าของปืน ปัจจุบันการสู้อขวัญปืนเลิกใช้แล้ว

2) การสู้อขวัญถุงเป้ง หรือถุงใส่เงิน ทอง หรือวัตถุมงคลที่มีค่า ชาวอีสานในอดีตมักจะมีถุงเป้งใส่วัตถุมงคล เงิน ทอง งาช้าง นอแรด หรือของมีค่าสำคัญ เชื่อกันว่า ถุงเป้งมีขวัญประจำตัว การสู้อขวัญถุงเป้งเป็นพิธีการสู้อขวัญ เพื่อให้เป็นสิริมงคลแก่เจ้าของและครอบครัวเกิดโชคลาภ และมีความร่มเย็นเป็นสุข มีความร่ำรวย เดินทางด้วยสวัสดิภาพ โชคดี เป็นการสู้อขวัญเฉพาะสมาชิกในครอบครัวและมักจะใช้ต่อจากพิธีการสู้อขวัญขึ้นบ้านใหม่ ปัจจุบันเลิกใช้แล้ว (สาร สารสนเทศนันท. 2532 : 80)

6. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเว็บไซต์

6.1 ความหมายของเว็บไซต์

ธิตาร์ตน์ รัชตะววรรณ (2547) ให้ความหมายไว้ว่า เว็บไซต์ คือคำที่ใช้เรียกกลุ่มของเว็บเพจตั้งนั้นภายในเว็บจะประกอบไปด้วยหน้าโฮมเพจและเว็บเพจโดยเราเรียกเว็บที่มีขนาดใหญ่และมีการจดทะเบียนเว็บไซต์นั้นๆ ไว้แล้ว(Domain Name) เช่น <http://www.yohoo.com>
<http://www.asnook.com> <http://www.geocities.com>

วิทยา เรื่องพรสุทธิ (2539) ได้ให้ความหมายของเว็ลด์ไวด์เว็บ หรือเว็บไซต์ไว้ว่า บริการข้อมูลในรูปแบบหนึ่งบนอินเทอร์เน็ต โดยการเชื่อมต่อเครือข่ายที่ใช้ในการค้นหาข้อมูลจากอีกแหล่งหนึ่งไปยังอีกแหล่งหนึ่ง ที่มีการเข้าถึงและการค้นหาข้อมูลผ่านเว็บเพจในลักษณะเป็นสื่อผสม จะแสดงผลไฮเปอร์เท็กซ์ (Hypertext) ที่ต้องใช้โปรแกรม Browser เข้าช่วย การสื่อสารข้อมูลจะเป็นไปในรูปแบบของข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว และเสียงได้อย่างสมบูรณ์

สมนึก ศิริโรต (2538) ได้ให้ความหมาย เว็บไซต์ไว้ว่า เว็บไซต์หมายถึง ระบบที่ให้บริการข้อมูลแบบไคลแอนต์-เซิร์ฟเวอร์ในลักษณะต่างๆอยู่ในตัวเดียวกัน เช่น การโอนย้ายข้อมูล การบริการข้อมูลแบบโกลเฟอร์ การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ที่อยู่ห่างไกลกัน เป็นต้น และยังมีศักยภาพในการบริการข้อมูลที่มีทั้งข้อความ เสียง ภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหว นอกจากนี้ เว็บไซต์ยังใช้เทคโนโลยีที่สำคัญเรียกว่า ไฮเปอร์เท็กซ์ (Hypertext) ซึ่งหมายถึงการเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในอินเทอร์เน็ตจำนวนมากในกลุ่มและมีความสำคัญซึ่งกันและกัน โดยโยงหรือชี้ข้อมูลข้อความพื้นฐานไปยังข้อมูลที่มีความละเอียดมากขึ้น ในกรณีที่มีการชี้ไปยังข้อมูลต่างุั้นนั้นเป็นข้อมูลลายสื่อ ทั้งภาพกราฟิก ข้อความและบางครั้งเป็นเสียงด้วย เรียกการเชื่อมโยงข้อมูลแบบนี้ว่า ไฮเปอร์มีเดีย (Hypermedia)

จากความหมายของเว็บไซต์ข้างต้น อาจกล่าวสรุปได้ว่า เว็ลด์ไวด์เว็บ หรือเว็บไซต์คือ บริการข้อมูลในรูปแบบหนึ่งบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต สามารถแสดงข้อมูลที่ต้องการได้ ทั้งรูปแบบของตัวอักษร ข้อความ เสียง ภาพ และภาพเคลื่อนไหว ได้อย่างสมบูรณ์แบบรวดเร็ว

6.2 องค์ประกอบของเว็บไซต์

เว็บไซต์โดยทั่วไปมีองค์ประกอบดังนี้ (ประเวศน์ วงษ์คำชัย. 2550 : 65-69)

6.2.1 Domain Name ชื่อและที่อยู่ของเว็บไซต์ในการเรียกข้อมูลเว็บไซต์ท่านมากแสดง เช่น www.yourcompany.com เป็นต้น ปัจจุบันมักจดชื่อ Domain Name ให้เป็นชื่อที่สื่อถึงสินค้าหรือบริการหรือชื่อองค์กร และอาศัยการทำประชาสัมพันธ์ผ่าน Search Enigne และ Web Directory ซึ่งจะทำให้คนทั่วไปจดจำได้ง่ายขึ้น

6.2.2 Design & Development การออกแบบและจัดทำเว็บไซต์ โดยทั่วไปแล้ว สำหรับเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์องค์กร การออกแบบเว็บไซต์ เป็นส่วนที่ทำหน้าที่นำเสนอข้อมูลองค์กร หรือบริษัทให้แก่ผู้เยี่ยมชมได้อย่างสะดวก และด้วยการออกแบบที่ดีจะสื่อถึงความเป็นเอกลักษณ์ของ องค์กรหรือบริษัทจะนำมาซึ่งความน่าเชื่อถือให้แก่ผู้เยี่ยมชมได้

6.2.3 Content เนื้อหาของเว็บไซต์ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในองค์ประกอบของ เว็บไซต์เพราะคือสิ่งที่ผู้เข้ามาเยี่ยมชมค้นหา โดยปกติแล้วเราสามารถใส่เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับสินค้าหรือ บริการของเราได้โดยละเอียด อีกทั้งต้องนำเสนออย่างชัดเจนอีกด้วย เช่น รูปภาพของสินค้า หรือ สถานที่ตั้งบริษัทและการติดต่อ เป็นต้น จึงทำให้ผู้เข้าชมเว็บไซต์ได้อย่างแท้จริง อันจะนำมาซึ่งผลประโยชน์ทางธุรกิจในอนาคตได้

6.2.4 Web Hosting พื้นที่เว็บไซต์เป็นองค์ประกอบที่สำคัญส่วนหนึ่ง เพราะการ เลือกใช้บริการโฮสติ้งที่ดี มีการซัพพอร์ตลูกค้าที่รวดเร็วสามารถติดต่อเจ้าหน้าที่ได้ตลอดเวลา เซิร์ฟเวอร์มีความเสถียรสูง และอีเมลของบริษัทสามารถเข้าถึงได้ตลอดเวลาอันส่งผลให้ธุรกิจของลูกค้ามีความต่อเนื่องในการทำงานอยู่เสมอ

6.2.5 Promotion การทำประชาสัมพันธ์เว็บไซต์เป็นองค์ประกอบที่สำคัญมาก อย่างหนึ่ง เมื่อเราได้จัดทำเว็บไซต์เสร็จแล้ว จะต้องอาศัยการประชาสัมพันธ์เว็บไซต์ เพื่อเข้าถึง กลุ่มเป้าหมายมากที่สุด โดยอาศัยวิธีต่างๆ ผ่านช่องทางอินเทอร์เน็ต เช่น Search Engine, Submission Web Directory, Banner Exchange เหล่านี้เป็นต้น นอกเหนือจากนี้อาจใช้การ ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่ออื่นๆ เช่น นามบัตร หรือโบรชัวร์ เป็นต้น

6.3 โครงสร้างของเว็บไซต์

เว็บไซต์เป็นสื่อที่ได้รับความนิยมอย่างมากบนอินเทอร์เน็ต ซึ่งเว็บไซต์เป็นสื่อที่อยู่ใน ความควบคุมของผู้ใช้โดยสมบูรณ์ กล่าวคือ ผู้ใช้สามารถตัดสินใจเลือกที่จะดูเว็บไซต์ใดและจะไม่เลือกดู เว็บไซต์ใด ได้ตามต้องการ จึงทำให้ผู้ใช้มีความอดทนต่ออุปสรรคและปัญหาที่เกิดจากการออกแบบ เว็บไซต์ผิดพลาดถ้าผู้ใช้เห็นว่าเว็บที่กำลังดูอยู่นั้นไม่มีประโยชน์ต่อตัวเขาหรือไม่เข้าใจว่าเว็บไซต์นี้จะใช้ งานอย่างไร เขาก็จะสามารถที่จะเปลี่ยนไปดูเว็บไซต์อื่นได้เนื่องจากปัจจุบันมีเว็บไซต์อยู่มากมาย และยังมีเว็บไซต์ที่เกิดขึ้นใหม่ทุกวัน ผู้ใช้จึงมีทางเลือกมากขึ้น และสามารถเปรียบเทียบคุณภาพของเว็บไซต์ ต่างๆ ได้เอง

เว็บไซต์ที่ได้รับการออกแบบอย่างสวยงาม มีการใช้งานที่สะดวก ย่อมได้รับความสนใจจากผู้ใช้งานมากกว่าเว็บไซต์ที่ดูสับสนวุ่นวาย มีข้อมูลมากมายแต่หาอะไรไม่เจอ นอกจากนี้ยังใช้เวลาในการแสดงผลแต่ละหน้านานเกินไป ซึ่งเหล่านี้ล้วนเป็นผลมาจากการออกแบบเว็บไซต์มาไม่ดีทั้งสิ้น ดังนั้น การออกแบบเว็บไซต์จึงเป็นกระบวนการสำคัญในการสร้างเว็บไซต์ ให้ผู้ใช้ประทับใจ ทำให้เขาอยากกลับมาเว็บไซต์เดิมอีกในอนาคตซึ่งนอกจากจะต้องพัฒนาเว็บไซต์ให้มีประโยชน์แล้ว ยังต้องคำนึงถึงการแข่งขันกับเว็บไซต์อื่นๆ อีกด้วย

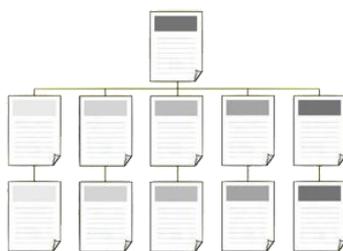
การออกแบบโครงสร้างเว็บไซต์ ขึ้นอยู่กับลักษณะของข้อมูลและความชอบของผู้ออกแบบ ตลอดจนกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการนำเสนอ ในปัจจุบันสามารถออกแบบได้หลายรูปแบบโดยสามารถแบ่งออกได้เป็น 4 รูปแบบใหญ่ๆ ได้ดังนี้

6.3.1 โครงสร้างแบบเรียงลำดับ (Sequential Structure) เป็นโครงสร้างแบบธรรมดาที่ใช้กันมากที่สุดเนื่องจากง่ายต่อการจัดระบบข้อมูล ข้อมูลที่นิยม จัดด้วยโครงสร้างแบบนี้มักเป็นข้อมูลที่มีลักษณะเป็นเรื่องราวตามลำดับของเวลา เช่น การเรียงลำดับตามตัวอักษร วรรณกรรม สารานุกรม หรืออภิธานศัพท์ โครงสร้างแบบนี้ เหมาะกับเว็บไซต์ที่มีขนาดเล็ก เนื้อหาไม่ซับซ้อนใช้การลิงค์ (Link) ไปทีละหน้า ทิศทางของการเข้าสู่เนื้อหา (Navigation) ภายในเว็บจะเป็นการดำเนินเรื่องในลักษณะเส้นตรง โดยมี ปุ่มเดินหน้า-ถอยหลังเป็นเครื่องมือหลักในการกำหนดทิศทาง ข้อเสียของโครงสร้างระบบนี้คือ ผู้ใช้ไม่สามารถกำหนดทิศทางการเข้าสู่เนื้อหาของตนเองได้

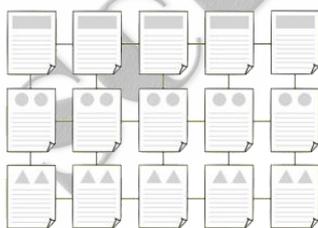
ภาพประกอบ 23 แสดงโครงสร้างของเว็บแบบเรียงลำดับ

6.3.2 โครงสร้างแบบลำดับชั้น (Hierarchical Structure) เป็นวิธีที่ดีที่สุดวิธีหนึ่งในการจัดระบบโครงสร้างที่มีความซับซ้อนของข้อมูล โดยแบ่งเนื้อหา ออกเป็นส่วนต่างๆ และมีรายละเอียดย่อยๆ ในแต่ละส่วนลดหลั่นกันมาในลักษณะแนวคิดเดียวกับ แผนภูมิองค์กร จึงเป็นการง่ายต่อการทำความเข้าใจกับโครงสร้างของเนื้อหาในเว็บลักษณะนี้ ลักษณะเด่นเฉพาะของ เว็บประเภทนี้คือการมีจุดเริ่มต้นที่จุดรวมจุดเดียว นั่นคือ โฮมเพจ (Homepage) และเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหา ในลักษณะเป็นลำดับจากบนลงล่าง

ภาพประกอบ 24 แสดงโครงสร้างของเว็บแบบลำดับชั้น

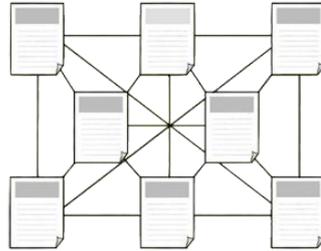
6.3.3 โครงสร้างแบบตาราง (Grid Structure) โครงสร้างรูปแบบนี้มีความซับซ้อนมากกว่ารูปแบบที่ผ่านมา การออกแบบเพิ่มความยืดหยุ่น ให้แก่การเข้าสู่เนื้อหาของผู้ใช้ โดยเพิ่มการเชื่อมโยงซึ่งกันและกันระหว่างเนื้อหาแต่ละส่วน เหมาะแก่ การแสดงให้เห็นความสัมพันธ์กันของเนื้อหา การเข้าสู่เนื้อหาของผู้ใช้จะไม่เป็นลักษณะเชิงเส้นตรง เนื่องจากผู้ใช้สามารถเปลี่ยนทิศทางการเข้าสู่เนื้อหาของตนเองได้ เช่น ในการศึกษาข้อมูลประวัติศาสตร์ สมัยสุโขทัย ออยุธยา ธนบุรี และรัตนโกสินทร์ โดยในแต่ละสมัยแบ่งเป็นหัวข้อย่อยเหมือนกันคือ การปกครอง ศาสนา วัฒนธรรม และภาษา ในขณะที่ผู้ใช้กำลังศึกษาข้อมูลทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับ การปกครองในสมัยอยุธยา ผู้ใช้อาจศึกษาหัวข้อศาสนาเป็นหัวข้อต่อไปก็ได้ หรือจะข้ามไปดูหัวข้อ การปกครองในสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนก็ได้เพื่อเปรียบเทียบลักษณะข้อมูลที่เกิดขึ้นคนละสมัยกัน

ภาพประกอบ 25 แสดงโครงสร้างของเว็บแบบลำดับชั้น

6.3.4 โครงสร้างแบบใยแมงมุม (Web Structure) โครงสร้างประเภทนี้จะมีความยืดหยุ่นมากที่สุด ทุกหน้าในเว็บสามารถจะเชื่อมโยงไปถึงกัน ได้หมด เป็นการสร้างรูปแบบการเข้าสู่เนื้อหาที่เป็นอิสระ ผู้ใช้สามารถกำหนดวิธีการเข้าสู่เนื้อหาได้ด้วย ตนเอง การเชื่อมโยงเนื้อหาแต่ละหน้าอาศัยการโยงใยข้อความที่มีมโนทัศน์ (Concept) เหมือนกัน ของแต่ละหน้าในลักษณะของไฮเปอร์เท็กซ์ หรือไฮเปอร์มีเดีย โครงสร้างลักษณะนี้จัดเป็นรูปแบบที่ ไม่มีโครงสร้างที่แน่นอนอนตายตัว

(Unstructured) นอกจากนี้การเชื่อมโยงไม่ได้จำกัดเฉพาะเนื้อหา ภายในเว็บนั้นๆ แต่สามารถเชื่อมโยงออกไปสู่เนื้อหาจากเว็บภายนอกได้

ภาพประกอบ 26 แสดงโครงสร้างของเว็บแบบใยแมงมุม

จากรูปแบบโครงสร้างเว็บไซต์ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าโครงสร้างของเว็บเป็นส่วนที่ให้ความสำคัญ ไม่ว่าจะเลือกรูปแบบใดก็ควรคำนึงถึงผู้ใช้เป็นหลัก ถ้าการวางแผนโครงสร้างที่ดีก็จะส่งผลดีต่อผู้ใช้ แต่ถ้าการวางโครงสร้างไม่ดีก็ย่อมส่งผลต่อผู้ใช้ด้วยเช่นกัน

6.4 ลักษณะของการออกแบบเว็บไซต์

หลักการออกแบบเว็บเพจไม่มีอะไรตายตัว เพียงต้องยึดหลักเกณฑ์เพื่อความเป็นสากล นิยมและความเหมาะสมของเว็บเพจ การออกแบบเว็บเจนนั้นจะต้องคำนึงถึงผู้ชมเป็นหลักกว่าเว็บที่ทำออกมานั้นต้องการดึงดูดความสนใจคนประเภทใด หลักการออกแบบเว็บที่ดีมีดังนี้ (ประเวศน์ วงษ์คำชัย. 2550 : 65-69)

6.4.1 ต้องอ่านง่ายสบายตา (Read Ability) ตัวหนังสือที่ใช้ต้องไม่เล็กเกินไป หรือใหญ่เกินไปซึ่งในปัจจุบันมีการใช้ CSS Style เพื่อกำหนดขนาดและสีของตัวอักษรให้ตายตัวและควรใช้สีที่ตัดกับพื้นหลัง เช่นพื้นหลังสีขาวไม่ควรใส่สีเขียวอ่อน เหลือง หรือสีอ่อนๆ งามๆ

6.4.2 โหลดไม่ช้า หน้าไม่ยาว (Fast Load) ถ้าเว็บโหลดช้ามาก ก็จะทำให้ลูกค้าหันไปดูเว็บอื่นรอ หรือปิดเว็บไปเลย ความยาวของเว็บไม่ควรเกิน 3 หน้าจอ

6.4.3 อย่าปล่อยให้มีความผิดพลาด (Good Spilling) ถ้าเว็บมีความผิดพลาดขึ้นมา ถ้าเป็นข้อความใหญ่ๆแล้วด้วย จะทำให้เว็บดูด้อยไปเลย แต่สำหรับคำเล็กๆ น้อยๆ ตามบทความที่มีเยอะจนสามารถตรวจสอบได้ทุกๆ หน้าก็พออนุโลมได้

6.4.4 ทุกทิศมีที่ไป (Navigation Bar) ทุกๆหน้าควรมีเมนูกลับไปหน้าแรกและหน้าอื่นๆ ติดอยู่เสมอ เพื่อความสะดวก

6.4.5 เครื่องหมายมีให้ติดตาม (Use Sign) การใช้เครื่องหมายที่ง่ายต่อความเข้าใจ เช่น ลูกศรจะนำทางให้ไปคลิกเพื่อดูรายละเอียดในหน้าถัดไป เครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ใดๆ ที่สามารถทำให้ลูกค้ารู้ว่ากำลังจะบอกอะไร

6.4.6 ทุกคำถามต้องมีคำตอบ (FAQ) การใส่ FAQ เข้าไปในเว็บไซต์ เพื่อช่วยให้ลูกค้าสามารถค้นหาคำตอบได้ด้วยตนเอง จะช่วยไม่ให้ลูกค้าลังเลใจและตัดสินใจเป็นลูกค้าได้ง่ายขึ้น ซึ่งในส่วนของ FAQ นี้ก็จะมีคำตอบในเรื่องของการท่องเที่ยวเว็บไซต์เพื่อเข้าถึงการบริการส่วนต่างๆได้ง่ายขึ้น

6.4.7 ทุกคำชมต้องมาการโชว์ (Testimonial) คำชมจากลูกค้าที่มีความหมายและมีความสำคัญมากคือสิ่งที่แสดงถึงความพึงพอใจและสร้าง Credit ให้เราได้ตั้งมั่นถ้าเป็นไปได้น่าจะเอามาโชว์ให้ลูกค้าคนอื่นเห็นและเกิดความมั่นใจ

6.4.8 เบอร์โทรศัพท์ไม่ขาดตา (Logo Brand Name & Tel No.) ไม่ใช่แค่เบอร์อย่างเดียวรวมถึงข้อมูลที่ใช้ติดต่อเราทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นเบอร์โทร E-mail Logo แผนที่ และอื่นๆ ควรโชว์ให้ชัดเจนและเป็นจริงที่สุดเพื่อความสะดวกในการติดต่อ

6.4.9 เพื่อลูกค้าใช้อ้างอิง (Reference address) การที่คุณใส่ที่อยู่ติดต่อได้เข้าไปที่ด้านท้ายของหน้าเว็บเจ ช่วยสร้างโอกาสธุรกิจของคุณจากนี้เวลาลูกค้าพิมพ์เว็บเจของคุณออกไปที่อยู่ติดต่อเหล่านี้ก็จะติดไปด้วย ซึ่งหากเป็นการส่งต่อเอกสารนั้นให้กับผู้อื่นคุณก็จะได้กลุ่มเป้าหมายที่สามารถติดต่อคุณได้ทันทีโดยไม่ต้องออนไลน์ เพื่อค้นหาข้อมูลติดต่อให้รวดเร็วแต่อย่างใด (เช่น เว็บ 2 capsule ถ้าท่านต้องการพิมพ์บทความ ก็จะมี Logo และ URL ติดอยู่เพื่อการโปรโมทไปในตัว จะเหมาะกับเว็บ E-Commerce)

6.4.10 ทุกอย่างต้องหาได้ (Search) หากเว็บคุณเป็นเว็บขายสินค้าหลายประเภทหรือบทความหลายเรื่อง คงหาไม่ได้สำหรับเครื่องมือ ที่มีไว้สำหรับ Search ในเว็บของเราเองเพื่อการค้นหาที่สะดวกขึ้นและลดระยะเวลาของลูกค้าไปในตัวด้วย

6.4.11 ทุกอย่างง่ายทำได้เอง (Help) ส่วนนี้จะคล้าย FAQ แต่จะเป็นส่วนที่สอนการใช้ของเว็บ ยิ่งถ้าเว็บมีระบบเยอะก็จะต้องมี Comment หรือคำแนะนำในทุกจุด เพื่อความไม่ผิดพลาดของลูกค้า

6.4.12 เว็บไซต์ต้องให้ครึ้นแครง (Fun Stuff) การใส่ลูกเล่นที่หน้าสนนหรือ สอดแทรกความสนุกสนานบางอย่างเข้าไปในเว็บไซต์จะทำให้ผู้ใช้ไม่รู้เป็นวิชาการมากเกินไป

6.4.13 ต้องเกรงใจลูกค้ำเรา (Friendly Dialog) การเกรงใจในที่นี้หมายถึงการใช้ คำพูดในเว็บ ควรใช้ให้เหมาะสมและเป็นกันเองมากที่สุด เพื่อการติดต่อสื่อสารที่ง่ายและเป็นมิตร ยิ่งใน E-Commerce ถ้าลูกค้ำเป็นมิตรกับเราเขาก็ยอมเลือกสินค้าของเรามากกว่าเว็บอื่นที่ไม่เป็นมิตร

6.4.14 ลดขนาดภาพให้เล็กสวยคงเดิม (Fix Image Size) เพราะขนาดไฟล์เล็กลง จะทำให้การดาวน์โหลดน้อยลง

6.4.15 เรื่องของ Tag เปิดบ่อยๆ (Open Tag) Tag ใน HTML นั้นมันจะแสดง ออกมาเมื่ออ่านเจอปิด ดังนั้นให้คุณเขียนเว็บแล้วเปิด ปิดบ่อยๆ เพื่อให้เร็วในการแสดงผล

6.4.16 Link อย่าผิดพลาดบ่อย (Link Break) เมื่อทำเว็บเสร็จแล้วพยายาม ตรวจสอบ Link ให้แน่ใจว่าไม่ผิดพลาดอะไร

6.4.17 ลดขนาด File เว็บเรา (Fix File Size) ขนาดไฟล์ไม่ควรเกิน 50-80 เพราะ ยิ่งมากยิ่งช้า

หลักการสำหรับการออกแบบเว็บไซต์ (สุวิษ ธีระโคตร. 2554 : 191-193)

1. ความเรียบง่าย (Simplicity) หมายถึง การจำกัดองค์ประกอบเสริมให้เหลือเฉพาะ องค์ประกอบหลัก กล่าวคือในการสื่อสารเนื้อหากับผู้ใช้นั้น เราต้องเลือกเสนอสิ่งที่เราต้องการนำเสนอ จริง ๆ ออกมาในส่วนของกราฟิก สี สัน ตัวอักษรและภาพเคลื่อนไหว ต้องเลือกให้พอเหมาะ ถ้าหากมี มากเกินไปจะรบกวนสายตาและสร้างความรำคาญต่อผู้ใช้ตัวอย่างเว็บไซต์ที่ได้รับการออกแบบที่ดี ได้แก่ เว็บไซต์ของบริษัทใหญ่ ๆ อย่างเช่น Apple Adobe Microsoft หรือ Nokia ที่มีการออกแบบเว็บไซต์ใน รูปแบบที่เรียบง่าย ไม่ซับซ้อน และใช้งานอย่างสะดวก

2. ความสม่ำเสมอ (Consistency) หมายถึง การสร้างความสม่ำเสมอให้เกิดขึ้นตลอด ทั้งเว็บไซต์ โดยอาจเลือกใช้รูปแบบเดียวกันตลอดทั้งเว็บไซต์ก็ได้ เพราะถ้าหากว่าแต่ละหน้าในเว็บไซต์ นั้นมีความแตกต่างกันมากจนเกินไป อาจทำให้ผู้ใช้เกิดความสับสนและไม่แน่ใจว่ากำลังอยู่ในเว็บไซต์เดิม หรือไม่ เพราะฉะนั้นการออกแบบเว็บไซต์ในแต่ละหน้าควรที่จะมีรูปแบบ สไตล์ของกราฟิก ระบบเนวิ เกชัน (Navigation) และโทสนีที่มีความคล้ายคลึงกันตลอดทั้งเว็บไซต์

3. ความเป็นเอกลักษณ์ (Identity) ในการออกแบบเว็บไซต์ต้องคำนึงถึงลักษณะของ องค์กรเป็นหลัก เนื่องจากเว็บไซต์จะสะท้อนถึงเอกลักษณ์และลักษณะขององค์กร การเลือกใช้ตัวอักษร

ชุดสี รูปภาพหรือกราฟิก จะมีผลต่อรูปแบบของเว็บไซต์เป็นอย่างมาก ตัวอย่างเช่น ถ้าเราต้องออกแบบเว็บไซต์ของธนาคารแต่เรากลับเลือกสีส้มและกราฟิกมากมาย อาจทำให้ผู้ใช้คิดว่าเว็บไซต์ของสวนสนุกซึ่งส่งผลต่อความเชื่อถือขององค์กรได้

4. เนื้อหา (Useful Content) ถือเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในเว็บไซต์ เนื้อหาในเว็บไซต์ต้องสมบูรณ์และได้รับการปรับปรุงพัฒนาให้ทันสมัยอยู่เสมอ ผู้พัฒนาต้องเตรียมข้อมูลและเนื้อหาที่ผู้ใช้ต้องการให้ถูกต้องและสมบูรณ์ เนื้อหาที่สำคัญที่สุดคือเนื้อหาที่ทีมผู้พัฒนาสร้างสรรค์ขึ้นมาเอง และไม่ไปซ้ำกับเว็บอื่น เพราะจะถือเป็นสิ่งที่ดึงดูดผู้ใช้ให้เข้ามาเว็บไซต์ได้เสมอ แต่ถ้าเป็นเว็บที่ลิงค์ข้อมูลจากเว็บอื่น ๆ มาเมื่อใดก็ตามที่ผู้ใช้ทราบว่า ข้อมูลนั้นมาจากเว็บใด ผู้ใช้ก็ไม่จำเป็นต้องกลับมาใช้งานลิงค์เหล่านั้นอีก

5. ระบบเนวิเกชัน (User-Friendly Navigation) เป็นส่วนประกอบที่มีความสำคัญต่อเว็บไซต์มาก เพราะจะช่วยไม่ให้เกิดความสับสนระหว่างดูเว็บไซต์ ระบบเนวิเกชันจึงเปรียบเสมือนป้ายบอกทาง ดังนั้นการออกแบบเนวิเกชัน จึงควรให้เข้าใจง่าย ใช้งานได้สะดวก ถ้ามีการใช้กราฟิกก็ควรสื่อความหมาย ตำแหน่งของการวางเนวิเกชันก็ควรวางให้สม่ำเสมอ เช่น อยู่ตำแหน่งบนสุดของทุกหน้า เป็นต้น ซึ่งถ้าจะให้ดีเมื่อมีเนวิเกชันที่เป็นกราฟิกก็ควรเพิ่มระบบเนวิเกชันที่เป็นตัวอักษรไว้ส่วนล่างด้วย เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกให้กับผู้ใช้ที่ยกเลิกการแสดงผลภาพกราฟิกบนเว็บเบราว์เซอร์

6. คุณภาพของสิ่งที่ปรากฏให้เห็นในเว็บไซต์ (Visual Appeal) ลักษณะที่น่าสนใจของเว็บไซต์นั้น ขึ้นอยู่กับความชอบส่วนบุคคลเป็นสำคัญ แต่โดยรวมแล้วก็สามารถสรุปได้ว่าเว็บไซต์ที่น่าสนใจนั้นส่วนประกอบต่าง ๆ ควรมีคุณภาพ เช่น กราฟิกควรสมบูรณ์ไม่มีรอยหรือขอบขั้นบันได้ให้เห็น ชนิดตัวอักษรอ่านง่ายสบายตา มีการเลือกใช้โทนสีที่เข้ากันอย่างสวยงาม เป็นต้น

7. ความสะดวกของการใช้ในสภาพต่าง ๆ (Compatibility) การใช้งานของเว็บไซต์นั้นไม่ควรมีข้อจำกัด กล่าวคือ ต้องสามารถใช้งานได้ดีในสภาพแวดล้อมที่หลากหลาย ไม่มีการบังคับให้ผู้ใช้ต้องติดตั้งโปรแกรมอื่นใดเพิ่มเติม นอกเหนือจากเว็บเบราว์เซอร์ ควรเป็นเว็บที่แสดงผลได้ดีในทุกระบบปฏิบัติการ สามารถแสดงผลได้ในทุกความละเอียดหน้าจอ ซึ่งหากเป็นเว็บไซต์ที่มีผู้ใช้บริการมาก และกลุ่มเป้าหมายหลากหลายควรให้ความสำคัญกับเรื่องนี้ให้มาก

8. ความคงที่ในการออกแบบ (Design Stability) ถ้าต้องการให้ผู้ใช้งานรู้สึกว่าเป็นเว็บไซต์มีคุณภาพ ถูกต้อง และเชื่อถือได้ ควรให้ความสำคัญกับการออกแบบเว็บไซต์เป็นอย่างมาก ต้องออกแบบวางแผนและเรียบเรียงเนื้อหาอย่างรอบคอบ ถ้าเว็บที่จัดทำขึ้นอย่างลวก ๆ ไม่มีมาตรฐานการ

ออกแบบและระบบการจัดการข้อมูล ถ้ามีปัญหามากขึ้นอาจส่งผลให้เกิดปัญหาและทำให้ผู้ใช้หมดความเชื่อถือ

9. ความคงที่ของการทำงาน (Function Stability) ระบบการทำงานต่าง ๆ ในเว็บไซต์ควรมีความถูกต้องแน่นอน ซึ่งต้องได้รับการออกแบบสร้างสรรค์และตรวจสอบอยู่เสมอ ตัวอย่างเช่น ลิงค์ต่าง ๆ ในเว็บไซต์ ต้องตรวจสอบว่ายังสามารถลิงค์ข้อมูลได้ถูกต้องหรือไม่ เพราะเว็บไซต์อื่นอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา ปัญหาที่เกิดจากลิงค์ ก็คือ ลิงค์ขาด ซึ่งพบได้บ่อยเป็นปัญหาที่สร้างความรำคาญกับผู้ใช้เป็นอย่างมาก

6.5 หลักการออกแบบเว็บไซต์

สร้างลำดับชั้นความสำคัญขององค์ประกอบ (Visual Hierarchy) หลักสำคัญในการออกแบบหน้าเว็บอย่างหนึ่งก็คือ การสร้างลำดับชั้นความสำคัญขององค์ประกอบต่างๆ ภายในเว็บ เพื่อดึงดูดให้ผู้ใช้เห็นว่า เป็นเรื่องสำคัญรองลงไป หรือสำคัญน้อยลงไปตามลำดับ การจัดเรียงองค์ประกอบอย่างเหมาะสม จะช่วยแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่างๆ ในหน้าเว็บได้ ลักษณะขององค์ประกอบต่างๆ ต้องคำนึงถึงดังนี้ (ประเวศน์ วงษ์คำชัย. 2550 : 65-69)

6.5.1 ตำแหน่งและลำดับขององค์ประกอบ แสดงถึงลำดับความสำคัญของข้อมูลที่ต้องการให้ผู้ใช้ได้รับ

6.5.2 สีและความแตกต่างของสี แสดงถึงความสำคัญและความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ ภายในหน้าเว็บที่เด่นชัดเหมาะสำหรับองค์ประกอบที่มีความสำคัญมาก ส่วนองค์ประกอบที่ใช้สีเดียวกันก็ย่อมสื่อความหมายถึงความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดและความสำคัญเท่าเทียมกัน โดยทั่วไปใช้สีที่แตกต่างกันอย่างชัดเจนสามารถดึงดูดความสนใจจากผู้ใช้ให้มองเห็นและตอบสนองอย่างรวดเร็ว แต่การใช้สีที่หลากหลายเกินไปอย่างไม่มีจุดหมายเต็มไปหมดทั้งหน้า กลับเป็นการสร้างความสับสนให้กับผู้ใช้

6.5.3 ภาพเคลื่อนไหว เป็นสิ่งที่ดึงดูดความสนใจได้เป็นอย่างดี แต่จะต้องใช้อย่างจำกัดและระมัดระวังเพราะการที่เราใช้ภาพเคลื่อนไหวในเว็บมากเกินไปนั้น จะทำให้จุดสนใจบนหน้าจอมากจนผู้ใช้ตัดสินใจลำบากว่าสิ่งไหนสำคัญกว่ากัน ดังนั้นจึงควรใช้โดยมีเป้าหมายที่ชัดเจนว่าจะให้ผู้ชมเพ่งความสนใจไปตรงไหน

6.6 เทคนิคการจัดโครงสร้างหน้าเว็บ

6.6.1 จัดโครงสร้างของหน้าโดยใช้ตาราง โดยปกติแล้วตาราง เป็นเครื่องมือสำหรับนำเสนอข้อมูลที่อยู่ในรูปแบบคอลัมน์แต่ด้วยข้อจำกัดในการจัดโครงสร้างของหน้าเว็บ HTML ทำให้ผู้ออกแบบจำเป็นต้องนำตารางมาประยุกต์ในการแบ่งขอบเขตบริเวณหน้าให้เป็นสัดส่วน เพื่อที่จะได้จัดวางตัวอักษรและกราฟิกในตำแหน่งที่ต้องการได้

6.6.2 จัดโครงสร้างหน้าเว็บโดยใช้เฟรม (Frame) ผู้แบบบางคนนิยมใช้เฟรมในการออกแบบหน้าเว็บเจ โดยไม่รู้ถึงความไม่สะดวกของผู้ใช้ เนื่องจากโครงสร้างแบบเฟรมเป็นการรวมหน้าเว็บหลายๆ หน้าให้อยู่ภายใต้หน้าต่างบราวเซอร์เดียวกัน โดยมีหน้าเฟรมหลัก (Frame set) ค่อยควบคุมพื้นที่และปรากฏในเว็บเพจ จึงทำให้คุณเห็นที่อยู่เฟรม (URL) ในช่อง Address ของบราวเซอร์เหมือนเดิมตลอดเวลาไม่ว่าจะอยู่หน้าใดก็ตามที่เป็นเช่นนั้นเพราะสิ่งที่แสดงในบราวเซอร์นั้นที่อยู่ของหน้าเฟรมหลัก จึงไม่มีการเปลี่ยนแปลงเมื่อเว็บเพจที่แสดงในเฟรมใดเฟรมหนึ่ง อย่งไรก็ดี ถ้ายังต้องใช้โครงสร้างแบบเฟรมก็ควรออกแบบให้ลดปัญหาให้มากที่สุด เช่น การสร้างเนวิเกชั่นที่ผู้ใช้สามารถมองเห็นรายการได้ทั้งหมดโดยไม่ต้องเลื่อนหน้า และขยายพื้นที่ของเฟรมที่ใช้แสดงเนื้อหาให้มากที่สุดเพื่อความสะดวกในการอ่าน นอกจากนี้ควรสร้างหน้าที่เป็นเฟรมหลัก (Frame set page) ให้กับทุกส่วนหลักๆ ของข้อมูลแทนที่จะมีเพียงชุดเดียวทั้งไซต์ เพื่อให้การ Bookmark ได้ผลลัพธ์ที่ใกล้เคียงกับความถูกต้องมากยิ่งขึ้น

6.6.3 กำหนดพื้นที่ว่างโดยใช้กราฟิกใส (Single pixel spacer) เนื่องจากตำแหน่งของ HTML ในการจัดตำแหน่งขององค์ประกอบและกำหนดพื้นที่ว่างทำให้นักออกแบบนิยมใช้กราฟิกประมาณ gif ขนาด 1x1 พิกเซล ที่มีลักษณะใส (Transparent) เข้ามาช่วยในการวางตำแหน่งรูปด้วยตัวหนังสือได้ตามต้องการด้วยการกำหนดค่าความกว้าง (WIDTH) และความสูง (HIGHT) ของรูป เช่น ถ้าต้องการวางรูป 2 รูป ห่างกัน 25 พิกเซล คุณก็สามารถแทรกกราฟิกใส 1 พิกเซล ดังกล่าวเข้าไปตรงกลางแล้วกำหนดความยาวให้เป็น 25 พิกเซล ก็จะทำให้รูปทั้ง 2 นั้น ห่างกันตามต้องการ หรือถ้าคุณต้องการให้ตัวหนังสือย่อหน้าเข้าไป 10 พิกเซล คุณก็เพียงแต่แทรกกราฟิกใส 1 พิกเซลเข้าไปก่อนหน้าตัวหนังสือ แล้วกำหนดความกว้างให้เท่ากับ 10 เพียงเท่านี้ก็จะได้พื้นที่ว่างตามต้องการ

6.6.4 ออกแบบหน้าโฮมเพจ (Home page Design) หน้าโฮมเพจเปรียบเสมือนหน้าปกของนิตยสารที่ต้องออกแบบให้หน้าสนใจเมื่ออยู่บนแผงในหนังสือ และมีการแนะนำถึงเนื้อหาสำคัญภายในเล่ม โฮมเพจที่ดีควรมีลักษณะดังนี้

- 6.6.4.1 แสดงถึงภาพรวมและสิ่งที่เป็นประโยชน์ในเว็บไซต์
- 6.6.4.2 ดูหน้าสนใจและมีลักษณะที่สัมพันธ์กับเนื้อหา
- 6.6.4.3 มีลิงค์ที่สามารถเชื่อมโยงไปสู่ส่วนต่างๆของเว็บไซต์
- 6.6.4.4 แสดงผลได้อย่างรวดเร็ว โดยใช้รูปภาพก้อย่างจำกัด
- 6.6.4.5 แสดงถึงสิ่งที่ปรับเปลี่ยนใหม่ เพราะถ้าโฮมเพจไม่มีอะไรที่เปลี่ยนแปลงแล้วผู้ใช้ก็จะเข้าใจผิดว่าไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลงของเนื้อหาภายในด้วยเช่นกัน
- 6.6.4.6 แสดงเอกลักษณ์ของเว็บไซต์ ด้วยการแสดงชื่อเว็บไซต์หรือชื่อหน่วยงานให้ผู้ใช้ได้รู้
- 6.6.4.7 ใช้อ็องค์ประกอบที่มีลักษณะคล้ายกับหน้าเว็บอื่นทำให้ผู้ใช้รู้ว่าอยู่ในเว็บเดียวกัน

7. ภาษาและโปรแกรมที่เอนในการพัฒนาเว็บไซต์

7.1 ภาษา HTML

คำว่า HTML ย่อมาจาก Hyper Text Markup Language เป็นหนึ่งในภาษาคอมพิวเตอร์ที่มีลักษณะเป็นภาษาในเชิงการบรรยายเอกสารไฮเปอร์มีเดีย (Hyper Media Document Description Language) เพื่อเผยแพร่เอกสารในระบบเครือข่าย www (World Wide Web) มีโครงสร้างภาษาโดยใช้ตัวกำกับ (Markup Tags) เพื่อทำหน้าที่แสดงผลข้อมูลรูปภาพและวัตถุอื่นๆ ผ่านทางโปรแกรมเว็บเบราว์เซอร์ ซึ่งในแต่ละ Tag จะมีส่วนขยาย (Attribute) เพื่อควบคุมการแสดงผล ซึ่งเป็นภาษาที่ถูกพัฒนาขึ้นโดย World Wide Web Consortium (W3C) ซึ่งมีแม่แบบภาษา SGML (Stand Generalized Markup Language) การสร้างไฟล์ HTML จะต้องอาศัยโปรแกรมที่มีคุณสมบัติเป็นแท็กซ์ เอดิเตอร์ (Text Editor) โดยสำหรับเขียนคำสั่งต่างๆที่ต้องการแสดงผลทางจอภาพและเก็บเป็นไฟล์โดยมีนามสกุล .html หรือ .htm (โอฬาริก สุรินตะ. 2549 :11)

7.2 ภาษา CSS

CSS ย่อมาจาก Cascading Style Sheets เป็นภาษาที่ใช้สำหรับตกแต่งรูปแบบการแสดงผลของเว็บเพจให้สวยงามด้วยการกำหนดสไตล์การตกแต่งและนำไปใช้งานกับทุกเว็บเพจทุกหน้าที่เขียนขึ้นด้วยภาษา HTML ได้ ทำให้สามารถกำหนดรูปแบบการตกแต่งเว็บเพจทั้งหมดให้แสดงผล

ออกมาในสไตล์เดียวกัน เป็นภาษาที่มีรูปแบบการเขียน Syntax ที่เฉพาะ และถูกกำหนดมาตรฐานโดย W3C (World Wide Web Consortium) เช่นเดียวกับ HTML และ XHTML ใช้สำหรับตกแต่งเอกสาร HTML/ XHTML ให้มีหน้าตา สี สัน ตัวอักษร เส้นขอบ พื้นหลัง ระยะห่าง ฯลฯ อย่างที่เราต้องการ ด้วยการกำหนดคุณสมบัติให้กับ Element ต่างๆ ของ HTML เช่น <body>, <p>, <h1> เป็นต้น (สังวณ อิศวไชยวศิน. 2556 : 283-396)

7.3 โปรแกรม Adobe Photoshop CS6

Adobe Photoshop โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่รวบรวมเครื่องมือสำหรับตกแต่ง ภาพกราฟิกที่โดดเด่น ทั้งงานที่ใช้บนเว็บและงานสิ่งพิมพ์ สามารถบันทึกรูปแบบการจกวางพาแล็ตบน หน้าจอเพื่อเรียกกลับมาใช้งานได้ในภายหลัง และมีคำสั่ง Auto Color สำหรับการปรับแก้รูปสีที่เพี้ยน ไปแบบอัตโนมัติและยังเพิ่มคำสั่งต่างๆ มากมาย เพื่อการใช้งานที่สะดวกขึ้น เช่น การเพิ่มเครื่องมือ Turbulence การเพิ่มเครื่องมือ ย่อ-ขยายและเลื่อนภาพ (วงศ์ประชา จันทรสมวงศ์. 2545 : 14-15)

7.4 โปรแกรม Adobe Flash Professional CS6

Adobe Flash Professional เป็นโปรแกรมสำหรับสร้างสรรค์งานกราฟิก ภาพเคลื่อนไหว และงานมัลติมีเดียบนเว็บ ที่สามารถนำมาใช้งานได้หลายรูปแบบ อาทิ ภาพเคลื่อนไหว ตัวอักษร ภาพ และโลโก้กราฟิก พร้อมเสียงและเอฟเฟคประกอบ เกมและโปรแกรมที่โต้ตอบกับผู้ใช้ ไปจนถึงฟอร์มที่ผู้ใช้กรอกข้อมูล และส่งข้อมูลที่กรอกไปที่เครื่องเซิร์ฟเวอร์เพื่อนำไปประมวลผลและบันทึก ไว้ได้ อาจใช้ Flash สร้างทั้งเว็บเลยก็ได้ Flash มีเครื่องมือที่อำนวยความสะดวกในการสร้าง ภาพเคลื่อนไหวและงานมัลติมีเดียได้เป็นอย่างดี และมีภาษาโปรแกรมสำหรับใช้ควบคุมการทำงานของ ชิ้นงาน นอกจากนี้งานที่สร้างโดย Flash จะได้ไฟล์ชิ้นงานที่มีขนาดเล็กทำให้สามารถนำมาเผยแพร่บน อินเทอร์เน็ต เพราะโหลดมาแสดงผลได้อย่างรวดเร็ว(พันจันทร์ ธนวัฒน์เสถียร. 2557 : 2) มีฟังก์ชัน สำหรับการเขียนโปรแกรม (Action Script) และยังทำงานในลักษณะ CGI โดยเชื่อมต่อการเขียน โปรแกรมภาษาอื่นๆ ได้มากมาย เช่น ภาษา PHP, JSP, ASP.NET, C/C++, -C#, C#.NET, VB, VB.NET, JAVA และอื่นๆ โดยเฉพาะข้อดีของโปรแกรม Flash คือ ความสามารถในการบีบอัดไฟล์ให้มี ขนาดเล็ก มีผลทำให้แสดงผลได้อย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ยังแปลไฟล์ไปอยู่ในฟอร์แมตอื่น ได้ หลากหลาย เช่น avi, mov, gif, wav, emf, eps, ai, dxf, bmp, jpg, png เป็นต้น(ศักดิ์ระพี นิลพัทธ์. 2551 :1)

7.5 โปรแกรม Adobe Dreamweaver CS6

Adobe Dreamweaver เป็นโปรแกรมประเภท Web Design ซึ่งมีคุณสมบัติในการใช้งานในรูปแบบ WYSIWYG (What You See Is What You Get) เป็นโปรแกรมประเภทออกแบบหรือเครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาเว็บไซต์ มีความสามารถในการสร้าง การออกแบบ เขียนโค้ดเว็บ บริหารจัดการเว็บไซต์ และเว็บแอปพลิเคชันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยลดงาน ลดเวลาในการพัฒนาเว็บเพจ โดยสามารถเขียนโค้ดได้หลากหลายภาษา เช่น HTML, PHP, ASP, JSP และสามารถติดต่อกับฐานข้อมูลได้หลายฐานข้อมูลโดยที่ผู้ออกแบบเว็บเพจไม่จำเป็นต้องมีความรู้ด้านภาษาและการจัดการฐานข้อมูลหรือมีความรู้เพียงเล็กน้อยก็สามารถสร้างเว็บไซต์ได้ (โอฬาริก สุรินตะ. 2550 : 50)

7.6 โปรแกรม Sony Vegas Pro 13.0 (64 bit)

Sony Vegas Pro 13.0 (64 bit) โปรแกรมจากค่ายโซนี่ เป็นอีกหนึ่ง เป็นโปรแกรมตัดต่อวิดีโอ และเสียงที่มีคุณภาพสูง โปรแกรมนี้สามารถ สร้างสรรค์ งานของคุณได้อย่างอิสระ แต่ผลงานออกมาอย่างมืออาชีพ ไม่ว่าจะเป็นการรวมไฟล์วิดีโอเข้าด้วยกัน การตัดไฟล์ที่ไม่ต้องการ หรือใส่ลูกเล่นหรือเอฟเฟค ที่ต้องการ โดยโปรแกรมตัดต่อวิดีโอ นี้ยังสนับสนุนแผ่นวีซีดี (VCD) หรือ แผ่นดีวีดี (DVD) และยังรวมถึงแผ่นที่ใช้เทคโนโลยีตัวใหม่ล่าสุดอย่าง แผ่น Blu-ray เป็นต้น แล้วรับรองว่าโปรแกรมนี้จะไม่ทำให้งานตัดต่อวิดีโอผิดหวังอย่างแน่นอน นอกจากนี้แล้วมันยัง เหมาะสำหรับเอาไว้ทำกรนำเสนอ งานแต่งงาน (Wedding Presentation) งานขายโฆษณาสินค้า ประชาสัมพันธ์สินค้า บริการ รวมไปถึง งานนำเสนอบนงานอีเว้นต์ ต่างๆ อย่างมืออาชีพมากๆ

8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ณรงชัย บุญศรี (2550) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาเว็บไซต์สถาบันอินทรีจันทร์สถิตย์เพื่อการค้นคว้าและพัฒนาพืชศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยมีความมุ่งหมาย เพื่อการพัฒนาเว็บไซต์ของสถาบันอินทรีจันทร์สถิตย์เพื่อการค้นคว้าและพัฒนาพืชศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของบุคลากรสถาบันอินทรีจันทร์สถิตย์เพื่อการค้นคว้าและพัฒนาพืชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่มีต่อเว็บไซต์ของสถาบัน กลุ่มเป้าหมายในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ บุคลากรสถาบันอินทรีจันทร์สถิตย์เพื่อการค้นคว้าและพัฒนาพืชศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่สามารถใช้งานคอมพิวเตอร์และระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ ซึ่งปฏิบัติงานในปี พ.ศ. 2549-2550 จำนวน 188

คน ได้มาจากการสุ่มแบบเจาะจง จากการศึกษาพบว่า การจัดรูปแบบเว็บเพจ บุคลากรมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดต่อการจัดรูปแบบตัวอักษรที่อ่านง่าย และสวยงาม รูปแบบบุคลากรมีความพึงพอใจระดับมากต่อจำนวนภาพที่เพียงพอต่อการสื่อความหมาย การเชื่อมโยงหน้าเว็บเพจบุคลากรมีความพึงพอใจระดับมากต่อความถูกต้องในการเชื่อมโยงหน้าเว็บเพจ

ทิพย์วิภา วัชรารธร (2547) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาเว็บเพจ เพื่อส่งเสริมมันสำปะหลังพันธุ์ดีของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาเว็บเพจที่ใช้ในการส่งเสริมมันสำปะหลังพันธุ์ดีของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้เว็บเพจการส่งเสริมมันสำปะหลังพันธุ์ดีของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่พัฒนาขึ้น กลุ่มเป้าหมายในการศึกษาคั้งนี้ได้แก่ กลุ่มนักศึกษาที่ศึกษาหรือสนใจเรื่องมันสำปะหลัง 50 คน กลุ่มนักวิจัยหรือนักวิชาการด้านมันสำปะหลัง 36 คน และกลุ่มผู้ประกอบการหรือผู้ประกอบการหรือผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับมันสำปะหลัง 44 คน โดยได้จากการสุ่มแบบเจาะจง จากการศึกษาพบว่าเว็บเพจที่ใช้ในการส่งเสริมมันสำปะหลังพันธุ์ดีของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ด้านเนื้อหา มีความถูกต้องและน่าเชื่อถือ ด้านสีของเว็บเพจอยู่ในระดับดี เนื่องจากว่าโทนสีของเว็บมีความสอดคล้องกัน และการเชื่อมโยงมีความเหมาะสมอยู่ในระดับดี

ภัทรานุช คำมี (2551 : 6-98) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาเว็บไซต์โรงเรียนบ้านกุดขอนแก่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 5 จังหวัดขอนแก่น ที่มีประสิทธิภาพในการตามหลักการออกแบบเว็บไซต์ กลุ่มเป้าหมาย ในการศึกษาครั้งนี้เป็นข้าราชการครูที่รับผิดชอบศูนย์คอมพิวเตอร์ในโรงเรียน เครือข่าย School Net อำเภอกุเวียง เขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 5 เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่โรงเรียนจำนวน 24 คน โรงเรียนขนาดกลางจำนวน 5 โรงเรียนจำนวนนวล 10 คน โรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 10 โรงเรียนจำนวน 10 คน รวมทั้งสิ้น 49 คน จากการศึกษาพบว่าข้าราชการครูที่รับผิดชอบศูนย์คอมพิวเตอร์ในโรงเรียน เครือข่าย School Net อำเภอกุเวียง เขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 5 จากการศึกษาพบว่า ข้าราชการครูที่รับผิดชอบศูนย์คอมพิวเตอร์ในโรงเรียน เครือข่าย School Net อำเภอกุเวียง เขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 5 มีความเห็นเกี่ยวกับหน้าจอโฮมเพจ อยู่ในระดับดี และมีความคิดเห็นในแต่ละด้านคือ ในการจัดรูปแบบตัวอักษรและการจัดรูปแบบข้อความ ในด้านสีหน้าเว็บเพจ ข้อมูลที่นำเสนอบนเว็บ ด้านการออกแบบหน้าเว็บเพจ ด้านการเข้าถึงข้อมูล ด้านระบบนำทางด้านกราฟิกและภาพเคลื่อนไหวสำหรับการออกแบบหน้าเว็บเพจ โดยรวมอยู่ในระดับดี ด้านการออกแบบหน้าเว็บเพจการใช้สีสีหน้าเว็บเพจ ด้านการเข้าถึงข้อมูลด้านภาพเคลื่อนไหวและจากผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา และด้านเทคนิควิธีโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก

หัตสนัย รียาพันธ์ (2554 : 63) ได้ศึกษาค้นคว้าเรื่องความพึงพอใจของผู้เข้าชมที่มีต่อเว็บไซต์
ศาลาพุ่มข้าวบิณฑ์ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นพบว่านักเรียนนักศึกษาและประชาชนมีความพึงพอใจต่อเว็บไซต์
ศาลาพุ่มข้าวบิณฑ์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.08$) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่ากลุ่มตัวอย่างมี
ความพึงพอใจต่อเว็บไซต์ศาลาพุ่มข้าวบิณฑ์อยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นเดียวกันโดยกลุ่มตัวอย่างมีความ
พึงพอใจด้านกราฟิกภาพเคลื่อนไหววิดีโอ และการจัดรูปแบบข้อความมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.14$)
รองลงมาคือด้านข้อมูลที่น่าสนใจบนเว็บไซต์ด้านการใช้ในเว็บเพจ ด้านตัวอักษรด้านระบบนำทางด้าน
การออกแบบหน้าเว็บเพจและด้านการเข้าถึงข้อมูลในเว็บเพจ ($\bar{x} = 4.13, 4.12, 4.11, 4.08, 4.07$ และ
3.93 ตามลำดับ)

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การจัดทำโครงการเรื่อง การพัฒนาเว็บไซต์บายศรี ครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ศึกษาและนำเสนอรายละเอียดการนำเสนอลำดับหัวข้อต่อไปนี้

1. ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น
2. การออกแบบเว็บไซต์
3. การพัฒนาเว็บไซต์
4. การประเมินความพึงพอใจ
 - 4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผล
 - 4.3 การวิเคราะห์ผลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น

ในการทำงานในแต่ละขั้นให้มีคุณภาพจะต้องทำการศึกษาที่มาขอข้อมูลและรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงตามความต้องการและนำข้อมูลที่ได้ไปศึกษาต่อไป การเก็บข้อมูลและขั้นตอนการศึกษาของโครงการประกอบด้วย

1. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับบายศรี
2. ศึกษาโปรแกรมที่ใช้ในการออกแบบเว็บไซต์ ได้แก่ Adobe Photoshop CS6, Adobe Flash Professional CS6, Adobe Dreamweaver CS6 และ Sony Vegas Pro 13.0 (64 bit)
3. ศึกษาเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบและพัฒนาเว็บไซต์
4. ศึกษาหลักการและวิธีออกแบบเว็บไซต์จากหนังสือ วารสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การออกแบบเว็บไซต์

กำหนดเป้าหมายและวางแผนการดำเนินงาน

วัตถุประสงค์

เพื่อสร้างและพัฒนาเว็บไซต์สำหรับแบ่งปันความรู้ด้านการประดิษฐ์บายศรี

เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการพัฒนาเว็บไซต์ การประดิษฐ์บายศรี

กลุ่มเป้าหมาย

สมาชิกชุมนุมงานดอกไม้ใบตอง โรงเรียนคอนสวรรค์ อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ

แหล่งข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการสร้างเว็บไซต์ มีการรวบรวมจากหลายแหล่งคือ หนังสือที่เกี่ยวกับ การประดิษฐ์บายศรี งานวิจัยที่เกี่ยวกับการประดิษฐ์บายศรี หนังสือการสร้างเว็บไซต์ เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง

เตรียมทรัพยากรซอฟต์แวร์ต่างๆ ประกอบด้วย

ระบบปฏิบัติการ windows 8.1 Professional

ภาษา HTML เป็นภาษาที่ใช้สำหรับใช้พัฒนาเอกสารในรูปแบบของเว็บเพจบนระบบ เครือข่ายอินเทอร์เน็ต

ภาษา CSS เป็นภาษาที่ใช้สำหรับตกแต่งรูปแบบการแสดงผลของเว็บเพจให้สวยงาม ด้วยการกำหนดสไตล์การตกแต่งและนำไปใช้งานกับทุกเว็บเพจทุกหน้าที่เขียนขึ้นด้วยภาษา HTML

โปรแกรม Adobe Photoshop CS6 เป็นโปรแกรมที่ใช้สำหรับตกแต่งรูปภาพ ออกแบบภาพพื้นหลัง และเมนูต่างที่นำมาใช้ในการพัฒนาเว็บไซต์

โปรแกรม Adobe Flash Professional CS6 เป็นโปรแกรมที่ใช้สำหรับสร้างสรรค์งาน กราฟิก ภาพเคลื่อนไหว และงานมัลติมีเดียบนเว็บไซต์

โปรแกรม Adobe Dreamweaver CS6 เป็นโปรแกรมที่ใช้ออกแบบหรือเครื่องมือที่ใช้ ในการพัฒนาเว็บไซต์

โปรแกรม Sony Vegas Pro 13.0 (64 bit) เป็นโปรแกรมที่ใช้สำหรับตัดต่อวิดีโอ และ เสียง

การออกแบบโครงสร้างเนื้อหา (Site map) ในการพัฒนาเว็บไซต์ครั้งนี้ ได้แบ่งโครงสร้างออกมดั่งภาพ

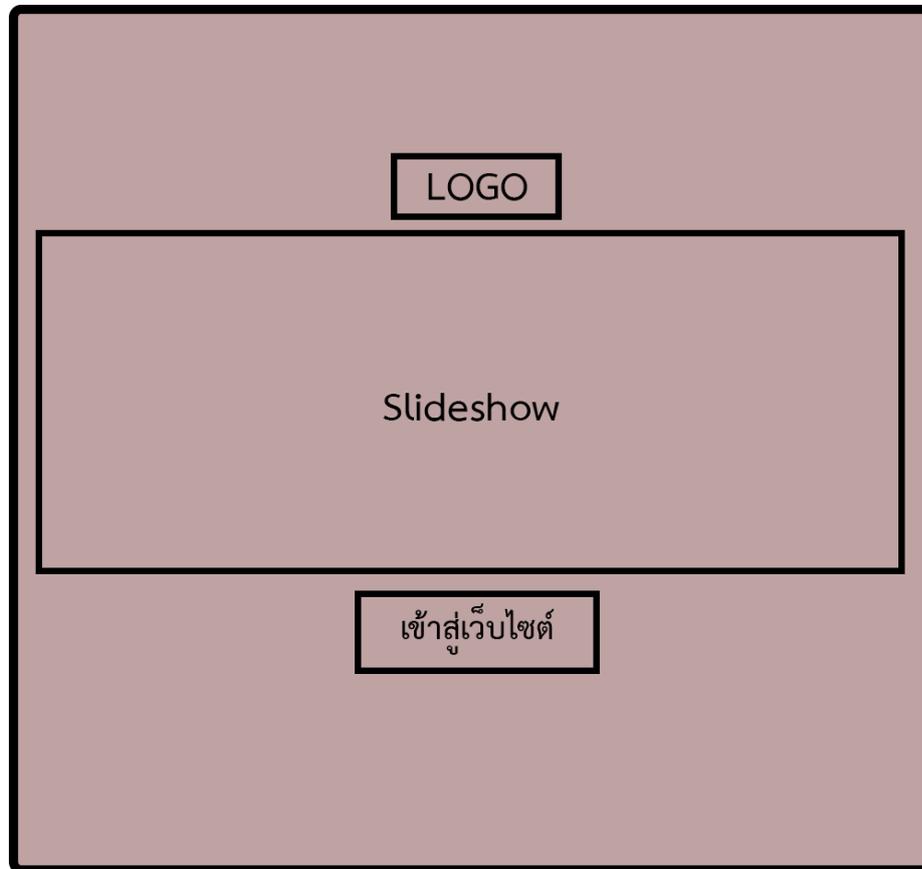
1. แผนผังเว็บไซต์ (Site map)

ภาพประกอบ 27 แสดงแผนผังเว็บไซต์

การออกแบบหน้าเว็บไซต์

1. การออกแบบหน้าแรกของเว็บไซต์

ภาพประกอบที่ 28 โครงร่างหน้าแรกของเว็บไซต์

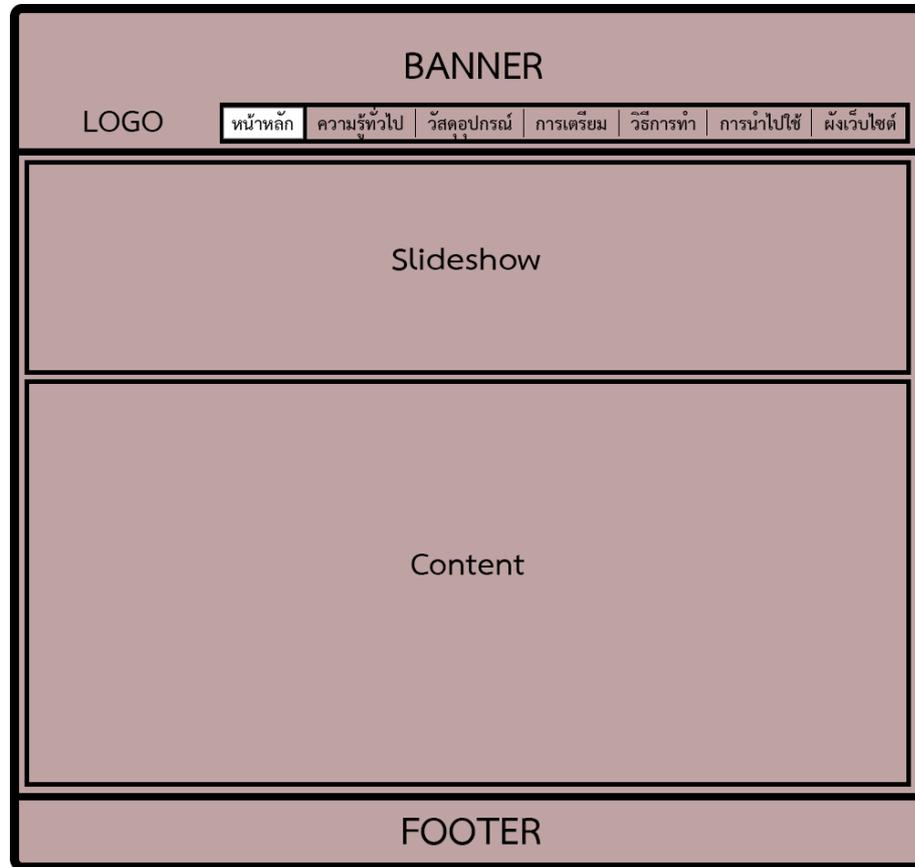
การออกแบบหน้าจอหลัก จะประกอบด้วยส่วนต่างๆ ดังนี้

LOGO : โลโก้ตัวหนังสือภาษาอังกฤษ

ภาพ : ภาพสไลด์

ปุ่ม : ปุ่มเข้าสู่เว็บไซต์

2. การออกแบบหน้าหลักของเว็บไซต์

ภาพประกอบ 29 โครงร่างหน้าหลักของเว็บไซต์

การออกแบบหน้าจอหน้าหลัก จะประกอบด้วยส่วนต่างๆ ดังนี้

หัวเว็บ : ออกแบบเพื่อให้เข้ากับเว็บไซต์

เมนูหลัก : ประกอบด้วย หน้าหลัก ความรู้ทั่วไป วัสดุอุปกรณ์ การเตรียม วิธีการ
ทำ การนำไปใช้ในพีธี ผังเว็บไซต์

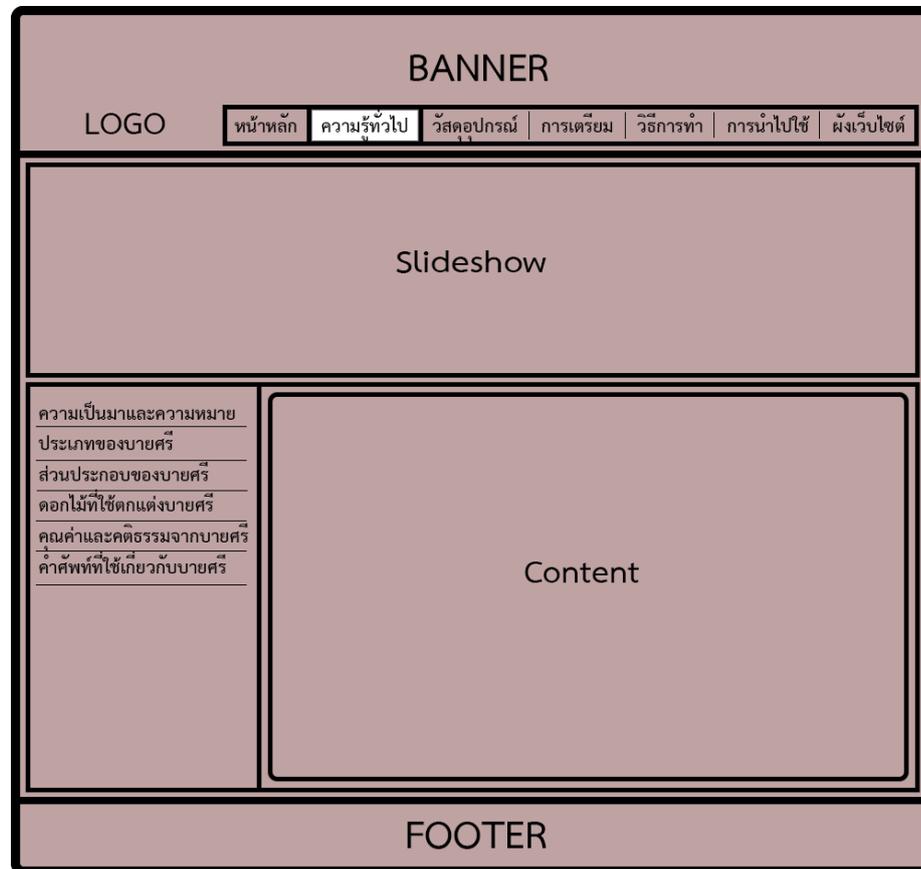
ส่วนเนื้อหา : เป็นภาพสไลด์ และเนื้อหาหน้าหลัก

ส่วนท้ายเว็บ : ลงรายละเอียดเกี่ยวกับเว็บไซต์ ข้อมูลการติดต่อ

ตัวอักษร : Cordia New ขนาด 22 สีทอง (#D6AE47)

ฉากหลัง : ใช้สีดำ (#000)

3. การออกแบบหน้าความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับบายศรี

ภาพประกอบ 30 โครงร่างหน้าความรู้ทั่วไป

การออกแบบหน้าความรู้ทั่วไป จะประกอบด้วยส่วนต่างๆ ดังนี้

หัวเว็บ : ออกแบบเพื่อให้เข้ากับเว็บไซต์

เมนูหลัก : ประกอบด้วย หน้าหลัก ความรู้ทั่วไป วัสดุอุปกรณ์ การเตรียม วิธีการทำ การนำไปใช้ ผังเว็บไซต์

เมนูด้านซ้าย : ความเป็นมาและความหมาย ประเภทของบายศรี ส่วนประกอบของบายศรี ดอกไม้ที่นิยมนำมาใช้ในการตกแต่งบายศรี คุณค่าและคตินิยมจากบายศรี คำศัพท์ที่ใช้เกี่ยวกับบายศรี

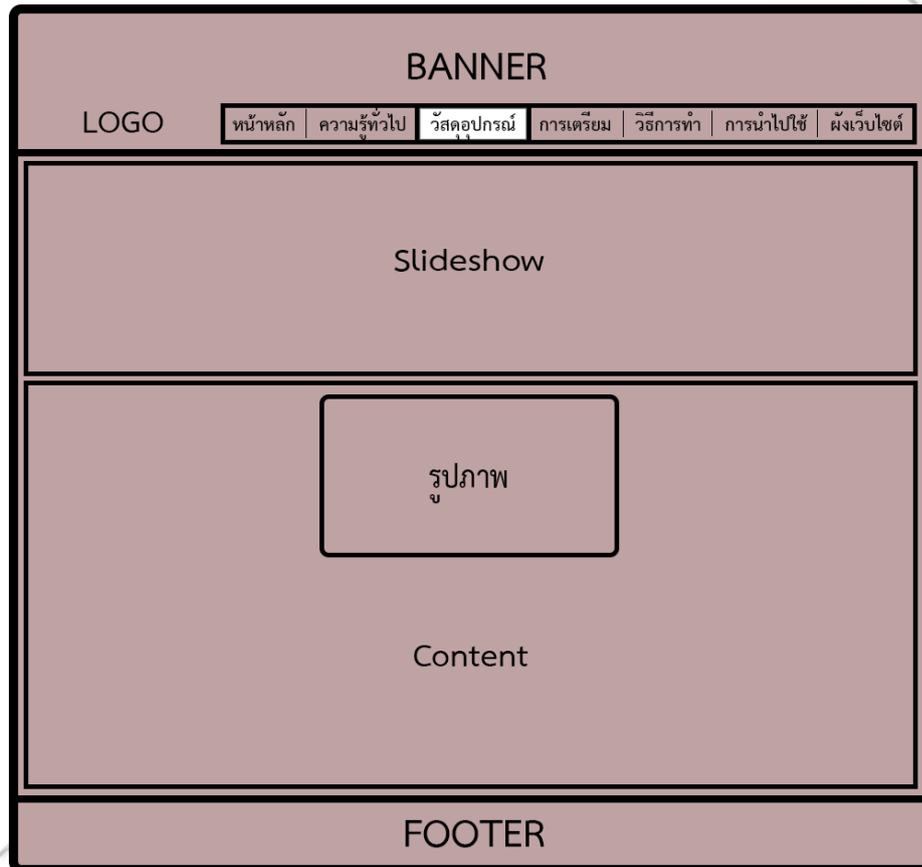
ส่วนเนื้อหา : เป็นส่วนเนื้อหาของความเป็นมาและความหมาย ประเภทของบายศรี ดอกไม้ที่นิยมนำมาใช้ในการตกแต่งบายศรี คุณค่าและคตินิยมจากบายศรี คำศัพท์ที่ใช้เกี่ยวกับบายศรี

ส่วนท้ายเว็บ : ลงรายละเอียดเกี่ยวกับเว็บไซต์ ข้อมูลการติดต่อ

ตัวอักษร : Cordia New ขนาด 22 สีทอง (#D6AE47)

ฉากหลัง : ใช้สีดำ (#000)

4. การออกแบบหน้าวัสดุอุปกรณ์

ภาพประกอบ 31 โครงร่างหน้าวัสดุอุปกรณ์

การออกแบบหน้าวัสดุอุปกรณ์ จะประกอบด้วยส่วนต่างๆ ดังนี้

หัวเว็บ : ออกแบบเพื่อให้เข้ากับเว็บไซต์

เมนูหลัก : ประกอบด้วย หน้าหลัก ความรู้ทั่วไป วัสดุอุปกรณ์ การเตรียม วิธีการ
ทำ การนำไปใช้ ผังเว็บไซต์

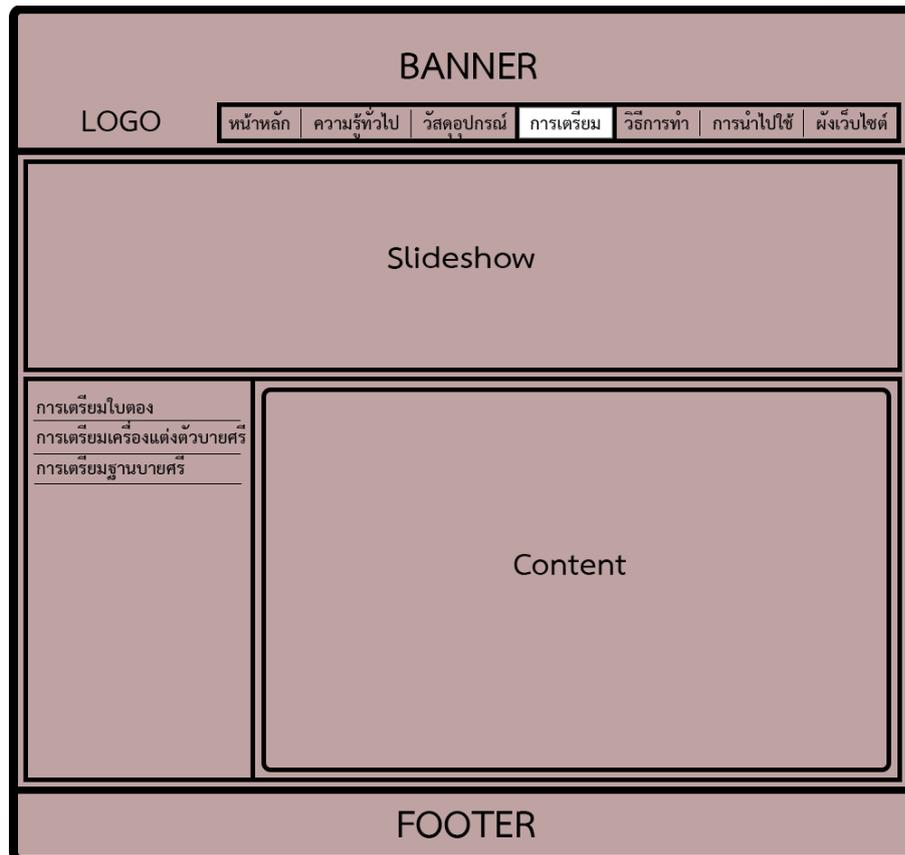
ส่วนเนื้อหา : ภาพและข้อมูลเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์

ส่วนท้ายเว็บ : ลงรายละเอียดเกี่ยวกับเว็บไซต์ ข้อมูลการติดต่อ

ตัวอักษร : Cordia New ขนาด 22 สีทอง (#D6AE47)

ฉากหลัง : ใช้สีดำ (#000)

5. การออกแบบหน้าการเตรียมส่วนประกอบของบายศรี

ภาพประกอบ 32 โครงร่างหน้าการเตรียมส่วนประกอบของบายศรี

การออกแบบหน้าการเตรียมส่วนประกอบของบายศรี จะประกอบด้วยส่วนต่างๆ ดังนี้

หัวเว็บ : ออกแบบเพื่อให้เข้ากับเว็บไซต์

เมนูหลัก : ประกอบด้วย หน้าหลัก ความรู้ทั่วไป วัสดุอุปกรณ์ การเตรียม วิธีการ
ทำ การนำไปใช้ ผังเว็บไซต์

เมนูซ้าย : เตรียมใบตอง การเตรียมเครื่องแต่งตัวบายศรี และการเตรียมฐาน
บายศรี

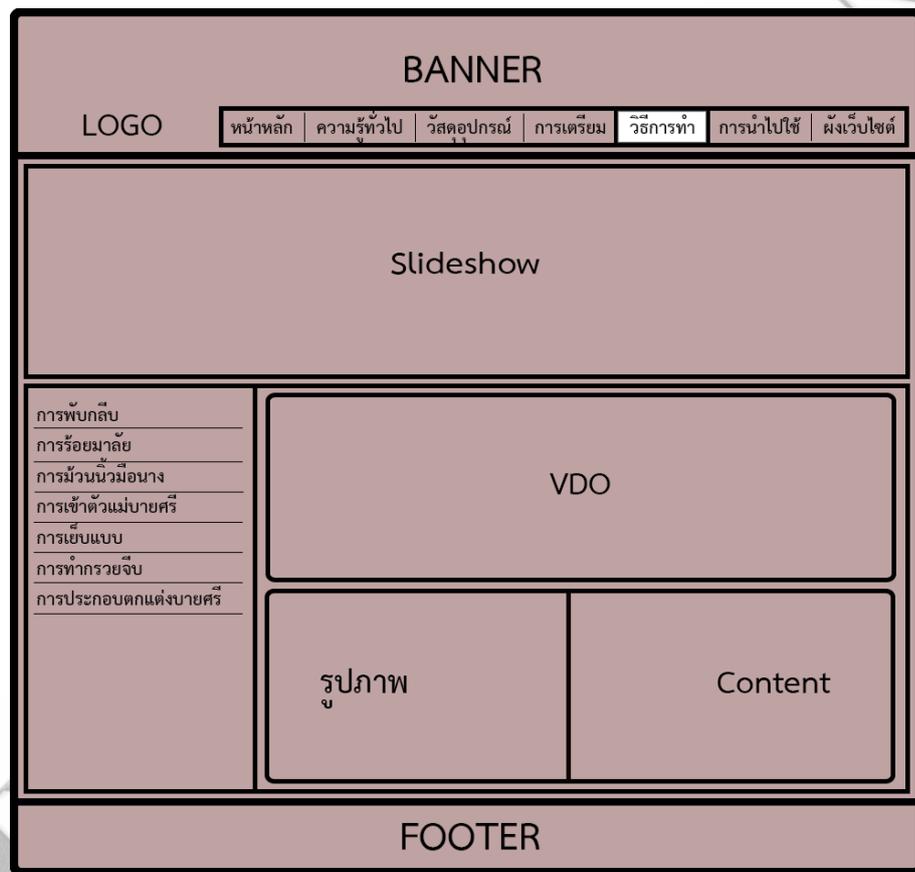
ส่วนเนื้อหา : ภาพและข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมส่วนประกอบของบายศรี

ส่วนท้ายเว็บ : ลงรายละเอียดเกี่ยวกับเว็บไซต์ ข้อมูลการติดต่อ

ตัวอักษร : Cordia New ขนาด 22 สีทอง (#D6AE47)

ฉากหลัง : ใช้สีดำ (#000)

6. การออกแบบหน้าวิธีทำบายศรี

ภาพประกอบ 33 โครงร่างหน้ากาวิธีการทำบายศรี

การออกแบบหน้าวิธีการทำบายศรี จะประกอบด้วยส่วนต่างๆ ดังนี้

หัวเว็บ : ออกแบบเพื่อให้เข้ากับเว็บไซต์

เมนูหลัก : ประกอบด้วย หน้าหลัก ความรู้ทั่วไป วัสดุอุปกรณ์ การเตรียม วิธีการ
ทำ การนำไปใช้ ผังเว็บไซต์

เมนูซ้ายซ้าย : วิธีการทำ การพับกลีบ การร้อยมาลัย การม้วนนิ้วมีอนาง การเข้าตัวแม่บายศรี การเย็บแบบ การทำกรวยจีบ การประกอบตกแต่งบายศรี

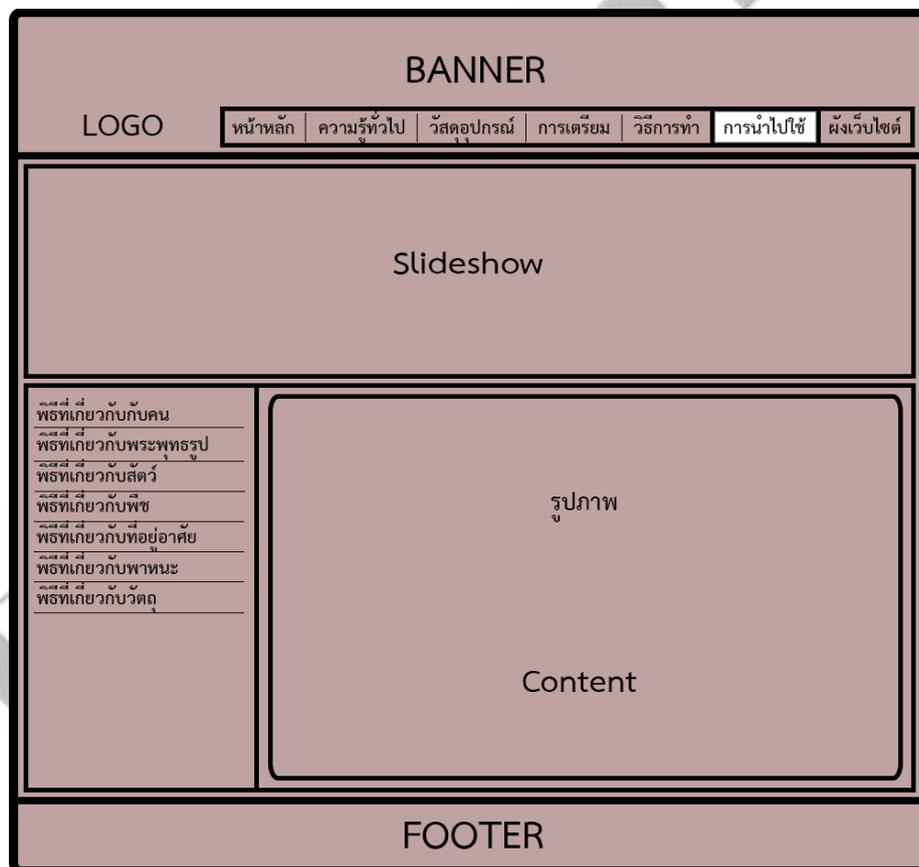
ส่วนเนื้อหา : วิดีโอ ภาพ และข้อมูลขั้นตอนการทำบายศรี

ส่วนท้ายเว็บ : ลงรายละเอียดเกี่ยวกับเว็บไซต์ ข้อมูลการติดต่อ

ตัวอักษร : Cordia New ขนาด 22 สีทอง (#D6AE47)

ฉากหลัง : ใช้สีดำ (#000)

7. การออกแบบหน้าการนำบายศรีไปใช้ในพิธีต่างๆ

ภาพประกอบ 34 โครงร่างหน้าการนำบายศรีไปใช้ในพิธีต่างๆ

การออกแบบหน้าพิธีต่างๆ ที่นำไปบายศรีไปใช้จะประกอบด้วยส่วนต่างๆ ดังนี้

หัวเว็บ : ออกแบบเพื่อให้เข้ากับเว็บไซต์

เมนูหลัก : ประกอบด้วย หน้าหลัก ความรู้ทั่วไป วัตถุประสงค์ การเตรียม วิธีการ
ทำ การนำไปใช้ ผังเว็บไซต์

เมนูซ้าย : พิธีที่เกี่ยวข้องกับคน พิธีที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธรูป พิธีที่เกี่ยวข้องกับสัตว์
พิธีที่เกี่ยวข้องกับพืช พิธีที่เกี่ยวข้องกับที่อยู่อาศัย พิธีที่เกี่ยวข้องกับพานะ พิธีที่เกี่ยวข้องกับวัตถุ

ส่วนเนื้อหา : รูปภาพ และข้อมูลเกี่ยวกับพิธี

ส่วนท้ายเว็บ : ลงรายละเอียดเกี่ยวกับเว็บไซต์ ข้อมูลการติดต่อ

ตัวอักษร : Cordia New ขนาด 22 สีทอง (#D6AE47)

ฉากหลัง : ใช้สีดำ (#000)

8. การออกแบบหน้าผังเว็บไซต์

ภาพประกอบ 35 โครงร่างหน้าการผังเว็บไซต์

การออกแบบโครงร่างหน้าผังเว็บไซต์ จะประกอบด้วยส่วนต่างๆ ดังนี้

หัวเว็บ : ออกแบบเพื่อให้เข้ากับเว็บไซต์

เมนูหลัก : ประกอบด้วย หน้าหลัก ความรู้ทั่วไป วัสดุอุปกรณ์ การเตรียม วิธีการ
ทำ การนำไปใช้ ผังเว็บไซต์

ส่วนเนื้อหา : เป็นส่วนแสดงแผนผังเว็บไซต์ทั้งหมด

ส่วนท้ายเว็บ : ลงรายละเอียดเกี่ยวกับเว็บไซต์ ข้อมูลการติดต่อ

ตัวอักษร : Cordia New ขนาด 22 สีทอง (#D6AE47)

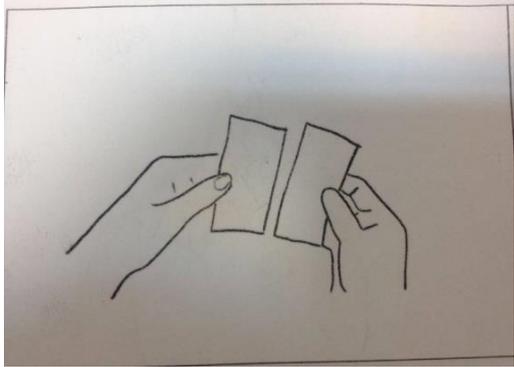
ฉากหลัง : ใช้สีดำ (#000)

การออกแบบออกแบบโครงเรื่อง (Storyboard)

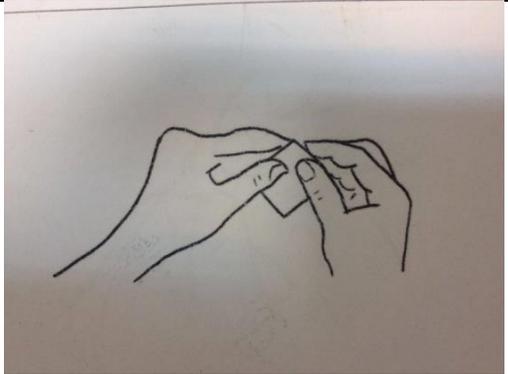
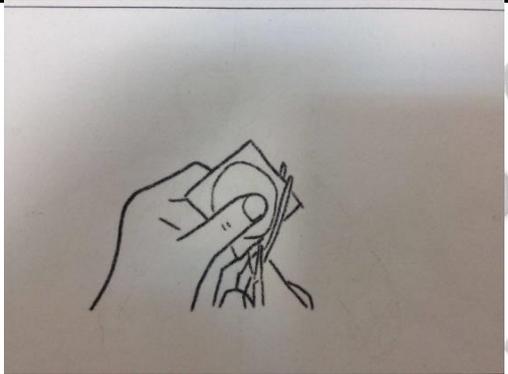
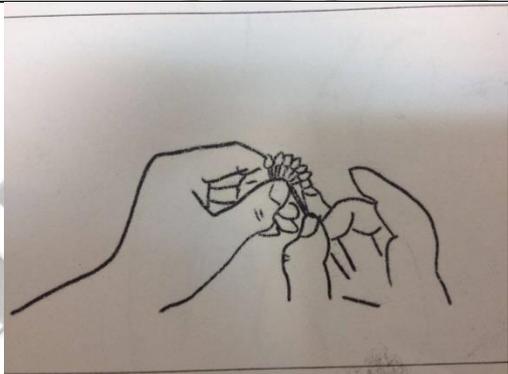
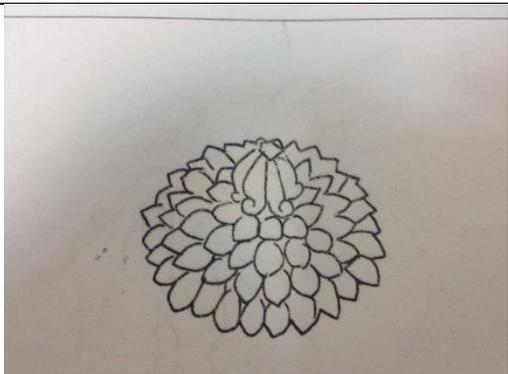
แสดงแบบโครงสร้างตารางการออกแบบโครงเรื่อง VDO ที่นำมาประกอบในเว็บไซต์
การประดิษฐ์บายศรี

1. การออกแบบโครงเรื่อง (Storyboard) การทำดอกทัดหู

ตาราง 2 การออกแบบโครงเรื่อง (Storyboard) การทำดอกทัดหู

ลำดับ	รูปภาพ	คำอธิบาย
1		เรื่อง : การทำดอกทัดหู ชื่อภาพ : การทำดอกทัดหู บทบรรยาย : ดอกทัดหู การทำดอกทัดหู ฉาก : 1
2		เรื่อง : การทำดอกทัดหู ชื่อภาพ : การทำฐานดอกทัดหู บทบรรยาย : ฉีกใบตองขนาดกว้าง 2 นิ้ว ยาว 4 นิ้ว ฉาก : 2

ตาราง 2 (ต่อ)

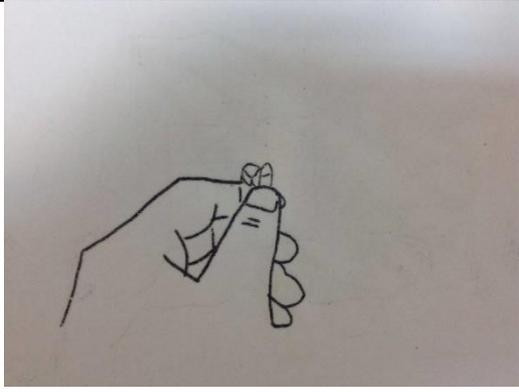
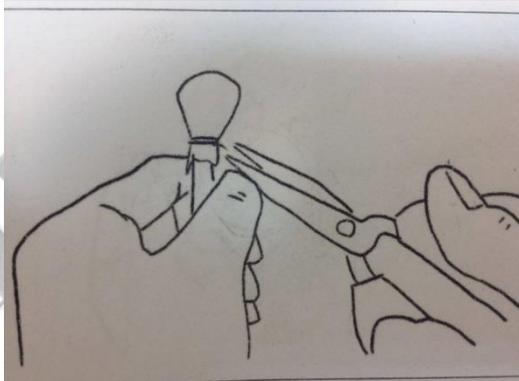
ลำดับ	รูปภาพ	คำอธิบาย
3		<p>เรื่อง : การทำดอกทัดหู</p> <p>ชื่อภาพ : การทำฐานดอกทัดหู</p> <p>บทบรรยาย : นำมาวางทับกัน พับไขว้กัน</p> <p>ฉาก : 3</p>
4		<p>เรื่อง : การทำดอกทัดหู</p> <p>ชื่อภาพ : การทำฐานดอกทัดหู</p> <p>บทบรรยาย : วางแบบลงในใบตอง วาดตามแบบแล้วตัดตามแบบที่วาดไว้</p> <p>ฉาก : 4</p>
5		<p>เรื่อง : การทำดอกทัดหู</p> <p>ชื่อภาพ : การทำดอกทัดหู</p> <p>บทบรรยาย : นำดอกพุดมาเย็บเรียงตามขอบแบบ จำนวน 4-5 ชั้น</p> <p>ฉาก : 5</p>
6		<p>เรื่อง : การทำดอกทัดหู</p> <p>ชื่อภาพ : การทำดอกทัดหู</p> <p>บทบรรยาย : นำดอกกรักมาปักตรงกลาง</p> <p>ฉาก : 5</p>

2. การออกแบบโครงเรื่อง (Storyboard) การทำดอกซ่า

ตาราง 3 การออกแบบโครงเรื่อง (Storyboard) การทำดอกซ่า

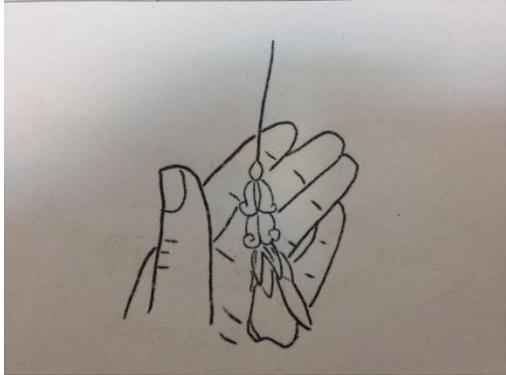
ลำดับ	รูปภาพ	คำอธิบาย
1	การมัดดอกซ่า	เรื่อง : การทำดอกซ่า ชื่อภาพ : การทำดอกซ่า บทบรรยาย : การมัดดอกซ่า ขั้นตอนการมัดดอกซ่า ฉาก : 1
2		เรื่อง : การทำดอกซ่า ชื่อภาพ : ฐานดอกซ่า บทบรรยาย : ฉีกใบตองกว้าง 4 นิ้ว ยาว 6 นิ้ว ม้วนนิ้วมือนางแบบโบราณเพื่อเป็นแกนดอกซ่า ฉาก : 2
3		เรื่อง : การทำดอกซ่า ชื่อภาพ : เกสรดอกซ่า บทบรรยาย : นำกลีบจุมูกกล้วยไม้กลีบที่ 1 ประกบกับแกนใบตอง ให้ปลายกลีบสูงกว่าแกนใบตอง ประมาณ 0.5 เซนติเมตร มัดด้ายให้แน่น ฉาก : 3

ตาราง 3 (ต่อ)

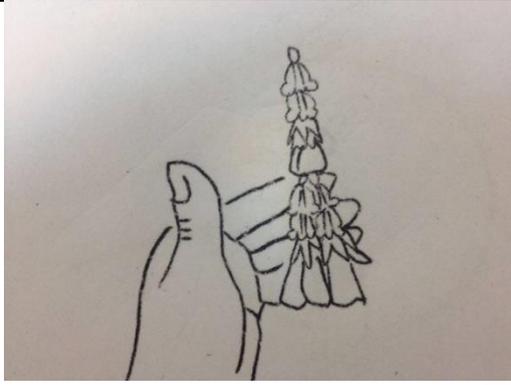
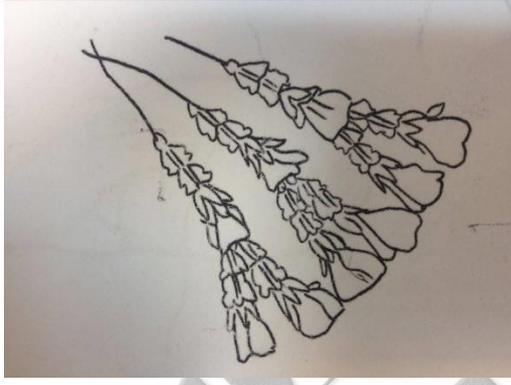
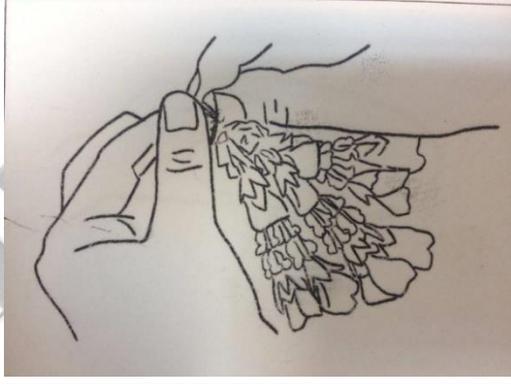
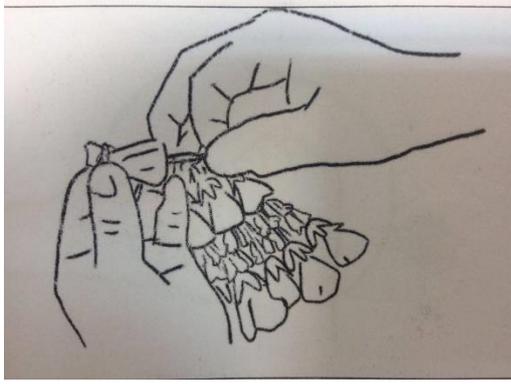
ลำดับ	รูปภาพ	คำอธิบาย
4		<p>เรื่อง : การทำดอกข่า</p> <p>ชื่อภาพ : กลีบดอกข่า</p> <p>บทบรรยาย : ประกบกลีบที่ 2 ข้างกลีบที่ 1 กลีบที่ 3 ข้างกลีบที่ 2 มัดด้ายให้แน่น</p> <p>ฉาก : 4</p>
5		<p>เรื่อง : การทำดอกข่า</p> <p>ชื่อภาพ : กลีบดอกข่า</p> <p>บทบรรยาย : นำกลีบกล้วยไม้โดยไม่ต้องพับกลีบ ประกบชั้นที่ 2 ให้กลีบสับหว่างชั้นที่ 1 โดยรอบ มัดด้ายให้แน่น</p> <p>ฉาก : 5</p>
6		<p>เรื่อง : การทำดอกข่า</p> <p>ชื่อภาพ : กลีบดอกข่า</p> <p>บทบรรยาย : ประกบกลีบปีกชั้นที่ 3 โดยรอบ ส่งปลายกลีบยาวเท่ากัน มัดด้ายให้แน่น ใช้กรรไกร ตัดที่แกนดอกข่า บริเวณโคนกลีบต่ำกว่าด้าย</p> <p>ฉาก : 6</p>

3. การออกแบบโครงเรื่อง (Storyboard) การร้อยอุบะ

ตาราง 4 การออกแบบโครงเรื่อง (Storyboard) การร้อยอุบะ

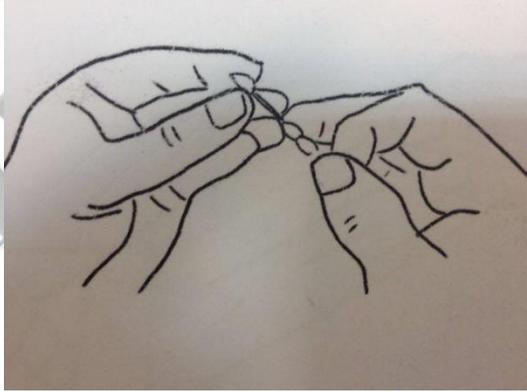
ลำดับ	รูปภาพ	คำอธิบาย
1	การร้อยอุบะ	เรื่อง : การร้อยอุบะ ชื่อภาพ : การร้อยอุบะ บทบรรยาย : การร้อยอุบะ ขั้นตอนการร้อยอุบะ ฉาก : 1
2		เรื่อง : การร้อยอุบะ ชื่อภาพ : ร้อยตุ้ตึง บทบรรยาย : นำดอกข่าที่มัดสำเร็จแล้วมาร้อยอุบะโดย แหวงเข็มเข้าตรงคั่วดอก ร้อยคั่วดอกรัก ร้อยดอกสวม ร้อยดอกรัก 2 ดอก ดอกพุด 1 ดอก (สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม) ฉาก : 2
3		เรื่อง : การร้อยอุบะ ชื่อภาพ : มัดตุ้ตึง บทบรรยาย : นำมาผูกรวมกัน 2 หรือ 3 ขา เป็น 1 พวง แล้วมัดให้แน่น ตัดท้ายให้เหลือ 2 เส้น ฉาก : 3

ตาราง 4 (ต่อ)

ลำดับ	รูปภาพ	คำอธิบาย
4		เรื่อง : การร้อยอุบะ ชื่อภาพ : ร้อยตุ้งติ้ง บทบรรยาย : ร้อยดอกช่อก่อน 1 ดอก ตามด้วยดอกสวม เรียก ตุ้งติ้ง ฉาก : 4
5		เรื่อง : การร้อยอุบะ ชื่อภาพ : ร้อยตุ้งติ้ง บทบรรยาย : ร้อยตุ้มตุ้งอีก 2 พวง เป็น 3 พวง ฉาก : 5
6		เรื่อง : การร้อยอุบะ ชื่อภาพ : มัดตุ้งติ้ง บทบรรยาย : นำมามัดติดกัน ตัดด้ายให้ เหลือ 2 เส้น ฉาก : 6
7		เรื่อง : การร้อยตุ้งติ้ง ชื่อภาพ : ร้อยอุบะ บทบรรยาย : ร้อยดอกช่อก่อน 1 ดอก ตามด้วยดอกสวม ดอกรัก 3 ดอก ดอก พุด 1 ดอก ฉาก : 7

4. การออกแบบโครงเรื่อง (Storyboard) การร้อยเฟือง

ตาราง 5 การออกแบบโครงเรื่อง (Storyboard) การร้อยเฟือง

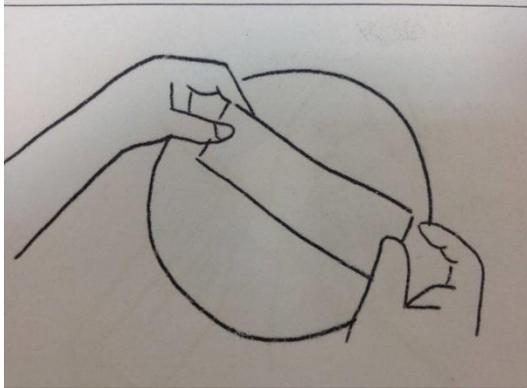
ลำดับ	รูปภาพ	คำอธิบาย
1	การร้อยเฟือง	เรื่อง : การร้อยเฟือง ชื่อภาพ : การร้อยเฟือง บทบรรยาย : การร้อยเฟือง ขั้นตอนการร้อยเฟือง ฉาก : 1
2		เรื่อง : การร้อยเฟือง ชื่อภาพ : ตัดก้านดอกพุท บทบรรยาย : ตัดก้านดอกพุทออกให้เหลือแต่ส่วนที่เป็นดอก ฉาก : 2
3		เรื่อง : การร้อยเฟือง ชื่อภาพ : ร้อยดอกพุท บทบรรยาย : ร้อยดอกพุทเป็นยาวยาว 3 เส้น ฉาก : 3

ตาราง 5 (ต่อ)

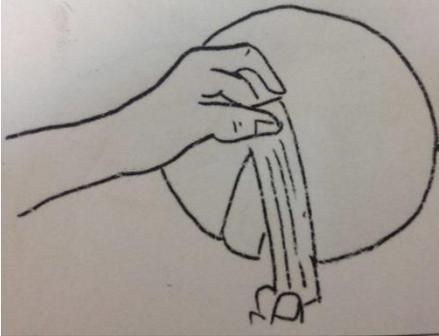
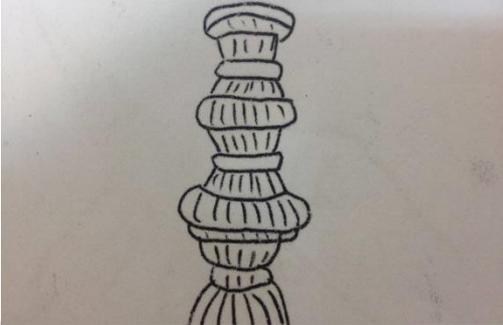
ลำดับ	รูปภาพ	คำอธิบาย
4		เรื่อง : การร้อยเฟือง ชื่อภาพ : ร้อยดอกพุด บทบรรยาย : ยาวเรียงตามลำดับ ฉาก : 4

5. การออกแบบโครงเรื่อง (Storyboard) การเตรียมฐานบายศรี

ตาราง 6 การออกแบบโครงเรื่อง (Storyboard) การเตรียมฐานบายศรี

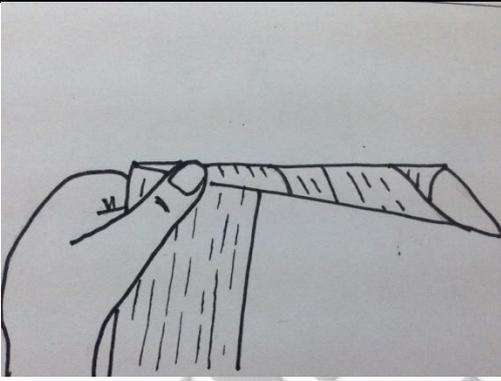
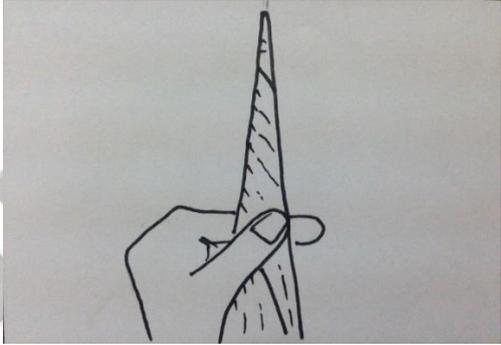
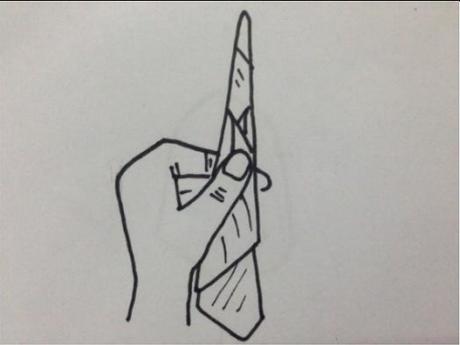
ลำดับ	รูปภาพ	คำอธิบาย
1		เรื่อง : การเตรียมฐานบายศรี ชื่อภาพ : การเตรียมฐานบายศรี บทบรรยาย : การเตรียมฐานบายศรี ขั้นตอนการเตรียมฐานบายศรี ฉาก : 1
2		เรื่อง : การเตรียมฐานบายศรี ชื่อภาพ : การห่อโพนม บทบรรยาย : ตัดโพนมเป็นรูปวงกลม 3 ขนาด (ในกรณีที่ไม่มีโพนมสำเร็จ) เพื่อที่จะทำเป็นฐานของบายศรี 3 ชั้น และมีโพนมคั่นกลางระหว่างชั้นตามลำดับชั้นของบายศรี ฉาก : 2

ตาราง 6 (ต่อ)

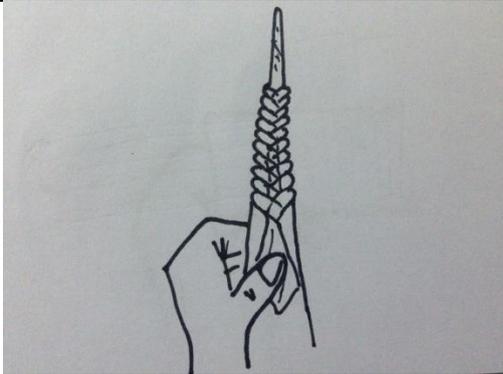
ลำดับ	รูปภาพ	คำอธิบาย
3		<p>เรื่อง : การเตรียมฐานบายศรี</p> <p>ชื่อภาพ : การทอโพน</p> <p>บทบรรยาย : นำโพนที่เตรียมไว้มาทอด้วยใบตอง โดยเริ่มจากพับครึ่งใบตองแล้วนำตะปูเข็มเสียบตรงกลางหัวและท้ายของใบตองทำแบบนี้ทั้ง 3 ชั้น โพนที่คั่นระหว่างชั้นของบายศรีก็ทอเช่นเดียวกับชั้นบายศรี</p> <p>ฉาก : 3</p>
4		<p>เรื่อง : การเตรียมฐานบายศรี</p> <p>ชื่อภาพ : การทอโพน</p> <p>บทบรรยาย : หลังจากนั้นนำมาประกอปกันโดยใช้ไม้เสียบลูกชิ้นหรือไม้ปลายแหลมยึดติดกันเป็นชั้นๆ</p> <p>ฉาก : 4</p>

6. การออกแบบโครงเรื่อง (Storyboard) การทำตัวแมงดาลูกบายศรี

ตาราง 7 การออกแบบโครงเรื่อง (Storyboard) การทำตัวแมงดาลูกบายศรี

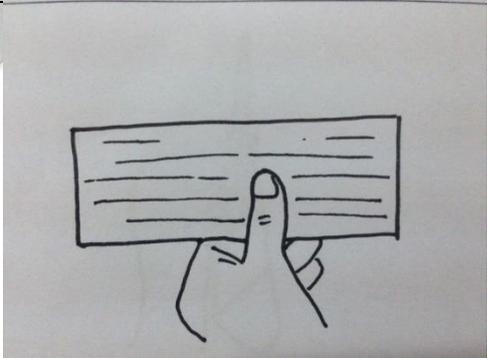
ลำดับ	รูปภาพ	คำอธิบาย
1	ตัวแมงดาออกบายศรี	เรื่อง : ตัวแมงดาออกบายศรี ชื่อภาพ : วิธีทำตัวแมงดาออกบายศรี บทบรรยาย : วิธีทำตัวแมงดาออกบายศรี ฉาก : 1
2		เรื่อง : ตัวแมงดาออกบายศรี ชื่อภาพ : วิธีทำตัวแมงดาออกบายศรี บทบรรยาย : ฉีกใบตองขนาดความกว้าง 3 นิ้ว ยาว 6 นิ้ว ม้วนมุ่มบนด้านขวาลงมา แล้วม้วนลงมาให้ได้กึ่งกลาง ฉาก : 2
3		เรื่อง : ตัวแมงดาออกบายศรี ชื่อภาพ : วิธีทำตัวแมงดาออกบายศรี บทบรรยาย : แล้วม้วนไปจนสุดปลายใบตอง นำลวดมาเสียบเข้าแล้วใช้ลวดเย็บกระดาษเย็บติดไว้ ฉาก : 3
4		เรื่อง : ตัวแมงดาออกบายศรี ชื่อภาพ : วิธีทำตัวแมงดาออกบายศรี บทบรรยาย : นำใบตองความกว้าง 1 นิ้ว มายกข้อ จับด้านขวา ยกบิดวาง จับด้านซ้าย ยกบิดวางทับด้านขวา ฉาก : 4

ตาราง 7 (ต่อ)

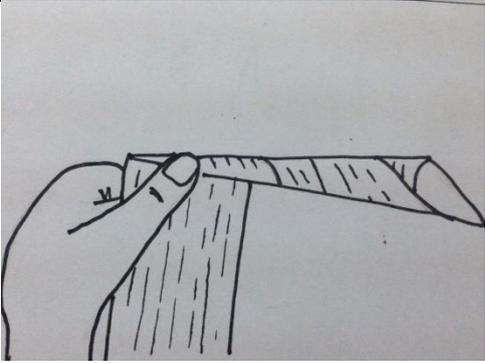
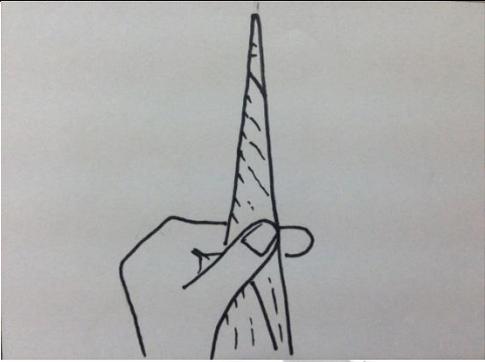
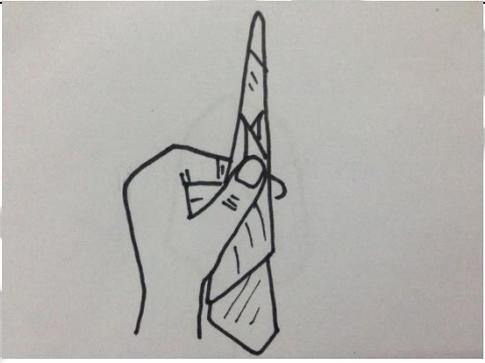
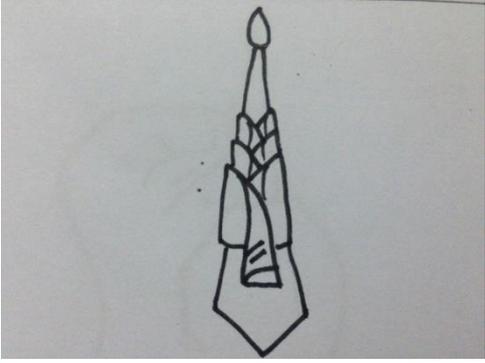
ลำดับ	รูปภาพ	คำอธิบาย
5		เรื่อง : ตัวแมงดาออดบายศรี ชื่อภาพ : วิธีทำตัวแมงดาออดบายศรี บทบรรยาย : ปฏิบัติตามขั้นตอนที่ 8 ให้ ได้จำนวน 12 ชั้น ฉาก : 5

7. การออกแบบโครงเรื่อง (Storyboard) การทำตัวลูกบายศรี

ตาราง 8 การออกแบบโครงเรื่อง (Storyboard) การทำตัวลูกบายศรี

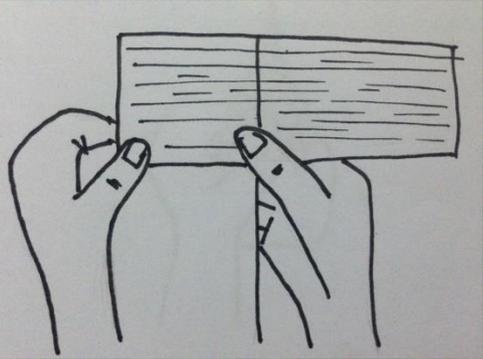
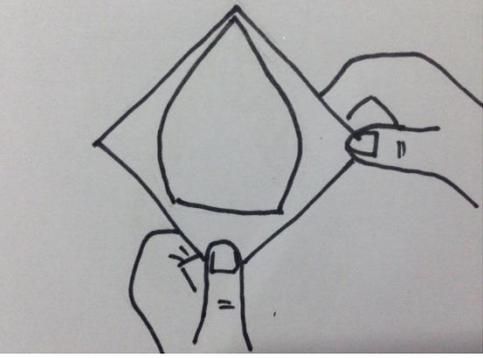
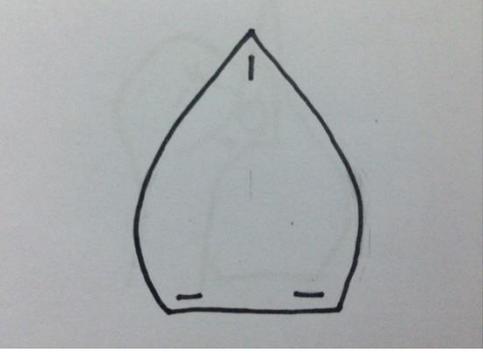
ลำดับ	รูปภาพ	คำอธิบาย
1	ตัวลูกบายศรี	เรื่อง : ตัวลูกบายศรี ชื่อภาพ : วิธีการทำตัวลูกบายศรี บทบรรยาย : วิธีการทำตัวลูกบายศรี ฉาก : 1
2		เรื่อง : ตัวลูกบายศรี ชื่อภาพ : วิธีการทำตัวลูกบายศรี บทบรรยาย : ฝึกใบตองขนาดกว้าง 1.5 นิ้ว ยาว 6 นิ้ว ฉาก : 2

ตาราง 8 (ต่อ)

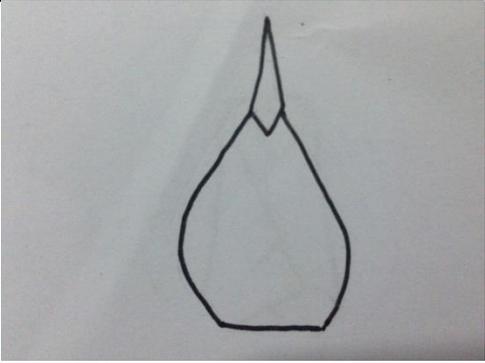
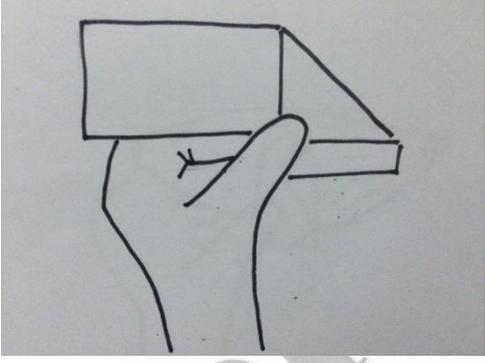
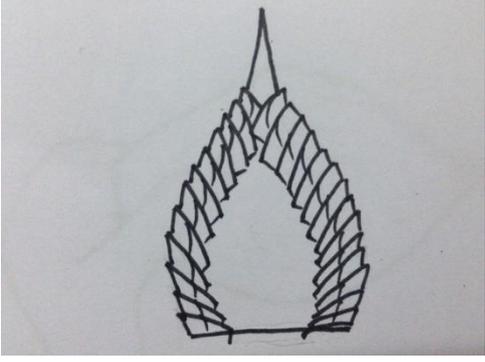
ลำดับ	รูปภาพ	คำอธิบาย
3		<p>เรื่อง : ตัวลูกบายศรี</p> <p>ชื่อภาพ : วิธีการทำตัวลูกบายศรี</p> <p>บทบรรยาย : จับกึ่งกลางใบตอง ม้วนด้านขวาลงมาให้ได้กึ่งกลาง</p> <p>ฉาก : 3</p>
4		<p>เรื่อง : ตัวลูกบายศรี</p> <p>ชื่อภาพ : วิธีการทำตัวลูกบายศรี</p> <p>บทบรรยาย : ม้วนต่อจนสุดปลายใบ และใช้ลวดเย็บกระดาษเย็บติดไว้</p> <p>ฉาก : 4</p>
5		<p>เรื่อง : ตัวลูกบายศรี</p> <p>ชื่อภาพ : วิธีการทำตัวลูกบายศรี</p> <p>บทบรรยาย : นำใบตองมานุ่ง จับด้านขวา ยกบิดวาง จับด้านซ้ายยกบิดวางทับด้านขวา</p> <p>ฉาก : 5</p>
6		<p>เรื่อง : ตัวลูกบายศรี</p> <p>ชื่อภาพ : วิธีการทำตัวลูกบายศรี</p> <p>บทบรรยาย : ปฏิบัติตามขั้นตอนที่ 5 ให้ได้จำนวน 3 ชั้น ใช้ลวดเย็บกระดาษเย็บติดไว้</p> <p>ฉาก : 6</p>

8. การออกแบบโครงเรื่อง (Storyboard) การทำแบบหัวแมงดา

ตาราง 9 การออกแบบโครงเรื่อง (Storyboard) การทำแบบหัวแมงดา

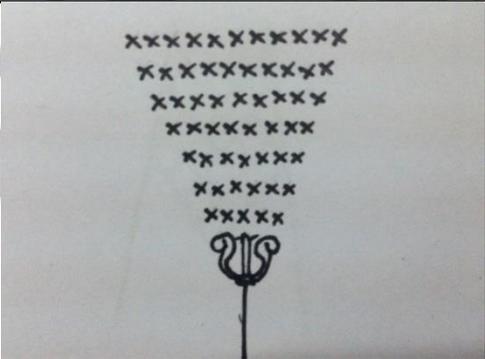
ลำดับ	รูปภาพ	คำอธิบาย
1	แบบหัวแมงดา	เรื่อง : การตัดแบบ ชื่อภาพ : วิธีการตัดแบบ บทบรรยาย : วิธีการตัดแบบ ฉาก : 1
2		เรื่อง : การตัดแบบ ชื่อภาพ : วิธีการตัดแบบ บทบรรยาย : ฉีกใบตองกว้างประมาณ 4 นิ้ว ยาวประมาณ 8 นิ้ว แล้วนำมาวางทับกัน ฉาก : 2
3		เรื่อง : การตัดแบบ ชื่อภาพ : วิธีการตัดแบบ บทบรรยาย : พับใบตองให้ไขว้กัน วางแบบ ลงไปในใบตอง ฉาก : 3
4		เรื่อง : การตัดแบบ ชื่อภาพ : วิธีการตัดแบบ บทบรรยาย : แล้วตัดตามแบบที่วางไว้ ฉาก : 4

ตาราง 9 (ต่อ)

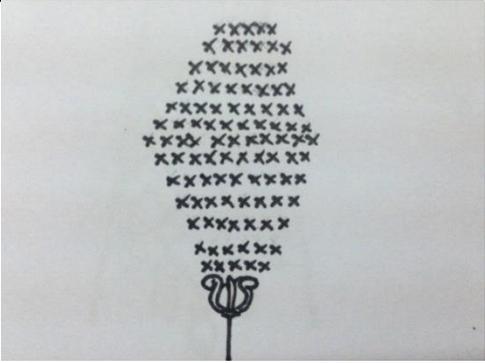
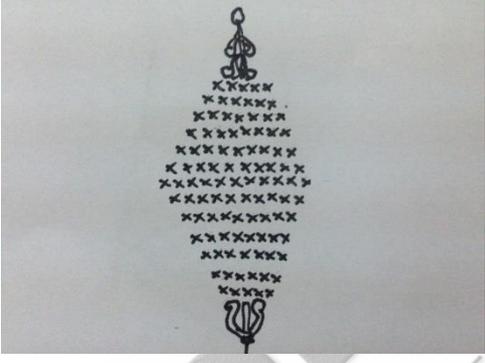
ลำดับ	รูปภาพ	คำอธิบาย
5		<p>เรื่อง : การเย็บขอบแบบ</p> <p>ชื่อภาพ : วิธีการเย็บขอบแบบ</p> <p>บทบรรยาย : นำยอดแมงดาที่เตรียมแล้วติดบนส่วนปลายแบบ</p> <p>ฉาก : 5</p>
6		<p>เรื่อง : การเย็บขอบแบบ</p> <p>ชื่อภาพ : วิธีการเย็บขอบแบบ</p> <p>บทบรรยาย : ตัดใบตองขนาดความกว้าง 1 นิ้ว ยาว 2.5 นิ้ว พับมุมด้านซ้ายลงมา</p> <p>กึ่งกลาง พับมุมด้านขวาลงมากึ่งกลางให้ชนกับด้านซ้าย</p> <p>ฉาก : 6</p>
7		<p>เรื่อง : การเย็บขอบแบบ</p> <p>ชื่อภาพ : วิธีการเย็บขอบแบบ</p> <p>บทบรรยาย : พับทั้งสองด้านเข้าหากัน นำกลีบที่พับได้มีสวมเข้ากับแบบ แล้วพับเบี้ยวไปด้านซ้าย</p> <p>ฉาก : 7</p>
8		<p>เรื่อง : การเย็บขอบแบบ</p> <p>ชื่อภาพ : วิธีการเย็บขอบแบบ</p> <p>บทบรรยาย : เย็บเรียงกันลงมาจนขอบสุดแบบ ด้านซ้ายทำเช่นเดียวกันกับด้านขวา</p> <p>ฉาก : 8</p>

9. การออกแบบโครงเรื่อง (Storyboard) การร้อยมาลัยตุ้ม

ตาราง 10 การออกแบบโครงเรื่อง (Storyboard) การร้อยมาลัยตุ้ม

ลำดับ	รูปภาพ	คำอธิบาย
1	การร้อยมาลัยตุ้ม	เรื่อง : การร้อยมาลัยตุ้ม ชื่อภาพ : มาลัยตุ้มดอกกุหลาบ บทบรรยาย : มาลัยตุ้มดอกกุหลาบ ฉาก : 1
2		เรื่อง : การร้อยมาลัยตุ้ม ชื่อภาพ : มาลัยตุ้มดอกกุหลาบ บทบรรยาย : ชั้นที่ 1 ร้อยดอกรักเป็นฐาน 1 ดอก พักกลับดอกกล้วยไม้ทับครึ่งตามแนวยาวจากนั้นร้อยเป็นฐาน 5 กลีบ โดยร้อยส่งให้มีความยาวยื่นออกมาประมาณ 0.5 เซนติเมตร เท่ากันทุกกลีบ ฉาก : 2
3		เรื่อง : การร้อยมาลัยตุ้ม ชื่อภาพ : มาลัยตุ้มดอกกุหลาบ บทบรรยาย : ชั้นที่ 2-7 ร้อยสลับหว่างกับชั้นที่ 1 โดยร้อยส่งให้มีความยาวยื่นออกมา มากกว่าชั้นแรกและชั้นต่อๆ ไป ชั้นละ 0.5 เซนติเมตร ฉาก : 3

ตาราง 10 (ต่อ)

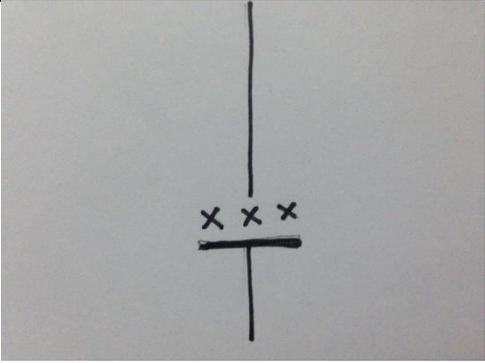
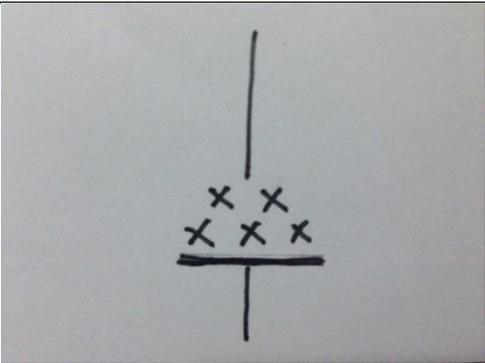
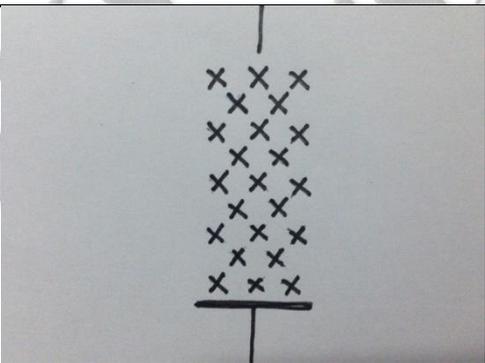
ลำดับ	รูปภาพ	คำอธิบาย
4		<p>เรื่อง : การร่อนมาลัยตุ้ม</p> <p>ชื่อภาพ : มาลัยตุ้มดอกกุหลาบ</p> <p>บทบรรยาย : ชั้นที่ 8-13 ร้อยสับหว่าง</p> <p>เช่นเดียวกันแต่ร้อยส่งให้มีความยาวลดลง</p> <p>ชั้นละ 0.5 เซนติเมตร</p> <p>ฉาก : 4</p>
5		<p>เรื่อง : การร่อนมาลัยตุ้ม</p> <p>ชื่อภาพ : มาลัยตุ้มดอกกุหลาบ</p> <p>บทบรรยาย : ชั้นที่ 8-13 ร้อยสับหว่าง</p> <p>เช่นเดียวกันแต่ร้อยส่งให้มีความยาวลดลง</p> <p>ชั้นละ 0.5 เซนติเมตร จากนั้นเสียบแต่ง</p> <p>ยอดมาลัยตุ้มด้วยดอกกรักและดอกพุด</p> <p>ฉาก : 5</p>

10. การออกแบบโครงเรื่อง (Storyboard) การร้อยมาลัยซีก

ตาราง 11 การออกแบบโครงเรื่อง (Storyboard) การร้อยมาลัยซีก

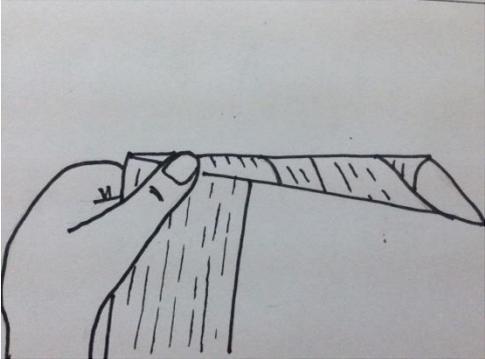
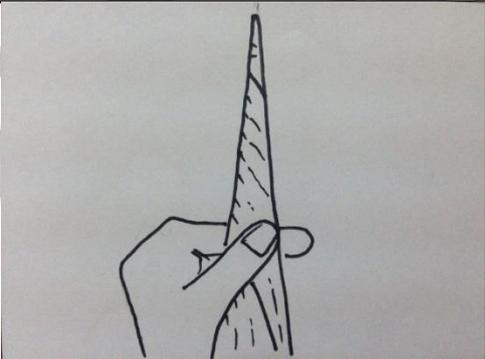
ลำดับ	รูปภาพ	คำอธิบาย
1	การร้อยมาลัยซีก	<p>เรื่อง : การร่อนมาลัยซีก</p> <p>ชื่อภาพ : มาลัยซีกกุหลาบ 5 หลัก</p> <p>บทบรรยาย : มาลัยซีกกุหลาบ 5 หลัก</p> <p>ฉาก : 1</p>

ตาราง 11 (ต่อ)

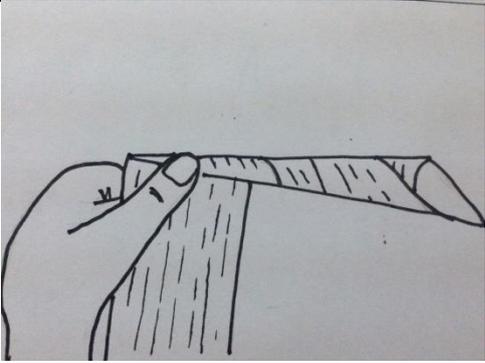
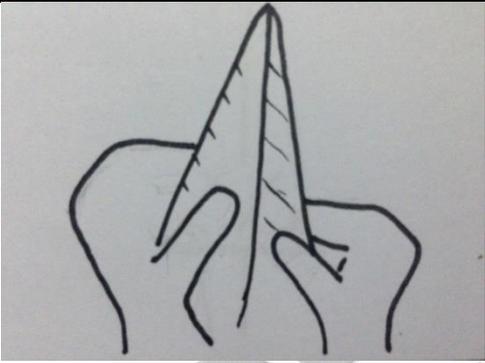
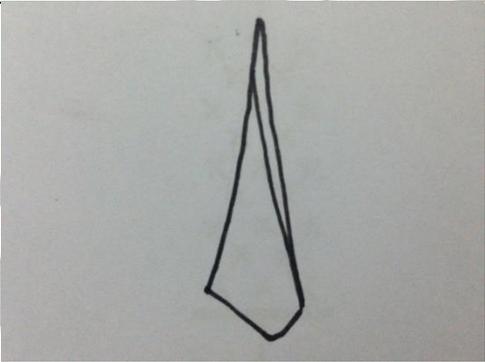
ลำดับ	รูปภาพ	คำอธิบาย
2		<p>เรื่อง : การร้อนมาลัยซึก</p> <p>ชื่อภาพ : มาลัยซึกกุหลาบ 5 หลัก</p> <p>บทบรรยาย : ชั้นที่ 1 พับกลีบกล้วยไม้ทบครึ่งตามแนวยาว จากนั้นร้อยเป็นฐาน 3 กลีบ โดยร้อยส่งให้มีความยาวยื่นออกมาประมาณ 1 เซนติเมตร เท่ากันทุกกลีบ</p> <p>ฉาก : 2</p>
3		<p>เรื่อง : การร้อนมาลัยซึก</p> <p>ชื่อภาพ : มาลัยซึกกุหลาบ 5 หลัก</p> <p>บทบรรยาย : ชั้นที่ 2 พับกลีบเช่นเดียวกับชั้นที่ 1 โดยร้อยส่งให้มีความยาวประมาณ 1 เซนติเมตร ในลักษณะสับหว่างกับชั้นที่ 1</p> <p>จำนวน 2 กลีบ</p> <p>ฉาก : 3</p>
4		<p>เรื่อง : การร้อนมาลัยซึก</p> <p>ชื่อภาพ : มาลัยซึกกุหลาบ 5 หลัก</p> <p>บทบรรยาย : ชั้นที่ 3 และชั้นต่อๆ ไปร้อยสับหว่างชั้นละ 3 กลีบ และ 2 กลีบสลับกันไป ตามผังการร้อยมาลัยซึก จนได้ความยาวประมาณ 2.5 นิ้ว รูดลงในด้ายปักไว้</p> <p>ฉาก : 4</p>

11. การออกแบบโครงเรื่อง (Storyboard) การม้วนนิ้วมือนาง

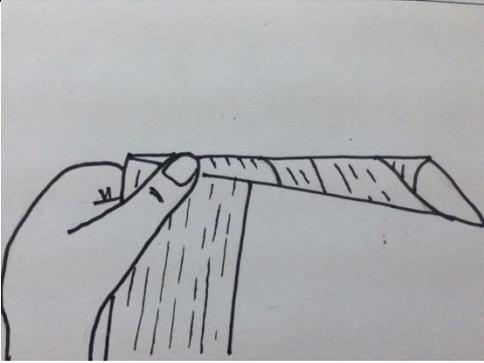
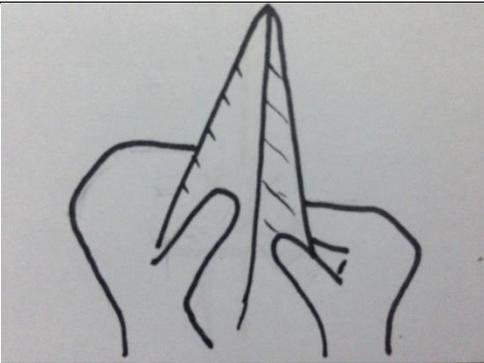
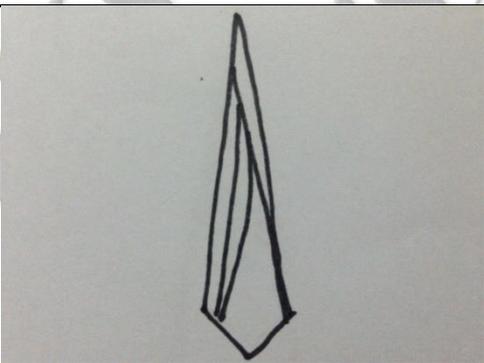
ตาราง 12 การออกแบบโครงเรื่อง (Storyboard) การม้วนนิ้วมือนาง

ลำดับ	รูปภาพ	คำอธิบาย
1	แบบโบราณ	เรื่อง : การม้วนนิ้วมือนาง ชื่อภาพ : การม้วนนิ้วมือนาง แบบโบราณ บทบรรยาย : การม้วนนิ้วมือนาง แบบโบราณ ฉาก : 1
2		เรื่อง : การม้วนนิ้วมือนาง ชื่อภาพ : การม้วนนิ้วมือนาง แบบโบราณ บทบรรยาย : ฝึกใบตองขนาดกว้าง 4 นิ้ว วางใบตองในลักษณะหงายด้านสีอ่อนขึ้น แล้วทาบไม้กลัดตรงจุดกึ่งกลางใบตองในแนวเฉียง ฉาก : 2
3		เรื่อง : การม้วนนิ้วมือนาง ชื่อภาพ : การม้วนนิ้วมือนาง แบบโบราณ บทบรรยาย : เริ่มม้วนจากปลายด้านบนขวา ในแนวเฉียงเข้าหากึ่งกลาง ม้วนจนสุดปลาย อีกด้านหนึ่ง เย็บตรึงให้แน่นขึ้นงานสำเร็จ ฉาก : 3
4	แบบโบราณพับกลับ	เรื่อง : การม้วนนิ้วมือนาง ชื่อภาพ : แบบโบราณพับกลับ บทบรรยาย : การม้วนนิ้วมือนาง แบบโบราณพับกลับ ฉาก : 4

ตาราง 12 (ต่อ)

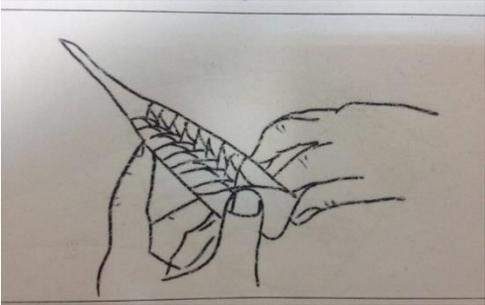
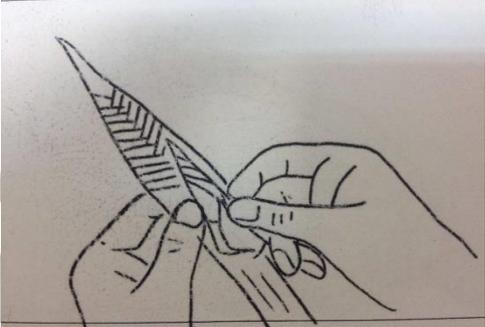
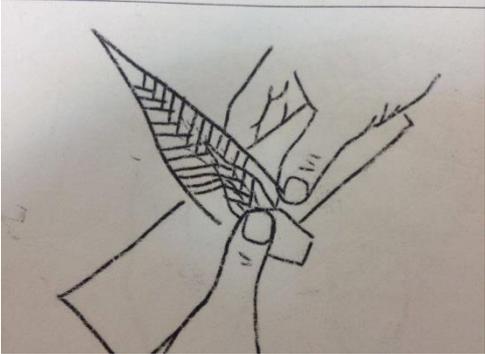
ลำดับ	รูปภาพ	คำอธิบาย
5		<p>เรื่อง : การม้วนนิ้วมือนาง</p> <p>ชื่อภาพ : การม้วนนิ้วมือนาง แบบพับกลับ</p> <p>บทบรรยาย : ฝึกใบตองขนาดกว้าง 4 นิ้ว วางใบตองในลักษณะหงายด้านสีอ่อนขึ้น แล้วเริ่มม้วนจากด้านบนซ้ายในแนวเฉียง</p> <p>ฉาก : 5</p>
6		<p>เรื่อง : การม้วนนิ้วมือนาง</p> <p>ชื่อภาพ : การม้วนนิ้วมือนาง แบบพับกลับ</p> <p>บทบรรยาย : ม้วนในแนวเฉียงลงไปถึงกลางใบ ม้วนเฉียงขึ้นไปทางขวามือ เหลือชายใบไว้ประมาณ 2 นิ้ว แล้วพับกลับมาทางซ้าย</p> <p>ฉาก : 6</p>
7		<p>เรื่อง : การม้วนนิ้วมือนาง</p> <p>ชื่อภาพ : การม้วนนิ้วมือนาง แบบพับกลับ</p> <p>บทบรรยาย : พับทบไปทางซ้ายอีกครั้งแล้วเย็บตรึงให้แน่น</p> <p>ฉาก : 7</p>
8	แบบกลับพับ	<p>เรื่อง : การม้วนนิ้วมือนาง</p> <p>ชื่อภาพ : การม้วนนิ้วมือนาง แบบกลับพับ</p> <p>บทบรรยาย : การม้วนนิ้วมือนาง แบบกลับพับ</p> <p>ฉาก : 8</p>

ตาราง 12 (ต่อ)

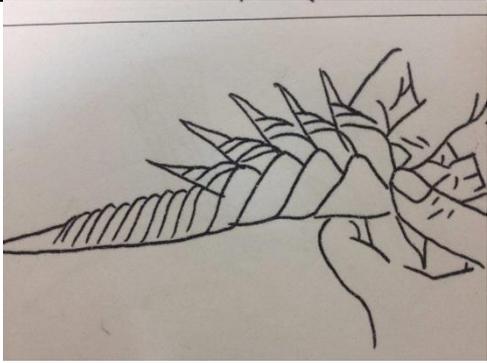
ลำดับ	รูปภาพ	คำอธิบาย
9		<p>เรื่อง : การม้วนนิ้วมือนาง</p> <p>ชื่อภาพ : การม้วนนิ้วมือนาง แบบกลีบพัด</p> <p>บทบรรยาย : ฉีกใบตองขนาดกว้าง 4 นิ้ว วางใบตองในลักษณะหงายด้านสีอ่อนขึ้น แล้วทาบไม้กลัดตรงจุดกึ่งกลางใบตองในแนวเฉียง</p> <p>ฉาก : 9</p>
10		<p>เรื่อง : การม้วนนิ้วมือนาง</p> <p>ชื่อภาพ : การม้วนนิ้วมือนาง แบบกลีบพัด</p> <p>บทบรรยาย : เริ่มม้วนใบตองจากมุมด้านบนซ้ายในแนวเฉียง ม้วนไปจนถึงกึ่งกลางในลักษณะตั้งฉาก จากนั้นพับใบตองด้านขวาลงมาจดกัน</p> <p>ฉาก : 10</p>
11		<p>เรื่อง : การม้วนนิ้วมือนาง</p> <p>ชื่อภาพ : การม้วนนิ้วมือนาง แบบกลีบพัด</p> <p>บทบรรยาย : พับชายใบตองกลับไปทางขวาอีกครั้ง พับทาบไปทางซ้ายอีกครั้งแล้วเย็บตรึงให้แน่น เมื่อเย็บเรียบร้อยแล้วจะได้นิ้วมือนางจีบหน้านาง</p> <p>ฉาก : 11</p>

12. การออกแบบโครงเรื่อง (Storyboard) การเข้าตัวแม่บายศรี

ตาราง 13 การออกแบบโครงเรื่อง (Storyboard) การเข้าตัวแม่บายศรี

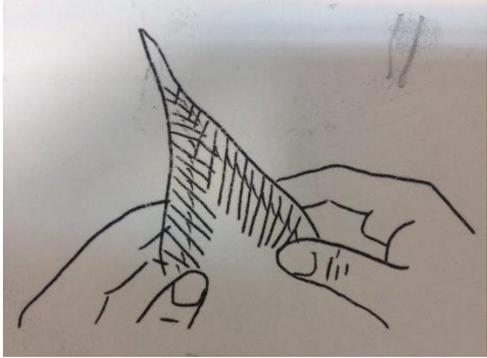
ลำดับ	รูปภาพ	คำอธิบาย
1	การเข้าตัวแม่บายศรี	เรื่อง : การเข้าตัวแม่บายศรี ชื่อภาพ : การเข้าตัวแม่บายศรี บทบรรยาย : ตัวบายศรีตัวที่ 2 แบบโบราณ ยอดตองอ่อน ฉาก : 1
2		เรื่อง : การเข้าตัวแม่บายศรี ชื่อภาพ : การเข้าตัวแม่บายศรี บทบรรยาย : นำเมงดาหัวบายศรีที่เตรียมไว้มาเข้าตัวบายศรี ฉาก : 2
3		เรื่อง : การเข้าตัวแม่บายศรี ชื่อภาพ : การเข้าตัวแม่บายศรี บทบรรยาย : นำลูกบายศรีมาประกบด้านหน้า ใช้ลวดเย็บกระดาษเย็บติดไว้ ฉาก : 3
4		เรื่อง : การเข้าตัวแม่บายศรี ชื่อภาพ : การเข้าตัวแม่บายศรี บทบรรยาย : ฝึกใบตองความกว้างขนาด 3 นิ้วยาว 6 นิ้วมาเป็นฝัา่หนุนเข้าตัวบายศรี จับด้านซ้ายยกบิดวาง จับด้านซ้ายยกบิดวางทับด้านขวา ใช้ลวดเย็บกระดาษเย็บติดไว้ ฉาก : 4

ตาราง 13 (ต่อ)

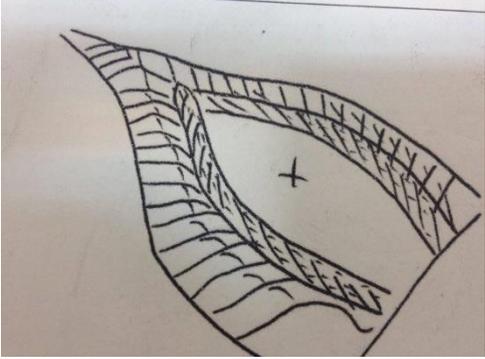
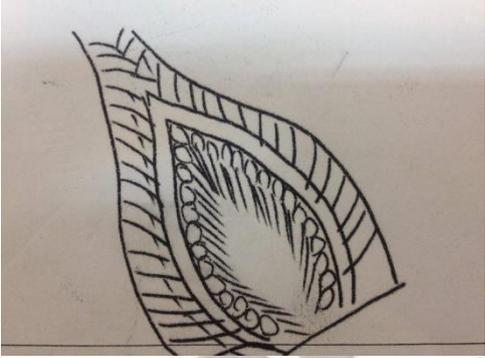
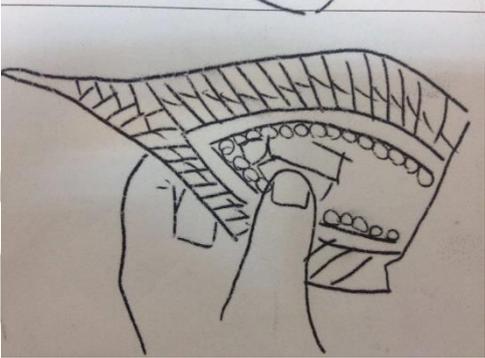
ลำดับ	รูปภาพ	คำอธิบาย
5		<p>เรื่อง : การเข้าตัวแม่บายศรี</p> <p>ชื่อภาพ : การเข้าตัวแม่บายศรี</p> <p>บทบรรยาย : เข้าตัวบายศรีให้เรียงกัน</p> <p>จำนวน 9 ตัว</p> <p>ฉาก : 5</p>

13. การออกแบบโครงเรื่อง (Storyboard) การเย็บแบบ

ตาราง 14 การออกแบบโครงเรื่อง (Storyboard) การเย็บแบบ

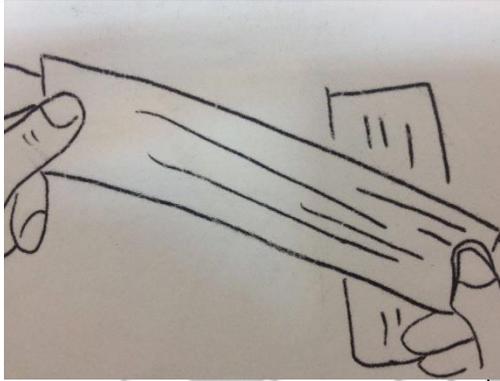
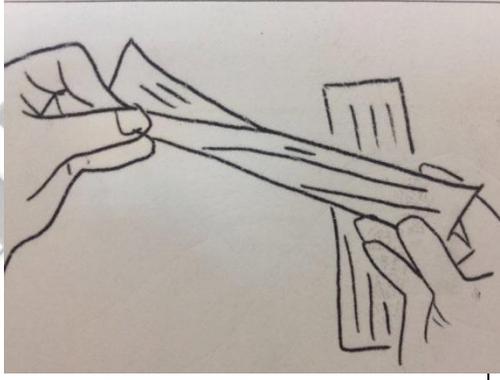
ลำดับ	รูปภาพ	คำอธิบาย
1		<p>เรื่อง : การเย็บแบบ</p> <p>ชื่อภาพ : การเย็บแบบ</p> <p>บทบรรยาย : การเย็บแบบ ขั้นตอนการเย็บแบบ</p> <p>ฉาก : 1</p>
2		<p>เรื่อง : การเย็บแบบ</p> <p>ชื่อภาพ : แบบหัวแมงดา</p> <p>บทบรรยาย : แบบที่เตรียมไว้มาเย็บแบบ</p> <p>ฉาก : 2</p>

ตาราง 14 (ต่อ)

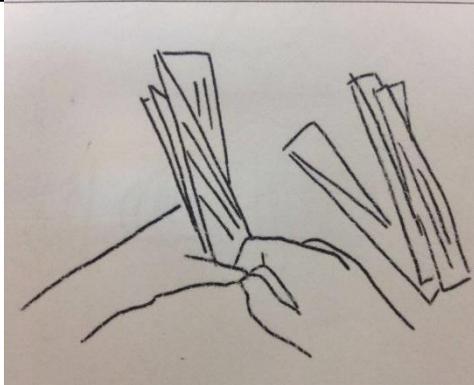
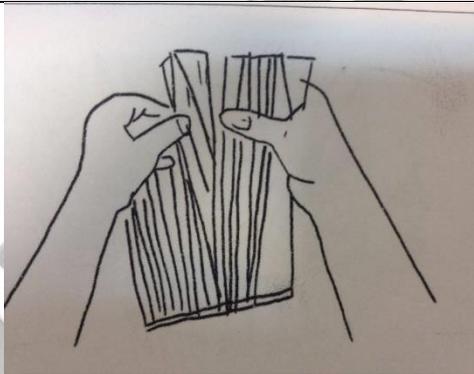
ลำดับ	รูปภาพ	คำอธิบาย
3		<p>เรื่อง : การเย็บแบบ</p> <p>ชื่อภาพ : ติดใบสนฉัตร</p> <p>บทบรรยาย : ตัดปลายใบสนฉัตรแล้วเย็บติดกับแบบทั้ง 2 ด้าน</p> <p>ฉาก : 3</p>
4		<p>เรื่อง : การเย็บแบบ</p> <p>ชื่อภาพ : เย็บดอกพุด</p> <p>บทบรรยาย : เย็บดอกพุดติดกับใบสนฉัตรเป็นขอบด้านในทั้ง 2 ด้าน</p> <p>ฉาก : 4</p>
5		<p>เรื่อง : การเย็บแบบ</p> <p>ชื่อภาพ : เย็บกลีบกล้วยไม้</p> <p>บทบรรยาย : พับกลีบดอกกล้วยไม้แล้วเย็บเรียงกันลงมาจนเต็มแบบ</p> <p>ฉาก : 5</p>

14. การออกแบบโครงเรื่อง (Storyboard) การทำกรวยจีบ

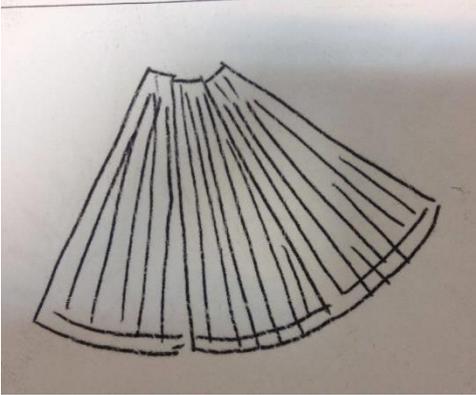
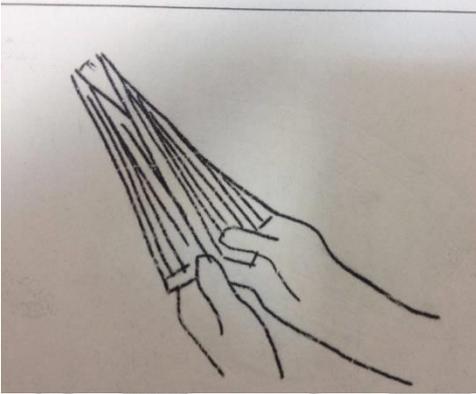
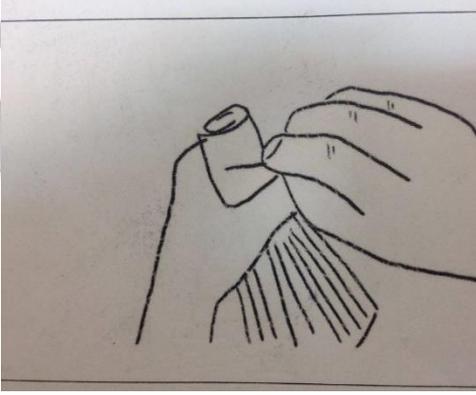
ตาราง 15 การออกแบบโครงเรื่อง (Storyboard) การทำกรวยจีบ

ลำดับ	รูปภาพ	คำอธิบาย
1	การทำกรวยจีบ	เรื่อง : การทำกรวยจีบ ชื่อภาพ : การทำกรวยจีบ บทบรรยาย : การทำกรวยจีบ ขั้นตอนการทำกรวยจีบ ฉาก : 1
2		เรื่อง : การทำกรวยจีบ ชื่อภาพ : เตรียมใบตอง บทบรรยาย : ฉีกใบตองช่วงยาวตามขนาดที่กำหนด ฉาก : 2
3		เรื่อง : การทำกรวยจีบ ชื่อภาพ : พับใบตอง บทบรรยาย : พับใบตองเฉียงตามยาว จากด้านอ่อนไปหาด้านแข็ง รีดสันทบเบา แล้วเย็บติดทางด้านแข็ง เรียกจีบพลิท ฉาก : 3

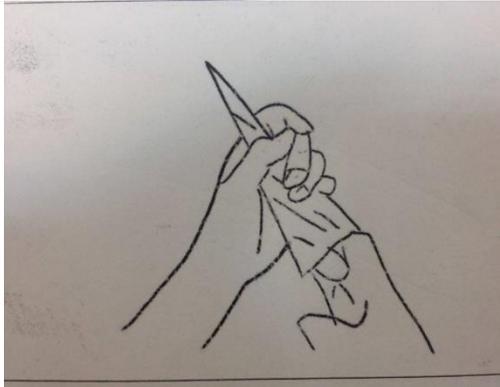
ตาราง 15 (ต่อ)

ลำดับ	รูปภาพ	คำอธิบาย
4		<p>เรื่อง : การทำกรวยจีบ</p> <p>ชื่อภาพ : จีบจีบใบตอง</p> <p>บทบรรยาย : จีบจีบพลีทเพิ่มอีก 2 จีบ รวมเป็น 3 จีบ นำจีบพลีททั้ง 3 จัดเรียง โดยชั้นที่ 2 ทับชั้นที่ 1 ระยะห่างกันประมาณ 1 ซม. ด้านล่างเสมอกัน ชั้นที่ 3 ระยะห่างเท่ากัน เย็บโดยแทงเข็มขึ้นจากด้านล่างขึ้นด้านบน จากชั้นที่ 3 เย็บลงไปด้านล่างชั้นที่ 1 ถัดไป เย็บทีละ 1 ชั้น ระยะห่างเท่ากัน รอยเย็บเป็นเส้นตรง</p> <p>ฉาก : 4</p>
5		<p>เรื่อง : การทำกรวยจีบ</p> <p>ชื่อภาพ : เย็บใบตองติดกัน</p> <p>บทบรรยาย : เย็บต่อเนื่องกันประมาณ 15 ชั้น แล้วหยุด จับชั้นที่อยู่ตรงกลางขึ้นมา 2-3 ชั้น มาจัดเรียง ด้านบนชิดกันด้านล่างกางออก (ระวังอย่าให้กลับซ้อนหายเข้าไป) เมื่อได้ระยะแล้วให้แทงเข็มจากด้านล่างขึ้นด้านบน แทงเข็มลงไปบนสันทบของชั้นก่อนหน้า เย็บต่อเนื่องโดยชั้นที่อยู่ด้านหน้าขึ้นมา จัดเรียงตั้งให้ตั้งแล้วเย็บติดด้วยวิธีเช่นเดียวกัน จัดเรียงจีบพลีทส่วนที่เหลือแล้วเย็บจนหมด จะได้จีบพลีทลักษณะคล้ายกระโปรง</p> <p>ฉาก : 5</p>

ตาราง 15 (ต่อ)

ลำดับ	รูปภาพ	คำอธิบาย
7		<p>เรื่อง : การทำกรวยจีบ</p> <p>ชื่อภาพ : เย็บจีบพลิตติดกัน</p> <p>บทบรรยาย : จับจีบพลิตรูปกระโปรงเพิ่มอีก 2 ชั้น นำจีบพลิตที่ได้มาจัดเรียง ให้ด้านล่างเสมอกัน ระยะห่างเท่ากัน แล้วเย็บติดต่อเนื่องกัน ย้ายขึ้นมาเย็บด้านบนต่อเนื่องกัน ทั้ง 3 ชั้น</p> <p>ฉาก : 7</p>
8		<p>เรื่อง : การทำกรวยจีบ</p> <p>ชื่อภาพ : ประกอบกรวยจีบ</p> <p>บทบรรยาย : ประกอบกันเป็นกรวยโดยสอดเข้าหากัน จัดระยะห่างให้เท่ากันแล้วเย็บติด</p> <p>ฉาก : 8</p>
9		<p>เรื่อง : การทำกรวยจีบ</p> <p>ชื่อภาพ : ประกอบกรวยจีบ</p> <p>บทบรรยาย : ย้ายขึ้นมาเย็บด้านบนของกรวยให้ติดกัน</p> <p>ฉาก : 9</p>

ตาราง 15 (ต่อ)

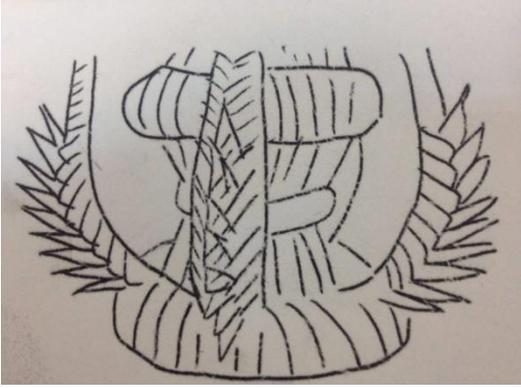
ลำดับ	รูปภาพ	คำอธิบาย
10		เรื่อง : การทำกรวยจิบ ชื่อภาพ : กรวยเล็กสวมยอดกรวยจิบ บทบรรยาย : ฉีกใบตองขนาดประมาณ 6 นิ้ว ม้วนจากมุมด้านขวาตรงกลางมาที่กลางใบ แล้ว ม้วนต่อไปจนสุดปลายใบตอง เป็นทรงกรวย แล้วเย็บให้แน่น ฉาก : 10
11		เรื่อง : การทำกรวยจิบ ชื่อภาพ : ประกอบกรวยจิบ บทบรรยาย : นำกรวยไปสวมใส่ส่วนบนของ กรวยจิบ ฉาก : 11

15. การออกแบบโครงเรื่อง (Storyboard) การประกอบตกแต่งบายศรี

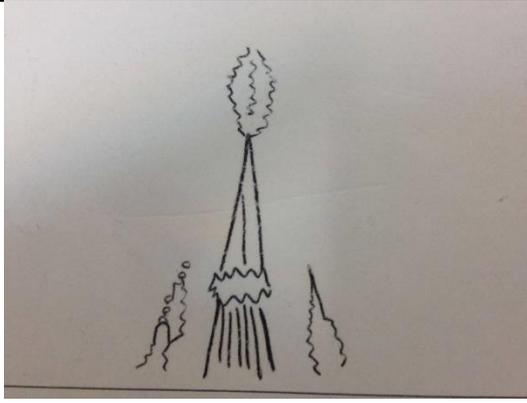
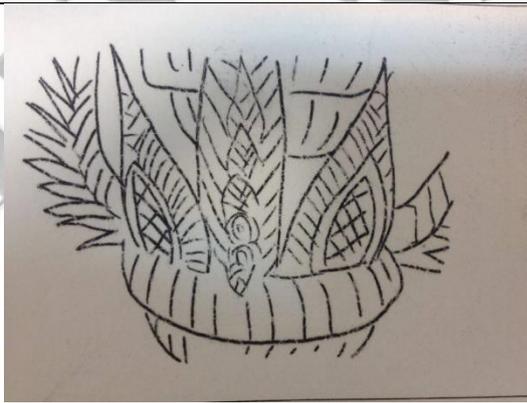
ตาราง 16 การออกแบบโครงเรื่อง (Storyboard) การประกอบตกแต่งบายศรี

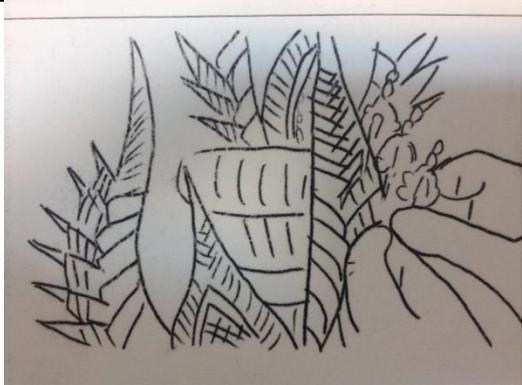
ลำดับ	รูปภาพ	คำอธิบาย
1	การประกอบตกแต่งบายศรี	เรื่อง : การประกอบตกแต่งบายศรี ชื่อภาพ : การประกอบตกแต่งบายศรี บทบรรยาย : การประกอบตกแต่ง บายศรี ฉาก : 1

ตาราง 16 (ต่อ)

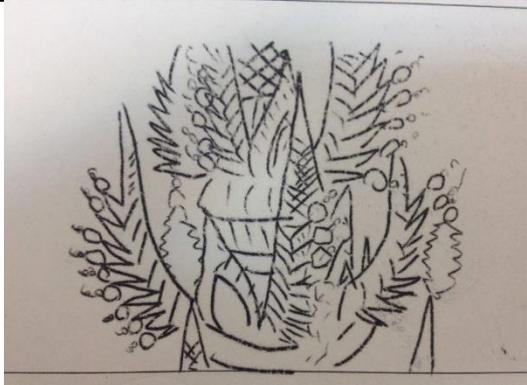
ลำดับ	รูปภาพ	คำอธิบาย
2		<p>เรื่อง : การประกอบตกแต่งบายศรี</p> <p>ชื่อภาพ :</p> <p>บทบรรยาย : นำตัวแม่บายศรี มาประกอบกับพาน ควรเริ่มต้นจากพานใหญ่สุด หรือพานที่วางอยู่ชั้นล่างสุดก่อน โดยการวางให้ตัวบายศรีอยู่บนพานให้มีระยะห่างเท่าๆกัน 5 ตัว (5 ทิศ) ซึ่งจะยึดแม่บายศรีติดกับพานโดยใช้ไม้ปลายแหลมที่เตรียมไว้แล้ว มากัดหรือเสียบจากด้านบนของตัวแม่บายศรีให้ทะลุไปยึดติดกับโพนที่รองไว้บนพื้นพาน ประกอบตัวแม่บายศรีกับพานชั้นกลาง และชั้นบนสุด ก็ใช้วิธีเดียวกัน แต่จะต้องให้รั้วชั้นที่ 2 วางสลับกับตัวแม่บายศรีชั้นแรก และตัวแม่บายศรีบนพานชั้นบนสุด ก็ให้สลับกับตัวแม่บายศรีบนพานชั้นกลาง</p> <p>ฉาก : 2</p>

ตาราง 16 (ต่อ)

ลำดับ	รูปภาพ	คำอธิบาย
3		<p>เรื่อง : การประกอบตกแต่งบายศรี</p> <p>ชื่อภาพ :</p> <p>บทบรรยาย : ประกอบตัวแม่บายศรีกับพานชั้นบนสุด ให้ห่อใบตองเป็นกรวยขนาดใหญ่พอควรวางไว้เป็นแกนกลางของพาน เมื่อวางตัวแม่บายศรีทั้ง 5 แม่เสร็จแล้ว ให้รวบปลายสุดของตัวแม่บายศรีทั้ง 5 เข้าหากัน โดยมีกรวยที่ทำเป็นแกนกลางอยู่ด้านใน แล้วนำใบตองม้วนเป็นกรวยขนาดใหญ่อีกกรวย มาครอบทับยอดทั้ง 5 ของของแม่บายศรีไว้ ซึ่งจะทำให้พานบายศรีที่ได้ มียอดแหลมที่สวยงามและมั่นคง</p> <p>ฉาก : 3</p>
4		<p>เรื่อง : การประกอบตกแต่งบายศรี</p> <p>ชื่อภาพ :</p> <p>บทบรรยาย : นำตัวแม่มาประกอบตรงกลางระหว่างตัวแม่บายศรีของแต่ละชั้นของบายศรี ให้ครบทั้ง 3 ชั้น</p> <p>ฉาก : 4</p>

ลำดับ	รูปภาพ	คำอธิบาย
5		<p>เรื่อง : การประกอบตกแต่งบายศรี</p> <p>ชื่อภาพ :</p> <p>บทบรรยาย : จากนั้นจึงนำไปไม้ (ส่วนใหญ่จะนำไปไม้ที่มีชื่อเป็นมงคล เช่น ใบเงิน ใบทอง) มาวางรองบนพาน เพื่อปกปิดไม้ให้มองเห็นโฟมที่รองพื้นพาน และนำดอกไม้สด เช่น ดอกบานไม่รู้โรย หรือดอกดาวเรือง มาประดับบนพานเพิ่มความสวยงามหรือทำมาลัย สวมบนยอด หรือทำเป็นอุบะร้อยรอบพานแต่ละชั้น ก็จะเพิ่มสีสันและความสวยงามให้แก่พานบายศรีมากขึ้น การ ฉีดน้ำมันมะกอกและตกแต่งด้วยดอกไม้ หลังจากที่ประกอบบายศรีเสร็จแล้วเราก็จะฉีดน้ำมันมะกอกใส่บายศรี เพื่อให้มีความเงางามยิ่งขึ้น และใช้ไม้ปลายแหลมเสียบดอกไม้ตกแต่งให้สวยงามตามความเหมาะสม</p> <p>ฉาก : 5</p>

ตาราง 16 (ต่อ)

ลำดับ	รูปภาพ	คำอธิบาย
6		เรื่อง : การประกอบตกแต่งบายศรี ชื่อภาพ : บทบรรยาย : ตรวจสอบความเรียบร้อย หลังจากที่เราประกอบบายศรีและ ตกแต่งให้สวยงามแล้วเราก็จะ ตรวจสอบความแข็งแรง ความเรียบร้อย ของบายศรีก่อนที่จะนำไปใช้ในงานแต่ง เป็นขั้นสุดท้าย ฉาก : 6

การพัฒนาเว็บไซต์

การพัฒนาเว็บไซต์มีขั้นตอนการพัฒนาเว็บไซต์ดังต่อไปนี้

1. วางแผนการออกแบบโดยปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาในการออกแบบการกำหนดวัตถุประสงค์ ว่ามีรายละเอียดส่วนใดบ้างที่ต้องเพิ่มเติมเนื้อหาหรือมีโครงสร้างแบบใด นอกเหนือจากรูปแบบที่กำหนดไว้เบื้องต้น
2. เตรียมข้อมูลในการจัดทำเว็บไซต์ และทำการศึกษาค้นคว้าจากเว็บไซต์อื่น เพื่อใช้เป็นแนวคิดในการออกแบบ
3. ศึกษาเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบเว็บไซต์
4. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน ตกแต่งส่วนต่างๆ ของเว็บไซต์ ทำการทดสอบความถูกต้องของเนื้อหา
5. ทดสอบเว็บไซต์และแก้ไขข้อผิดพลาด

6. ขั้นตอนการเผยแพร่ นำเว็บไซต์ที่สร้างเสร็จแล้ว อัปโหลด (Upload) ขึ้นสู่ระบบ อินเทอร์เน็ตเพื่อให้สามารถใช้งานได้จริง

การประเมินความพึงพอใจ

หลังจากการออกแบบและพัฒนาเว็บไซต์การประดิษฐ์บายศรี ผู้ศึกษาได้ทำการประเมินผลของเว็บไซต์การประดิษฐ์บายศรี ที่พัฒนาขึ้น โดยจำแนกขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ สมาชิกชุมชนงานดอกไม้ใบตอง โรงเรียนคอนสวรรค์ อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 16 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินผล ได้แก่ สมาชิกชุมชนงานดอกไม้ใบตอง โรงเรียนคอนสวรรค์ อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 16 คน ที่เข้าชมเว็บไซต์ และตอบแบบสอบถาม วันที่ 5 พฤศจิกายน 2558 เก็บข้อมูลแบบเจาะจงกลุ่มประชากรที่มาตอบแบบสอบถาม เป็นการศึกษาจากจำนวนประชากรทั้งหมด

2. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผล มี 2 ชนิด ประกอบด้วย

2.1 เว็บไซต์เรื่องการประดิษฐ์บายศรี โดยนำรายละเอียดของเนื้อหามาสร้างเว็บไซต์ เป็นเครื่องมือประเมินผล

2.2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษาความพึงพอใจในการเข้าใช้งานเว็บไซต์ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล มีการประยุกต์แบบสอบถามจากเนื้อหาองค์ประกอบของเว็บไซต์ หลักการออกแบบเว็บไซต์ จากแนวคิดของประเวศน์ วงษ์คำชัย โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามความพึงพอใจของเว็บไซต์ในด้านต่างๆ ดังนี้

1. ด้านเนื้อหาของเว็บไซต์

1.1 เนื้อหาที่น่าสนใจเข้าใจง่าย

1.2 ข้อมูลเนื้อหาที่น่าสนใจ

2. ด้านภาพและวิดีโอประกอบบนเว็บไซต์

2.1 การจัดรูปแบบภาพประกอบมีความเหมาะสมตรงตามเนื้อหา

2.2 ภาพประกอบดึงดูดทำให้เกิดความน่าสนใจ

- 2.3 ภาพที่แสดงบนเว็บมีขนาดเหมาะสม
- 2.4 วิดีโอสอดคล้องกันเนื้อหา
- 2.5 เสียงมีความชัดเจนเหมาะสม
3. ด้านตัวอักษรที่ใช้บนเว็บไซต์
 - 3.1 การกำหนดขนาดตัวอักษรมีขนาดที่ง่ายต่อการอ่าน
 - 3.2 การใส่สีตัวอักษรของเว็บไซต์มีความเหมาะสม
 - 3.3 รูปแบบตัวอักษรบนเว็บไซต์ง่ายต่อการอ่าน
4. การเชื่อมโยงข้อมูล
 - 4.1 ความถูกต้องในการเชื่อมโยงภายในเว็บไซต์
 - 4.2 ความถูกต้องในการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์อื่น
5. ด้านการออกแบบและการจัดรูปแบบของเว็บไซต์
 - 5.1 การจัดรูปแบบในเว็บไซต์งานต่อการอ่าน
 - 5.2 เมนูบนเว็บไซต์ใช้งานง่ายและเหมาะสมต่อการใช้งาน
 - 5.3 เมนูบนเว็บไซต์มีความสวยงามดูแล้วดึงดูดทำให้เกิดความน่าสนใจ

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะ เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ให้ผู้ใช้สามารถแสดงความคิดเห็นและเสนอแนะเพิ่มเติมต่อการใช้งานเว็บไซต์การประดิษฐ์บายศรี

ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ซึ่งได้กำหนดค่าน้ำหนักระดับความพึงพอใจดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102)

ระดับความพึงพอใจมากที่สุด	กำหนดให้เป็น 5
ระดับความพึงพอใจมาก	กำหนดให้เป็น 4
ระดับความพึงพอใจปานกลาง	กำหนดให้เป็น 3
ระดับความพึงพอใจน้อย	กำหนดให้เป็น 2
ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด	กำหนดให้เป็น 1

และผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำมาแปลความหมาย หาค่าเฉลี่ยพึงพอใจเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีความพึงพอใจระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีความพึงพอใจระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีความพึงพอใจระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจระดับน้อยที่สุด

2.3 ขั้นตอนการพัฒนาแบบสอบถาม

2.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อเว็บไซต์ การประดิษฐ์บายศรี ซึ่งผู้ศึกษาค้นคว้าได้สร้างขึ้นตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

2.3.1.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเว็บไซต์

2.3.1.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale)

2.3.1.3 กำหนดขอบเขตเนื้อหาของแบบสอบถาม

2.3.1.4 สร้างแบบสอบถามเป็นรายด้าน และรายข้อ ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นส่วนที่เกี่ยวกับการประเมินความพึงพอใจการใช้บริการเว็บไซต์ การประดิษฐ์บายศรี ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 113-119)

ตอนที่ 2 เป็นส่วนเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติมการใช้บริการเว็บไซต์ การประดิษฐ์บายศรี

2.4 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

2.4.1 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น โดยศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาตรวจสอบและนำมาแก้ไขตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระแนะนำ

2.4.2 นำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขตามคำแนะนำ ไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาความถูกต้องตามเนื้อหา การใช้ภาษา ความชัดเจนในข้อความ และความครอบคลุมเรื่องที่จะศึกษาค้นคว้า

2.4.3 นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้ว 2 ตอน 5 ด้าน 15 ข้อ ไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนโรงเรียนชุมชนบ้านจอก (คอนสวรรค์วิทยากร) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อวิเคราะห์

คุณภาพหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha-coefficient) ครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ ($\alpha = 0.83$)

2.4.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพมาพิมพ์เป็นฉบับจริง สำหรับใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง

2.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

2.5.1 ผู้ศึกษาค้นคว้าดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตัวเอง โดยแจกแบบสอบถาม ให้กับสมาชิกชุมชนงานดอกไม้ใบตอง โรงเรียนคอนสวรรค์ อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ

2.5.2 ผู้ศึกษาค้นคว้าได้แจกแบบสอบถามให้กับสมาชิกชุมชนงานดอกไม้ใบตอง โรงเรียนคอนสวรรค์ อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 16 ฉบับ วันที่ 8 พฤศจิกายน 2558 และได้รับแบบสอบถามคืนมาจำนวน 16 ฉบับ แล้วนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ ได้แบบสอบถามที่มีข้อมูลสมบูรณ์ทุกฉบับ

3. การวิเคราะห์ผลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้โปรแกรม SPSS for Windows เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

3.2.1 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545:104)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum x$ แทน ผลบวกของข้อมูลทั้งหมด

n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

3.2.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545:104)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

x แทน คะแนนประชากร

$\sum x^2$ แทน ผลรวมคะแนนแต่ละคนยกกำลังสอง

n แทน จำนวนคะแนนทั้งหมด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้เป็นการพัฒนาเว็บไซต์การประดิษฐ์บายศรี ผู้ศึกษาได้เสนอผลการวิเคราะห์ดังนี้

1. ผลการพัฒนาเว็บไซต์ การประดิษฐ์บายศรี
2. ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อเว็บไซต์ การประดิษฐ์บายศรี

ผลการพัฒนาเว็บไซต์ การประดิษฐ์บายศรี

การพัฒนาเว็บไซต์การประดิษฐ์บายศรี โดยใช้ภาษา HTML และภาษา CSS ในการตกแต่งภาพใช้โปรแกรม Adobe Photoshop CS6 Adobe Illustrator CS6 และ Adobe Flash Professional CS6 ในการตัดต่อวิดีโอใช้โปรแกรม Sony Vegas Pro 13 ในการออกแบบเว็บเพจใช้โปรแกรม Adobe Dreamweaver CS6 ซึ่งเว็บไซต์การประดิษฐ์บายศรี ประกอบด้วยส่วนต่างๆดังนี้

1. หน้าแรกของเว็บไซต์ สามารถเข้าเว็บเพจได้โดยใช้ URL. <http://www.baisri-project.com/>

ภาพประกอบ 36 แสดงหน้าแรกของเว็บไซต์

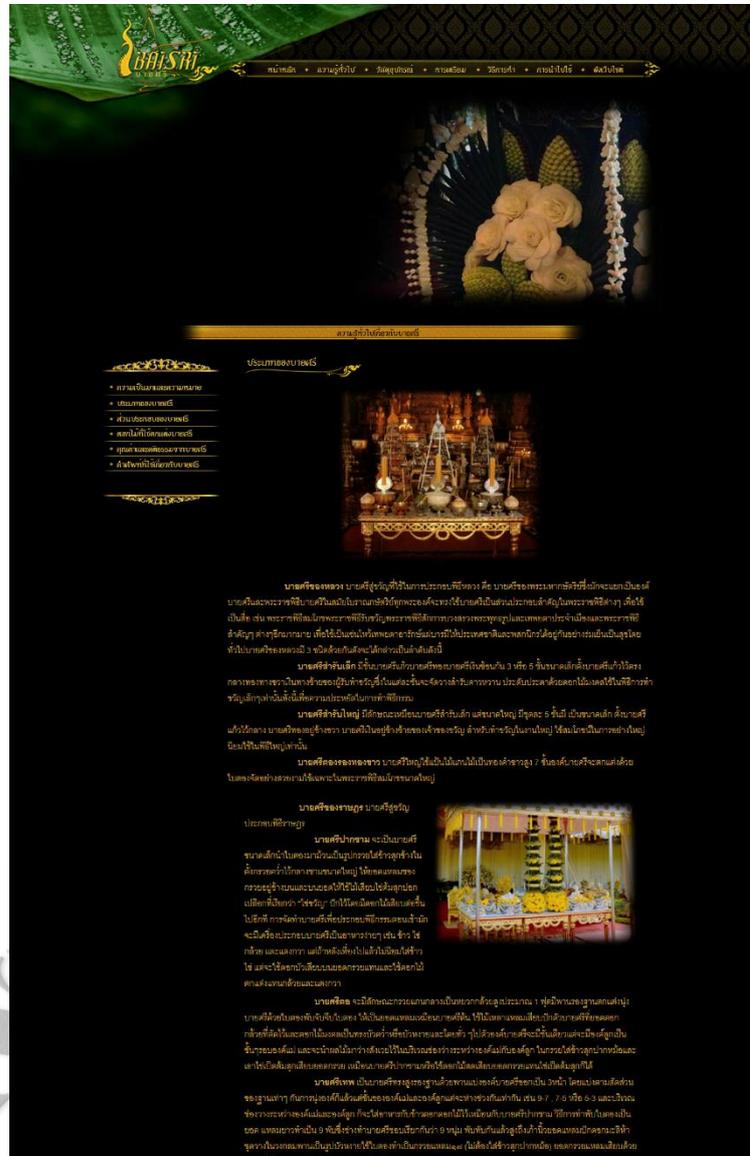
3. เว็บไซต์เพจความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับบายศรี มีเมนูย่อย 6 เมนู (ความเป็นมาและความหมาย ประเภทของบายศรี ส่วนประกอบของบายศรี ดอกไม้ที่นิยมนำมาใช้ในการตกแต่งบายศรี คุณค่าและคติธรรมจากบายศรี และคำศัพท์ที่ใช้เกี่ยวกับบายศรี) ดังต่อไปนี้

3.1 หน้าความเป็นมาและความหมาย ประกอบด้วยความเป็นมาของบายศรี และความหมายของบายศรี

ภาพประกอบ 38 แสดงหน้าความเป็นมาและความหมาย

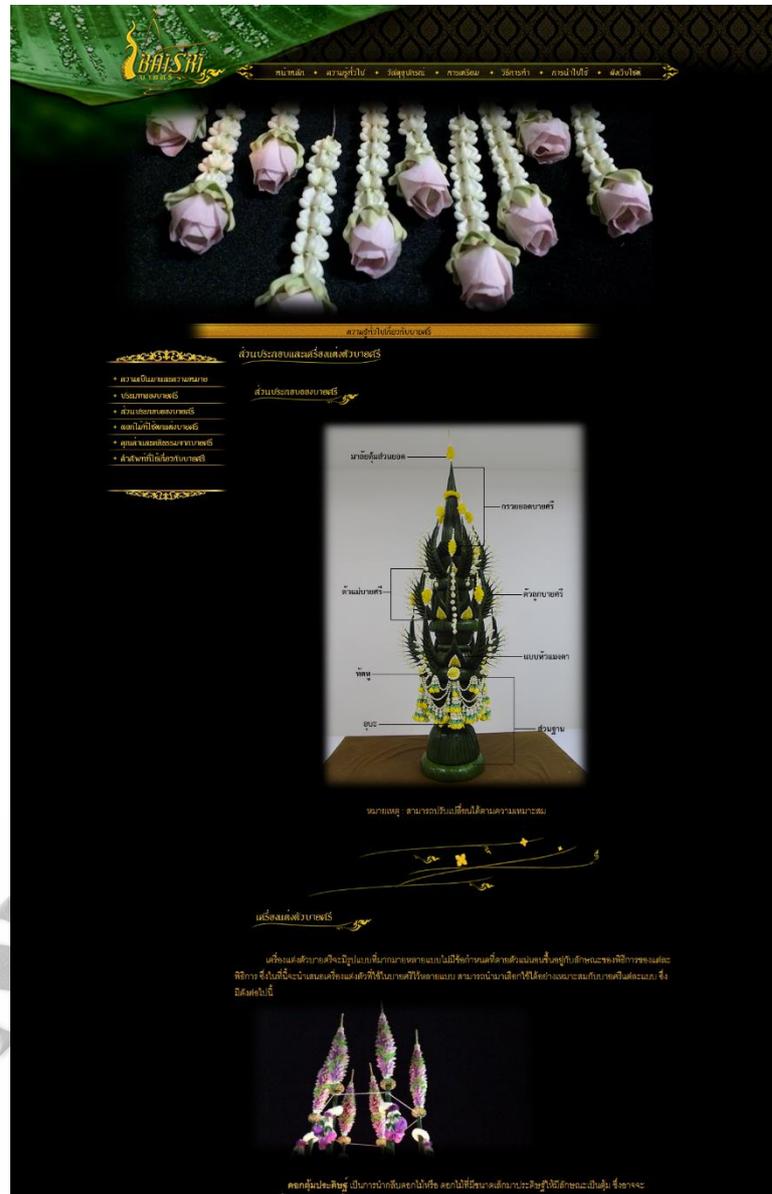
3.2 หน้าประเภทของบายศรี ประกอบด้วยภาพและข้อมูลของประเภทของบายศรี

ภาพประกอบ 39 แสดงหน้าประเภทของบายศรี

3.3 หน้าส่วนประกอบของบายศรี ประกอบด้วยภาพและข้อมูลของส่วนประกอบ

ของบายศรี

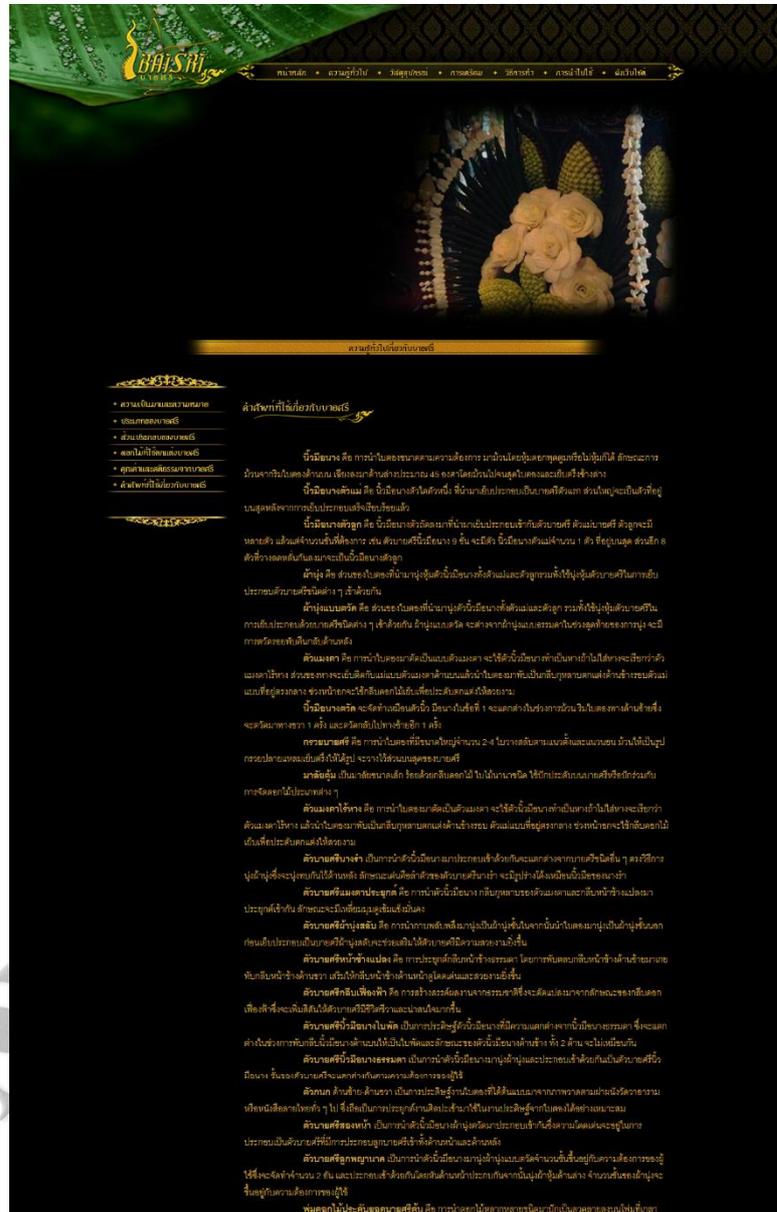
ภาพประกอบ 40 แสดงหน้าส่วนประกอบของบายศรี

3.4 หน้าดอกไม้ที่นิยมนำมาใช้ในการตกแต่งบายศรี ประกอบด้วยภาพและข้อมูลของดอกไม้ที่นิยมนำมาใช้ในการตกแต่งบายศรี

ภาพประกอบ 41 แสดงหน้าดอกไม้ที่นิยมที่นำมาใช้ในการตกแต่งบายศรี

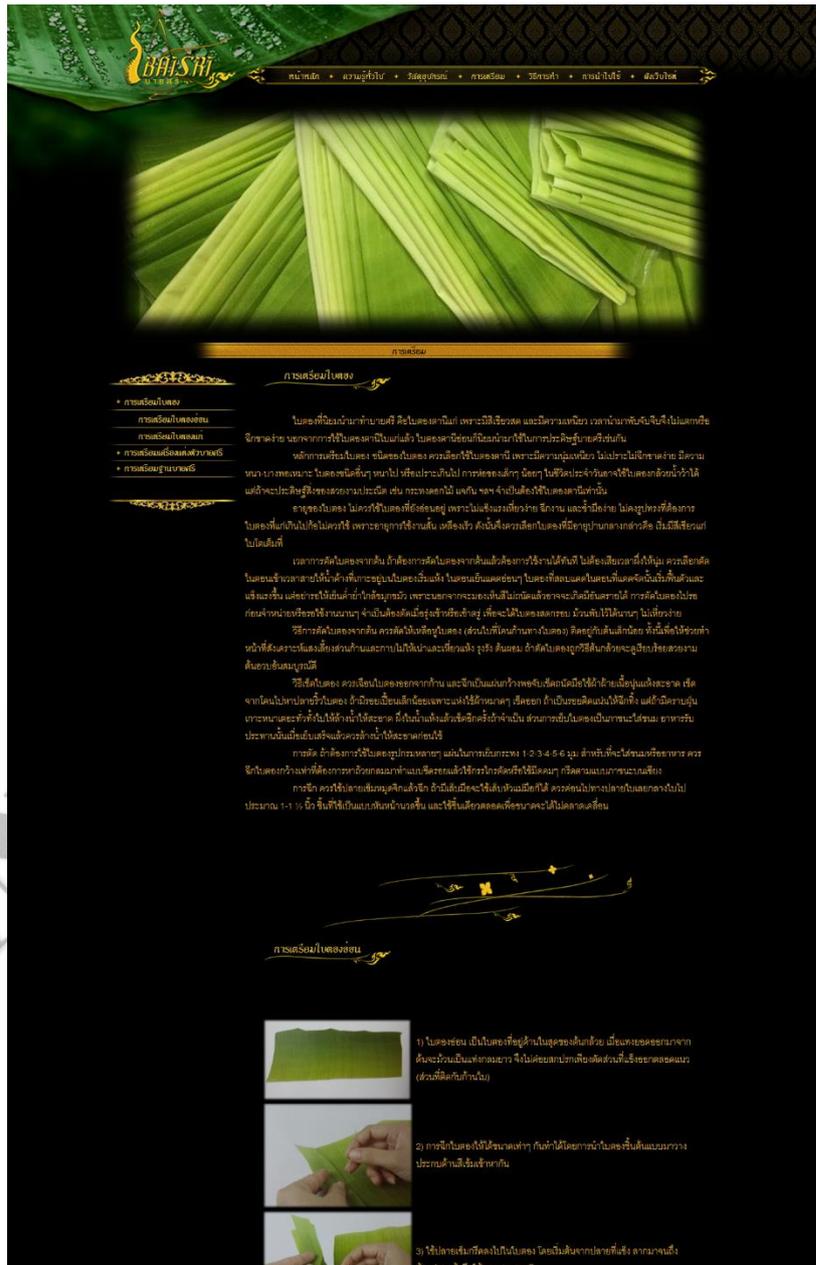
3.6 หน้าคำศัพท์ที่ใช้เกี่ยวกับบายศรี ประกอบด้วคำศัพท์ที่ใช้เกี่ยวกับบายศรี

ภาพประกอบ 43 แสดงหน้าคำศัพท์ที่ใช้เกี่ยวกับบายศรี

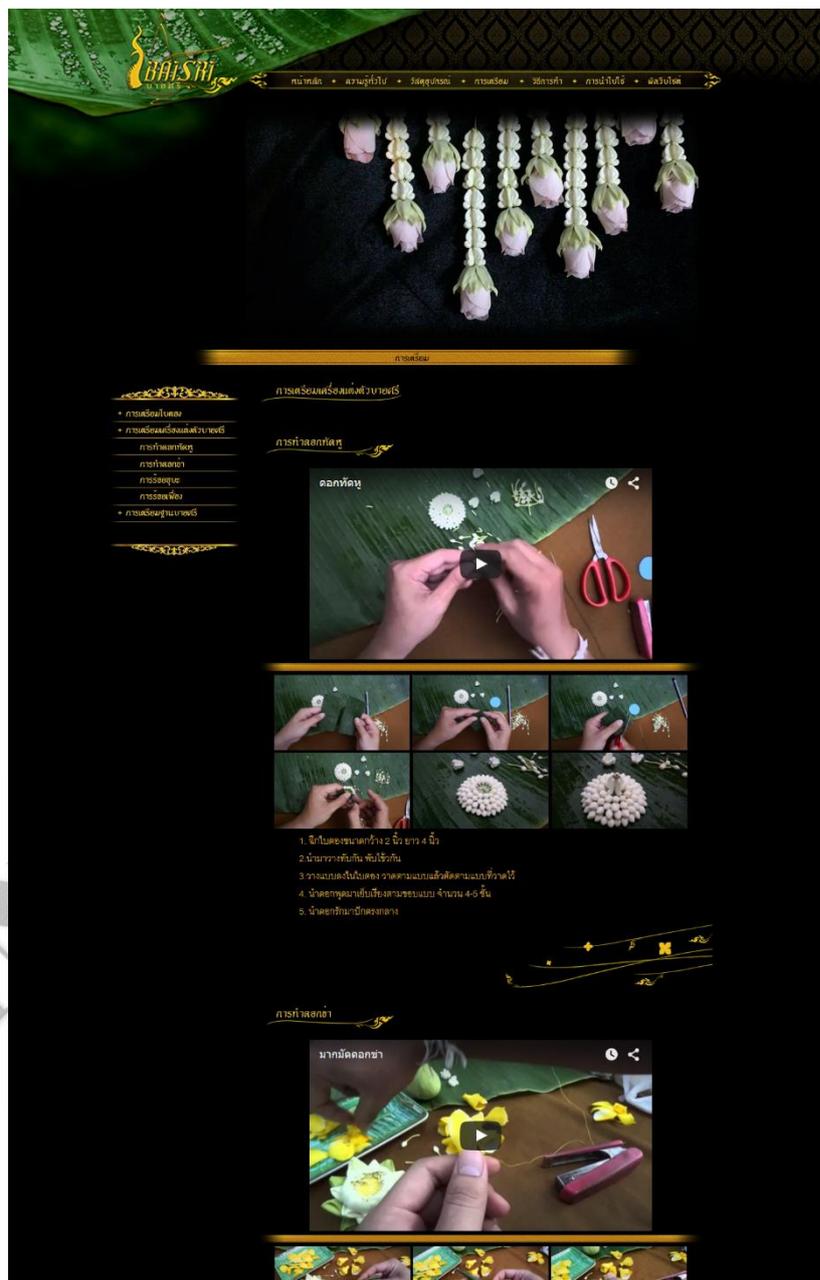
5. หน้าการเตรียมส่วนประกอบของบายศรี มีเมนูย่อย 3 เมนู (การเตรียมใบตอง การเตรียมเครื่องแต่งตัวบายศรี และการเตรียมฐานบายศรี) ดังต่อไปนี้

5.1 หน้าการเตรียมใบตอง ประกอบไปด้วยภาพและข้อมูลขั้นตอนการเตรียมใบตองอ่อน และการเตรียมใบตองแก่

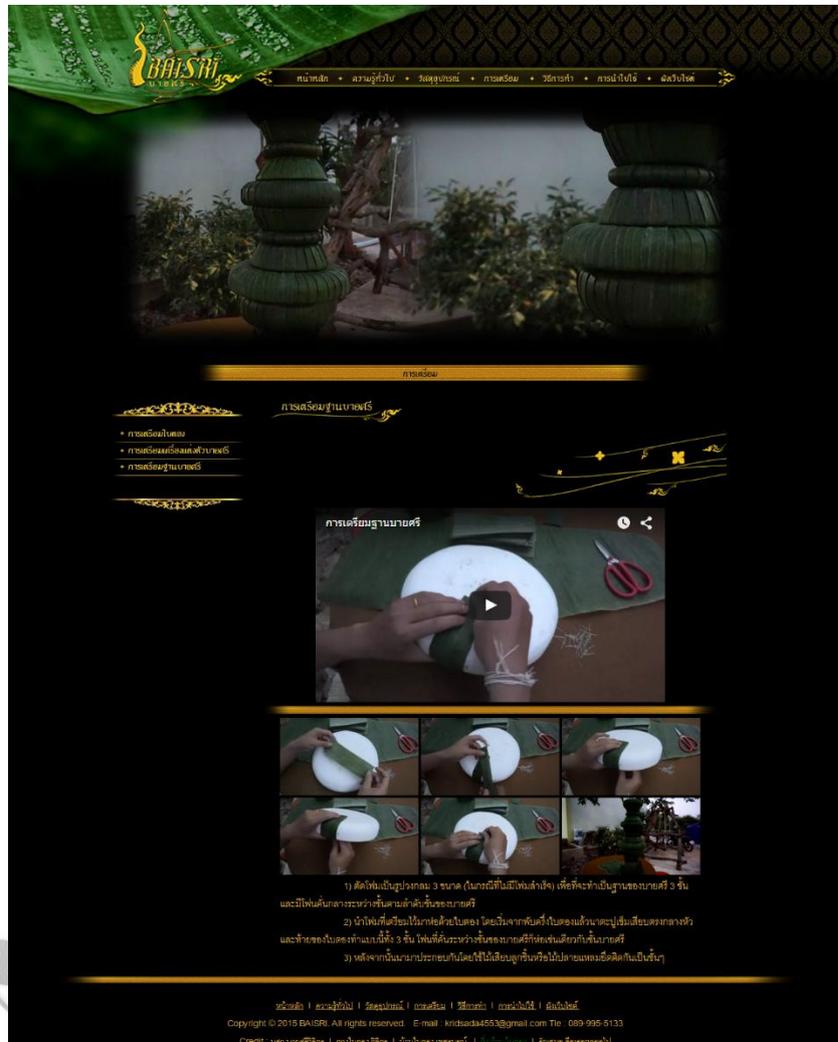
ภาพประกอบ 45 แสดงการเตรียมใบตอง

5.2 หน้าการเตรียมเครื่องแต่งตัวบายศรี ประกอบไปด้วยวิดีโอ ภาพ และข้อมูล
ขั้นตอนการเตรียมส่วนประกอบของบายศรี ได้แก่ การทำดอกหัตถ์ การทำดอกข่า การร้อยอุบะ และ
การร้อยเฟือง

ภาพประกอบ 46 แสดงหน้าการเตรียมเครื่องแต่งตัวบายศรี

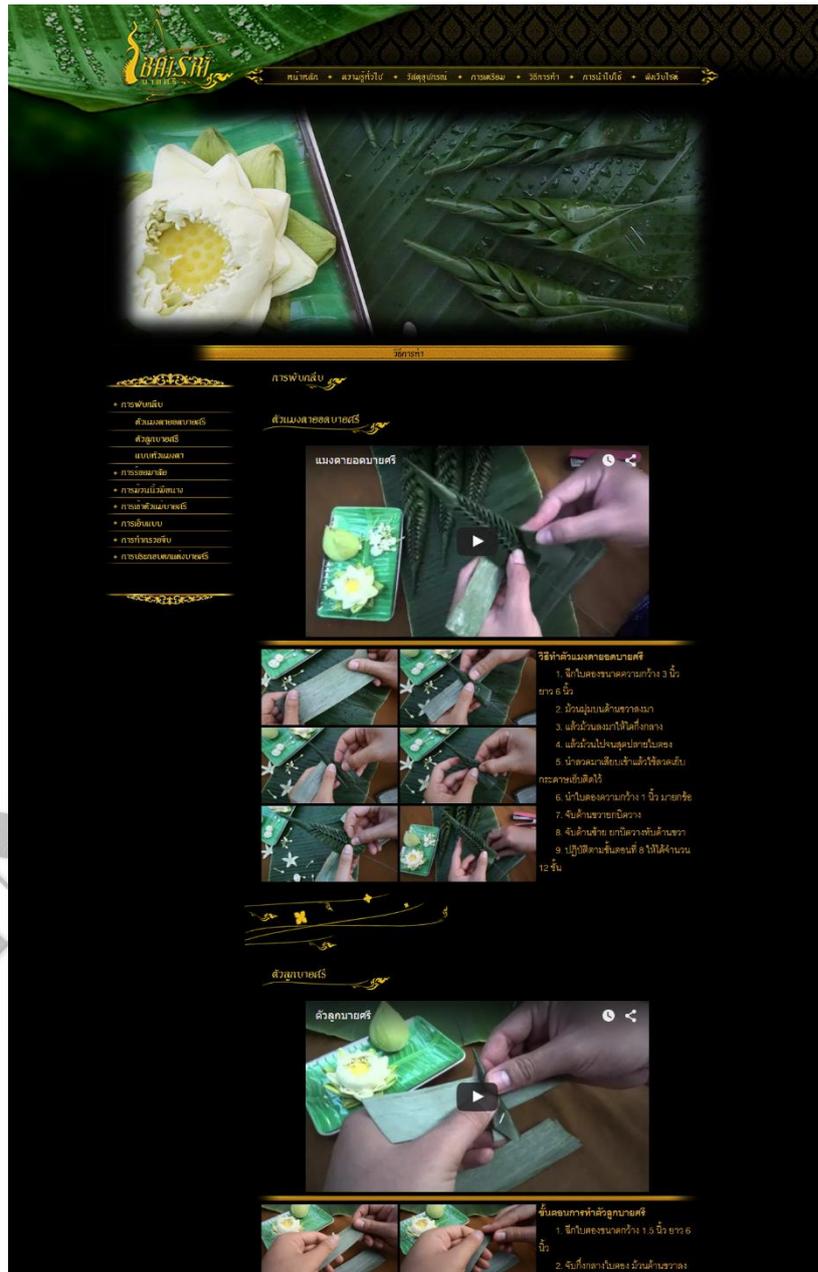
5.3 หน้าการเตรียมฐานบายศรี ประกอบด้วยวิดีโอ ภาพ และข้อมูลขั้นตอนการเตรียมฐานบายศรี

ภาพประกอบ 47 แสดงหน้าการเตรียมฐานบายศรี

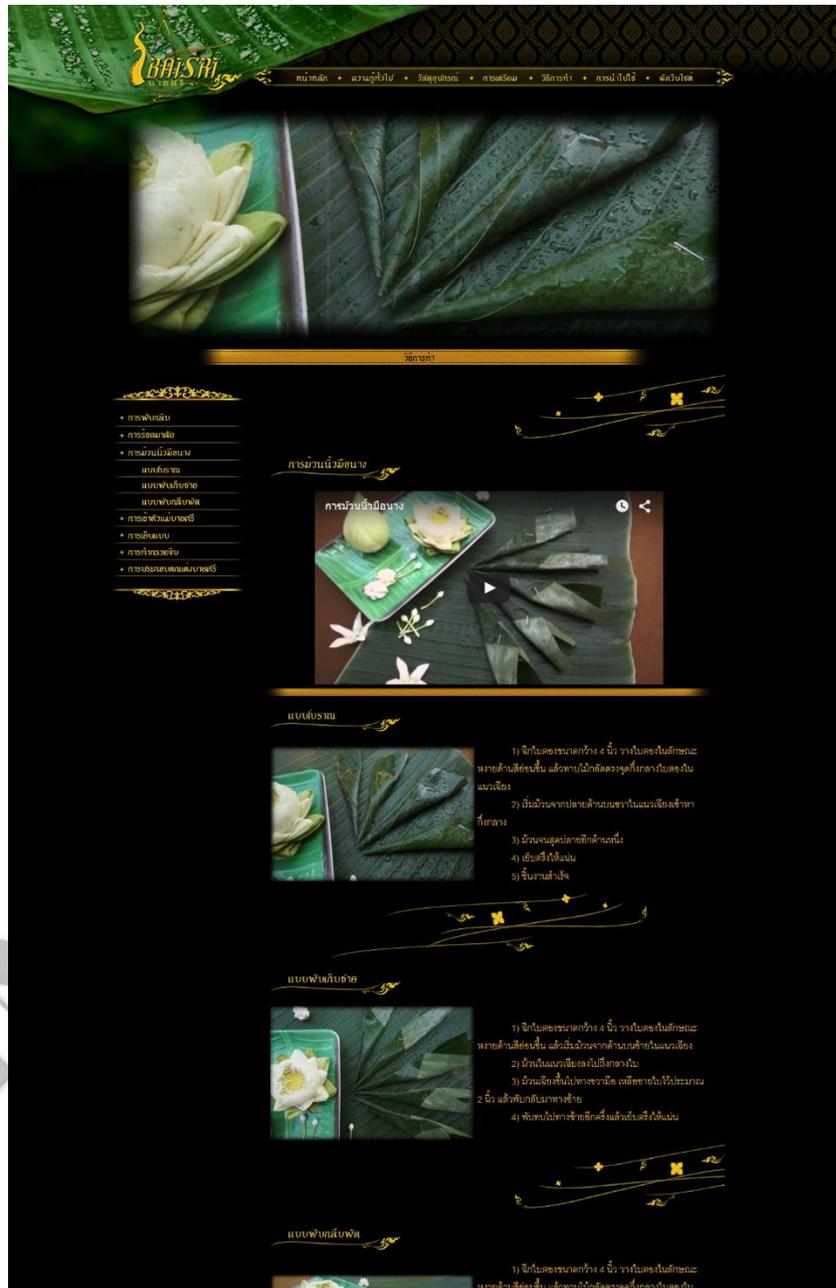
6. หน้าวิธีการทำบายศรี มีเมนูย่อย 7 เมนู (การพับกลีบ การร้อยมาลัย การม้วนนิ้วมือนาง การเข้าตัวแม่บายศรี การเย็บแบบ การทำกรวยจีบ และการประกอบบายศรี) ดังต่อไปนี้

6.1 หน้าการพับกลีบ ประกอบด้วยวิดีโอ ภาพ และข้อมูลขั้นตอนวิธีการทำตัวแม่บายศรี ตัวลูกบายศรี แบบหัวแมงดา

ภาพประกอบ 48 แสดงการพับกลีบ

6.3 หน้าการม้วนนึ่งมีอนาง ประกอบด้วยวิดีโอ ภาพ และข้อมูลขั้นตอนวิธีการม้วน
นึ่งมีอนางแบบโบราณ แบบพับเก็บชาย และแบบพับกลีบพัด

ภาพประกอบ 50 แสดงหน้าการม้วนนึ่งมีอนาง

6.4 หน้าการเข้าตัวแม่บายศรี ประกอบด้วยวิดีโอ ภาพ และข้อมูลขั้นตอนวิธีการ

เข้าตัวแม่บายศรี

หน้าหลัก • ความรู้ทั่วไป • วิดีอุบเชอร์ • กระดาษ • วัสดุ • การนำใบไม้ • ฝึกปฏิบัติ

หน้าหลัก

การเข้าตัวแม่บายศรี

การเข้าตัวแม่บายศรี

- การพับใบ
- การถักบายศรี
- การนำใบไม้มา
- การเข้าตัวแม่บายศรี
- การเข้าบายศรี
- การนำบายศรี
- การนำบายศรี

- 1) นำแม่บายศรีมาวางที่เตรียมไว้
- 2) นำบายศรีมาวางที่เตรียมไว้
- 3) ใช้ใบกล้วยมาถักบายศรีขนาด 3 นิ้วยาว 6 นิ้ว
- 4) ใช้บายศรีมาถักบายศรี
- 5) ใช้บายศรีมาถักบายศรี
- 6) ใช้บายศรีมาถักบายศรี
- 7) นำบายศรีไปวางที่เตรียมไว้

หน้าหลัก • ความรู้ทั่วไป • วิดีอุบเชอร์ • กระดาษ • วัสดุ • การนำใบไม้ • ฝึกปฏิบัติ

Copyright © 2018 BAI SRI. All rights reserved. E-mail : knidsada453@gmail.com Tel : 089-995-0133

ภาพประกอบ 51 แสดงหน้าการเข้าตัวแม่บายศรี

6.5 หน้าการเย็บแบบ ประกอบด้วยวิดีโอ ภาพ และข้อมูลขั้นตอนวิธีการเย็บแบบ

หน้าหลัก • ความรู้ทั่วไป • วิดีโอแนะนำ • การเย็บแบบ • วิธีการทำ • การนำไปใช้ • ดาวน์โหลด

การเย็บแบบ

- การปักเย็บ
- การเย็บแบบ
- การเย็บแบบ
- การเย็บแบบ
- การเย็บแบบ
- การเย็บแบบ
- การเย็บแบบ

การเย็บแบบ

ขั้นตอนการทำ

- 1) แบบที่เตรียมไว้มาเย็บแบบ
- 2) ดึงปลายใบเย็บให้แน่นแล้วเย็บติดกับแบบอีก 2 ด้าน
- 3) เย็บดอกที่ติดกับใบเย็บติดกับแบบด้านในอีก 2 ด้าน
- 4) พักเข็มดอกสุดท้ายไว้ก่อนเย็บกับแบบจนเสร็จแบบ

หน้าหลัก | ความรู้ทั่วไป | วิดีโอแนะนำ | การเย็บแบบ | วิธีการทำ | การนำไปใช้ | ดาวน์โหลด
Copyright © 2015 BAISRI. All rights reserved. E-mail : khdada4553@gmail.com Tel : 089-996-6133
Credit : สถาบันวิจัยสารสนเทศ | สถาบันวิจัยสารสนเทศ | สถาบันวิจัยสารสนเทศ | สถาบันวิจัยสารสนเทศ

ภาพประกอบ 52 แสดงหน้าการเย็บแบบ

6.6 หน้าการทำกรวยจีบ ประกอบด้วยวิดีโอ ภาพ และข้อมูลขั้นตอนวิธีกรทำ

กรวยจีบ

หน้าหลัก • ความรู้ทั่วไป • วัสดุอุปกรณ์ • กรวดวิธี • วิธีการ • การนำไปใช้ • คลังภาพ

หน้าหลัก

- ภาพทำกรวย
- กรวยกระดาษ
- กรวยใบไม้
- กรวยพลาสติก
- กรวยผ้าไหม
- กรวยผ้าฝ้าย
- กรวยกระดาษพับแบบชาวสวิส

การทำกรวยจีบ

การทำกรวยจีบ

- 1) ฝึกใบตองหรือกระดาษหนาตัดที่กำหนด
- 2) พับใบตองหรือกระดาษยาว จากด้านเยื้องไปทางด้านตรง
- 3) ฝึกตัดขอบมา แล้วเย็บติดทางด้านตรงเป็นกรวยจีบ
- 4) ฝึกพับพลาสติก 2 ชิ้น รวมเป็น 3 ชิ้น
- 5) นำพลาสติกที่ 3 ติดเย็บ โดยเย็บที่ 2 กับชิ้นที่ 1 ระยะห่างกันประมาณ 1 ซม. ด้านตรง
- 6) เย็บโดยลงเส้นเย็บจากด้านข้างเข้าด้านในจากชิ้นที่ 3
- 7) เย็บลงไปที่ด้านตรงที่ 1
- 8) เย็บไปที่เย็บที่ 2 ชิ้น ระยะห่างเท่ากับ ระยะเย็บเย็บแรก
- 9) เย็บต่อเนื่องกันประมาณ 15 ชิ้น แล้วหยุด
- 10) ชิ้นที่เย็บติดกลางชิ้นมา 2-3 ชิ้น มาจัดเรียง ลำดับติดกันด้านข้างจากนอก (ระยะเย็บให้ติดกันตอนเย็บไป)
- 11) เมื่อได้ระยะแล้วให้ลงเส้นเย็บจากด้านข้างเข้าด้านใน
- 12) หลังเย็บถึงใบตองหรือกระดาษ
- 13) เย็บต่อเนื่องโดยชิ้นที่อยู่ด้านหน้าชิ้นมา จัดเรียงให้ได้จึงแล้วเย็บติดด้วยวิธีเช่นเดียวกัน
- 14) จัดเรียงชิ้นพลาสติกส่วนที่เย็บติดเข้าด้วยกันหมด จะได้พลาสติกติดกันแล้วเตรียมไป
- 15) ฝึกพับพลาสติกไปลงเส้นเย็บ 2 ชิ้น
- 16) นำชิ้นพลาสติกที่นำมาจัดเรียง ให้ด้านตรงเสมอกัน ระยะห่างเท่ากับ แล้วเย็บติดต่อเนื่องกัน
- 17) ย้ายชิ้นมาเย็บด้านนอกต่อเนื่องกัน 3 ชิ้น
- 18) ประกอบกันเป็นกรวยโดยตรงเข้ากัน จัดระยะห่างให้เข้ากันแล้วเย็บติด
- 19) ย้ายชิ้นมาเย็บด้านนอกประกอบกรวยให้ติดกัน
- 20) ฝึกพับกระดาษแบบชาวสวิส

ภาพประกอบ 53 แสดงหน้าการทำกรวยจีบ

6.7 หน้าการประกอบตกแต่งบายศรี ประกอบด้วยวิดีโอ ภาพ และข้อมูลขั้นตอน

วิธีการประกอบตกแต่งบายศรี

หน้าหลัก + ความรู้ทั่วไป + วิดีอุประกอบ + การเตรียม + วิธีการ + การนำไปใช้ + ติดต่อ

พิธีกรรม

การประกอบตกแต่งบายศรี

- การพาดใบ
- การร้อยเชือก
- การสวมแว่นตา
- การสวมหมวก
- การร้อยบายศรี
- การร้อยเชือก
- การร้อยบายศรี

การประกอบบายศรี

การประกอบพานบายศรี ถือเป็นขั้นตอนสุดท้ายในการทำบายศรี คือ การนำบายศรีที่ตกแต่งแล้วและพานบายศรี มาประกอบเข้ากับพานบายศรี 3 ชั้นที่ได้เตรียมไว้

- นำบายศรีมาประกอบกับพาน โดยเรียงจากพานใบสูงสุด หรือพานที่วางอยู่ข้างสุดก่อน โดยวางให้บายศรีอยู่ด้านหลัง มีระยะห่างจากพาน 6 นิ้ว (6 คืบ) ซึ่งบายศรีบายศรีที่ติดกับพานใบนี้จะไม่ปลิวและโยกโยกไหวแล้ว มาจัด หรือเสียบจากด้านบนของพานบายศรีให้พอดียึดติดกับพานที่อยู่ในพาน
- ประกอบบายศรีกับพานชั้นกลาง และชั้นบนสุด ก็ใช้วิธีเดียวกัน แต่ต้องให้วิธีที่ 2 วางลงกับบายศรีชั้นแรก และบายศรีพานชั้นบนสุด ก็ให้ลงกับบายศรีพานชั้นกลาง
- ประกอบบายศรีกับพานชั้นบนสุด ให้ดูใบของพานที่อยู่หน้าตรงวางให้เดินแกนกลางพาน เมื่อวางบายศรีทั้ง 3 ชั้นเสร็จแล้ว ให้ปรับปลายสุดของบายศรีทั้ง 3 เข้าหากัน โดยมีกรวยที่ปักเป็นแกนกลางอยู่ด้านหลังนั้น ใบของพานชั้นบนสุดอยู่เหนือพาน มาครอบบายศรี 3 ชั้นของบายศรีไว้ ซึ่งจะทำให้พานบายศรีที่ได้ มียอดแหลมที่สวยงาม
- นำบายศรีมาประกอบตกแต่งพานบายศรีที่เตรียมไว้ โดยทั้ง 3 ชั้น
- จากนั้นให้นำใบ (ส่วนใหญ่จะนำไปใช้วิธีเป็นหลอด เช่น ใบเงิน ใบทอง) มาวางรอบพาน เพื่อให้ปิดใบไม้ของพานที่ติดกับพาน และนำดอกไม้สด เช่น ดอกบานไม่รู้รุย หรือดอกดาวเรือง มาประดับบนพานเพื่อความสวยงามหรือทำบายศรี สวมหมวก หรือทำเป็นตุ้มหรือบายศรีตกแต่งขึ้น ก็จะเปลี่ยน และสวยงามให้ไม่ทึบบายศรีมากขึ้น
- การร้อยบายศรีและตกแต่งบายศรีแล้ว หลังจากประกอบบายศรีเสร็จแล้วเราจะได้อันบายศรีที่สวยให้มีความสวยงามยิ่งขึ้น และใช้ให้โดยตกแต่งบายศรีให้สวยงามตามความเหมาะสม
- ตรวจสอบความเรียบร้อย หลังจากที่ทำบายศรีและตกแต่งบายศรีแล้วเราจะได้อันบายศรีที่สวยงาม มีความเรียบร้อยสวยงามและมีความหมายดี

ติดต่อ | ความรู้ทั่วไป | วิดีอุประกอบ | การเตรียม | วิธีการ | การนำไปใช้ | ติดต่อ

Copyright © 2015 BAISRI. All rights reserved. E-mail : kncsadsa455@gmail.com Tel : 089-995-5133

Credit : นามบายศรีไทย | ฐานบายศรีไทย | ฐานบายศรีไทย | ฐานบายศรีไทย | ฐานบายศรีไทย

ภาพประกอบ 54 แสดงหน้าการประกอบตกแต่งบายศรี

ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อเว็บไซต์ การประดิษฐ์บายศรี

จากการศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้งานเว็บไซต์การประดิษฐ์บายศรี โดยการใช้แบบสอบถามความพึงพอใจ จากกลุ่มตัวอย่างสมาชิกชุมนุมงานดอกไม้ใบตอง โรงเรียนคอนสวรรค์ อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 16 คน ตอบแบบสอบถามและนำผลการประเมินมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สูตรทางสถิติ คือ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 17 แสดงผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อเว็บไซต์การประดิษฐ์บายศรี

รายการประเมิน	\bar{x}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านเนื้อหาบนเว็บไซต์	4.34	0.51	มาก
2. ด้านภาพและวิดีโอประกอบบนเว็บไซต์	4.29	0.43	มาก
3. ด้านตัวอักษรที่ใช้บนเว็บไซต์	4.00	0.78	มาก
4. ด้านการเชื่อมโยงข้อมูล	4.00	0.73	มาก
5. ด้านการออกแบบและการจัดรูปแบบของเว็บไซต์	4.23	0.53	มาก
รวม	4.17	0.42	มาก

จากตาราง 17 ผลการศึกษาพบว่าผู้ใช้มีความพึงพอใจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.17$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่าผู้ใช้มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหาบนเว็บไซต์ ($\bar{x} = 4.34$) ด้านภาพและวิดีโอประกอบบนเว็บไซต์ ($\bar{x} = 4.29$) ด้านการออกแบบและการจัดรูปแบบของเว็บไซต์ ($\bar{x} = 4.23$) ด้านตัวอักษรที่ใช้บนเว็บไซต์ ($\bar{x} = 4.00$) และด้านการเชื่อมโยงข้อมูล ($\bar{x} = 4.00$) ตามลำดับ

ตาราง 18 แสดงผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ใช้ ด้านเนื้อหาบนเว็บไซต์

รายการประเมิน	\bar{x}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. เนื้อหาที่นำเสนอเข้าใจง่าย	4.19	0.54	มาก
2. ข้อมูลเนื้อหาที่น่าสนใจ	4.50	0.63	มาก
รวม	4.34	0.51	มาก

จากตาราง 18 ผลการศึกษาพบว่าผู้ที่มีความพึงพอใจ ด้านเนื้อหาบนเว็บไซต์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.34$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่าผู้ที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ข้อมูลเนื้อหาที่น่าสนใจ ($\bar{x} = 4.50$) และเนื้อหาที่นำเสนอเข้าใจง่าย ($\bar{x} = 4.19$) ตามลำดับ

ตาราง 19 แสดงผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ใช้ ด้านภาพและวิดีโอประกอบบนเว็บไซต์

รายการประเมิน	\bar{x}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. การจัดรูปแบบภาพประกอบมีความเหมาะสมตรงตามเนื้อหา	4.25	0.68	มาก
2. ภาพประกอบดึงดูดทำให้เกิดความน่าสนใจ	4.44	0.63	มาก
3. ภาพที่แสดงบนเว็บมีขนาดเหมาะสม	4.13	0.50	มาก
4. วิดีโอสอดคล้องกันเนื้อหา	4.38	0.62	มาก
5. เสียงมีความชัดเจนเหมาะสม	4.25	0.77	มาก
รวม	4.29	0.43	มาก

จากตาราง 19 ผลการศึกษาพบว่าผู้ที่มีความพึงพอใจ ด้านภาพและวิดีโอประกอบบนเว็บไซต์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.29$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่าผู้ที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ภาพประกอบดึงดูดทำให้เกิดความน่าสนใจ ($\bar{x} = 4.44$) วิดีโอสอดคล้องกันเนื้อหา ($\bar{x} = 4.38$)

การจัดรูปแบบภาพประกอบมีความเหมาะสมตรงตามเนื้อหา ($\bar{x} = 4.25$) เสียงมีความชัดเจนเหมาะสม ($\bar{x} = 4.25$) และภาพที่แสดงบนเว็บมีขนาดเหมาะสม ($\bar{x} = 4.13$) ตามลำดับ

ตาราง 20 แสดงผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ใช้ ด้านตัวอักษรที่ใช้บนเว็บไซต์

รายการประเมิน	\bar{x}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. การกำหนดขนาดตัวอักษรมีขนาดที่ง่ายต่อการอ่าน	3.81	0.91	มาก
2. การใส่สีตัวอักษรของเว็บไซต์มีความเหมาะสม	4.19	0.91	มาก
3. รูปแบบตัวอักษรบนเว็บไซต์ง่ายต่อการอ่าน	4.00	0.82	มาก
รวม	4.00	0.78	มาก

จากตาราง 20 ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้ ด้านตัวอักษรที่ใช้บนเว็บไซต์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.00$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่าผู้ใช้มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ การใส่สีตัวอักษรของเว็บไซต์มีความเหมาะสม ($\bar{x} = 4.19$) รูปแบบตัวอักษรบนเว็บไซต์ง่ายต่อการอ่าน ($\bar{x} = 4.00$) และการกำหนดขนาดตัวอักษรมีขนาดที่ง่ายต่อการอ่าน ($\bar{x} = 3.81$) ตามลำดับ

ตาราง 21 แสดงผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ใช้ ด้านการเชื่อมโยงข้อมูล

รายการประเมิน	\bar{x}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ความถูกต้องในการเชื่อมโยงภายในเว็บไซต์	4.06	0.85	มาก
2. ความถูกต้องในการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์อื่น	3.94	0.77	มาก
รวม	4.00	0.73	มาก

จากตาราง 21 ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้ ด้านการเชื่อมโยงข้อมูลโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.00$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่าผู้ใช้มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ความ

ถูกต้องในการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์อื่น ($\bar{x} = 3.94$) และความถูกต้องในการเชื่อมโยงภายในเว็บไซต์ ($\bar{x} = 4.06$) ตามลำดับ

ตาราง 22 แสดงผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ใช้ ด้านการออกแบบและการจัดรูปแบบของเว็บไซต์

รายการประเมิน	\bar{x}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. การจัดรูปแบบในเว็บไซต์ง่ายต่อการอ่าน	4.13	0.62	มาก
2. เมนูบนเว็บไซต์ใช้งานง่ายและเหมาะสมต่อการใช้งาน	4.13	0.62	มาก
3. เมนูบนเว็บไซต์มีความสวยงามดูแล้วดึงดูดทำให้เกิดความน่าสนใจ	4.44	0.73	มาก
รวม	4.23	0.53	มาก

จากตาราง 22 ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้ ด้านการออกแบบและการจัดรูปแบบของเว็บไซต์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.23$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่าผู้ที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ เมนูบนเว็บไซต์มีความสวยงามดูแล้วดึงดูดทำให้เกิดความน่าสนใจ ($\bar{x} = 4.44$) การจัดรูปแบบในเว็บไซต์ง่ายต่อการอ่าน ($\bar{x} = 4.13$) และเมนูบนเว็บไซต์ใช้งานง่ายและเหมาะสมต่อการใช้งาน ($\bar{x} = 4.13$) ตามลำดับ
ผลสรุปข้อเสนอแนะ

ขนาดของข้อความและตัวอักษรเล็กเกินไปยากต่อการอ่าน

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าเรื่อง การพัฒนาเว็บไซต์การประดิษฐ์บายศรี ได้ผลการศึกษาค้นคว้าดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการศึกษา
2. สรุปผลการศึกษา
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ
 - 4.1 ข้อเสนอแนะจากการศึกษา
 - 4.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษา

1. เพื่อพัฒนาเว็บไซต์ การประดิษฐ์บายศรี
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชุมนุมงานดอกไม้ใบตอง โรงเรียนคอนสวรรค์ อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ ที่มีต่อเว็บไซต์การประดิษฐ์บายศรี

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาค้นคว้าเรื่อง การพัฒนาเว็บไซต์การประดิษฐ์บายศรี สามารถสรุปผลได้ดังนี้ การศึกษาโครงการสารสนเทศศาสตร์ เรื่อง การพัฒนาเว็บไซต์การประดิษฐ์บายศรี ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้เว็บไซต์งานที่มีต่อเว็บไซต์พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อเว็บไซต์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.17$, S.D. = 0.42) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่าผู้ใช้มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหาบนเว็บไซต์ ($\bar{x} = 4.34$, S.D. = 0.51) ด้านภาพและวิดีโอประกอบบนเว็บไซต์ ($\bar{x} = 4.29$, S.D. = 0.43) ด้านการออกแบบและการจัดรูปแบบของเว็บไซต์ ($\bar{x} = 4.23$, S.D. = 0.53) ด้านตัวอักษรที่ใช้บนเว็บไซต์ ($\bar{x} = 4.00$, S.D. = 0.78) และด้านการ

เชื่อมโยงข้อมูล ($\bar{x}=4.00$, S.D.=0.73) ตามลำดับ โดยหากพิจารณาในแต่ละด้านมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ด้านเนื้อหาบนเว็บไซต์มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.34$, S.D. = 0.51) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่าผู้ที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ข้อมูลเนื้อหาที่น่าสนใจผู้ที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.50$, S.D. = 0.63) และเนื้อหาที่นำเสนอเข้าใจง่ายผู้ที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.19$, S.D. = 0.54) ตามลำดับ

2. ด้านภาพและวิดีโอประกอบบนเว็บไซต์มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.29$, S.D. = 0.43) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่าผู้ที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ภาพประกอบดึงดูดทำให้เกิดความน่าสนใจ ($\bar{x} = 4.44$, S.D. = 0.63) วิดีโอสอดคล้องกับเนื้อหา ($\bar{x} = 4.38$, S.D. = 0.62) การจัดรูปแบบภาพประกอบมีความเหมาะสมตรงตามเนื้อหา ($\bar{x} = 4.25$, S.D. = 0.68) เสียงมีความชัดเจนเหมาะสม ($\bar{x} = 4.25$, S.D. = 0.77) และภาพที่แสดงบนเว็บมีขนาดเหมาะสม ($\bar{x} = 4.13$, S.D. = 0.50) ตามลำดับ

3. ด้านตัวอักษรที่ใช้นบนเว็บไซต์มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.00$, S.D. = 0.78) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่าผู้ที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ การใส่สีตัวอักษรของเว็บไซต์มีความเหมาะสม ($\bar{x} = 4.19$, S.D. = 0.91) รูปแบบตัวอักษรบนเว็บไซต์ง่ายต่อการอ่าน ($\bar{x} = 4.00$, S.D. = 0.82) และการกำหนดขนาดตัวอักษรมีขนาดที่ง่ายต่อการอ่าน ($\bar{x} = 3.81$, S.D. = 0.91) ตามลำดับ

4. ด้านการเชื่อมโยงข้อมูลมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.00$, S.D. = 0.73) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่าผู้ที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ความถูกต้องในการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์อื่น ($\bar{x} = 3.94$, S.D. = 0.77) และความถูกต้องในการเชื่อมโยงภายในเว็บไซต์ ($\bar{x} = 4.06$, S.D. = 0.85) ตามลำดับ

5. ด้านการออกแบบและการจัดรูปแบบของเว็บไซต์มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.23$, S.D. = 0.53) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่าผู้ที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ เมนูบนเว็บไซต์มีความสวยงามดูแล้วดึงดูดทำให้เกิดความน่าสนใจ ($\bar{x} = 4.44$, S.D. = 0.73) การจัดรูปแบบในเว็บไซด์ง่ายต่อการอ่าน ($\bar{x} = 4.13$, S.D. = 0.62) และเมนูบนเว็บไซต์ใช้งานง่ายและเหมาะสมต่อการใช้งาน ($\bar{x} = 4.13$, S.D. = 0.62) ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จัดทำขึ้นเพื่อพัฒนาเว็บไซต์การประดิษฐ์บายศรี และเพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้เว็บไซต์ในด้านต่างๆ ผู้ศึกษาพบประเด็นที่น่าสนใจและนำมาอภิปรายผลดังนี้

ด้านเนื้อหาของเว็บไซต์ ผู้ใช้มีความพึงพอใจต่อเว็บไซต์การประดิษฐ์บายศรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีการจัดลำดับไว้ดังนี้ เนื้อหาที่น่าสนใจเข้าใจง่าย และข้อมูลเนื้อหาที่น่าสนใจ ซึ่งสอดคล้องกับ ทิพย์วิภา วัชรารธร (2547) ได้กล่าวไว้ว่า เว็บไซต์ที่ใช้ในการส่งเสริมสนับสนุนสำหรับบัณฑิตของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ด้านเนื้อหาที่มีความถูกต้องและน่าเชื่อถือ อยู่ในระดับดี ซึ่งมีเนื้อหาที่น่าสนใจและเข้าใจง่าย และ สุวิช ธีระโคตร (2554) เนื้อหาในเว็บไซต์ต้องสมบูรณ์และได้รับการปรับปรุงพัฒนาให้ทันสมัยอยู่เสมอ ผู้พัฒนาต้องเตรียมข้อมูลและเนื้อหาที่ผู้ใช้งานต้องการให้ถูกต้องและสมบูรณ์ เนื้อหาที่สำคัญที่สุดคือเนื้อหาที่ทีมผู้พัฒนาสร้างสรรค์ขึ้นมาเอง และไม่ไปซ้ำกับเว็บอื่น เพราะจะถือเป็นสิ่งที่ดึงดูดผู้ใช้ให้เข้ามาเว็บไซต์ได้เสมอ แต่ถ้าเป็นเว็บที่ลิงค์ข้อมูลจากเว็บอื่น ๆ มาเมื่อใดก็ตามที่ผู้ใช้งานทราบว่า ข้อมูลนั้นมาจากเว็บใด ผู้ใช้ก็ไม่จำเป็นต้องกลับมาใช้งานลิงค์เหล่านั้นอีก

ด้านภาพและวิดีโอที่น่าสนใจบนเว็บไซต์ ผู้ใช้มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยมีการจัดลำดับไว้ดังนี้ การจัดรูปแบบภาพประกอบมีความเหมาะสมตรงตามเนื้อหา ภาพประกอบดึงดูดทำให้เกิดความน่าสนใจ ภาพที่แสดงบนเว็บมีขนาดเหมาะสม วิดีโอสอดคล้องกันเนื้อหา เสียงมีความชัดเจนเหมาะสม สอดคล้องกับผลการวิจัยของ หัสณัย รียาพันธ์ (2554) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ เรื่องการพัฒนาเว็บไซต์ศาลาพุ่มข้าวบิณฑ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ในเรื่องของ ความพึงพอใจด้านกราฟิกภาพและวิดีโอที่น่าสนใจ พบว่า นักเรียนนักศึกษาและประชาชนมีความพึงพอใจต่อเว็บไซต์ศาลาพุ่มข้าวบิณฑ์ด้านกราฟิกภาพวิดีโอเคลื่อนไหว อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่าเนื่องมาจากรูปแบบของเว็บไซต์ประเภทนี้ภาพกราฟิกภาพเคลื่อนไหวและวิดีโอ มีความสำคัญที่จะทำให้เว็บไซต์มีความน่าสนใจสามารถดึงดูดผู้ชมได้

ด้านตัวอักษรที่ใช้บนเว็บไซต์ ผู้ใช้มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับดังนี้ การใส่สีตัวอักษรของเว็บไซต์มีความเหมาะสม รูปแบบตัวอักษรบนเว็บไซต์ง่ายต่อการอ่าน และการกำหนดขนาดตัวอักษรมีขนาดที่ง่ายต่อการอ่าน ซึ่งสอดคล้องกับ ประเวศน์ วงษ์คำชัย (2550) ได้กล่าวไว้ว่า ต้องอ่านง่ายสบายตา (Read

Ability) ตัวหนังสือที่ใช้ต้องไม่เล็กเกินไป หรือไม่ใหญ่เกินไปซึ่งในปัจจุบันมีการใช้ CSS Style เพื่อ กำหนดขนาดและสีของตัวอักษรให้ตายตัวและควรใช้สีที่ตัดกับพื้นหลัง เช่นพื้นหลังสีขาวไม่ควรใส่สีเขียว อ่อน เหลือง หรือสีอ่อนๆ ใดๆ

ด้านการเชื่อมโยงข้อมูล ผู้ใช้มีความพึงพอใจต่อเว็บไซต์การประดิษฐ์บายศรี โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับดังนี้ ความถูกต้อง ในการเชื่อมโยงภายในเว็บไซต์ และความถูกต้องในการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์อื่น ซึ่งสอดคล้องกับ ผนัง ชูญศรี (2550) ได้กล่าวไว้ว่า การพัฒนาเว็บไซต์สถาบันอินทรีจันทร์สถิตย์เพื่อการค้นคว้าและพัฒนา วิทยาศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อศึกษาความพึงพอใจของบุคลากรสถาบันอินทรีจันทร์สถิตย์ เพื่อการค้นคว้าและพัฒนาวิทยาศาสตร์ ที่มีต่อเว็บไซต์ของสถาบันการเชื่อมโยง หน้าเว็บเพจบุคลากรมีความพึงพอใจระดับมากต่อความถูกต้องในการเชื่อมโยงหน้าเว็บเพจ

ด้านการออกแบบและการจัดรูปแบบของเว็บไซต์ ผู้ใช้มีความพึงพอใจต่อเว็บไซต์การ ประดิษฐ์บายศรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับดังนี้ เมนูบนเว็บไซต์มีความสวยงามดูแล้วดึงดูดทำให้เกิดความน่าสนใจ การจัดรูปแบบใน เว็บไซต์ง่ายต่อการอ่าน และเมนูบนเว็บไซต์ใช้งานง่ายและเหมาะสมต่อการใช้งาน ซึ่งสอดคล้องกับ ภัท รานุช คำมี (2551 : 6-98) ได้กล่าวไว้ว่า การพัฒนาเว็บไซต์โรงเรียนบ้านกุดขอนแก่น สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 5 จังหวัดขอนแก่น ที่มีประสิทธิภาพในการตามหลักการออกแบบเว็บไซต์ ในด้านสีหน้าเว็บเพจ ข้อมูลให้นำเสนอบนเว็บเพจ ด้านการออกแบบหน้าเว็บเพจ ด้านกราฟิกสำหรับ การออกแบบหน้าเว็บเพจ ซึ่งการออกแบบเว็บไซต์มีส่วนสำคัญในการสร้างความประทับใจให้แก่ ผู้ใช้บริการ และอยากกลับมาใช้ในอนาคต อีกทั้งยังสามารถแข่งกับเว็บไซต์คู่แข่งได้ ดังนั้น จึงต้อง ออกแบบเว็บอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อดึงดูดผู้ใช้ให้มากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการพัฒนาเว็บไซต์

1.1 เพิ่มฟังก์ชันในการเพิ่มขนาดข้อความและตัวอักษรบนเว็บไซต์ เพื่อให้การอ่านของ ผู้ใช้งานง่ายขึ้น

1.2 ศึกษาการทำสื่อมัลติมีเดียเพื่อรองรับกับสมาร์ตโฟน เนื่องจากเว็บไซต์ที่จัดทำขึ้นมี

การนำเสนอในรูปแบบมัลติมีเดีย แต่ไม่สามารถรองรับบนสมาร์ตโฟน รองรับเพียงเฉพาะคอมพิวเตอร์ เพื่อช่วยให้เว็บไซต์มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

ควรจะทำแบบเว็บไซต์ให้มีความเป็นสากลมากกว่านี้ เช่น เพิ่มภาษาอังกฤษ ในเมนูต่างๆ เพื่อพร้อมรองรับกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)

INFORMATION
SCIENCE

INFORMATION SCIENCE

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- จันทนา เพชรสงคราม. งานใบตอง. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2542.
- ฉัตรทิพย์ นาถสุภา และพรพิไล เลิศวิชา. วัฒนธรรมหมู่บ้านไทย. กรุงเทพฯ : สร้างสรรค์, 2541.
- ฐิตารัตน์ รัชตะวรรณ. ออกแบบและสร้างเว็บไซต์ด้วยตัวเอง step by step. นนทบุรี : ไอดีซี, 2547.
- ณรงชัย บุญศรี. การพัฒนาเว็บไซต์สถาบันอินทรีจันทร์สถิตย์เพื่อการศึกษา ค้นคว้าและพัฒนาพืชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 2550.
- ทศพร ภาวะพรหม. การพัฒนาเว็บไซต์ความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์เบื้องต้น. อุบลราชธานี, 2550.
- ทิพย์วิภา วัชรารธร. การพัฒนาเว็บเพจ เพื่อส่งเสริมมันสำปะหลังพันธุ์ดี ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. วิทยานิพนธ์. ศษ.ม. เทคโนโลยีการศึกษา : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2547.
- บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : 2545
- บุญธรรม ทองเรือง. ผลยา. อุบลราชธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 2536.
- ประเวศน์ วงษ์คำชัย. หลักการออกแบบและพัฒนาเว็บไซต์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, 2552
- พริษฐ์พรรณ พรสุขสวัสดิ์. งานใบตองวิจิตร ตอนนวลบุปผา ประติศประตอย. กรุงเทพฯ : แม่บ้าน, 2552.
- พระอริยานุวัตร เขมจารี. “คติความเชื่อของชาวอีสาน” ใน วัฒนธรรมพื้นบ้าน คติความเชื่อ. พิมพ์ครั้งที่ 4. หน้า 41-48. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
- พันจันทร์ ธนวัฒนเสถียร. Falsh CS6 ฉบับสมบูรณ์. กรุงเทพฯ : รีโวว่า, 2557.
- ภัทรานุช คำมี. การพัฒนาเว็บไซต์โรงเรียนบ้านกุดขอนแก่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์. ศษ.ม. เทคโนโลยีการศึกษา : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2551.
- มณีนรัตน์ จันทนะผะลิน. “งานใบตอง” หนังสือชุดมรดกไทย เล่มที่ 3. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป, 2531.
- รัตน์ชตะ อินทรวินิจฉัย. ศิลปะใบตองในงานวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : วี.พริ้นท์, 2555

- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525. กรุงเทพฯ :
อักษรเจริญทัศน์, 2539.
- วงศ์ประชา จันทน์สมวงศ์. คัมภีร์ Photoshop 7 and ImageReady7. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์
พับลิเคชั่นส์, 2545.
- วัชระ จุมปูนาง. บายศรีแต่งงานภาคเหนือ. กรุงเทพฯ : วาดศิลป์, 2552.
- ศักดิ์ระพี นิลพัทธ์. สร้างสื่ออะนิเมชันด้วย Falsh CS3. กรุงเทพฯ : พีเอ็น กรุ๊ป, 2551
- ศักรินทร์ หงส์รัตนารกิจ. ประยุกต์งานใบตองดอกไม้สด 1. กรุงเทพฯ : วาดศิลป์, 2551.
_____. สร้างภาชนะใบตอง. กรุงเทพฯ : วาดศิลป์, 2552.
- ศุภลักษณ์ ปัญจรัตน์. ศิลปะประดิษฐ์และตกแต่งบายศรีปากชาม เครื่องเชิญผูกพันวิถีไทย.
กรุงเทพฯ : เพชรกระรัต, 2537.
_____. บายศรีปากชาม. กรุงเทพฯ : เพชรกระรัต, 2537.
- เศรษฐมนันตร์ กาญจนกุล. บายศรีผ้าจิว. กรุงเทพฯ : เศรษฐศิลป์, 2553.
- สมนึก ศิริโต. เปิดโลกอีเทอร์. กรุงเทพฯ : ซีเอ็นยูเคชั่น, 2538.
- สังวาน อัสวไชยวาทิน. คู่มือการสร้างเว็บไซต์ด้วย HTML5 CSS3 & JavaScript ฉบับสมบูรณ์.
กรุงเทพฯ : โปรวีชั่น, 2556.
- सार สาระทัศนันทน์. อีตลีสอง คลองลีสี่. พิมพ์ครั้งที่ 4. เลย : ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม
วิทยาลัยครูเลย, 2532.
สุขุทัยธรรมธิราช, 2554.
- สุธีร์ นวกุล. ออกแบบและสร้างเว็บด้วย Dreamweaver CS6. กรุงเทพฯ : ซีเอ็นยูเคชั่น, 2555
- สุพัสดา ศรีอุดร. บายศรีดอกไม้สด. กรุงเทพฯ : วาดศิลป์, 2555.
- สุวิช ธีระโคตร. เว็บไซต์ทฤษฎีและหลักการ. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2554.
- หัตสนัย ธิยาพันธ์. การพัฒนาเว็บไซต์ศาลาพุ่มข้าวบิณฑ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช. มหาวิทยาลัย
โอรหาริก สุรินตะ. การพัฒนาเว็บไซต์. มหาสารคาม : คณะวิทยาการสารสนเทศ มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม, 2549.

INFORMATION SCIENCE

ภาคผนวก

INFORMATION SCIENCE

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อเว็บไซต์กรประดษฐบยศร

แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อเว็บไซต์ การประดิษฐ์บายศรี

คำชี้แจง : แบบสอบถามนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้งานที่มีต่อเว็บไซต์การประดิษฐ์บายศรี แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อเว็บไซต์ การประดิษฐ์บายศรี

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับเว็บไซต์ การประดิษฐ์บายศรี

ตอนที่ 1 ความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อเว็บไซต์ การประดิษฐ์บายศรี

คำชี้แจง : กรุณาทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ลงใน เพื่อแสดงถึงระดับความพึงพอใจของท่าน

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. ด้านเนื้อหาบนเว็บไซต์					
1.1 เนื้อหาที่นำเสนอเข้าใจง่าย					
1.2 ข้อมูลเนื้อหาที่น่าสนใจ					
2. ด้านภาพและวิดีโอประกอบบนเว็บไซต์					
2.1 การจัดรูปแบบภาพประกอบมีความเหมาะสมตรงตามเนื้อหา					
2.2 ภาพประกอบดึงดูดทำให้เกิดความน่าสนใจ					
2.3 ภาพที่แสดงบนเว็บมีขนาดเหมาะสม					
2.4 วิดีโอสอดคล้องกับเนื้อหา					
2.5 เสียงมีความชัดเจนเหมาะสม					
3. ด้านตัวอักษรที่ใช้นบนเว็บไซต์					
3.1 การกำหนดขนาดตัวอักษรมีขนาดที่ง่ายต่อการอ่าน					
3.2 การใส่สีตัวอักษรของเว็บไซต์มีความเหมาะสม					
3.3 รูปแบบตัวอักษรบนเว็บไซต์ง่ายต่อการอ่าน					
4. การเชื่อมโยงข้อมูล					
4.1 ความถูกต้องในการเชื่อมโยงภายในเว็บไซต์					
4.2 ความถูกต้องในการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์อื่น					
5. ด้านการออกแบบและการจัดรูปแบบของเว็บไซต์					
5.1 การจัดรูปแบบในเว็บไซด์ง่ายต่อการอ่าน					
5.2 เมนูบนเว็บไซต์ใช้งานง่ายและเหมาะสมต่อการใช้งาน					
5.3 เมนูบนเว็บไซต์มีความสวยงามดูแล้วดึงดูดทำให้เกิดความน่าสนใจ					

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับเว็บไซต์ การประดิษฐ์บายศรี

.....

.....

.....

.....

.....

INFORMATION
SCIENCE

INFORMATION
SCIENCE

ภาคผนวก ข
ค่าสัมประสิทธิ์ของแบบสอบถาม
ผลที่ได้จากการคำนวณหาความพึงพอใจ

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.833	15

Frequencies

Statistics

		a1	a2	b1	b2	b3	b4	b5
N	Valid	16	16	16	16	16	16	16
	Missing	0	0	0	0	0	0	0
	Mean	4.1875	4.5000	4.2500	4.4375	4.1250	4.3750	4.2500
	Std. Deviation	.54391	.63246	.68313	.62915	.50000	.61914	.77460

Statistics

		c1	c2	c3	d1	d2	e1	e2
N	Valid	16	16	16	16	16	16	16
	Missing	0	0	0	0	0	0	0
	Mean	3.8125	4.1875	4.0000	4.0625	3.9375	4.1250	4.1250
	Std. Deviation	.91059	.91059	.81650	.85391	.77190	.61914	.61914

Statistics

		e3	ta	tb	tc	td	te	tt
N	Valid	16	16	16	16	16	16	16
	Missing	0	0	0	0	0	0	0
	Mean	4.4375	4.3438	4.2875	4.0000	4.0000	4.2292	4.1721
	Std. Deviation	.72744	.50724	.43186	.77936	.73030	.52661	.41531

Frequency Table

a1

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ปานกลาง	1	6.3	6.3	6.3
	มาก	11	68.8	68.8	75.0
	มากที่สุด	4	25.0	25.0	100.0
	Total	16	100.0	100.0	

a2

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ปานกลาง	1	6.3	6.3	6.3
	มาก	6	37.5	37.5	43.8
	มากที่สุด	9	56.3	56.3	100.0
	Total	16	100.0	100.0	

b1

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ปานกลาง	2	12.5	12.5	12.5
	มาก	8	50.0	50.0	62.5
	มากที่สุด	6	37.5	37.5	100.0
	Total	16	100.0	100.0	

b2

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ปานกลาง	1	6.3	6.3	6.3
	มาก	7	43.8	43.8	50.0
	มากที่สุด	8	50.0	50.0	100.0
	Total	16	100.0	100.0	

b3

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ปานกลาง	1	6.3	6.3	6.3
	มาก	12	75.0	75.0	81.3
	มากที่สุด	3	18.8	18.8	100.0
	Total	16	100.0	100.0	

b4

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ปานกลาง	1	6.3	6.3	6.3
	มาก	8	50.0	50.0	56.3
	มากที่สุด	7	43.8	43.8	100.0
	Total	16	100.0	100.0	

b5

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ปานกลาง	3	18.8	18.8	18.8
	มาก	6	37.5	37.5	56.3
	มากที่สุด	7	43.8	43.8	100.0
	Total	16	100.0	100.0	

c1

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid น้อย	2	12.5	12.5	12.5
ปานกลาง	2	12.5	12.5	25.0
มาก	9	56.3	56.3	81.3
มากที่สุด	3	18.8	18.8	100.0
Total	16	100.0	100.0	

c2

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid น้อย	1	6.3	6.3	6.3
ปานกลาง	2	12.5	12.5	18.8
มาก	6	37.5	37.5	56.3
มากที่สุด	7	43.8	43.8	100.0
Total	16	100.0	100.0	

c3

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid น้อย	1	6.3	6.3	6.3
ปานกลาง	2	12.5	12.5	18.8
มาก	9	56.3	56.3	75.0
มากที่สุด	4	25.0	25.0	100.0
Total	16	100.0	100.0	

d1

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid น้อย	1	6.3	6.3	6.3
ปานกลาง	2	12.5	12.5	18.8
มาก	8	50.0	50.0	68.8
มากที่สุด	5	31.3	31.3	100.0
Total	16	100.0	100.0	

d2

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid น้อย	1	6.3	6.3	6.3
ปานกลาง	2	12.5	12.5	18.8
มาก	10	62.5	62.5	81.3
มากที่สุด	3	18.8	18.8	100.0
Total	16	100.0	100.0	

e1

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ปานกลาง	2	12.5	12.5	12.5
มาก	10	62.5	62.5	75.0
มากที่สุด	4	25.0	25.0	100.0
Total	16	100.0	100.0	

e2

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ปานกลาง	2	12.5	12.5	12.5
	มาก	10	62.5	62.5	75.0
	มากที่สุด	4	25.0	25.0	100.0
	Total	16	100.0	100.0	

e3

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ปานกลาง	2	12.5	12.5	12.5
	มาก	5	31.3	31.3	43.8
	มากที่สุด	9	56.3	56.3	100.0
	Total	16	100.0	100.0	

ta

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	3.00	1	6.3	6.3	6.3
	4.00	5	31.3	31.3	37.5
	4.50	7	43.8	43.8	81.3
	5.00	3	18.8	18.8	100.0
	Total	16	100.0	100.0	

tb

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	3.00	1	6.3	6.3	6.3
	4.00	3	18.8	18.8	25.0
	4.20	3	18.8	18.8	43.8
	4.40	4	25.0	25.0	68.8
	4.60	3	18.8	18.8	87.5
	4.80	2	12.5	12.5	100.0
	Total	16	100.0	100.0	

tc

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	2.00	1	6.3	6.3	6.3
	2.67	1	6.3	6.3	12.5
	3.33	1	6.3	6.3	18.8
	3.67	1	6.3	6.3	25.0
	4.00	4	25.0	25.0	50.0
	4.33	4	25.0	25.0	75.0
	4.67	3	18.8	18.8	93.8
	5.00	1	6.3	6.3	100.0
	Total	16	100.0	100.0	

td

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 2.00	1	6.3	6.3	6.3
3.00	1	6.3	6.3	12.5
3.50	2	12.5	12.5	25.0
4.00	5	31.3	31.3	56.3
4.50	6	37.5	37.5	93.8
5.00	1	6.3	6.3	100.0
Total	16	100.0	100.0	

te

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 3.33	2	12.5	12.5	12.5
3.67	2	12.5	12.5	25.0
4.00	2	12.5	12.5	37.5
4.33	5	31.3	31.3	68.8
4.67	3	18.8	18.8	87.5
5.00	2	12.5	12.5	100.0
Total	16	100.0	100.0	

tt

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 3.27	1	6.3	6.3	6.3
3.57	1	6.3	6.3	12.5
3.61	1	6.3	6.3	18.8
3.93	1	6.3	6.3	25.0
3.97	1	6.3	6.3	31.3
4.00	1	6.3	6.3	37.5
4.17	1	6.3	6.3	43.8
4.21	1	6.3	6.3	50.0
4.38	1	6.3	6.3	56.3
4.41	1	6.3	6.3	62.5
4.42	1	6.3	6.3	68.8
4.48	1	6.3	6.3	75.0
4.49	1	6.3	6.3	81.3
4.52	1	6.3	6.3	87.5
4.63	1	6.3	6.3	93.8
4.69	1	6.3	6.3	100.0
Total	16	100.0	100.0	

INFORMATION SCIENCE

ประวัติย่อของผู้ศึกษาค้นคว้า

ประวัติย่อของผู้ศึกษาค้นคว้า

ชื่อ - นามสกุล นายกฤษฎา กาดนอก
วันเกิด 28 มิถุนายน พ.ศ. 2536
ที่อยู่ปัจจุบัน 45 หมู่ที่ 3 ตำบลคอนสวรรค์ อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ 36140
อีเมล kridsada4553@gmail.com
โทรศัพท์ 089-995-5133
ประวัติการศึกษา
พ.ศ. 2555 จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ
พ.ศ. 2558 กำลังศึกษาระดับปริญญาตรี (ศศ.บ. สารสนเทศศาสตร์)
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม